

NOSITELJ IZRADE: OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
GRAD BELI MANASTIR

IZRADIO: ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE, d.d.
OSIJEK

BROJ: 43/2001.

**PROSTORNI PLAN UREĐENJA
GRADA BELOG MANASTIRA**

Osijek, lipanj 2006.

Direktor:
Krunoslav Lipić, dipl.ing.arh.

KOORDINATOR: KRUNOSLAV LIPIĆ,dipl.ing.arh.

STRUČNI TIM: KRUNOSLAV LIPIĆ,dipl.ing.arh.
SABINA MAJDANDŽIĆ,dipl.ing.arh.
MARTA PAUNOVIĆ,dipl.ek.
VLADO SUDAR,dipl.ing.građ.
IVICA BUGARIĆ,dipl.ing.građ.
MIRKO STRAHINIĆ,dipl.ing.stroj.
STJEPAN STAKOR,dipl.ing.kult.tehn.
LJUBICA MAJCAN-KORKUTOVIĆ,dipl.turizm.

TEHNIČKA OBRADA: IVANA RADOLOVIĆ,građ.tehn.vis.
ALEKSANDRA KNEŽEVIĆ,građ.tehn.vis.

PRIJEPIS: VLATKA STAŠČIK,administrator

KOPIRANJE I UVEZ: ZDENKA OMERAŠEVIĆ



REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

=====

SUBJEKT UPISA

MBS:

030006824

TVRTKA/NAZIV:

1 ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE, dioničko društvo

SKRAĆENA TVRTKA/NAZIV:

1 ZPO, d.d.

PRIJEVOD TVRTKE:

1 Jezik: English
Urban planing institute, share holding company, Osijek, Croatia

SJEDIŠTE:

1 Osijek, Vij.P.Kolarića 5/A

PREDMET POSLOVANJA - DJELATNOSTI:

- 1 51.1 - Posredovanje u trgovini
- 1 51.7 - Ostala trgovina na veliko
- 1 70.1 - Poslovanje vlastitim nekretninama
- 1 70.2 - Iznajmljivanje vlastitih nekretnina
- 1 70.31 - Agencije za promet nekretninama
- 1 72.3 - Obrada podataka
- 1 72.4 - Izrada baze podataka
- 1 74.13 - Istraživanje tržišta i ispit. javnog mnijenja
- 1 * - Savjetovanje i poslovi u arhitektonskoj djelatnosti
- 1 * - Inženjering, projektni menadžment i tehničke djelatnosti
- 1 * - Izrada stručnih podloga i elaborata zaštite okoliša, stručni poslovi pripreme i izrade studije utjecaja na okoliš
- 1 * - Izrada elaborata o ekonomskoj vrijednosti poduzeća
- 1 * - Kopiranje, fotokopiranje, šapirografiranje i sl.usluge
- 1 * - Izvođenje investicijskih radova u inozemstvu i ustupanje investicijskih radova stranoj osobi u Hrvatskoj, a od toga samo:
- 1 * - Izrada ekspertiza i studija, invest.programa, prostornih i urban.planova i projekata, idejnih, glavnih i detaljnih projekata i investicijsko-tehn.dokumentacije, licitacijskih elab.(tenderske dokumentacije) i dr.investicijske dokument. za objekte i radove
- 1 * - Organizacija izgradnje kompletnih objekata (inženjering), izvođački inženjering i savjetodavni (konsulting) inženjering
- 1 * - Stručno-tehnički nadzor nad izvođenjem investicijskih radova u inozemstvu i nad izgradnjom investicijskih objekata

02-02-2006

D004, 2006.02.02 09:02:55



Stranica: 1



REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

=====

PREDMET POSLOVANJA - DJELATNOSTI:

- 1 * - Davanje stručne pomoći odnosno konzultantskih
usluga u toku izgradnje i u radovima na izgrađenim
objektima

ČLANOVI UPRAVE / LIKVIDATORI

- 8 Krunoslav Lipić, rođen 28.12.1955.godine, OI br.100459992/03 PU
Osječko-baranjske
8 - član uprave
8 - direktor, zastupa društvo pojedinačno i neograničeno

NADZORNI ODBOR

- 8 Sonja Cupec, 08.01.1947.godine, OI br.100923582/03 PU
Osječko-baranjska
8 - predsjednik nadzornog odbora
8 Stjepan Stakor, rođen 14.05.1954.godine, OI br.13825154/98 MUP
Osijek
8 - član nadzornog odbora
8 Zvonimir Tucaković, rođen 14.08.1946.godine, OI br.15193362/02 PU
Osječko-baranjska
8 - zamjenik predsjednika nadzornog odbora

TEMELJNI KAPITAL:

- 2 978,000.00 kuna

PRAVNI ODNOSI:

- Pravni oblik
1 dioničko društvo

Osnivački akt:

- 1 Statut usvojen 03.11.1995. o usklađenju općih akata sa Zakonom o
trgovačkim društvima
2 Odluka o izmjeni statuta od 26.04.1996. god. o usklađenju
temeljnog kapitala sa ZTD
5 Odluka Skupštine od 19.11.1999. godine o izmjenama i dopunama
Statuta i Odluka Skupštine o izmjeni članova Nadzornog odbora.

Statut:

- 4 Odluka Skupštine od 19.11.1999.godine o izmjeni i dopuni Statuta,
kojom se broj članova nadzornog odbora sa 5 članova smanjuje na 3
člana.
6 Odlukom Skupštine društva od 25.04.2003.g. brisan podnaslov ispred
čl.15., promjenjen čl.18. koji se odnosi na oblik izdavanja
dionica i vođenje podataka o pravima vezanim uz dionice, te brisani
čl.18.-27. Statuta sa pripadajućim podnaslovima.

OSTALI PODACI:

- 7 - Promjena osobnih podataka zamjenika predsjednika Nadzornog odbora
zbog promjene adrese.

=====

D004, 2006.02.02 09:02:55

Stranica: 2





REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

=====

POPIS FIZIČKIH OSOBA KOD SUBJEKTA

C10 Krunoslav Lipič, rođen 28.12.1955.godine, OI br.100459992/03 PU
Osječko-baranjske
Osijek, Ivana Zajca 2
C11 Sonja Cupec, 08.01.1947.godine, OI br.100923582/03 PU
Osječko-baranjska
Osijek, Sjenjak 44
C12 Stjepan Stakor, rođen 14.05.1954.godine, OI br.13825154/98 MUP
Osijek
Osijek, Vj.Gorana Zobundije 6
C13 Zvonimir Tucaković, rođen 14.08.1946.godine, OI br.15193362/02 PU
Osječko-baranjska
Osijek, Sjenjak 129

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU	Poslovni broj	Datum	Naziv suda
0001	95/956-2	21.11.1995.	Trgovački sud u Osijeku
0002	96/337-2	06.06.1996.	Trgovački sud u Osijeku
0003	97/872-4	16.09.1997.	Trgovački sud u Osijeku
0004	00/173-2	18.02.2000.	Trgovački sud u Osijeku
0005	00/73-4	18.02.2000.	Trgovački sud u Osijeku
0006	03/605-2	26.05.2003.	Trgovački sud u Osijeku
0007	03/1563-2	22.12.2003.	Trgovački sud u Osijeku
0008	05/1376-7	10.01.2006.	Trgovački sud u Osijeku

U Osijeku, 02.02.2006.

Ovlaštena osoba: _____

OVAJ IZVADAK VJERAN JE IZVORNIKU.
BROJ UPISNIKA POD KOJIM JE IZVADAK
IZDAN R3-1744/06-2

TRGOVAČKI SUD U OSIJEKU

Osijek



02-02-2006

UPRAVA SUDSKOG
REGISTRA

[Handwritten signature]



REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO
PROSTORNOG UREĐENJA,
GRADITELJSTVA I STANOVANJA
10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 78
Tel: 01/61 33 444 fax: 01/61 12 131

Uprava za prostorno uređenje

Klasa : 350-02/95-01/90
Urbroj: 531-02/1-1-95-2
Zagreb, 15. rujna 1995.

“ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE” d.d.
Vijenac Paje Kolarića 5a
O S I J E K

Predmet: Suglasnost za upis u sudski registar
- dostavlja se

Na temelju odredbe članka 8. stavak 3. Zakona o prostornom uređenju (“Narodne novine”, br. 30/94) i odredbe članka 2. točka 1. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za upis u sudski registar pravnih osoba koje obavljaju stručne poslove prostornog uređenja (“Narodne novine”, br. 93/94), Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja daje

S U G L A S N O S T

ZA UPIS U SUDSKI REGISTAR

pravne osobe : “ZAVOD ZA PROSTORNO PLANIRANJE” d.d.

adresa : OSIJEK, Vijenac Paje Kolarića 5a

da obavlja stručne poslove prostornog uređenja u svezi s izradom:

- dokumenata prostornog uređenja i stručnih podloga za izdavanje lokacijskih dozvola





REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA
I INŽENJERA U GRADITELJSTVU

Klasa: UP/I-350-07/91-01/756
Urbroj: 314-01-99-1
Zagreb, 21. rujna 1999.

Na temelju članaka 24. i 50. Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu (Narodne novine, broj 47/98), Odbor za upise razreda arhitekata, rješavajući po zahtjevu koji je podnio **LIPIC KRUNOSLAV**, dipl.ing.arh., Osijek, Ivana Zajca 2, za upis u Imenik ovlaštenih arhitekata, donio je sljedeće

RJEŠENJE

1. U **Imenik ovlaštenih arhitekata** upisuje se **LIPIC KRUNOSLAV**, (JMBG 2812955300019), dipl.ing.arh., Osijek, u stručni smjer **Ovlašteni arhitekt**, pod rednim brojem **1160**, s danom upisa **01.09.99**.
2. Upisom u **Imenik ovlaštenih arhitekata**, **LIPIC KRUNOSLAV**, dipl.ing.arh., Osijek, stječe pravo na uporabu strukovnog naziva "**Ovlašteni arhitekt**" i pravo na obavljanje poslova temeljem članka 25. Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu, a u svezi sa člankom 4. stavkom 1. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu, te ostala prava i dužnosti sukladno posebnim propisima.
3. Ovlaštenom arhitektu izdaje se "**arhitektonska iskaznica**" i stječe pravo na uporabu "**pečata**".

Obrazloženje

LIPIC KRUNOSLAV, dipl.ing.arh. podnio je Zahtjev za upisu Imenik ovlaštenih arhitekata.

Odbor za upise razreda arhitekata proveo je postupak u povodu dostavljenog Zahtjeva, te je temeljem članka 24. stavka 2. Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu (Narodne novine, broj 40/99), a u svezi sa člankom 5. stavkom 4. i člankom 18. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu (Narodne novine, broj 40/99), riješeno kao u izreci.

Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata imenovana stječe pravo na izradu i uporabu pečata, sukladno članku 35. Statuta Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu i na izdavanje "arhitektonske iskaznice".

Na temelju članka 141. stavka 1. točke 1. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 53/91), predmet je riješen po skraćenom postupku.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu Republike Hrvatske, u roku 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.



Dostaviti:

1. LIPIĆ KRUNOSLAV
Osijek, Ivana Zajca 2
uz povrat potvrde o izvršenoj dostavi
2. U Zbirku isprava Komore
3. Pismohrana Komore



REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034
Telefon: 61 06 111, Telefax: 61 09 201

KLASA: 350-02/06-01/7
UR BROJ: 525-03-06-4
Zagreb, 8. lipnja 2006.

ŽUPANIJA OSJEČKO-BARANJSKA
GRAD BELI MANASTIR

Primljeno:	12. 06. 2006.		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.		
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.	

OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
GRAD BELI MANASTIR
BELI MANASTIR

**PREDMET: Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Belog Manastira,
Čl. 37. Zakona o šumama (NN 140/05),
prethodno mišljenje, dostavlja se**

Veza Vaš broj: Klasa: 350-01/0-01/03
Ur. Broj: 2100-02-01-06-30

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva temeljem članka 37. stavak 4. Zakona o šumama ("Narodne novine" 140/05) u predmetu Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Belog Manastira, donosi

prethodno mišljenje

Gradu Belom Manastiru, Upravnom odjelu za graditeljstvo i stambeno-komunalne poslove izdaje se **pozitivno mišljenje** na dostavljeni Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Belog Manastira uz uvjet izmjena i dopuna Konačnog prijedloga Prostornog plana uređenja Grada Belog Manastira od dana, 8. lipnja 2006., a koje se dnose na lovstvo i šume Gospodarske Jedinice "Baranjska planina" i "Haljevo-Kozaračke šume". Navedene izmjene i dopune sastavni su dio ovoga Konačnog prijedloga Prostornog plana uređenja Grada Belog Manastira. Pregledom dostavljene dokumentacije, dopunjene dokumentacije uz usmena obrazloženja donijeto je gore navedeno mišljenje.

U prilogu: ovjerene izmjene i dopune
Konačnog prijedloga Prostornog plana
Uređenja Grada Belog Manastira
od dana, 8. lipnja 2006.



MINISTAR
Biser Čobanković



REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKI ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
OSIJEK, Kapucinska 40/I
Tel. (031) 213 378, fax: (031) 213 377
e-mail: prostor@obz.hr

Primljeno:	8. 02. 2006.
Prilozi:	
Uredni broj:	
Pril. Vrij.	

Klasa: 350-04/03-01/1
Urbroj: 2158/1-01-10-06-14
U Osijeku, 07. veljače 2006. godine

**Ured državne uprave u
Osječko-baranjskoj županiji,
Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša,
graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove,
Ispostava Beli Manastir**

**Kralja Tomislava 53a
31300 Beli Manastir**

Predmet: ***Prostorni plan uređenja
Grada Belog Manastira
- mišljenje, daje se***

Veza Vaš dopis klasa: 350-02/05-01/45, urbroj: 2158-11-03/03-05-2 KS od 14. studenog 2005. godine

Poštovani,

Temeljem članka 24. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) dajem:

MIŠLJENJE

da je Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Belog Manastira koji je nakon traženih korekcija ispravljen i dostavljen 2. veljače 2006. godine od strane izrađivača Zavoda za prostorno planiranje d.d. Osijek (zaprimljen u ovom Zavodu pod klasom: 350-04/03-01/1 i urbrojem: 378-06-13), u skladu s Prostornim planom Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 1/02).

S poštovanjem,



Pročelnik: *Oliver Grigić*
Oliver Grigić
Oliver Grigić, dipl.ing.arh.

Na znanje:

- Zavod za prostorno planiranje d.d., Vijenac Paje Kolarića 5a, Osijek
- Grad Beli Manastir, Kralja Tomislava 53, 31300 Beli Manastir,

U privitku:

- ispravljeni Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Belog Manastira: Odredbe za provođenje i Grafički dio



REPUBLIKA HRVATSKA
URED DRŽAVNE UPRAVE
U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJ
SLUŽBA ZA PROSTORNO UREĐENJE,
ZAŠTITU OKOLIŠA, GRADITELJSTVO
I IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE
ISPOSTAVA BELI MANASTIR

Klasa: 350-02/05-01/45
Ur. broj: 2158-11-03/03-06-6 KS
Beli Manastir, 13. 02. 2006. god.

ŽUPANIJA OSJEČKO-BARANJSKA
GRAD BELI MANASTIR

Primljeno:	13. 02. 2006.	
Klasifikacijski oznaka	Org. jed.	
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.

GRAD BELI MANASTIR
Upravni odjel za prostorno uređenje i
stambeno-komunalne poslove
BELI MANASTIR
K. Tomislava 53

**PREDMET: Prostorni plan uređenja Grada Belog Manastira (PPUG) –
Izmijenjeni Konačni prijedlog,
SUGLASNOST, izdaje se,**

Temeljem čl. 26. a u svezi s člankom 24. Zakona o prostornom uređenju (NN br. 30/94, 68/98, 61/00, 32/02, 100/04.), nakon pribavljenog Mišljenja Županijskog zavoda za prostorno uređenje, Osijek, Klasa: 350-04/03-01/1, ur. br. 2158/1-01-10-06-14, od 07. veljače 2006. god. izdaje se

SUGLASNOST

na Izmijenjeni Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Belog Manastira, koji je izrađen od strane Zavoda za prostorno planiranje d.d. Osijek, pod br. 43/2001. od studenog 2005. god..

PO OVLAŠTENJU PREDSTOJNIKA:
VODITELJ ISPOSTAVE
Vinko Guksić, dipl. iur.





REPUBLICA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034
Telefon: 61 06 111, Telefax: 61 09 200

Klasa: 350-02/06-01/18
Ur. broj: 525-09-A.B.P./06-02
Zagreb, 13. veljače 2006.



GRAD BELI MANASTIR
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

Predmet: *Beli Manastir*
Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada ~~Đakovo~~
dopis - dostavlja se -

Na vaš broj:
Klasa: 350-01/01-01/03
Ur.broj: 2100-02-01-05-24
od Beli Manastir 16. prosinca 2005.

Primljeno: 525 - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva: 12.1.2006.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, temeljem članka 17. stavka 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ('NN' 66/01, 87/02, 48/05 i 90/05) u predmetu zahtjeva **GRADA BELI MANASTIR** - za izdavanje mišljenja - na **KONAČNI PRIJEDLOG PROSTORNOG PLANA UREĐENJA GRADA BELI MANASTIR** daje

MIŠLJENJE

Područje Grada Beli Manastir nalazi se u sastavu Osječko-baranjske županije i u svom sastavu ima 4 naselja i to: Branjin Vrh, Šećerana, Šumarina i Beli Manastir.

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta u Gradu Beli Manastir je 3112,68 ha prema Konačnom prijedlogu PPU Grada Beli Manastir od čega je 1161,66 ha uvršteno u vrlo vrijedna

obrađiva tla' ili P1 kategoriju, 1936,67 ha uvršteno u 'vrijedna obrađiva tla' ili P2 kategoriju i 14,35 ha uvršteno u 'ostala obrađiva tla' ili P3 kategoriju.

Konačnim prijedlogom PPU Grada Beli Manastir predviđena su građevinska područja ukupne površine 1087,82 ha, od čega je građevinsko područje naselje 917,27 ha, građevinsko područje naselja povremenog stanovanja 160,53 ha, mini farma 'Mala Karašica' 9,43 ha i groblje 0,59 ha. Za gradnju i uređenje pojedinih sadržaja formirane su površine za gradnju izvan građevinskog područja naselja. Prema Konačnom prijedlogu PPU Grada Beli Manastir takve zone zauzimaju površinu od 4,56 ha i to za odlagalište komunalnog otpada.

Dio Konačnog prijedloga Prostornog plana uređenja Grada Belog Manastira koji se odnosi na smještaj stočarskih objekata je dvojen. Navedeno proizlazi iz činjenice da se parametri koji uvjetuju izgradnju objekata za stočarsku proizvodnju, kao dio županijskih prostornih planova, već dugi niz godina primjenjuju nepromijenjeni i da pri tom ne uzimaju u obzir povećanje prosječnog broja grla po farmi. U poglavlju Odredbe za provođenje člancima 101. - 117. određuju se uvjeti smještaja gospodarskih građevina poljoprivrednih djelatnosti s negativnim utjecajem na naselje unutar izdvojenih građevinskih područja naselja. Člancima 154. - 163. određuju se uvjeti smještaja i najmanje udaljenosti građevina za intenzivnu stočarsku proizvodnju od građevinskog područja naselja i prometnica izvan građevinskog područja naselja. Smatra se da su navedene vrijednosti udaljenosti prevelike s obzirom na nove spoznaje u izgradnji stočarskih građevina i uvjetima koji ih određuju, a koji vrijede u ostalim stočarski naprednim zemljama. Stoga bi uvjete za izgradnju građevina za uzgoj životinja na poljoprivrednom zemljištu izvan građevinskih područja trebalo razraditi na više podskupina, ovisno o broju uvjetnih grla, te proporcionalno smanjiti preporučene najmanje udaljenosti od građevinskih područja i prometnica.

Radi širenja gradova i mjesta stanovanja, razvoja turizma, izgradnje prometnica, industrije i dr. poljoprivredno obrađivo tlo je stalno na udaru. Zbog toga treba birati za spomenute svrhe manje krajobrazno vrijedne prostore ili neprikladne za poljoprivrednu proizvodnju.

Osnove za racionalno korištenje i namjenu prostora, odnose se prvenstveno na namjenu prostora za izgradnju kojeg treba određivati tako da se ne smanjuju i kvalitetne poljoprivredne površine, da se omogući uređenje, korištenje i zaštitu voda (podzemnih i nadzemnih) te tako da se poveća zaštita osobitih vrijednosti prostora i gospodarenja resursima na održiv - štedljiv način.

U slučaju nužne prenamjene površina osnovnih kategorija korištenja gdje je to moguće prema važećim propisima (sadržaji koji moraju biti locirani na takvom prostor) zahvati se moraju ograničiti i podrediti uvjetima osnovne namjene i režima korištenja, utvrditi prihvatljiva tehnologija, a negativne učinke smanjiti na prihvatljivu mjeru. U prostornim planovima i dokumentima prostornog uređenja takve promjene moraju biti iskazane mjerljivim i usporednim veličinama.

Ograničenja korištenja prostora odnose se na područja na kojima se ne mogu locirati određeni sadržaji ili je za to potrebno ispunjenje određenih posebnih uvjeta odnosno prilagodba okolnosti. Takva odredba obvezna je za poljodjelske površine na kojima je moguće lociranje uz određene uvjete. Ovo Ministarstvo na predloženi plan stavlja naglasak na korištenje prostora.

U tom smislu, treba održati integritet neizgrađenog prostora s ciljem zaštite kompaktnosti poljoprivrednih površina. Glede prostorno - planske dokumentacije, koja je strateško - usmjeravajućeg značenja potrebno je spriječiti gradnju duž izvangradskih prometnica, gubitak identiteta nastanjenih jezgri (sela) koje se sve više stapaju u neizdiferencirani niz, propadanje krajolika ruralnih područja te posebno izbjeći raspršenu gradnju.

Glede navedenog potrebno je sanirati i obnoviti povijesne centre, planirati širenje naselja jedino ukoliko za to postoji izričita potreba stalno naseljenog stanovništva i uvesti ograničenja glede rasutih naselja.

U konačnom prijedlogu plana u Odredbi za provođenje potrebno je u cilju zaštite i poljoprivrednih površina dodati, da se sve intervencije mogu odvijati sukladno odredbama posebnih zakona.

Ovo Ministarstvo na predloženi plan, stavlja naglasak na osnovne smjernice i mjere koje su unijete u Prostorno - plansku dokumentaciju plana višeg reda, pogotovo u smislu strateško - usmjeravajućeg značenja s obzirom na značajke njenog područja i najvrijednije resurse.

U prijedlogu promjene namjene ili mogućnosti obavljanja djelatnosti treba utvrditi učinke (gubitak određene kategorije tla, voda, promjene ili ograničenje u provedbi važećeg režima korištenja - osobito zaštite ili promjene koje će time nastati), te utvrditi mjere za unapređenje odnosno sanaciju.

U tom smislu potrebno je donijeti obvezu izrade istih uz određivanje općih načela i kriterije koji proizlaze iz odredbi Zakona kojima se regulira članak 52. Ustava Republike Hrvatske (Zakona o poljoprivredi, Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, Zakona o stočarstvu, Zakona o slatkovodnom ribarstvu, Zakona o hrani..).

Uz studiju za zahvat u prostoru izvan građevinskog područja, zemljišta i unutar građevinskog područja, potrebno je uz prostorno - plansku dokumentaciju, kod izdavanja lokacijskih dozvola, pridržavati se i odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o poljoprivredi. Glede navedenog, potrebno je uskladiti s gore navedenim - sve odredbe u Odredbama za provođenje.

S obzirom, da ovaj plan ima strateško - usmjeravajuće značenje, skrećemo pažnju, da bi bilo potrebno kroz stručne podloge valorizirati zaštićena područja, poljoprivredne površine - vinograde, u smislu turizma, poljoprivredni krajolik (turističke destinacije, ekološka proizvodnja hrane).

Kroz prostorno - plansku dokumentaciju potrebno je osigurati usklađen socio - gospodarski - kulturni prostorni razvoj uz oživljavanje seoskog gospodarstva, biopoljoprivrede, obrtništva, rukotvornih vještina i turizma.

Korištenje prostora izvan građevinskog područja namijenjeno je prioritarno, a dijelom isključivo poljoprivredi, šumarstvu i vodnom gospodarstvu, s težnjom očuvanja što većih i kontinuiranih površina i prirodnih režima, šumskih ekosustava i očuvanje seoskih i poljoprivrednih krajolika. S tim ciljem treba integralno provoditi smjernice i odredbe o uređenju i zaštiti krajolika te stručne osnove i upute nadležnih resora poljoprivrede, šumarstva, vodnog gospodarstva, zaštite prirodne i graditeljske baštine, odnosno uspostavom učinkovitog upravljanja područjima od posebne važnosti za gospodarstvo, kulturni identitet i ekološku funkciju.

Molimo vas da ubuduće u vašem dopisu pored propisa - donošenja prostornih planova, nevedete - i temeljem članka 17. stavka 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (NN 66/01, 87/02, 48/05 i 90/05), te u naslovu navedete Upravu za poljoprivredno zemljište.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva izdaje pozitivno mišljenje na Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Beli Manastir uz uvjet da je Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Beli Manastir usklađen sa ovdje navedenim primjedbama, prostornim planom višeg reda i Programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države.



MINISTAR

Petar Čobanković



REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

klasa: 612-07/06-49/108
urbroj: 532-08-02-1/1-06-2

Zagreb, 20. ožujak 2006.

72032
ŽUPANIJA OSJEČKO-BARANJSKA
GRAD BELI MANASTIR

Prilijeno:	03. 04. 2006.
Klasifikacijska oznaka	Op. red.
Urudžbeni broj	

**Osječko – baranjska županija
Grad Beli Manastir**

Upravni odjel za graditeljstvo i
stambeno-komunalne poslove

n/p pročelnice gđe.

Kornelije Pacanović Zvečevac, dipl.ing.arh.

31 300 Beli Manastir

Predmet: Konačni prijedlog prostornog plana uređenja Grada Belog Manastira
- prethodna suglasnost, **obavijest**

Veza Vaša klasa: 350-01/01-01/03 od 16. veljače 2006.

U svezi Vašeg zahtjeva zaprimljenog u ovom Ministarstvu 22. veljače 2006. godine, vezano za Konačni prijedlog prostornog plana uređenja Grada Beli Manastir, u daljnjem tekstu PPUG, koji je izradio Zavod za prostorno planiranje d.d. iz Osijeka, te nakon izvršenog uvida u dostavljeni elaborat rečenog plana br. 43/2001. iz studenog 2005. godine, utvrđeno je da je nositelj izrade dokumenta prostornog uređenja, sukladno odredbi članka 124. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode («Narodne novine», br. 70/05), u daljnjem tekstu Zakon, uvrstio uvjete i mjere zaštite prirode u poglavlja propisana Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova ("Narodne novine", br. 106/98, 39/04, 45/04-ispr. i 163/04). S uvjetima i mjerama zaštite prirode propisanim PPUG-om suglasni smo.

Uvidom u Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti ovog Ministarstva utvrđeno je da u obuhvatu predmetnog plana nema registriranih zaštićenih područja niti u jednoj kategoriji zaštite sukladno odredbi članka 8. Zakona.

Naime, temeljem odredbe članka 124. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode («Narodne novine», br. 70/05), Ministarstvo kulture izdaje nositelju izrade plana prethodnu suglasnost u postupku donošenja prostornih planova koji obuhvaćaju zaštićeno područje, što u ovom predmetu nije slučaj.



Dostaviti:
1. Naslovu
2. Evidencija
3. Pismohrana, ovdje



REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
ZAGREB
**UPRAVA ZA MATERIJALNE RESURSE
SLUŽBA ZA NEKRETNINE, GRADITELJSTVO
I ZAŠTITU OKOLIŠA**

KLASA: 350-02/06-01/25
URBROJ: 512M3-020202-06-4

Zagreb, 24. ožujka 2006.

ŽUPANIJA OSJEČKO-BARANJSKA
GRAD BELI MANASTIR

Primijeno:	11. 04. 2006.	
Klasifikacijski oznaka	Org. jed.	
Uređbeni znak	Pri.	Vrij.

Osječko-baranjska županija
GRAD BELI MANASTIR
Upravni odjel za graditeljstvo i
stambeno-komunalne poslove
31300 BELI MANASTIR

**PREDMET: Prijedlog Prostornog plana uređenja grada Belog Manastira,
očitovanje, dostavlja se-**

**VEZA: Vaš dopis Klasa:350-01/01-01/03, Urbroj:2100-02-01-05-26
od 16. veljače 2006.**

Temeljem odredbi članka 18. Zakona o obrani (N.N. 33/02 i 58/02) te Pravilnika o zaštitnim i sigurnosnim zonama vojnih objekata (N.N. 175/03), povodom vašeg zahtjeva za očitovanjem na Prostorni plan uređenja grada Belog Manastira, obaviještavamo vas da smo suglasni sa Konačnim prijedlogom plana budući su ispunjeni svi zahtjevi obrane vezano za vojarnu "Beli Manastir".

SZ

S. Milić

S poštovanjem,

NAČELNIK
bojnik
Tomislav Čeprnić, dipl.ing.arh.

Dostaviti:

- naslovu
- pismohrana



REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

*Uprava za zaštitu kulturne baštine
Konzervatorski odjel u Osijeku
p.p. 713, 31001 Osijek
Tel. 031/207-400, Fax.207-404*

ŽUPANIJA OSJEČKO-BARANJSKA
GRAD BELI MANASTIR

Primljeno:	11.05.2006.	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
Urudžbeni broj	Pril.	Vrij.

GRAD BELI MANASTIR
Upravni odjel za graditeljstvo i
stambeno-komunalne poslove
31300 BELI MANASTIR

Klasa:612-08/06-01-03/1007
Urbroj:532-04-09/1-06-05
Osijek, 09. 05. 2006.

Predmet:- prethodna suglasnost na
Konačni prijedlog Prostornog plana
uređenja grada Belog Manastira-

Povodom Vašeg pismenog zahtjeva klasa: 350-01/01-01/03, urbroj: 2100-02-01-25/2, na temelju članka 56. u svezi s člankom 6. stavkom 1. točka 9. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("NN" 69/99) donosimo slijedeću:

PRETHODNU SUGLASNOST

na Konačni prijedlog Prostornog plana uređenja grada Belog Manastira, broj: 43/2001. koji je izradio Zavod za prostorno planiranje, d.d. Osijek, travanj 2006.

Navedeni PPUG Belog Manastira sastavni je dio ove prethodne suglasnosti.

Pročelnica:
Zdenka Predrijevac, dipl.inž.grad.



Dostaviti:

1. Dokumentacija -ovdje,
- u privitku Konačni prijedlog PPUG Belog Manastira.
2. Pismohrana - ovdje,

SADRŽAJ

Stranica

I OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA	1
1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA GRADA U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE ŽUPANIJE I DRŽAVE	1
1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru	1
1.1.1.1. Geografski i geoprometni položaj	1
1.1.1.2. Površina, stanovništvo, naseljenost	1
1.1.1.3. Naselja i građevinska područja	4
a) Naselja	4
b) Građevinska područja	4
1.1.1.4. Osnovne kategorije korištenja prostora	4
1.1.1.5. Prirodna obilježja	5
a) Reljef	5
b) Klima	6
c) Hidrološka i hidrogeološka obilježja	12
d) Pedološka i biovegetacijska obilježja	14
e) Geološka i tektonska obilježja	16
1.1.1.6. Zaštićeni dijelovi prirode i kulturna dobra	17
a) Zaštićeni dijelovi prirode	17
b) Kulturna dobra	17
1.1.1.7. Osobitosti krajobraza	18
1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke	19
1.1.2.1. Prirodni potencijal i korištenje resursa	19
a) Poljoprivredne površine	19
b) Šumske površine	21
c) Lovišta	22
d) Mineralne sirovine	23

1.1.2.2. Gospodarski potencijal	23
a) Gospodarska struktura	23
b) Proizvodne djelatnosti	24
c) Turizam	25
d) Eksploatacija mineralnih sirovina	26
1.1.2.3. Društvene djelatnosti	26
a) Uprava	26
b) Socijalna zaštita	26
c) Obrazovanje	27
d) Zdravstvo	28
e) Kultura	29
f) Vjerski objekti	29
1.1.2.4. Šport i rekreacija	30
1.1.2.5. Komunalne djelatnosti	30
1.1.2.6. Prometni infrastrukturni sustav	31
a) Cestovni i željeznički promet	31
b) Poštanski promet	32
c) Telekomunikacije	33
d) RTV sustav veza	36
1.1.2.7. Energetski sustav	36
a) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina	36
b) Elektroenergetika	36
1.1.2.8. Vodnogospodarski sustav	37
a) Vodoopskrba	37
b) Odvodnja otpadnih voda	39
c) Uređenje vodotoka i voda	40
d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje	40
1.1.2.9. Postupanje s otpadom	41

1.1.2.10. Stanje okoliša	42
a) Onečišćenje voda	42
b) Onečišćenje zraka	42
c) Onečišćenje tla	42
d) Opterećenje bukom	43
1.1.2.11. Područja posebne namjene	43
1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova	43
1.1.3.1. Prostorni plan Osječko-baranjske županije	43
a) Stanovništvo	43
b) Naselja	43
c) Građevinska područja	44
d) Gospodarstvo	46
e) Društvene djelatnosti	47
f) Promet	48
g) Energetika	49
h) Vodnogospodarstvo	49
i) Poljoprivredno i šumsko zemljište	49
1.1.3.2. Ocjena postojećih prostornih planova	50
1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje	50
1.1.4.1. Demografski potencijal	50
1.1.4.2. Naselja	50
1.1.4.3. Građevinska područja	51
1.1.4.4. Gospodarski potencijal	51
1.1.4.5. Promet	51
a) Cestovni i željeznički promet	51
b) Pošta, telekomunikacije i RTV sustav veza	52

1.1.4.6. Energetika	52
a) Plinoopskrba	52
b) Elektroenergetska mreža	53
1.1.4.7. Vodnogospodarstvo	53
2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA	54
2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA	54
2.1.1. Razvoj gradova i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava	54
2.1.1.1. Razvoj gradova i naselja posebnih funkcija	54
2.1.1.2. Razvoj infrastrukturnih sustava	54
2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora	56
2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša	57
2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA GRADSKOG ZNAČAJA	58
2.2.1. Demografski razvoj	58
2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture	59
2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture	60
2.2.3.1. Naselja	60
2.2.3.2. Društvena infrastruktura	60
2.2.3.3. Prometna infrastruktura	60
a) Cestovni i željeznički promet	60
b) Pošta i telekomunikacije	60
2.2.3.4. Energetska infrastruktura	61
a) Plinoopskrba	61
b) Elektroenergetika	61
2.2.3.5. Vodnogospodarstvo	61
a) Vodoopskrba	61
b) Odvodnja otpadnih voda	61
2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturnih dobra	62

a) Krajobrazne i prirodne vrijednosti i posebnosti	62
b) Kulturna dobra	62
2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU GRADA	62
2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora	62
2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja	62
2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture	63
3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA	64
3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU GRADA U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE	64
3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA	64
3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina	65
3.2.1.1. Struktura površina	65
3.2.1.2. Građevinska područja	66
3.2.1.3. Poljoprivredne površine	67
3.2.1.4. Šumske površine	68
3.3. NASELJA	69
3.4. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	69
3.4.1. Gospodarske djelatnosti	69
3.4.1.1. Struktura	69
3.4.1.2. Turizam	70
3.4.1.3. Eksploatacija mineralnih sirovina	71
3.4.2. Društvene djelatnosti	71
3.4.2.1. Uprava	71
3.4.2.2. Socijalna zaštita	71
3.4.2.3. Obrazovanje	72
3.4.2.4. Zdravstvo	72
3.4.2.5. Kultura	72

3.5. ŠPORT I REKREACIJA	72
3.6. KOMUNALNE DJELATNOSTI	75
3.7. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA	75
3.7.1. Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline	77
3.8. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA	78
3.8.1. Prometni infrastrukturni sustav	78
3.8.1.1. Cestovni promet	78
3.8.1.2. Željeznički promet	79
3.8.1.3. Poštanski promet	79
3.8.1.4. Telekomunikacije	79
3.8.1.5. RTV sustav veza	80
3.8.2. Energetski sustav	80
3.8.2.1. Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina	80
3.8.2.2. Elektroenergetika	80
3.8.3. Vodnogospodarski sustav	82
3.8.3.1. Vodoopskrba	82
3.8.3.2. Odvodnja otpadnih voda	82
3.8.3.3. Uređenje vodotoka i voda	83
3.8.3.4. Melioracijska odvodnja i navodnjavanje	83
3.9. POSTUPANJE S OTPADOM	85
3.10. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ	86
3.10.1. Mjere zaštite voda	86
3.10.2. Mjere zaštite tla	87
3.10.3. Mjere zaštite zraka od onečišćenja	88
3.10.4. Mjere zaštite od buke	88
3.11. MJERE ZAŠTITE STANOVNIŠTVA OD RATNIH OPASNOSTI	88

II ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENE POVRŠINA NA PODRUČJU GRADA	89
1.1. NAMJENA POVRŠINA	89
1.2. PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU	91
2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA	92
2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU	92
2.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	94
2.2.1. Namjena građevina u građevinskom području naselja	94
2.2.2. Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora u građevinskom području naselja stalnog i povremenog stanovanja	94
2.2.2.1. Građevne čestice	94
2.2.2.2. Način i uvjeti gradnje građevina	95
2.2.2.3. Uvjeti uređenja građevinskih čestica	98
2.2.2.4. Način i uvjeti priključenja građevne čestice odnosno građevine na javnu prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu	98
2.2.3. Uvjeti gradnje stambenih građevina	98
2.2.3.1. Obiteljske stambene građevine	98
2.2.3.2. Višestambene građevine	100
2.2.3.3. Građevine povremenog stanovanja	100
2.2.4. Uvjeti gradnje građevina javne i društvene namjene	101
2.2.5. Uvjeti gradnje građevina gospodarske namjene	102
2.2.5.1. Uvjeti gradnje građevina proizvodne, poslovne i ugostiteljsko-turističke namjene (u daljnjem tekstu : gospodarske namjene (PPUT))	102
2.2.5.2. Uvjeti gradnje poljoprivrednih građevina	104
2.2.6. Uvjeti gradnje športsko-rekreacijskih građevina	105
2.2.7. Uvjeti gradnje pomoćnih građevina	106
2.2.8. Uvjeti gradnje komunalnih građevina	106

2.2.9. Uvjeti gradnje građevina koje se grade na javnim površinama	107
2.2.10. Uvjeti gradnje građevina mješovite namjene	107
2.2.11. Uvjeti gradnje ostalih građevina	107
2.2.12. Uvjeti uređenja naselja	107
2.3. IZGRAĐENE STRUKTURE VAN NASELJA	108
2.3.1. Uvjeti gradnje u građevinskim područjima van naselja stalnog i povremenog stanovanja	108
2.3.2. Uvjeti gradnje van građevinskog područja	108
2.3.2.1. Stambene građevine van građevinskog područja	109
2.3.2.2. Gospodarske građevine van građevinskog područja	109
2.3.2.3. Rekreativne građevine van građevinskog područja	112
2.3.2.4. Građevine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina	112
2.3.2.5. Pomoćne građevine van građevinskog područja	113
2.3.2.6. Prometne i ostale infrastrukturne građevine	113
2.3.2.7. Ostale građevine van granica građevinskog područja	113
3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI	113
4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	114
5. UVJETI UREĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA	114
5.1. PROMETNI SUSTAV	115
5.2. POŠTANSKI PROMET	118
5.3. TELEKOMUNIKACIJSKA MREŽA	118
5.4. ELEKTROENERGETSKA MREŽA	119
5.5. PLINOVODI	120
5.6. VODOOPSKRBA	121

5.7. ODVODNJA	122
5.8. VODOTOCI, VODE I MELIORACIJSKA ODVODNJA	123
6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA	123
6.1. KRAJOBRAZNE VRIJEDNOSTI	123
6.2. KULTURNA DOBRA	124
7. POSTUPANJE S OTPADOM	124
8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ	125
9. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI I ELEMENTARNIH NEPOGODA	127
9.1. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI	127
9.2. MJERE ZAŠTITE OD ELEMENTARNIH NEPOGODA	127
10. MJERE PROVEDBE PLANA	128
10.1. OBVEZA IZRADE PROSTORNIH PLANOVA	128
10.2. PRIMJENA POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA	128
10.3. REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI	128
10.4. POSTUPANJE S GRAĐEVINAMA IZGRAĐENIM SUPROTNO UVJETIMA UTVRĐENIM U PPUG	129

KARTOGRAFSKI PRIKAZI

	Mjerilo
1. Korištenje i namjena površina	1:25.000
INFRASTRUKTURNI SUSTAVI:	
2.A. Promet	1:25.000
2.B. Pošta i telekomunikacije	1:25.000
2.C. Cijevni transport plina	1:25.000
2.D. Elektroenergetika	1:25.000
2.E. Vodnogospodarski sustav	1:25.000
UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA	
3.A. Uvjeti korištenja	1:25.000
3.B. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite	1:25.000
GRAĐEVINSKA PODRUČJA:	
4.A. Gradsko naselje Beli Manastir	1: 5.000
4.B. Naselje Branjin Vrh	1: 5.000
4.C. Naselje Šećerana	1: 5.000
4.D. Naselje Šumarina	1: 5.000
4.E. Naselje povremenog stanovanja "Brdo"	1: 5.000
4.F. Farma "Mala Karašica" i groblje naselja Šećerana	1: 5.000
4.G. groblje "Adica"	1: 5.000

I OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA

1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI PODRUČJA GRADA U ODNOSU NA PROSTOR I SUSTAVE ŽUPANIJE I DRŽAVE

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

1.1.1.1. Geografski i geoprometni položaj

Područje Grada Belog Manastira dio je šire prirodno-geografske cjeline Baranje, smještene na krajnjem sjeveroistočnom dijelu Republike Hrvatske, u trokutu između rijeka Drave, Dunava i državne granice prema Republici Mađarskoj.

To je prostor koji pripada širem nizinskom prostoru prirodno-geografske makromorfološke cjeline Panonske nizine, čiji je manji dio na području Republike Hrvatske, odnosno istočne Hrvatske.

Područje Grada Belog Manastira u okruženju je susjednih općina: Popovac na sjeveroistoku, Kneževi Vinogradi na istoku, Čeminac na jugoistoku, Jagodnjak na jugozapadu, te Petlovac na zapadu. Sjeverozapadni dio granice Grada Belog Manastira je i dio državne kopnene granice prema Republici Mađarskoj. Stoga ovakvim svojim prostorno-geografskim položajem, područje Grada pripada kontinentalnom graničnom području Županije i Države.

1.1.1.2. Površina, stanovništvo, naseljenost

Površina

Grad Beli Manastir svojom površinom od 62,73 km² čini 1,51 % ukupne površine Osječko-baranjske županije. Sveukupna dužina granice Grada iznosi 41,60 km od čega je gradska granica 37,14 km, a državna granica 4,46 km. Navedeni podaci dobijeni su izračunom sa karte koja je podloga za izradu PPUG-a, a korišteni su i kod iskaza površina u planskom dijelu PPUG-a. Ovakav izbor napravljen je zbog toga što se podaci iz drugih izvora razlikuju međusobno i u odnosu na navedene pa je upitna njihova točnost. U pojedinim dijelovima Plana korišteni su i podaci iz drugih izvora, kada je to bilo nužno i/ili opravdano.

Stanovništvo

Prema rezultatima popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2001. godine, na području Grada Belog Manastira je živjelo 10.986 stanovnika.

Dinamika kretanja ukupnog stanovništva na razini Grada je do 1991. godine bila pozitivna, a u razdoblju 1991-2001. godine negativna, kada se stanovništvo smanjilo za 15,7%.

Tablica br. 1.

KRETANJE UKUPNOG STANOVNIŠTVA

PODRUČJE	Broj stanovnika po popisima			Indeksi	
	1981.g.	1991.g.	2001.g.	1991/1981.	2001/1991.
GRAD BELI MANASTIR	12.056	13.108	10.986	109	84
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	356.286	367.193	330.506	103	90
Udio GRADA BELI MANASTIR, %	3,4	3,6	3,4	-	-

Izvor podataka: - Popis stanovništva 1981.g. – Tabele po naseljima

- Popis stanovništva 1991.g. – Dokumentacija 882

- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001.

U odnosu na Županiju, stanovništvo Grada je u promatranim razdobljima intenzivnije raslo ali i intenzivnije opadalo, tako da danas ima udio od 3,3% koji je manji od udjela 1981. godine.

Analiza sastavnica kretanja stanovništva u razdoblju 1991-2000. godine pokazuje da je postojao pozitivan prirodni priraštaj, a da se stanovništvo smanjilo zbog mehaničkog odliva stanovništva.

Broj stanovnika 1991.g.	Prirodni priraštaj 1991-2000.	Broj stanovnika (1991.g.+prirodni priraštaj)	Broj stanovnika 2001.g.	Razlika po popisima 1991. i 2001.g.	Migracijski saldo 1991.-2001.g.
13.108	+ 70	13.178	10.986	- 2.122	- 2.192

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

Mehanički odliv stanovništva (negativni migracijski saldo) bio je posljedica ratnih migracija, budući je prostor cijele Baranje pa i Grada Beli Manastir bio privremeno okupiran od jeseni 1991. godine do mirne reintegracije u ustavno-pravni poredak Republike Hrvatske početkom 1998. godine.

Stanovništvo Grada živi raspoređeno u četiri naselja.

Tablica br. 2.

KRETANJE STANOVNIŠTVA PO NASELJIMA I DOBNI TIP

Red. br.	NASELJE	Propisne godine			Indeksi		Indeks starosti 2001.g.	Dobni tip 2001.
		1981.	1991.	2001.	1991/1981.	2001/1991.		
1.	Beli Manastir	9.118	10.146	8.671	111	85	99	starost
2.	Branjin Vrh	1.490	1.578	1.189	106	75	95	starost
3.	Šećerana	623	729	559	117	77	102	duboka starost
4.	Šumarina	825	655	567	79	86	100	duboka starost

Izvor podataka: Popisi stanovništva 1981., 1991. i 2001. g.

Kretanje stanovništva po naseljima pokazuje da je jedino u Šumarini zabilježeno kontinuirano smanjenje stanovništva, a u ostalim naseljima samo u posljednjem međupopisnom razdoblju.

Indeks starosti (odnos starog i mladog stanovništva) pokazuje da je ukupno stanovništvo imao obilježje demografske starosti, a u naseljima Šećerana i Šumarine ono ima obilježje duboke starosti.

Stanovništvo Grada je 2001. godine živjelo u 3.992 kućanstava prosječne veličine 2,8 članova. Osnovno obilježje u kretanju je smanjenje broja u posljednjem međupopisnom razdoblju uz konstantno smanjenje prosječne veličine u promatranom dvadesetgodišnjem razdoblju.

Tablica br. 3.

KRETANJE I PROSJEČNA VELIČINA KUĆANSTAVA

Red. br.	NASELJE	Broj kućanstava po popisima			Indeks		Prosječna veličina (članova)		
		1981.g.	1991.g.	2001.g.	1991/1981.	2001/1991.	1981.g.	1991.g.	2001.g.
1.	Beli Manastir	2.861	3.395	3.135	119	92	3,2	3,0	2,7
2.	Branjin Vrh	507	550	432	108	78	2,9	2,9	2,7
3.	Šećerana	196	232	212	118	91	3,2	3,1	2,6
4.	Šumarine	245	203	193	83	95	3,4	3,2	2,9
UKUPNO:		3.809	4.380	3.172	115	90	3,1	3,0	2,8

Izvor podataka: - Popis stanovništva 1981. – Domaćinstva i stanovi – Tabele po naseljima
 - Popis stanovništva 1991. – Dokumentacija 887
 - Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001.

U poslijeratnom razdoblju u svim naseljima se smanjio broj kućanstava kao i prosječna veličine. Broj kućanstava se najviše smanjio u naselju Branjin Vrh.

Prosječna naseljenost prostora Grada 2001. godine iznosi 200,3 stanovnika na 1 km², što je 2,5 puta veća naseljenost od prosjeka Osječko-baranjske županije.

Prosječne gustoće naseljenosti po naseljima u okviru njihovih statističkih granica prikazane su u sljedećoj tablici:

Tablica br. 4.

PROSJEČNA GUSOTĆA NASELJENOSTI STATISTIČKIH PODRUČJA NASELJA 2001. GOD.

Naselje	Broj stanovnika 2001. g.	Površina statističkih područja (km ²)	Gustoća naseljenosti (st/km ²)
1. Beli Manastir	8.671	36,20	239,53
2. Branjin Vrh	1.189	18,42	64,62
3. Šećerana	559	2,84	196,83
4. Šumarina	567	5,27	107,59

Izvor podataka: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2001. god. i ZPO

1.1.1.3. Naselja i građevinska područja

a) Naselja

Područje Grada Belog Manastira se sastoji se od 4 manje statističke teritorijalne jedinice: grada Belog Manastira površine 36.20 km², naselja Branjin Vrh površine 18.42 km², naselja Šećerana površine 2.84 km² i naselja Šumarina površine 5.27 km². Sjedište Grada je u Belom Manastiru. U sustavu središnjih naselja Hrvatske grad Beli Manastir je kategoriziran kao *manje regionalno središte*, dok su ostala u kategoriji *lokalnih središta*.

U svim naseljima po tipologiji izgradnje prevladavaju građevine niske stambene izgradnje s gospodarskim građevinama nizanim po dubini građevne čestice. Iznimno su u Gradu Belom Manastiru manje zastupljene i višestambene građevine. Građevne čestice su u pravilu uske i duboke, te su većim dijelom u funkciji poljoprivredne proizvodnje.

b) Građevinska područja

Građevinska područja su utvrđena Prostornim planom (bivše) općine Beli Manastir. Osnovni pokazatelji za građevinska područja naselja stalnog stanovanja prikazani su u sljedećoj tablici:

Tablica br. 5.

POSTOJEĆE POVRŠINE GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA STALNOG STANOVANJA

Naselje stalnog stanovanja	Površina građevinskog područja (ha)	Izgrađeni dio građevinskog područja		Neizgrađeni dio građevinskog područja	
		(ha)	(%)	(ha)	(%)
Beli Manastir	685,38	428,54	62,53	256,84	37,47
Branjin Vrh	162,12	101,06	62,34	61,06	37,66
Šećerana	153,54	54,35	35,40	99,19	64,60
Šumarina	76,18	41,62	54,63	34,56	45,37
UKUPNO:	1.077,22	625,57	58,07	451,65	41,93

Osim građevinskih područja naselja stalnog stanovanja, navedenim prostornim planom utvrđeno je i građevinsko područje farme i ratarskog dvorišta "Mala Karašica" čija površina iznosi 9,43 ha.

1.1.1.4. Osnovne kategorije korištenja prostora

Prema podacima Državne geodetske uprave, Područni ured za katastar Beli Manastir, struktura poljoprivrednog i šumskog zemljišta je sljedeća:

U strukturi površina Grada najzastupljenije su poljoprivredne površine sa 3.724 ha (59,37%) sa sljedećom strukturom: oranica 3.370 ha (53,72%), voćnjaci 59 ha (0,94%), vinogradi 89 ha (1,42%), livade 178 ha (2,84%) i pašnjaci 28 ha (0,45%).

Na 100 ha ukupnih poljoprivrednih površina dolazi 295 stanovnika 2001. godine (na prostoru Županije 138 stanovnika).

Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta iznosi 1.630 ha što je 25,98% od ukupne površine Grada.

Na 100 ha površine šuma i šumskog zemljišta u Gradu dolazi 673,99 stanovnika, a na prostoru Županije 321 stanovnik.

Građevinska područja naselja stalnog stanovanja obuhvaćaju u svom sastavu izgrađene površine, a dijelom i neizgrađene poljoprivredne površine.

Ukupna površina građevinskih područja naselja iznosi 1.077,22 ha (17,17% ukupne površine Grada), a zajedno s građevinskim područjem farme "Mala Karašica" (9,43 ha) ukupna površina svih građevinskih područja iznosi 1.086,65 ha ili 17,32% od ukupne površine Grada.

Podaci o građevinskim područjima dobiveni su izračunom na temelju Prostornog plana (bivše) općine Beli Manastir.

1.1.1.5. Prirodna obilježja

a) Reljef

Prostor Grada Belog Manastira pripada širem prostoru nizinskog, ravničarskog prostora Baranje, kao dijela Osječko-baranjske županije.

Današnji izgled i osobine reljefa šireg prostora, pa tako i područja Grada, rezultat su djelovanja tektonskih procesa, djelovanja rijeka, te klimatskih promjena od pleistocena, koji su svojim utjecajem i međuzavisnim djelovanjem doveli do stvaranja složenih morfoloških oblika. Na takav način, na širem području Baranje mogu se razlikovati tri osnovna tipa reljefa: nizinski (fluvijalni i fluvio-močvarni), ravničarski (lesne zaravni) i brdski (tektonski). U morfostrukturnom smislu nizine ulaze u kategoriju akumulacijsko-tektonskog, a ravnjaci (lesne zaravni) i Bansko Brdo u kategoriju akumulacijsko-denudacijskog reljefa (A. Bognar, 1980.).¹

Nizine su najrasprostranjeniji tip reljefa šireg područja u okviru kojih se izdvajaju poloj i terasna nizina (starija holocenska, mlađa i starija virmska terasa). Na prostoru Grada Belog Manastira zastupljeni su dijelovi holocenske i virmskih terasa.

Starija virmska terasa je položem Karašice podijeljena na dva dijela, te naslagama lesa povišena za 10-20 m. Sedimenti terase u podlozi lesa predstavljaju srednje pleistocensku do stariju virmsku plavinu Drave izgrađenu od pijeska, šljunka, silta i gline.

U sastavu mlađe virmske i starije holocenske terase prevladavaju fluvijalni les i lesu slični sedimenti, te pijesci i šljunci. Dio prostora je nastao djelovanjem eolskog rada. Starija holocenska terasa je nastala kao rezultat djelovanja tektonskih pokreta, a mlađa virmska terasa kombinacijom tektonskih pokreta i klimatskih utjecaja.

Na širem području se u geomorfološkom smislu razlikuju i dvije lesne zaravni čiji dijelovi su zastupljeni i na prostoru Grada. Jedna od lesnih zaravni je na krajnjem sjeveroistočnom dijelu Baranje (oko naselja Kneževo), te je prirodni nastavak veće cjeline iz susjedne Mađarske, a druga je južno od Banskog brda. Obje zaravni su okružene nižim terasama Drave i Dunava. U podolini lesa kod obje zaravni su morski i jezerski sedimenti neogenske starosti.

Riječne terase i praporne zaravni su ocjeditija područja koja su zbog svojih prirodnih osobina pogodnija za naseljavanje i poljoprivredno iskorištavanje.

¹ JAZU: TRI STOLJEĆA BELJA, Osijek, 1986.

U prostoru Baranje kao najmarkantnija geomorfološka cjelina ističe se Bansko brdo, kao najdinamičniji oblik reljefa ovog područja. Po tektonskoj strukturi to je horst, izdužen u smjeru SI-JZ oko 21 km, te sa svih strana okružen rasjedima. U svojoj osnovi Bansko brdo izgrađeno je od neogenskih naslaga i bazaltandezita, dok u površinskom sloju dominiraju debele naslage (20-30 m) lesa i lesu sličnih sedimenata, uglavnom, pleistocenske starosti.

Sjeverozapadna padina Banskog brda je strma, te je erozijom i spiranjem jako disecirana, dok su jugoistočne padine blaže i neprimjetno prelaze u lesnu zaravan, što je uz plodnost podloge utjecalo na intenzivirano agrarno iskorištavanje.

Naselja na prostoru Grada Belog Manastira smještena su u sjevernom i središnjem dijelu grada, tj. na kontaktu riječnih terasa i lesnih zaravni, tj. Banskog brda, te su i prosječne nadmorske visine naselja u rasponu od 91 m.n.v. do 100 m.v.n.

NASELJE	PROSJEČNA NADMORSKA VISINA ²
1. Beli Manastir	95 m.n.v.
2. Branjin Vrh	93 m.n.v.
3. Šećerana	100 m.n.v.
4. Šumarina	91 m.n.v.

b) Klima

Klimatska obilježja područja Grada Belog Manastira dio su klimatskih osobina šireg prostora Baranje, ali i područja istočne Hrvatske, u kojemu prevladava umjereno kontinentalna klima, koju karakteriziraju česte i intenzivne promjene vremena.

Prema Köppenovoj klasifikaciji to je područje koje se označava klimatskom formulom Cfwbx, što je oznaka za umjereno toplu, kišnu klimu, kakva vlada u velikom dijelu umjerenih širina.³

Za ocjenu meteoroloških uvjeta na cjelokupnom području poslužila su dostupna mjerenja osnovnih meteoroloških elemenata na meteorološkoj postaji Osijek, Brestovac-Belje (Branjin Vrh i Kneževo oborine), kao postajama najbližim području Grada, ali u različitim vremenskim razdobljima.

Srednja godišnja temperatura zraka kreće se od 10,7°C (meteorološka postaja Osijek 1959.-1978. i Brestovac-Belje 1925.-1940.) dok je prema mjerenjima od 1978. do 1998. u Osijeku srednja godišnja temperatura iznosila 11,0°C. Sve te vrijednosti su u granicama za ovakav tip klime.

Srednje mjesečne temperature zraka su u porastu do srpnja kada dostižu maksimum (21,4°C Osijek ili 21,9°C Brestovac-Belje), a zatim su u opadanju, dok su najniže vrijednosti zabilježene u siječnju, kada je zabilježen minimum temperature (-1,4°C Osijek, odnosno -1,3°C Brestovac-Belje).

² M. Korenčić: Naselja i stanovništvo SRH 1857.-1971., Zagreb, 1979.

³ Republički hidrometeorološki zavod SRH-Prikaz općih klimatskih karakteristika područja Zajednice općina Osijek, Zagreb, 1980.

Tablica br. 6.

SREDNJE MJESEČNE I GODIŠNJE TEMPERATURE ZRAKA

MJESECI	OSIJEK		BRESTOVAC-BELJE ²⁾
	1959.-1978. ¹⁾	1978.-1998. ³⁾	1925.-1940.
I.	- 1,4	- 0,4	- 1,3
II.	1,7	1,2	0,0
III.	6,1	6,3	5,3
IV.	11,5	11,1	11,0
V.	16,3	16,5	15,9
VI.	19,5	19,7	10,5
VII.	20,9	21,4	21,9
VIII.	20,2	20,9	20,5
IX.	16,2	16,7	16,8
X.	11,0	11,3	11,3
XI.	6,1	4,8	6,7
XII.	0,8	1,4	0,0
GOD.	10,7	11,0	10,7

Izvor podataka: 1) Republički hidrometeorološki zavod-Prikaz općih klimatskih karakteristika Zajednice općina Osijek, Zagreb, 1980.

2) Geografija SRH-Knjiga 3., Zagreb, 1975.

3) Državni hidrometeorološki zavod-Podaci za meteorološku postaju Osijek, Zagreb 2002.

Ovakav raspored prosječnih temperatura zraka ukazuje da se u godišnjem hodu temperature javlja jedan par ekstrema, jedan maksimum i jedan minimum temperature.

Srednja godišnja amplituda temperature, između najhladnijeg i najtoplijeg mjeseca iznosi za Osijek 22,3°C, odnosno 24,5°C za Brestovac-Belje, što je odlika kontinentalnih područja.

Maksimalne temperature zraka javljaju se u ljetnim mjesecima, a apsolutni maksimum temperature zabilježen je u Osijeku 38,6°C, u razdoblju 1959.-1978⁴ godine, a u razdoblju 1981.-1998., apsolutni maksimum iznosio je u srpnju 40°C,⁵ dok je na postaji Brestovac-Belje iznosio 38°C u razdoblju 1948.-1960.⁶

Minimum temperature javlja se u zimskoj polovici godine, a apsolutni minimum zabilježen u vremenu od 1959. do 1978. godine, iznosio je u Osijeku – 25,4°C⁴ Brestovac-Belje – 27,4°C⁶, međutim, vjerojatnost pojavljivanja ekstremnih temperatura je vrlo mala.

Prosječna godišnja količina oborine zabilježena na ovom području kreće se od 632 mm u Brestovcu (1948.-1960.)⁶ do 685,7 mm u Osijeku (1959.-1978.),⁴ Branjinom Vrhu 648 mm i Kneževu 645 mm u razdoblju (1928.-1937.).⁶

U godišnjem hodu oborina izdvajaju se dva para ekstrema. Glavni maksimum se javlja početkom ljeta (najčešće u VI. mjesecu), a sporedni krajem jeseni, u XI. mjesecu. Glavni minimum oborine je sredinom jeseni u X. mjesecu, a sporedni krajem zime ili početkom proljeća u II. i III. mjesecu.

⁴ Republički hidrometeorološki zavod SRH-Prikaz općih klimatskih karakteristika područja Zajednice općina Osijek, Zagreb, 1980.

⁵ Jadranski Naftovod, d.d.-SUO za izgradnju II faze Benetton Croatia, Zagreb, 2001.

⁶ JAZU-Zavod za znanstveni rad Osijek-Tri stoljeća "Belja", Osijek, 1986.

Pojava dvostrukog para ekstrema ukazuje na utjecaj maritimnog režima oborina i njegovo duboko prodiranje u kontinent. Također je izražena i vrlo velika varijabilnost oborinskog režima, te i česta odstupanja od oborinskog režima.

Tablica br. 7.

SREDNJE MJESEČNE I GODIŠNJE KOLIČINE OBORINA

MJESECI	OSIJEK		BRESTOVAC-BELJE		BRANJIN VRH	KNEŽEVO
	1959.- 1978. ¹⁾	1978.- 1998. ³⁾	1925.- 1940. ²⁾	1948.- 1960. ⁴⁾	1928.- 1940. ⁴⁾	1928.- 1940. ⁴⁾
I.	50,0	46,2	35	42	39	39
II.	43,1	36,5	38	47	31	24
III.	42,1	45,0	44	34	48	46
IV.	57,8	52,2	53	56	58	61
V.	57,6	61,2	74	64	70	69
VI.	90,4	79,9	64	83	62	53
VII.	74,5	54,6	51	58	50	55
VIII.	60,9	60,5	47	51	54	60
IX.	49,2	56,1	58	39	63	67
X.	41,5	51,6	89	45	81	88
XI.	60,4	57,1	52	62	55	54
XII.	58,2	52,9	37	57	37	39
GOD.	685,7	653,9	642	638	648	645

Izvor podataka: 1) Republički hidrometeorološki zavod-Prikaz općih klimatskih karakteristika Zajednice općina Osijek, Zagreb, 1980.

2) Geografija SRH-Knjiga 3., Zagreb, 1975.

3) Državni hidrometeorološki zavod-Podaci za meteorološku postaju Osijek, Zagreb 2002.

4) JAZU-Zavod za znanstveni rad Osijek-Tri stoljeća "Belja", Osijek, 1986.

Maksimalne dnevne količine oborina ukazuju na veliku varijabilnost oborine koja varira iz godine u godinu. Maksimalna dnevna količina oborine u razdoblju od 1959. do 1978. godine, zabilježena u Osijeku iznosila je 101,2 mm. Raspored oborina u vegetacijskom razdoblju optimalan je i kreće se od 390,4 mm (Osijek) do 436,0 mm (Brestovac-Belje). Oborine u obliku snijega javljaju se u prosjeku od 20,5 dana u Baranji, odnosno 26 dana za područje Osijeka, ali se ne zadržavaju dugo. Međutim, česta su odstupanja od tog prosjeka.

Trajanje insolacije i naoblake međusobno je povezano, a raspored naoblake usklađen je i s režimom oborina. Srednja godišnja naoblaka za meteorološku postaju Osijek iznosila je 5,7 desetina, u razdoblju od 1959.-1978. godine. Najveće vrijednosti naoblake zabilježene su u jesenskim i zimskim mjesecima. Tada je insolacija, tj. trajanje sisanja Sunca najmanje (najmanje registrirana insolacija je u prosincu), dok je najduže trajanje sisanja Sunca zabilježeno u srpnju. Ukupna godišnja količina insolacije u dvadesetgodšnjem razdoblju (1959.-1978.) na meteorološkim postajama Osijek i Brestovac-Belje iznosila je 1.904,6 sati, odnosno 1.793,3 sata.

Tablica br. 8.

SREDNJE KOLIČINE INSOLACIJE (sati) I NAOBLAKE (desetine)
U RAZDOBLJU OD 1959. DO 1978. GOD.

MJESECI	OSIJEK		BRESTOVAC-BELJE	
	(I)	(N)	(I)	(N)
I.	58,2	7,1	54,5	7,4
II.	85,9	6,6	79,7	7,0

III.	143,4	6,1	130,2	6,5
IV.	177,9	5,9	167,0	6,3
V.	214,2	5,5	203,7	6,2
VI.	240,1	5,0	228,4	5,9
VII.	270,7	4,0	258,6	5,1
VIII.	252,1	3,9	244,1	4,9
IX.	196,4	4,4	183,7	4,9
X.	153,9	4,9	138,5	5,4
XI.	67,5	6,9	63,0	7,4
XII.	44,3	7,6	41,9	8,0
GOD.	1.904,6	5,7	1.793,3	6,2

(I)-INSOLACIJA

(N)-NAOBLAKA

Izvor podataka: Republički hidrometeorološki zavod SRH-Prikaz općih klimatskih karakteristika područja Zajednice općina Osijek, Zagreb, 1980.

Srednja godišnja naoblaka u razdoblju od 1981. do 1998.⁷ na području Osijeka iznosi 5,4 desetina (3,4 desetine u kolovozu do 7 desetina u prosincu). Ukupni broj oblačnih dana, kada je naoblaka veća od 8 desetina, iznosio je 104 dana u prosjeku, odnosno 28% dana u godini, dok je broj vedrih dana s naoblakom manjom od 2 desetine čak 20% dana godišnje.

Ukupna godišnja količina insolacije u vegetacijskom razdoblju kreće se od 1.290 do 1.350 sati.

Relativna vlaga zraka za šire područje Osijeka u prosjeku iznosi oko 80% godišnje, 78% godišnje na postaji Brestovac-Belje. Deficit vlage bilježi se u proljetnim i ljetnim mjesecima, dok su zimski mjeseci dominantno vlažni, a broj izrazito suhih dana, s manje od 30% vlage, u prosjeku je vrlo mali.

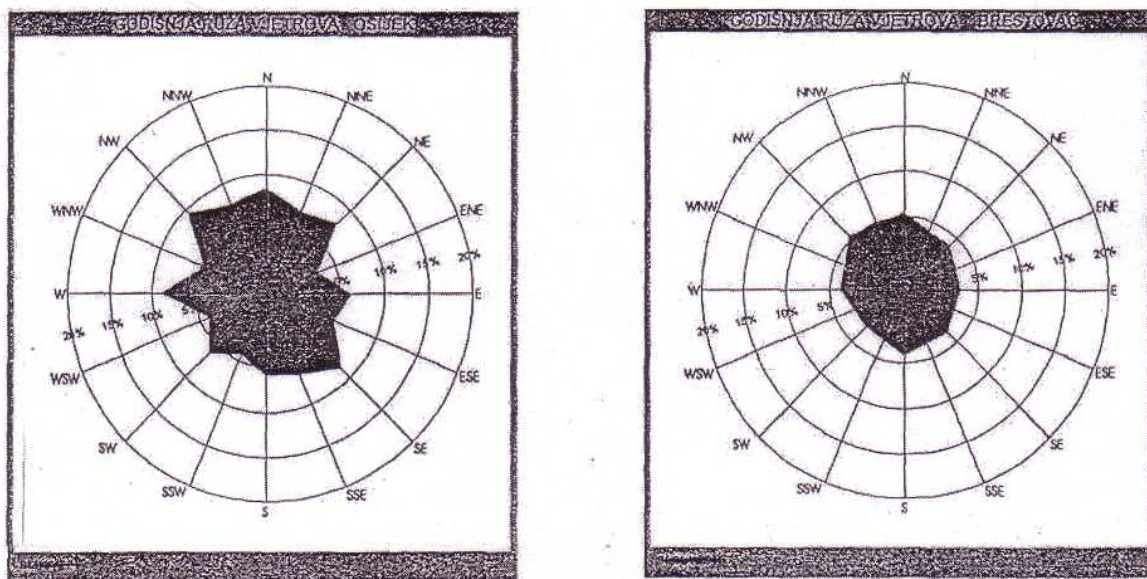
Reljefna otvorenost Baranje prema sjeveru i nizinski reljef uvjetovali su dominaciju vjetrova iz sjevernog kvadranta, dok su strujanja zraka iz južnog kvadranta slabije prisutna.

Prema godišnjoj ruži vjetrova (u razdoblju 1969.-1978.) na području Osijeka, najučestaliji su vjetrovi iz sjeverozapadnog, zapadnog te jednakog udjela sjevernog i jugoistočnog smjera. Zimi je najčešće vjetar iz jugoistočnog smjera, dok su ljeti najčešći vjetrovi iz sjeverozapadnog smjera. U proljeće i jesen najčešći su vjetrovi iz sjeverozapadnog smjera i općenito su najčešća strujanja iz zapadnog smjera. Pojave tišina vezuju se uz ljeto i jesen, a u najvećem broju javljaju se vjetrovi jačine 1-2 bofora, tijekom cijele godine.

Prema godišnjoj ruži vjetrova na području Osijeka u razdoblju od 1978. do 1998. godine, najučestaliji vjetrovi su iz jugoistočnog smjera i zapadnog, te sjevernog, sjeverozapadnog, istočnog, sjeveroistočnog, južnog i jugozapadnog smjera.

Na području meteorološke postaje Brestovac-Belje, u razdoblju od 1948. do 1960., po učestalosti su na prvom mjestu vjetrovi iz sjevernog, te sjeverozapadnog, južnog i sjeveroistočnog smjera, a zatim slijede strujanja iz zapadnog, jugoistočnog, istočnog i jugozapadnog pravca. Tišine se javljaju u ljetnim mjesecima.

⁷ Državni hidrometeorološki zavod-Podaci za meteorološku postaju Osijek, Zagreb, 2002.



Izvor podataka: Državni hidrometeorološki zavod-Podaci za hidrometeorološku postaju Osijek, Zagreb, 2002.

Republički hidrometeorološki zavod SRH-Prikaz općih klimatskih karakteristika područja Zajednice općina Osijek, Zagreb, 1980.

Tablica br. 9.

UČESTALOST VJETRA TOKOM GODINE (u %) NA
METEOROLOŠKOJ POSTAJI BRESTOVAC-BELJE
(1948.-1960.)

P r a v a c								
S(N)	SI(NE)	I(E)	Jl(SE)	J(S)	JZ(SW)	Z(w)	SZ(NW)	C(Tišina)
16,6	12,8	9,5	11,0	13,1	8,2	11,7	16,3	0,8

Izvor podataka: Klimatski podaci SRH, 1971., Republički hidrometeorološki zavod SRH, Zagreb JAZU-Zavod za znanstveni rad Osijek-Tri stoljeća «Belja», Osijek, 1986.

Učestalost vjetrova po pojedinim smjerovima tijekom godine veoma je nejednolika. U proljeće i ljeto prevladavaju sjeverozapadni i sjeverni vjetrovi koji donose vlažne atlantske zračne mase, osobito u kasno proljeće i rano ljeto.

U jesen su intenzivnija strujanja s jugoistoka, juga i zapada i to su vlažnije zračne mase sa Sredozemnog mora. U zimi je prevladavajuća cirkulacija iz južnog smjera te iz smjera sjeveroistoka, s područja sibirске i istočnoeuropske anticiklone, što su ujedno i najhladniji dijelovi godine.

U odnosu na jačinu vjetrova, u 80-90% slučajeva prevladavaju vjetrovi jačine 1-2 bofora, tijekom godine.

Broj dana s jakim vjetrom ≥ 6 bofora godišnje u Osijeku iznosi u prosjeku 2,6 dana (1959.-1978.), a u Brestovcu 3,6 dana.

Broj dana s olujnim vjetrom ≥ 8 bofora u Osijeku iznosi u prosjeku 0,2 dana.

Tablica br. 10.

SREDNJI BROJ DANA S JAKIM I OLUJNIM VJETROM

Meteorol. postaja	M J E S E C I												GOD.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	
BROJ DANA S JAKIM VJETROM (≥ 6 BOFORA)													
OSIJEK ¹⁾ 1959.-1978.	0,3	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,6	0,6	0,2	0,2	0,1	0,1	2,6
Osijek ²⁾ 1978.-1998.	0,7	3,2	3,2	3,2	2,8	2,3	2,2	0,9	1,0	0,6	0,7	0,7	15,5
BRESTOVAC ³⁾ 1946.-1960.	0,4	0,7	0,2	0,5	0,2	0,4	0,3	0,5	-	-	0,3	0,1	3,6
BROJ DANA S OLUJNIM VJETROM (≥ 8 BOFORA)													
OSIJEK ¹⁾ 1959.-1978.	-	-	-	-	-	0,1	0,1	-	-	-	-	-	0,2
Osijek ²⁾ 1978.-1998.	0,0	0,0	0,2	0,4	0,2	0,3	0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	1,9

- Izvor podataka:** 1) Republički hidrometeorološki zavod SRH-Prikaz općih klimatskih karakteristika područja Zajednice općina Osijek, Zagreb, 1980.
 2) Državni hidrometeorološki zavod-Podaci za meteorološku postaju Osijek, Zagreb, 2002.
 3) Klimatski podaci SRH, 1971. Republički hidrometeorološki zavod SRH, Zagreb-JAZU- Zavod za znanstveni rad Osijek-Tri stoljeća «Belja», Osijek, 1986.

Meteorološka pojava magle javlja se na ovom području u prosjeku od 30 do 50 dana godišnje. Srednji broj dana s maglom u Osijeku, u razdoblju 1959.-1978. godine iznosio je 29,5.

Pojave mraza na ovom području također se javljaju u prosjeku od 30 do 50 dana u godini i to na području Osijeka 41,2 dana godišnje (1959.-1978.), a na području Brestovca 67,1 dana (1948.-1960.).

Tablica br. 11.

SREDNJI BROJ DANA S MAGLOM I MRAZOM

MJESECI	Broj dana s maglom	Broj dana s mrazom	
	OSIJEK 1959.-1978. ¹⁾	OSIJEK ¹⁾ 1959.-1978.	BRESTOVAC-BELJE ²⁾
I.	5,4	6,7	11,2
II.	3,1	6,4	11,0
III.	1,3	7,0	12,2
IV.	0,3	1,4	5,4
V.	0,7	0,4	1,6
VI.	0,5	0	0,1
VII.	0,6	0	0
VIII.	0,7	0	0
IX.	1,4	0,2	1,0
X.	4,0	5,0	6,3
XI.	5,5	6,5	7,4
XII.	6,0	7,8	10,9
GOD.	29,5	41,2	67,1

- Izvor podataka:** 1) Republički hidrometeorološki zavod SRH-Prikaz općih klimatskih karakteristika područja Zajednice općina Osijek, Zagreb, 1980.
 2) Klimatski podaci SRH, 1971. Republički hidrometeorološki zavod SRH, Zagreb-JAZU- Zavod za znanstveni rad Osijek-Tri stoljeća «Belja», Osijek, 1986.

Međutim, pojave mraza su nepovoljne ukoliko se pojave u vegetacijskom razdoblju, a osobito u travnju, na početku vegetacijskog razdoblja. Ponekad se mraz može javiti i u svibnju i lipnju, zbog utjecaja polarnih zračnih masa. U jesen se također javljaju mrazevi, ali ne u tolikoj mjeri kao u proljeće, dok se jaki mrazevi javljaju tek u studenom.

c) Hidrološka i hidrogeološka obilježja

Hidrološka obilježja

Površinski dio Grada Belog Manastira izgrađuju naslage pleistocenske i holocenske starosti. Ove naslage su predstavljene fosilnim crvenim glinama, fluvijalnim eolskim i deluvio-proluvijalnim pijescima, te lesom i lesu sličnim naslagama u okviru kojih je česta pojava slojeva pijeska deluvijalnog i eolskog porijekla, te reliktnih pedoloških horizonata. Fosilne crvene gline pronađene su na Banskom brdu, kod Belog Manastira i predstavljaju produkt nešto toplijih klimatskih prilika donjeg pleistocena. Fluvijalne i derazijske naslage predstavljene su grubim, srednje i sitnozrnim pijescima, pjeskovitim glinama, glinama, ilovačom i fluvijalnim lesom i lesu sličnim sedimentima. Lesne i lesu slične naslage eolskog porijekla predstavljene su lesnim serijama tipskog i pjeskovitog lesa i lesolikog pijeska.

Najmlađe naslage (holocen) vezane su uz fluvijalne naslage u poloju Karašice. Male su debljine i sastavljene uglavnom od pjeskovitog lesa i silta.

U tektonskom pogledu u Baranji se izdvajaju tri cjeline i to Bansko brdo s Južnom baranjskom lesnom zaravni, Sjeverna baranjska lesna zaravan i nizinski prostor riječnih terasa i naplavnih ravnica koji ulazi u sklop dravske potolinske zone.

Područje Grada nalazi se u sklopu tektonske cjeline Bansko brdo koja je asimetričan tektonski blok s osobinama horsta koji je sa svih strana okružen rasjedima pravca SI-JZ, SZ-JI i I-Z. Spomenuti rasjedi tektonski blok odjeljuju od dravske potolinske zone. SI-JZ rasjed (Baranjsko-Apatinski rasjed) je najstariji i najznačajniji. Predstavlja izrazitu strukturnu granicu između mezozojske i paleozojske zone temeljenog gorja smjera SI-JZ, S i SZ, odnosno J i JI od tektonskog bloka.

Drugi važan rasjed na ovom području je Rasjed B. Manastir-Našice-Banja Luka, pravca pružanja SI-JZ.

Uz ovaj rasjed vezano je i pružanje jedne od seizmički aktivnih zona koja se proteže od Mohača preko Belog Manastira i Dilj gore prema Banja Luci. Izvršena seizmotektonska rajonizacija Baranje svrstala je područje Grada B. Manastir u zonu u kojoj je moguće javljanje potreba s maksimalnim magnitudama između 4,5 i 5,0. Prema očekivanom maksimalnom intenzitetu potresa veći dio Grada je unutar područje VII^o MCS ljestvice, a sjeverni dio (iznad naselja Šumarine i Branjin Vrh) unutar područja VI^o MCS ljestvice.

Hidrogeološka obilježja

U geološkom sastavu površinskog dijela Baranje, čiji je dio prostor Grada Belog Manastira, prevladavaju sedimenti pleistocenske i holocenske starosti.

Geološki sastav je složen, osobito na području Banskog brda gdje se u vertikalnom i horizontalnom smjeru izmjenjuju na relativno malim udaljenostima različite vrste lesa i lesu sličnih sedimenata s pijescima eolskog, deluvijalnog i fluvijalnog porijekla, bazalt andezitom i naslagama neogenske starosti.

U geološkoj građi najvažniju ulogu imaju pleistocenski sedimenti predstavljeni fosilnim crvenim glinama, fluvijalnim, eolskim i deluvio-proluvijalnim pijescima i šljuncima i lesom i lesu sličnim naslagama, u okviru kojih je česta pojava slojeva pijeska deluvijalnog i eolskog porijekla, te reliktnih pedoloških horizonata.

Regionalno rasprostranjene fluvijalne naslage pleistocenske starosti nizinskog dijela Baranje predstavljene su šljuncima, šljunkovitim pijescima, pjeskovitim šljuncima, grubim, srednje i sitnozrnim pijescima, pjeskovitim glinama, glinama, ilovačom i fluvijalnim lesom i lesu sličnim sedimentima. U pravilu pokazuju unakrsnu slojevitost, ritmičku izmjenu grubljeg i finijeg nanosa, tako da u pravilu grublji nanos dolazi u podini jednog fluvijalnog sedimentacijskog ritma.

Na starijoj virmskoj terasi Drave fluvijalni šljunci, pijesci i gline pokrivene su s oko 15-25 m debelim naslagama lesa i lesu sličnih sedimenta. Na nešto manjoj dubini (6-18 m) pleistocenske naslage fluvijalnog porijekla javljaju se u polojima rijeka Drave, Dunava i Karašice i na starijoj holocenskoj terasi Drave.

Sjeverno od Banskog brda, u okviru dunavske nizine, debljina fluvijalne sedimentacije kreće se od 30-35 m kod Mohacsa do 40-41 m kod Topolja i Puškaša.

Debljina fluvijalnih naslaga u polju Karašice doseže vrijednosti i do 50 m. Njihovo porijeklo je uglavnom dravsko.

Za područje Baranje mali je broj raspoloživih podataka za prikaz vodonosnih horizonata. Raspoloživi podaci ukazuju na jedinstveni šljunkovito-pjeskoviti horizont koji je vjerojatno nastavak vodonosnog horizonta istočnog dijela Republike Hrvatske, dok su nanosi šljunka vezani za kvartarne šljunkovite naslage u Republici Hrvatskoj. Dokazi navedenoga su podaci o crpljenju vode u sjevernoj Baranji (najveći kapacitet od 9 l/s ostvaren u okolini Baranjskog brda) što navodi na zaključak da vodonosni horizont na području Baranje ima jednoličan litološki sastav na kojem se mogu postići visoke izdašnosti crpljenja vode.

Prema karti kategorizacije terena prema podobnostima za iskorištavanje podzemne vode izrađenoj za potrebe Prostornog plana nekadašnje ZO Osijek niži dio Grada Belog Manastira nalazi se u zoni pogodnoj za lociranje crpilišta za lokalne vodovode maksimalnog kapaciteta do 300 l/s.

Izdašnost tehnološki ispravno izvedenih bunara nije ispod 5 l/s, a na posebno povoljnim lokalitetima može doseći i do 50 l/s.

Vodonosni horizonti u podzemlju izgrađeni su iz sitnozrnih do krupnozrnih pijesaka. Tijekom eksploatacije obnavljanje podzemnih voda vrši se uglavnom infiltracijom oborinskih voda.

Viši dio Grada, odnosno prostor Banskog brda (B. planine) pripada zoni gdje nije moguće eksploatirati veće količine podzemne vode niti kaptazom izvora niti eksploatacijom podzemne vode bušenjem.

Izvori i rezervne podzemne vode, ograničene količine vezane su uz karbonatne (trijaske, kredne i tortonske) naslage, gdje se pojavljuju pukotinski izvori promjenljivog kapaciteta. Obzirom na mogućnost eksploatacije podzemne vode ova kategorija omogućava pojedinačne zahvate podzemnih voda s izdašnošću manjom od 5 l/s.

Također, prema kompilacijskoj hidrogeološkoj karti područja bivše ZO Osijek, prostor Grada, izuzev Banskog brda aluvijalni je nanos pijeska, praha i gline. Uglavnom je prekriven glinovito-pjeskovitim barskim sedimentom, eolskim pijeskom i resedimentiranim lesom. Poroznost je međuzrnska, izdašnost srednja, kao i provodnost. Prosječna izdašnost bunara je do 20 l/s.

Pribrežja, odnosno Bansko brdo, karakteriziraju starije naslage i stijene prekrivene obronačnim ilovinama, obronačnim nanosom gline, pijeska i kršja, lesom, te naslagama šljunka, pijeska i gline.

d) Pedološka i biovegetacijska obilježja

Pedološke osobine prostora Grada Belog Manastira, kao i šireg prostora Baranje rezultat su utjecaja reljefa i specifičnih vodnih prilika. Uz određene klimatske uvjete svi ovi činitelji utjecali su na postanak i rasprostranjenost pojedinih vrsta tala na području cijele Baranje, pa tako i na prostoru Grada Belog Manastira.

Generalno se može konstatirati da su na području Grada Belog Manastira zastupljena tla koja pripadaju klimazonalnim tlima, koja su karakteristična za ocjeditija područja riječnih terasa, lesne zaravni i Bansko brdo, gdje se uz reljef, klimu i litološki sastav javlja kao važan pedogenetski faktor.

Pedološke jedinice rasprostranjene na prostoru Grada Belog Manastira izdvojene su na temelju Pedološke karte 1:200.000 (A. Škorić i suradnici: Tla Slavonije i Baranje, Zagreb 1977. god.), te prema Namjenskoj pedološkoj karti Republike Hrvatske 1:300.000, izrađene u Zavodu za pedologiju, Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 1996. godine.

Od ukupno 58 pedoloških jedinica na području Slavonije i Baranje (prema A. Škorić i suradnici), na području brda Belog Manastira zastupljeno je ukupno 7 pedoloških jedinica, koje su navedene u sljedećoj tablici:

Tablica br. 12.

PEDOLOŠKE JEDINICE I NJIHOVE KARAKTERISTIKE NA PODRUČJU GRADA BELOG MANASTIRA

Red. broj	Naziv kartografske jedinice	Matični supstrat	Nagib %	Nadmorska visina	Način upotrebe	Rasprostranjenost
5.	ČERNOZEM I EUTRIČNO SMEĐE TLO, na lesu- antropogenizirana tla	les	0-5	100-140	Oranice Vinogradi	Baranjska lesna zaravan, jugoistok Grada Belog Manastira
6.	ČERNOZEMI SEMIGLEJ, ČERNO ZEMNI, na lesu- antropogenizirana tla	les	0-2	80-100	Oranice	Istočna Slavonija-niža lesna terasa, sjeverozapad, sjever i sjeveroistok Grada Belog Manastira
7.	EUTRIČNO SMEĐE TLO (gajnjača) i ČERNOZEM- antropogenizirana tla na lesu i antropogeno tlo njiva	les	3-25	100-240	Vinogradi Oranice Šume	Baranjsko brdo Istočni dio Grada Belog Manastira
10.	EUTRIČNO SMEĐE I LESIVIRANO TLO na lesu- pretežno antropogenizirana tla	les	0-8	90-100	Oranice Voćnjaci	Vinkovačko-vukovarska lesna zaravan na zapadu mali dio Grada Belog Manastira
38.	SEMIGLEJ ČERNOZEMNI (livadnočernozemno), antropogenizirana tla	les	0-2	85-100	Oranice	Istočna Slavonija, Baranja Zapad i jugoistok Grada Belog Manastira
43.	PSEUDOGLEJ SEMIGLEJNO I EUTRIČNO SMEĐE SEMIGLEJNO TLO-pretežno antropogenizirana tla	les	0-3	90-95	Oranice Šume	Podravina-linija Valpovo-Osijek, te Paučje Jug i jugozapad Grada Belog Manastira
51.	MOČVARNO AMFIGLEJNO I MOČVARNO HIPOGLEJNO- dijelom nepotpuno hidromeliorirano	holocenske gline i ilovače i zamočvareni les	0-2	85-90	Šume Travnjaci Oranice	Podravina Centralni dio Grada Belog Manastira i jugoistok

Izvor podataka: A. Škorić i suradnici: Tla Slavonije i Baranje, Zagreb, 1977.

Navedene pedološke jedinice većinom predstavljene černozemom i eutrično smeđim tlom, pripadaju automorfim (klimazonalnim) tlima. Černozemi su najrasprostranjenija automorfna tla Baranje, nastali isključivo na lesu i lesu sličnim sedimentima sjeverne i južne baranjske lesne zaravni, sjevernom dijelu starije virmske terase Drave. Oni su najplodnija tla Baranje, pogodna za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju.

Eutrično smeđa tla ili tzv. gajnjače su zastupljena na Banskom brdu i južnom dijelu starije virmske terase. Na prostoru Baranje razvijena su na lesu ili lesu sličnim sedimentima. U svom prirodnom obliku su obična šumska i veoma dobra poljoprivredna zemljišta, pogodna i za gajenje vinove loze.

Lesivirana tla su po svom nastanku vezana za mlađu virmsku i stariju holocensku terasu Drave. Razvijena su isključivo na lesu i njemu sličnim sedimentima obično u kombinaciji s eutrično smeđim tlima. Pogodna su za prirodne šume, ali i za poljoprivrednu proizvodnju.

Semiglejna ili livadska tla su razvijena na krajnjem južnom dijelu južne baranjske lesne zaravni, na mlađoj virmskoj terasi, te u fragmentima i na starijoj virmskoj terasi Drave. Nastala su isključivo na lesu. Na prostoru Baranje to su karbonatno-černozemno-livadsko-semiglejna tipa.

Pseudoglejna tla su tip hidromorfnih tala kod kojih su znakovi hidrogenizacije od isključivo stagnirajućih oborinskih voda iznad nepropusnog sloja tla. Pojava ovog tipa tla je vezana za područja sjeverozapadnog dijela starije holocenske i mlađe virmske terase i krajnje južne i jugoistočne dijelove starije virmske terase Drave. Pseudoglej na prostoru Baranje je uglavnom u varijanti pseudoglejno semiglejnog tla, koje obično dolazi u kombinaciji s eutrično smeđim semiglejnim tlom. Ovi tipovi tla su ograničene pogodnosti za poljoprivredu zbog stagnirajuće vode, te je u tom slučaju potrebno provesti određene melioracijske radove.

Prema Namjenskoj pedološkoj karti RH 1:300.000 (Zavod za pedologiju Agronomskog fakulteta u Zagrebu) od ukupno 65 pedoloških jedinica na ukupnom prostoru RH, od kojih je 26 jedinica izdvojeno na području Osječko-baranjske županije, a na području Grada Belog Manastira izdvojeno je 6 pedoloških jedinica navedenih u sljedećoj tablici:

Tablica br. 13.

POPIS SISTEMATSKIH JEDINICA TALA NAMJENSKE PEDOLOŠKE
KARTE 1:300.000 ZASTUPLJENIH NA PODRUČJU GRADA
BELOG MANASTIRA

Broj kartirane jedinice	SISTEMATSKJE JEDINICE TALA	NAČIN KORIŠTENJA	PROCJENA POGODNOSTI ZA OBRADU*
1	Kamenjar na vapnencu i dolomitu (litosol)	Oranice	P-1
2	Arenosol antropogenizirani	Oranice	P-1
6	Koluvij s prevagom detritusa stijena	Oranice i vinogradi	P-1
7	Koluvij s prevagom sitnice	Vinogradi	P-2
9	Rendzina na laporu	Oranice i voćnjaci	P-2
44	Lesivirano na vapnencu i dolomitu	Šume, oranice i travnjaci	N-1

Izvor podataka: Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za pedologiju-Namjenska pedološka karta, mjerilo 1:300.000, Zagreb, 1996.

* P-1 dobra obradiva tla

N-1 privremeno nepogodna za obradu

P-2 umjereno ograničeno obradiva tla

Ovako definirane pedološke jedinice prikazane su u složenim pedološkim kombinacijama (kartiranim jedinicama), sastavljene od više jedinica, dok je procjena pogodnosti za obradu izvršena na temelju dominantne jedinice.

Prirodni vegetacijski pokrov na području Baranje u prošlosti su činile hrastove šume, odnosno šume hrasta lužnjaka i običnog graba, koje su na prostorima lesnih zaravni i riječnih terasa sasvim nestale. Na području viših dijelova terasa, zaravni i na Banskom brdu prirodnu vegetaciju činile su šume hrasta kitnjaka i graba. U današnje vrijeme ovi prostori su pod utjecajem čovjeka pretvoreni u najvećem dijelu u agrarni pejzaž, uglavnom pod ratarskim površinama (oranice, vinogradi, voćnjaci i vinogradi, voćnjaci, obradive površine i kultura bagrema). Manje površine su ostale pod šumom sekundarnog porijekla, hrasta lužnjaka i običnog graba s cerom.

Na područjima greda, starije holocenske terase Drave javljaju se šume hrasta lužnjaka, a na manjim lokalitetima javlja se poljski jasen, američki jasen i vez. Znatne površine u inundacijskom dijelu poloja pokrivaju euroameričke topole.

U jugoistočnom dijelu Grada Belog Manastira prostire se površinom najveća šumska površina-šuma Haljevo. Ova šuma pripada zajednici hrasta lužnjaka i običnog graba s bukvom, koja se razvila na gajnjačama i to isključivo na gredama, gdje se bukva zadržala još iz subboreala. U sastojinama se pojedinačno nalaze i stabla crnog oraha i ariša.

Ostala područja Grada Belog Manastira su pod niskom vegetacijom ili agrarnim krajobrazom.

e) Geološka i tektonska obilježja

Površinski dio Grada Belog Manastira izgrađuju naslage pleistocenske i holocenske starosti. Ove naslage su predstavljene fosilnim crvenim glinama, fluvijalnim, eolskim i deluvio-proluvijalnim pijescima te lesom i lesu sličnim naslagama u okviru kojih je česta pojava slojeva pijeska deluvijalnog i eolskog porijekla te reliktnih pedoloških horizonata. Fosilne crvene gline pronađene su na Banskom brdu, kod Belog Manastira i predstavljaju produkt nešto toplijih klimatskih prilika donjeg pleistocena. Fluvijalne i derazijske naslage predstavljene su grubim, srednje i sitnozrnim pijescima, pjeskovitim glinama, glinama, ilovačom i fluvijalnim lesom i lesu sličnim sedimentima. Lesne i lesu slične naslage eolskog porijekla predstavljene su lesnim serijama tipskog i pjeskovitog lesa i lesolikog pijeska.

Najmlađe naslage (holocen) vezane su uz fluvijalne naslage u poloju Karašice. Male su debljine i sastavljene uglavnom od pjeskovitog lesa i silta.

U tektonskom pogledu u Baranji se izdvajaju tri cjeline i to Bansko brdo s Južnom baranjskom lesnom zaravni, Sjeverna baranjska lesna zaravan i nizinski prostor riječnih terasa i naplavnih ravnica koja ulazi u sklop dravske potolinske zone.

Područje Grada nalazi se u sklopu tektonske cjeline Bansko brdo koja je asimetričan tektonski blok s osobinama horsta koji je sa svih strana okružen rasjedima pravca SI-JZ, SZ-JI i I-Z. Spomenuti rasjedi tektonski blok odjeljuju od dravske potolinske zone. SI-JZ rasjed (Baranjsko-Apatinski rasjed) je najstariji i najznačajniji. Predstavlja izrazitu strukturnu granicu između mezozojske i paleozojske zone temeljenog gorja smjera SI-JZ, S i SZ, odnosno J i JI od tektonskog bloka.

Drugi važan rasjed na ovom području je Rasjed B. Manastir-Našice-Banja Luka, pravca pružanja SI-JZ.

Uz ovaj rasjed vezano je i pružanje jedne od seizmički aktivnih zona koja se proteže od Mohača preko Belog Manastira i Dilj gore prema Banja Luci. Izvršena seizmotektonska rajonizacija Baranje svrstala je područje Grada B. Manastira u zonu kojoj je moguće javljanje potresa s maksimalnim magnitudama između 4,5 i 5,0. Prema očekivanom

maksimalnom intenzitetu potresa veći dio Grada je unutar područja VII° MCS, a sjeverni dio (iznad naselja Šumarina i Branjin Vrh) unutar područja VI° MCS ljestvice.

1.1.1.6. Zaštićeni dijelovi prirode i kulturna dobra

a) Zaštićeni dijelovi prirode

Na prostoru Grada Belog Manastira nema zaštićenih dijelova prirode.

b) Kulturna dobra

Prema podacima Uprave za zaštitu kulturne baštine-konzervatorski odjel u Osijeku, na prostoru Grada Belog Manastira nalaze se sljedeća kulturna dobra.

Registrirana (zaštićena) i preventivno zaštićena kulturna dobra:

Registrirana (zaštićena):

Sakralna:

- Beli Manastir, Župna cekva sv. Martina Biskupa
- Beli Manastir, Parohijska crkva sv. Arhanđela Mihajla
- Branjin Vrh, Župna crkva Uzvišenja sv. Križa

Arheološka:

- Beli Manastir, "Ciglana", prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet
- Beli Manastir, "Popova zemlja", antički arheološki lokalitet
- Branjin Vrh, "Gajić, Rastić i Međe", prapovijesni i antički arheološki lokalitet
- Branjin Vrh, "Baranja var", srednjovjekovni arheološki lokalitet
- Branjin Vrh, "Lajmir", antički i srednjovjekovni arheološki lokalitet

Spomenici Antifašizma:

- Beli Manastir, Mjesno groblje-Partizansko groblje s bistama Kiš Ernea, Sare Berić i Jovana Lazića
- Beli Manastir, Centar mjesta-Spomenik palim borcima Crvene armije - u tijeku je postupak registracije

U postupku preventivne zaštite:

Beli Manastir, "Sudaraž", prapovijesni i srednjovjekovni arheološki lokalitet
 Beli Manastir, "Šumarina", arheološki lokalitet

Evidentirana kulturna dobra:**Arheološka:**

- Beli Manastir, "Halica, Haljevo, Korenište", antički arheološki lokalitet

Spomenici Antifašizma:

- Branjin Vrh, Centar mjesta, Spomenik palim borcima NOR-a i ŽTF
- Brnjin Vrh, Centar mjesta, Spomenik Titu
- Branjin Vrh, Šečerana (upravna zgrada)-Spomen ploča u čast 1. sindikalnoj organizaciji
- Branjin Vrh, Šečerana (upravna zgrada)-Spomen ploča u čast III Armije
- Branjin Vrh, Park u centru-Spomen obilježje palim borcima

1.1.1.7. Osobitosti krajobraza

Krajolik ili krajobraz je u *Konvenciji o europskim krajobrazima* (2000. god.) definiran kao određeno područje, viđeno ljudskim okom, čije je obilježje rezultat međusobnog djelovanja prirodnih ili ljudskih čimbenika.

Prema *sadržajnoj i metodskoj podlozi Krajobrazne osnove Hrvatske*, Hrvatska je podijeljena na 4 prirodno-geografske regije, te prema *Krajobraznoj regionalizaciji Hrvatske s obzirom na prirodna obilježja* na 16 osnovnih krajobraznih jedinica s obzirom na prirodna obilježja.

Prostor Grada Belog Manastira po tipu krajobraza se svrstava u krajobraznu jedinicu *nizinskih područja sjeverne Hrvatske*. Morfologija prostora i percepcija krajobraza u ovoj krajobraznoj jedinici su određeni u većem dijelu *ravnicom*, te manjim dijelom na istoku padinom u smjeru zapada s 208 m na 102,2 m nadmorske visine. Samim tim *sagledivost krajobraza* je potpuna.

S obzirom na postanak, stupanj antropogenih promjena i načina korištenja prostora na području Grada Belog Manastira prepoznaju se sve tri ustanovljene kategorije krajolika (Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske):

- prirodni krajolik* ili biofizička struktura,
- kultivirani krajolik* ili pretežito ruralna struktura i
- izgrađeni krajolik* ili pretežito urbana struktura.

Vizualnu vrijednost ovog prostora čini autohtoni kultivirani krajolik s akcentom na specifičnoj gradskoj slici.

Preporuka za zaštitu krajobraznih vrijednosti na ovom području generalno se odnosi na *očuvanje karakteristika prostora.*

1.1.2. Prostorno razvojne i resursne značajke

1.1.2.1. Prirodni potencijal i korištenje resursa

a) Poljoprivredne površine

Struktura zemljišta Grada B. Manastira prikazana je u tablici 15. Iz nje je vidljivo da u ukupnoj površini Grada (6.221 ha) najveći udio (59,9%) imaju poljoprivredne površine. Druga najzastupljenija kategorija su šume i šumsko zemljište koje se prostiru na 1360 ha, odnosno imaju udio od 26,2% u ukupnim površinama Grada. Šume (šumsko zemljište) i poljoprivredne površine ukupno imaju udio od 86,1% (u ukupnim površinama). Vodotoci sa 111 ha i kanali, sa istom površinom, zajedno imaju udio od 3,6% te su četvrta kategorija po zastupljenosti u ukupnim površinama Grada. Treća kategorija po zastupljenosti je kategorija ostalog neplodnog tla sa udjelom od 9,9%, odnosno površinom od 618 ha.

Poljoprivreda je jedan od rijetkih sektora gospodarstva koja ima, najvećim dijelom, obnovljive resurse, stoga je vrlo značajno pravilno gospodariti ovim vrijednim resursom.

Na području Grada B. Manastira poljoprivredne površine su zastupljene sa 3.724 ha (59,9%) što je u odnosu na prosjek Županije manje za 4,13% iz čega je vidljivo da Grad B. Manastir u strukturi raspolaže sa nešto manje poljoprivrednih površina.

Obradive poljoprivredne površine zauzimaju 3696 ha što je udjel od 59,4% u ukupnim površinama Grada i udjel od 99,2% u poljoprivrednim površinama Grada. Na županijskoj razini, udjel obradivih površina u ukupnim poljoprivrednim površinama je oko 91,0% pa je očito da grad B. Manastir ima u strukturi poljoprivrednih površina više obradivih površina od Županije.

Iz tablica broj 15. i 16. je vidljivo da unutar granica Grada, oranice imaju udjel od 59,4%, livade udjel od 2,9%, voćnjaci udjel od 0,9%, vinogradi udjel od 1,4%, pašnjaci imaju udjel od 0,5%, ribnjaka i ribnjačarskih površina nema, šume imaju udjel od 26,2%, a neplodno tlo udjel od 9,9%.

Broj stanovnika na 100 ha ukupnih poljoprivrednih površina na razini Grada je oko 295, dok je na razini Županije 124, a Države 207. Budući je broj stanovnika na razini Grada više od dva puta veći od broja stanovnika na razini županije i viši od broja stanovnika na razini Države evidentna je velika napućenost poljoprivrednih površina.

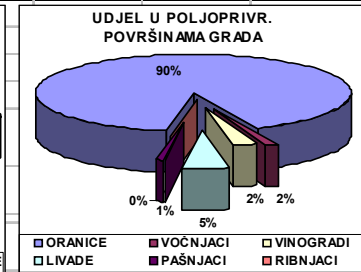
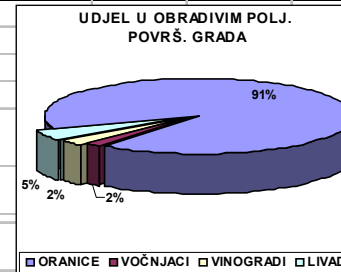
Poljoprivredne površine (unutar granica Grada) zauzimaju 59,9%, a obradive površine 54,2% ukupnog područja Grada. Ovo ukazuje na znatan udjel obadviju kategorija. Međutim, trend smanjenja poljoprivrednih površina prisutan je na području Grada. Uzrokovan je širenjem naselja, izgradnjom prometnica i ostale infrastrukture te degradacijom tala raznim procesima.

Prostorno promatrajući, poljoprivredne površine locirane su na cijelom području Grada, a uređene su, uglavnom, otvorenom kanalskom mrežom.

STRUKTURA ZEMLJIŠTA PO KATEGORIJAMA KORIŠTENJA I VLASNIŠTVU - GRAD

Tablica br. 15.

R B R	GRAD	OB LIK V L A S N I Š T V A	OBRADIVE POLJOPRIV REDNE POVRŠINE				UKUPNO OBRADIVA POVRŠINA	OSTALE POLJOPRIVR. POVRŠINE		UKUPNO POLJOPR. POVRŠINE	OSTALE POVRŠINE		NEPLODNO TLO				UKUPNA POVRŠINA	
			ORANICE	VOČNJACI	VINOGRADI	LIVADE		PAŠNJACI	RIBNJACI		TRSTICI BARE	ŠUME	VODOTO CI	KANALI	OSTALO NEPLODNO TLO	UKUPNO NEPLODNO TLO		
			ha	ha	ha	ha		ha	ha		ha	ha	ha	ha	ha	ha		ha
2.		3.		4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
1	B. MANASTIR	DRŽAVNO	1717	8	44	75	1844	27	0	1871	16	1558	111	111	424	646	4091	
		PRIVATNO	1653	51	45	103	1852	1	0	1853	11	72	0	0	194	194	2130	
		UKUPNO	3370	59	89	178	3696	28	0	3724	27	1630	111	111	618	840	6221	



2	UDJEL U OBRADIVIM POLJ. POVRŠ. GRADA	91,2%	1,6%	2,4%	4,8%	100,0%											
3	UDJEL U POLJOPRIVR. POVRŠINAMA GRADA	90,5%	1,6%	2,4%	4,8%	99,2%	0,8%	0,0%	100,0%								
4	UDJEL U POVRŠINI GRADA	54,2%	0,9%	1,4%	2,9%	59,4%	0,5%	0,0%	59,9%	0,4%	26,2%	1,8%	1,8%	9,9%	13,5%	100,0%	
5	UDJEL U POVRŠINI ŽUPANIJE	0,81%	0,01%	0,02%	0,04%	0,89%	0,01%	0,00%	0,90%	0,01%	0,39%	0,03%	0,03%	0,15%	0,20%	1,50%	

IZVOR PODATAKA: Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar B. Manastir

STRUKTURA ZEMLJIŠTA PO KATEGORIJAMA KORIŠTENJA - ŽUPANIJA

Tablica br. 16.

R B R	ŽUPANIJA	OBRADIVE POLJOPRIV REDNE POVRŠINE				UKUPNO OBRADIVA POVRŠINA	OSTALE POLJOPRIVR. POVRŠINE		UKUPNO POLJOPR. POVRŠINE	OSTALE POVRŠINE		NEPLODNO TLO				UKUPNA POVRŠINA	
		ORANICE	VOČNJACI	VINOGRADI	LIVADE		PAŠNJACI	RIBNJACI		TRSTICI BARE	ŠUME	VODOTO CI I VODE	KANALI	OSTALO NEPLODNO TLO	UKUPNO NEPLODNO TLO		
		ha	ha	ha	ha		ha	ha		ha	ha	ha	ha	ha	ha		
2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	
1	OSJEČKO-BARANJSKA	230521	3106	2858	5920	242405	23840		266245		114257	34698				34698	415200
2	UDJEL U POLJOPRIVR. POVRŠIN. ŽUPANIJE	86,6%	1,2%	1,1%	2,2%	91,0%	9,0%	0,0%	100,0%								
3	UDJEL U POVRŠINI ŽUPANIJE	55,52%	0,75%	0,69%	1,43%	58,38%	5,74%	0,00%	64,12%	0,00%	27,52%	8,36%	0,00%	0,00%	8,36%	100,00%	

IZVOR PODATAKA: Prostorni Plan Osječko-Baranjske županije

b) Šumske površine

Šume i šumsko zemljište kao obnovljivi i zato trajni nacionalni resurs proglašeni su Ustavom kao dobro od općeg interesa za Republiku Hrvatsku.

Pored ekonomskih koristi šume su značajne za zdravlje ljudi, a važan su čimbenik i regulator hidroloških uvjeta. Šume su temelj razvitka turističkog i lovnog gospodarstva, a značajne su i za razvoj drugih gospodarskih grana.

Šumom je pokriveno, odnosno šumsko zemljište zauzima, prema podacima iz katastra, oko 1.630 ha od kojih je 1.558 ha pod upravom Hrvatskih šuma, a 72 ha je u privatnom vlasništvu. Šume i šumsko zemljište imaju udjel od 26,2% u ukupnim površinama Grada. U odnosu na pokrivenost područja šumama na razini Županije gdje udjel šuma iznosi 27,5%, šume Grada imaju neznatno manju zastupljenost, odnosno udjel.

Šume (šumsko zemljište) kojima upravljaju "Hrvatske šume", prema njihovoj evidenciji, zauzimaju 1.566,83 ha i imaju udjel u ukupnim šumskim površinama Grada od 96,2%. Površina šuma (obrasla površina) iznosi 1.402,13 ha.

U odnosu na broj stanovnika Grada na 100 ha šumskih površina dolazi 674 stanovnika, što je, daleko ispod prosjeka (kvalitativno) Županije (289 stanovnika/100 ha) i Države. Ovo pak ukazuje na relativno siromaštvo šuma i šumskih površina.

Promatrajući prostorni raspored, šume kojima gospodare Hrvatske šume zastupljene su južno od grada B. Manastir zauzimajući južni dio površine Grada tako da je granica šume ujedno i granica Grada. Ostale šume u privatnom su vlasništvu a prisutne su, grupimično, na prostoru cijele Grada.

U strukturi šuma, pod upravom Hrvatskih šuma, gospodarske šume pored šuma posebne namjene kategorija su šuma koja se pojavljuje, a njihov je udjel u ukupnim šumskim površinama "Hrvatskih šuma" oko 99%. Šume posebne namjene nalaze se u g.j. Haljevo-Kozaračke šume, a proglašene su posebnim radi sjemenskih sastojina hrasta lužnjaka i crnog oraha. Ostale šume posebne namjene (zaštitne šume od erozije, vjetrova, klizišta te rekreacijske) na prostoru Grada nisu prisutne.

Šume Grada B. Manastira nalaze se na području gospodarskih jedinica Haljevo-Kozaračke šume i Baranjska planina. Šumama gospodare: šumarija Batina i šumarija Darda. To su uglavnom prirodne mješovite šume hrasta lužnjaka i graba, ali ima i nešto čistih sastojina bagrema. Udio pojedinih vrsta drveća u ukupnoj drvnj zalihi je slijedeći: hrast lužnjak 61%, američki hrast 2,4%, grab 17%. Ostale vrste drveća imaju udjel od 17%. Šume su dobrog zdravstvenog stanja i osim pojedinačnih slučajeva nema izrazitog sušenja.

Tablica br. 17.

OSNOVNI PODACI O ŠUMSKOM FONDU GRADA KOJIM GOSPODARE "HRVATSKE ŠUME"

PODACI O ŠUMSKOM FONDU GRADA – UKUPNO				
Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta (ha)	Površina šuma (obrasla površina) (ha)	Postojeća drvena zaliha (m ³)	Godišnji prirast (m ³)	Etat – drvena zaliha za sječu (m ³ /god.)
1566,83	1.402,13	345.177	10.133	5.104,9

Izvor podataka: JP Hrvatske šume, Uprava šuma Osijek

Tablica br. 18.

**ŠUME GRADA PREMA KATEGORIJAMA,
VLASNIŠTVU I GOSPODARENJU**

ŠUMSKE POVRŠINE GRADA PREMA KATEGORIJAMA I VLASNIŠTVU						
VLASNIŠTVO	UKUPNO		LISTAČE		ČETINJAČE	
	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³
PRIVATNO	-	-	-	-	-	-
J. PODUZEĆA	1.566,83	345.177	1.566,83	345.177	-	-
UKUPNO:	1.566,83	345.177	1.566,83	345.177	-	-

Izvor podataka: JP Hrvatske šume, Uprava šuma Osijek

Tablica br. 19.

PODACI O ŠUMSKOM FONDU UPRAVE ŠUMA OSIJEK

R. br.	Uprava šuma	Šumarija	Površina šuma (ha)	Drvena zaliha (m ³)	Godišnji tečajni prirast (m ³)	Godišnji sječivi etat (m ³)	NAPOMENA
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Osijek	Batina Darda	135,08 1.434,75	1.920 343.257	214 9.919	23,1 5.081,8	

Izvor podataka: JP Hrvatske šume, Uprava šuma Osijek

Šume Grada nastale su uglavnom prirodnim putem, a samo dio s nižim ophodnjama i umjetnim putem. Šume se odlikuju srednjom do dobrom kakvoćom, stablimičnim i grupimičnim rasporedom stabala s prizemnim rasćem, grmljem i drvećem.

Šumama se gospodari pon principu jednodobnih šukma gdje se do postizanja svoje zrelosti (ophodnje) jednom u deset godina vrši proreda, a po dostizanju ophodnje vrši se oplodna sječa uz prethodno osiguranje kvalitetnog pomlatdka.

Prema vegetacijskoj karti šuma Slavonije i Baranje* na prostoru Grada zastupljene su šume hrasta lužnjaka i običnoga graba (*Carpino betuli-Quercetum roboris*).

Ne postoje posebni problemi vezani uz šume kojima gospodare "Hrvatske šume" ovog područja.

c) Lovišta

Prostor Grada B. Manastira, po svojim prirodnim osobinama kvalitetan je za lov i lovno gospodarstvo. U njemu su dijelovi jednog državnog lovišta i četiri zajednička lovišta.

Državno lovište formirano na području Grada B. Manastira je lovište br. XIV/3 -"Haljevo".

Državno (otvoreno) lovište broj XIV/3 –"Haljevo", zauzima južni dio područja Grada. Ukupna površina ovog otvorenog lovišta je 1.681 ha. Od ukupne površine šume i šumsko zemljište prostiru se na 1.567 ha, odnosno na oko 93% prostora, pa su najviše zastupljena kategorija. Lovište je nizinskog tipa te u njemu prirodno obitava: jelen obični, srna obična, zec obični, fazan, trčka, lisica, vrana, svraka i šojka. Stanište omogućava uzgoj (matični proljetni fond) za slijedeće vrste i broj: jelen obični-8 komada, srna obična-54 komada, divlja svinja-16 komada, zec obični-56 komada,

* NAPOMENA: Arso Škorić i suradnici: Tla Slavonije i Baranje; Zagreb, 1977. god.

fazan-60 komada. Lovište ne obuhvaća izgrađeno i neizgrađeno građevinsko zemljište, površine do 300 m od naselja, javne prometnice, dalekovode i dr.

Udio zajedničkih lovišta u Gradu je znatno veći od udjela Državnih lovišta. Sjeverni dio Grada pripada **Zajedničkom lovištu br. 64**, kojem sjevernu granicu čini državna granica s Republikom Mađarskom. Ukupno, lovište zauzima površinu od 1.978 ha od kojih je sve u državnom vlasništvu, a privatnog vlasništva nema. Šume i šumsko zemljište su na 128 ha, a poljoprivredno zemljište na 1.850 ha. U lovištu se gospodari sa slijedećim vrstama divljači: srna obična, zec obični, fazan i trčka.

Između Zajedničkog lovišta br. 64. i Državnog (otvorenog) lovišta broj XIV/3 –"Haljevo", smješteno je **Zajedničko lovište br.62**. Lovište zauzima središnji dio Grada i ima površinu od 2.636 ha od kojih je 1.056 ha državno vlasništvo, a 1.581 ha privatno vlasništvo. Šume i šumsko zemljište su na 55 ha, a poljoprivredno zemljište na 2.581 ha. U lovištu prirodno obitavaju ili se prvenstveno uzgajaju, kao i u sjevernijem lovištu, slijedeće vrste divljači: srna obična (20 grla), zec obični (100 kom.), fazan (180 kljunova) i trčka (80 kljunova).

Zajedničko lovište br.63., locirano je na sjeverozapadnom dijelu Grada, jugozapadno od željezničke pruge koja je, dijelom, njezina istočna granica. Zapadna granica je van granica Grada. Lovište zauzima površinu od 1.811 ha od kojih je 1.100 ha državno vlasništvo, a 711 ha privatno vlasništvo. Šume i šumsko zemljište su na samo 20 ha, a poljoprivredno zemljište na 1.811 ha. U lovištu prirodno obitavaju ili se prvenstveno uzgajaju slijedeće vrste divljači: srna obična (20 grla), zec obični (100 kom.), fazan (180 kljunova) i trčka (80 kljunova). Zajedničko lovište br. 63. pripada panonskom tipu lovišta.

Zajedničko lovište br. 60., površinom je najmanje lovište unutar granica grada. Locirano je na istočnom i jugoistočnom dijelu Grada. Istočna granica je van granica Grada. Lovište zauzima površinu od 2.450 ha od kojih je 1.508 ha državno vlasništvo, a 942 ha privatno vlasništvo. Šume i šumsko zemljište su na samo 43 ha, a poljoprivredno zemljište na 2.407 ha. U lovištu prirodno obitavaju ili se prvenstveno uzgajaju slijedeće vrste divljači: srna obična (10 grla), zec obični (80 kom.), fazan (100 kljunova) i trčka (80 kljunova). Zajedničko lovište br. 60. pripada panonskom tipu lovišta.

d) Mineralne sirovine

Prema dostupnim podacima prirodni potencijal prostora Grada se uglavnom svodi na opekarsku glinu. U sastavu tla prevladavaju materijali kvartarne starosti-les i lesu slične naslage. Do nedavno je na širem području postojalo nekoliko ciglana (koje danas nisu aktivne) što svjedoči o potencijalno eksploatacijskim količinama gline te uporaba u industriji građevinskih materijala.

1.1.2.2. Gospodarski potencijal

a) Gospodarska struktura

Na području Grada Belog Manastira 2001. godine je bilo evidentirano 73 gospodarske jedinice u kojima je bilo 1.830 radnih mjesta.⁸ Također je registrirano 120 obrta⁹ međutim broj radnih mjesta nije poznat.

U gospodarskoj strukturi su zastupljene gotovo sve djelatnosti (prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, "Narodne novine" 3/97.), tako da se može reći da je struktura heterogena. Po udjelu u broju gospodarskih jedinica najzastupljenija je djelatnost trgovine, a po broju radnih mjesta prerađivačka industrija.

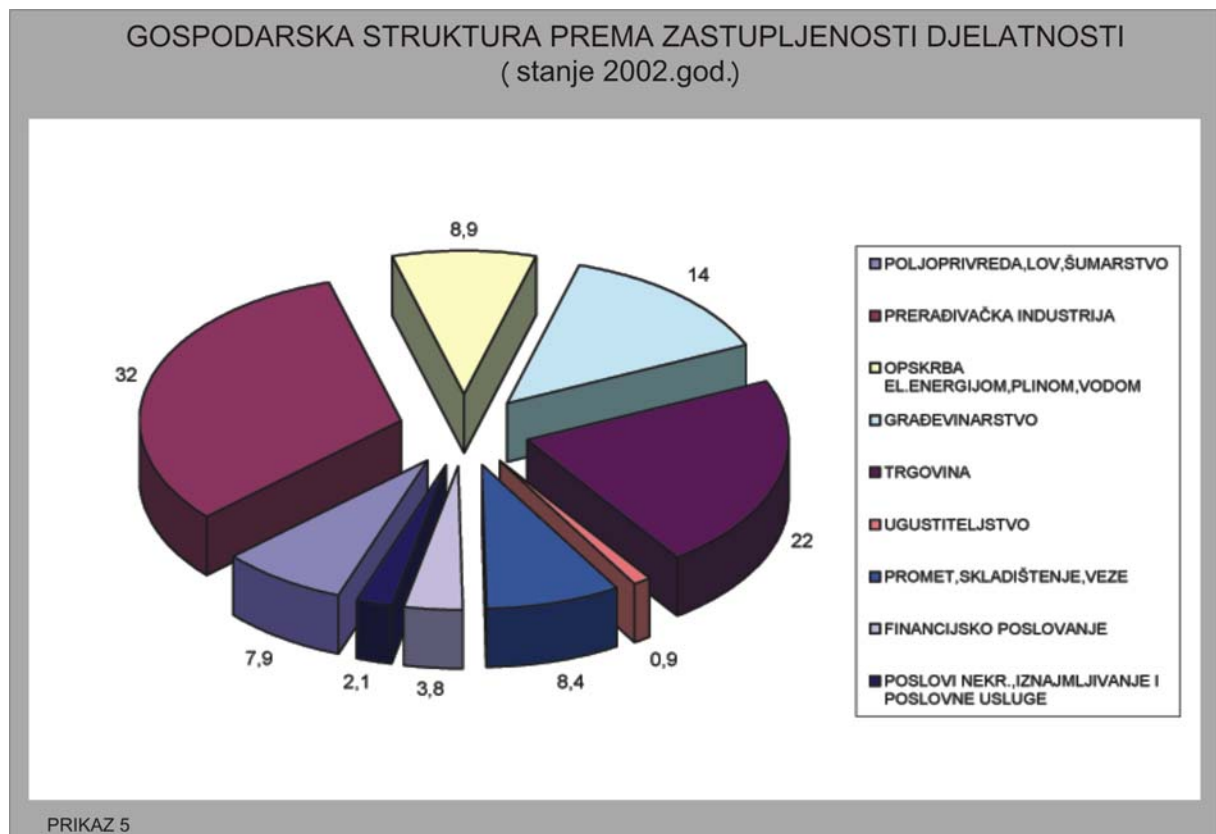
⁸ Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji – Ured za statistiku

⁹ Ured državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji – Ured za gospodarstvo-Ispostava Beli Manastir

Tablica br. 20.

GOSPODARSKA STRUKTURA PO DJELATNOSTI

DJELATNOST	GOSPODARSKE JEDINICE		RADNA MJESTA	
A. Poljoprivreda, lov, šumarstvo	3	4,1	144	7,9
D. Prerađivačka industrija	9	12,3	586	32,0
E. Opskrba el. energijom, plinom i vodom	2	2,7	163	8,9
F. Građevinarstvo	6	8,2	256	14,0
G. Trgovina	30	41,1	402	22,0
H. Ugostiteljstvo	3	4,1	16	0,9
I. Promet, skladištenje, veze	6	8,2	155	8,4
J. Financijsko posredovanje	5	6,8	69	3,8
K. Poslovi nekr., iznajmlj. i poslovi usluge	9	12,3	39	2,1
UKUPNO:	73	100,0	1.830	100,0



b) Proizvodne djelatnosti

Prerađivačka industrija zastupljena je s 9 gospodarskih jedinica (udio od 12,3% u ukupnom gospodarstvu) i 586 radnih mjesta (udio od 32,0% u ukupnim radnim mjestima gospodarstva).

Tablica br. 21.

DJE LATNOSTI PRERAĐIVAČKE INDUSTRIJE

DJE LATNOSTI	Broj gospodarskih jedinica	Broj radnih mjesta
DA Proizvodnja hrane i pića	4	369
DB Proizvodnja odjeće	1	198
DJ Proizvodnja proizvoda od metala	1	1
DK Proizvodnja strojeva i uređaja	1	5
DL Proizvodnja el. strojeva i aparata	1	3
DM Proizvodnja motornih vozila	1	10
UKUPNO:	9	586

Kako je iz broja radnih mjesta vidljivo 79% se nalazi u prehrambenoj i tekstilnoj industriji. To su proizvodni kapaciteti u okviru tvrtke "BELJE" d.d. i to Mlinsko-pekarska industrija i Tvornica mliječnih proizvoda te B.T.I. (nekadašnja "Sutjeska"), locirani u Belom Manastiru i koji imaju dugu proizvodnu tradiciju.

Prostorni razmještaj gospodarskih jedinica

Izrazita koncentracija gospodarskog potencijala u smislu izgrađenih kapaciteta i radnih mjesta je u gradskom naselju (gradskom središtu) Belom Manastiru.

U Belom Manastiru je smješteno 92% ukupnog broja gospodarskih jedinica i radnih mjesta.

U naselju Šećerana nema niti jedne gospodarske jedinice.

U naselju Branjin Vrh locirane su 3 gospodarske jedinice s 9 radnih mjesta, a u Šumarini 3 gospodarske jedinice sa 138 radnih mjesta.

Razmještaj obrtničkih jedinica je sljedeći:

- Beli Manastir 105
- Branjin Vrh 10
- Šećerana 3
- Šumarina 2

c) Turizam

Turizam kao dio ukupnog gospodarstva na prostoru Grada Belog Manastira, u dosadašnjem razvoju, bilježi polagani oporavak od posljedica Domovinskog rata i privremene okupiranosti prostora. U proteklom razdoblju zbog navedenih razloga, turizam i ugostiteljstvo je kao djelatnost doživjelo značajne promjene što se tiče turističkog prometa, kretanja turističkih tokova i stanja ugostiteljskih kapaciteta.

Stanje ugostiteljskih kapaciteta na području Grada Belog Manastira je takvo da se iz ukupne ponude ugostiteljskih kapaciteta može izdvojiti nekoliko značajnijih, iz kategorije restorana, te veći broj caffè barova, koji su koncentrirani u gradskom središtu-Belom Manastiru. To znači da je na području Grada zastupljena isključivo ugostiteljska ponuda, dok smještajnih kapaciteta u Gradu Belom Manastiru nema.

Nekadašnje značenje Belog Manastira kao tranzitnog punkta, zbog blizine graničnog prijelaza prema susjednoj Mađarskoj, također se promijenilo, budući da su tranzitni tokovi sa sjevera i iz srednje Europe bili, uslijed rata, u dugogodišnjem prekidu, što se odrazilo i u ukupnom turističkom prometu.

Na području Grada Belog Manastira u turističko-rekreacijskoj funkciji je kompleks Bazeni koji čine prostor od 7 ha, smješten u jugoistočnom dijelu Grada. U sastavu ovog kompleksa nalaze se 2 bazena (olimpijski i mali-dječji), ugostiteljski objekt sa oko 100 mjesta i terasom, te sportski tereni i sadržaji (tenis igrališta, te igralište za mali nogomet). Od ukupne površine kompleksa poslovni prostor, najvećim dijelom ugostiteljski, zauzima 300 m². Kompleks bazena je u toku ljeta značajan kupališni i rekreacijski punkt lokalnog značenja, za Grad Beli Manastir, ali i za okolna naselja. Kako bi se prostor kompleksa Bazeni što duže koristio tijekom godine, to se na ovom prostoru organiziraju i razne manifestacije i priredbe, budući da može primiti i do 2-3.000 posjetitelja. Kompleks Bazena je ustupljen koncesionaru.

Osim navedenih turističko-ugostiteljskih objekata i sadržaja, koji čine jedan segment turističke ponude Grada Belog Manastira, značajni elementi u turističkoj valorizaciji prostora Grada su raspoloživi prirodni resursi prostora, geoprometni položaj, kulturno-povijesni, elementi tradicijske i graditeljske baštine. To su postojeći elementi na kojima se temeljio dosadašnji turistički razvitak, ali su i potencijali na kojima će se bazirati i budući razvoj ove djelatnosti.

U okviru prirodnih potencijala prostora treba izdvojiti Jezero u naselju Šećerana, kao vrijedan ribolovni i rekreacijski sadržaj.

Na području Grada Belog Manastira su i područja lovišta, a organizacija lova je u nadležnosti lovačkih društava "Srndać" i "Sokol". Ovi prostori su potencijali za razvitak lovnog turizma.

Na području Grada Belog Manastira održavaju se i brojne manifestacije (Susreti naroda i kultura-kolovoz, Dan grada - 11. studeni, Baranjska jesen-listopad i dr.), koje su zbog svog sadržaja i okupljanja značajnog broja posjetitelja (preko 2.000), značajan segment turističke ponude Grada.

d) Eksploatacija mineralnih sirovina

U ovom trenutku na području Grada ne eksploatiraju se mineralne sirovine bilo koje vrste. Gospodarski potencijal postoji u sferi industrije građevinskih materijala-opekarskoj proizvodnji, a koji je temeljen na prirodnom potencijalu ovog područja. Nekada aktivne ciglane mogu se ponovo aktivirati i obnoviti proizvodnju.

1.1.2.3. Društvene djelatnosti

a) Uprava

Grad Beli Manastir formiran je kao upravna jedinica temeljem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", br. 10/97.) i nalazi se u sastavu Osječko-baranjske županije. U Gradu su smještene sve strukture gradske uprave.

b) Socijalna zaštita

Centar za socijalnu skrb nalazi se u Belom Manastiru u Ulici kralja Tomislava 37., na parceli čija je površina 1.042 m². Ukupna neto površina svih etaža iznosi 415 m², a broj djelatnika je 21.

Dom za starije i nemoćne osobe nalazi se u Belom Manastiru u Ulici bana Jelačića 108, na parceli čija je površina 35.858 m².

Ukupna neto površina svih etaža iznosi 5.739,70 m², a broj ležajeva 186, broj korisnika 180 i broj djelatnika 47.

Dječji vrtići

Tablica br. 22.

USTANOVE ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ NA PODRUČJU GRADA BELOG MANASTIRA

Red. br.	NAZIV	ADRESA	STATUS	POVRŠINA PARCELE (m ²)	UKUPNA NETO POVRŠINA SVIH ETAŽA (m ²)	BROJ GRUPA	BROJ DJECE	BROJ RADNIKA	OPTIMALNI KAPACITET	NAPOMENA
CENTAR ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ-VRTIĆI										
1		Beli Manastir, V.Nazora 34a		2.688	884	6	142	19	125	-
2		B.M. ,kralja Tomislav abb	Područni vrtić	3.107	1.094	4	120	6	120	Trenutno nije u funkciji
3		Branjin Vrh, Svetog križa	Područni vrtić	3.756	95	1	22	2	30	-
4		Šešerana, M. Markovića bb	Područni vrtić	11.248	190	1	20	2	45	-
UKUPNO:				20.799	2.263	12	304	29	320	

Izvor podataka: Anketa

c) Obrazovanje

Tablica br. 23.

OSNOVNE ŠKOLE NA PODRUČJU GRADA BELOG MANASTIRA

Red. br.	NAZIV	ADRESA	POVRŠINA PARCELE (m ²)	NETTO POV. GRAĐEVINA (m ²)	POVR. SPORTSKE DVORANE (m ²)	BROJ UČENIKA	BROJ RAZREDNIH ODJELA	BROJ UČIONICA	BROJ RADNIKA	POVR. SPORTSKIH TERENA (m ²)
1.	Osnovna škola Beli Manastir	Sv. Martina	21.204	450	540	690	34	25	61	1.250
2.	Osnovna škola Šešerana	Ul. Žrtava Domovinskog rata	4.879	1.135	105	191	11	9	31	-*
3.	Područna škola Branjin Vrh	Ul. Svetog Križa	3.756	364	-	41	3	3	4	-
UKUPNO:			29.839	1.949	645	922	48	37	96	1.250

* Koriste se sportski tereni tvornice šećera

Izvor podataka: Anketa

Tablica br. 24.

SREDNJE ŠKOLE NA PODRUČJU GRAD ABELOG MANASTIRA

Red. br.	NAZIV	ADRESA	POVRŠINA PARCELE (m ²)	NETTO POVR. GRAĐEVINA (m ²)	POVR. SPORTSKE DVORANE (m ²)	POVRŠINA SPORTSKIH TERENA (m ²)	BROJ UČENIKA	BROJ RAZREDNIH ODJELA	BROJ UČIONICA	BROJ RADNIKA
1.	Gimnazija	Beli Manastir, Školska 3	Zajednička za sve tri škole	2.492,32	Zajednička za sve tri škole	Zajednička za sve tri škole	158	12	21	35
2.	Prva srednja škola	Beli Manastir, Školska 3	Zajednička za sve tri škole	762,60	Zajednička za sve tri škole	Zajednička za sve tri škole	360	20	8, a koriste se i učionice u prizemlju gimnazije	50
3.	Druga srednja škola	Beli Manastir, Školska 3	Zajednička za sve tri škole	870	Zajednička za sve tri škole	Zajednička za sve tri škole	490	23	9	53
UKUPNO:			19.444	4.124,92	480	5.600	1.008	55	38	138

Izvor podataka: Anketa

d) Zdravstvo

Tablica br. 25.

ZDRAVSTVENE USTANOVE NA PODRUČJU GRADA BELOG MANASTIRA

Red. br.	NAZIV	ADRESA	POVRŠINA PARCELE (m ²)	NETO POVR. GRAĐEVINA	SPECIJALISTIČKE AMBULANTE	BROJ DJELATNIKA	BROJ LIJEČNIKA
1	Dom zdravlja	Beli Manastir, Školska 5	15.698	2.600	Pulmotološka, radiološka	180	43
2	Ljekarna	Beli Manastir, Imre Nagya 4	980	419	-	9	-
UKUPNO:			16.678	3.019	-	189	43

Izvor podataka: Anketa

e) Kultura

Tablica br. 26.

KULTURNE USTANOVE NA PODRUČJU GRADA BELOG MANASTIRA

Red.br.	NAZIV	ADRESA	POVRŠINA PARCELE (m ²)	NETO POV. GRAĐEVINE	FOND KNJIGA/BROJ PREDSTAVA	BROJ KORISNIKA GODIŠNJE	BROJ RADNIKA	NAPOMENA
1	Gradska knjižnica	B.Manastir, Kralja Tomislava 2	-	-	50.446 knjiga	889	7	Djeluje u sastavu Pučkog otvorenog učilišta
2	Pučko otvoreno učilište	B.Manastir, Kralja Tomislav 2	1.805	1.418	24 predstave godišnje	3.600	1	-
3	Dom kulture	Branjin Vrh, Svetog Križa 57	4.171	1.186	-	4.000	-	-
4	Društvene prostorije Tvornice šećera	Šećerana, Žrtava Domovinskog rata 25	1.623	-	-	-	-	Nije u funkciji
5	Dom mladeži	Šumarina, I.G. Kovačića 59	1.623	781	-	2.000	-	-
UKUPNO:			9.222	3.385	-	10.489	8	-

Izvor podataka: Anketa

Osim navedenih sadržaja u djelatnosti kulture se odvijaju i tri manifestacije koje imaju utjecaj na kulturni i turistički razvoj Grada: Susreti naroda i kultura (približno 500 sudionika), Dan Grada Belog Manastira (približno 4.000 sudionika) i Dani kruha (približno 8.000 sudionika).

f) Vjerski objekti

Od crkvi i vjerskih zajednica, na području Grada Belog Manastira djeluju:

Beli Manastir

1. Katolička crkva vl. Rimokatolička crkvena općina Beli Manastir, k.č.br. 236/1, površina 5.533 m²
2. Centar za mladež vl. Caritas Biskupije Đakovo, k.č.br. 462/1, površina 4.286 m²
3. Pravoslavna crkva vl. Srpska pravoslavna crkvena općina B. Manastir, k.č.br. 586, površina 681 m²
- prostor za potrebe Pravoslavne crkve, Vladana Desnice 74, k.č.br. 161/1, površina 1.384 m²
4. Kršćanska adventistička crkva, Svetog Martina 9, k.č.br. 1231, površina 1.030 m²
5. Evanđeoska crkva, Kralja Zvonimira 11, k.č.br. 966, površina 726 m²
6. Udruga Život, vl. Saveza slobodnih crkava Celje, Petefi Šandora 23, k.č.br. 811, površina 884 m²

Branjin Vrh

1. Katolička crkva vl. Rimokatolička crkvena općina Branjin Vrh, k.č.br. 601/2, površina 365 m²
- prostor za potrebe katoličke crkve, k.č.br. 601/1, površina 7.469 m²

Šumarina

1. Prostor za obrede Rimokatoličke crkvene općine Šumarina, I.G. Kovačića 57, k.č.br. 224/2, površina 188 m²
- katolička crkva u izgradnji na k.č.br. 104/2, površina 879 m² (uz groblje).

1.1.2.4. Sport i rekreacija

Na području Grada Belog Manastira nalaze se sljedeći sportsko-rekreacijski sadržaji:

1. Sportski park u Belom Manastiru na parceli površine 4,95 ha s nogometnim igralištem, pomoćnim nogometnim igralištem, rukometnim igralištem i teniskim igralištem,
2. Sportsko-rekreacijski centar s bazenima u Belom Manastiru na parceli površine 7,00 ha,
3. Nogometno igralište u naselju Šećerana na parceli površine 1,37 ha sa sadržajima nogometnog i pomoćnog nogometnog igrališta,
4. Nogometno igralište u naselju Šumarina na parceli površine 0,52 ha (nije u funkciji),
5. Nogometno igralište u naselju Branjin Vrh na parceli površine 2,09 ha,
6. Sokolski dom u Belom Manastiru na parceli površine 1.180 m² i neto površinom građevine od 222 m².

1.1.2.5. Komunalne djelatnosti

Groblja

Beli Manastir

1. Rimokatoličko groblje, Osječka ulica, k.č.br. 1828, površina 17.979 m².
2. Rimokatoličko groblje "Adica", k.č.br. 3164, površina 3.901 m² (prema pustari Sudaraš, izvan građevinskog područja naselja).
3. Pravoslavno groblje, Planinska ulica
 - staro groblje, k.č.br. 401, površina 4.258 m²
 - mrtvačnica i groblje, k.č.br. 342, površina 8.958 m²
 - groblje, k.č.br. 339/2, površina 419 m²
 - groblje, k.č.br. 340, površina 1.992 m²

Branjin Vrh

1. Groblje, k.č.br. 271, površina 24.139 m²

Šumarina

1. Groblje, k.č.br. 104/1, površina 11.900 m²

Šećerana

1. Groblje, k.o. Branjin Vrh, k.č.br. 893, površina 2.600 m² (nalazi se izvan građevinskog područja naselja)

Ukupna površina svih groblja na području Grada iznosi 76.146 m².

Tržnica

Tržnica se nalazi u Belom Manastiru u Ulici kralja Tomislava na parceli površine 0,60 ha. Tržnica je improvizirana i nema riješeno parkiranje i javnu rasvjetu, a vodovodni i odvodni priključci su neadekvatni.

1.1.2.6. Prometni infrastrukturni sustav

a) Cestovni i željeznički promet

Prostor Grada ima izdužen oblik u smjeru sjever-jug, a sjeverni rub Grada ujedno je i granica Republike Hrvatske s Republikom Mađarskom.

Prostorom Grada prolazi jedan od značajnijih paneuropskih koridora (Vc), koji je potvrđen na zadnjoj konferenciji europskih ministara prometa u Helsinkiju 1997. godine.

U okviru navedenog koridora, na području Grada, položene su trase dvije postojeće prometnice:

1. Državna cesta D7 (E-73)

Na dijelu trase koja ide kroz građevinskog područja prisutna je postojeća izgradnja, s direktnim priključkom građevina na trasu državne ceste, što negativno utječe na nivo prometne usluge i sigurnost prometnog toka.

2. Magistralna pomoćna željeznička pruga MP13 (Magyarboly-Beli Manastir-Strizivojna/Vrpolje-Slavonski Brod-BiH-Ploče).

Najveće dopušteno opterećenje na pruzi je 225 km/osovini, a najveća dopuštena brzina je 80-100 km/h, uz pojedinačna ograničenja. Signalno-sigurnosni uređaji su zastarjeli (mehanički i elektro-mehanički), te ih je potrebno zamijeniti. Osim toga potrebno je rekonstruirati i kolodvor u Belom Manastiru.

U cestovnom prometu osnovnu mrežu čine trase dvije državne ceste, prethodno navedene D7, te državne ceste D517 koja je u funkciji povezivanja sjevernog dijela Baranje u smjeru istok-zapad, odnosno veza između državne ceste D7 i državne ceste D34 preko novoizgrađenog mosta preko rijeke Drave u Belišću.

Na navedenu osnovnu mrežu državnih cesta veže se mreža županijskih i lokalnih cesta, čija je osnovna funkcija osiguranje pristupa do svih naselja Grada kao i njihovo povezivanje s užim i širim okruženjem.

Karakteristike postojeće javne kategorizirane cestovne mreže na području Grada su sljedeće:

Kategorija i broj ceste	Duljina	Broj prometnih trakova	Širina prometnih trakova	Vrsta zastora	Stanje kolnika
D7	8,7	2		asfaltbeton	srednje
D517	4,1	2		asfaltbeton	srednje/loše
Ž 4035	1,0	2	6,0	asfaltbeton	srednje
Ž 4036	1,7	2	4,5	kocka	loše

L 44006	2,4	2	4,5	asfaltbeton	srednje
L 44008	1,4	2	5,0	asfaltbeton	srednje

Izvor podataka: ZPO Osijek

Na području grada Belog Manastira izgrađena je stanica za opskrbu gorivom, te novi autobusni kolodvor.

b) Poštanski promet

HP-Hrvatska pošta d.d. (u daljnjem tekstu : Društvo) osnovano je radi funkcioniranja poštanskog prometa i obavljanja djelatnosti pružanja poštanskih i drugih usluga utvrđenih Statutom Društva, a u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o pošti.

Organizacijski dijelovi Društva su:

- Uprava Društva
- Područna uprava Društva
- Poštanska središta Društva

Područna uprava

Na razini Slavonije i Baranje ustrojena je u Osijeku Područna uprava Slavonija kao jedna od četiri područne uprave Društva.

Zadatak područne uprave Društva je obavljanje utvrđenih programa, procesa i radnih procesa za poštanska središta na svom području i to:

- Organizacija i realizacija poštanske tehnologije
- Organizacija i realizacija kadrovskih poslova
- Organizacija i realizacija investicija i održavanja
- Organizacija i realizacija gospodarskih poslova

Poštansko središte

Zadatak poštanskog središta je pružanje poštanskih i drugih usluga u ime Društva.

Područna uprava Slavonija u svom sastavu ima 4 Poštanska središta:

- PS Osijek
- PS Vukovar
- PS Požega
- PS Slavonski Brod

Izvršna jedinica

Zbog racionalizacije upravljanja procesa rada, nadzora i kontrole procesa rada, kadrovskih rješenja i održavanja, na području Poštanskog središta mogu se osnovati jedna ili više izvršnih jedinica, koje obuhvaćaju određeni broj poštanskih ureda ili programa, proces ili radnih procesa. U Belom Manastiru locirano je sjedište istoimene izvršne jedinice koja obuhvaća cjelokupno područje Baranje, a pokriveno je mrežom 19 poštanskih ureda s dostavnim područjem i jednim (1) poštanskim uredom bez dostavnog područja.

Poštanski ured

Poštanski uredi obavljaju sve poštanske usluge, poslove gotovinskog platnog prometa, usluge ostalog novčanog prometa (poslove štednje i isplata po tekućim računima Hrvatske poštanske banke i gotovo svih poslovnih banaka u RH, usluge uplata i isplata po ugovorima), mjenjačke poslove, brzopjavne usluge, telefonske usluge iz javnih govornica u poštama, prodaju maraka i vrijednosnica, te prodaju određenog asortimana trgovačke robe (poštanske opreme i pribora, knjiga, novina, cigareta, kave i drugo), kao i prodaju srećaka Hrvatske lutrije.

Na području Grada posluju sljedeći poštanski uredi:

- 31300 Beli Manastir
- 31311 Beli Manastir
- 31301 Branjin Vrh

U sljedećoj tablici prikazani su pokazatelji o poštanskoj mreži na području Grada:

Tablica br. 27.

POŠTANSKA MREŽA NA PODRUČJU GRADA

R. BR.	POŠTANSKI URED	PRIPADAJUĆE NASELJE	BR. STANOV. OBUHVAĆENIH DOSTAVOM TJEDNO			SVEGA	Napomena
			5x	3x	(2-3) x		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	31300 B. Manastir	B. Manastir	8.671				
		Ciglena Karanačka		74			+
		Luč	487				++
		Šećerana	559				
		Širine		86			++
		Šumarina	567				
POŠT. URED – Svega:			10.284	160		10.444	
2.	31311 B. Manastir						PU bez dostavnog područja
3.	31301 Branjin Vrh	Branjin Vrh	1.189			1.189	
SVEGA:			11.473	160		11.633	

Izvor podataka: - HP-Područna uprava Slavonija
ZPO

Napomena: - Podaci o broju stanovnika su na temelju popisa stanovništva iz 2001. godine

+ Naselje pripada općini Kneževi Vinogradi

++ Naselje pripada općini Petlovac

c) Telekomunikacije

Nepokretne mreže

Ustroj javnih telekomunikacija definiran je Zakonom o telekomunikacijama, Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u nepokretnoj mreži i Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u pokretnoj mreži.

Dugoročne kontinuirane i redovite aktivnosti HT-a kojima se razvija i unapređuje javna telekomunikacijska djelatnost sadržane su u Srednjoročnim i Dugoročnim Planovima razvoja.

Nepokretna mreža u Osječko-baranjske županiji organizirana je unutar područja Županije kao četiri pristupna područja: PP Valpovo, PP Beli Manastir, PP Đakovo i PP Osijek.

Pristupno područje obuhvaća pristupnu centralu s njenom pristupnom mrežom i pripadne udaljene pretplatničke stupnjeve s njihovim pristupnim mrežama.

U svakom pristupnom području smještena je pripadajuća pristupna centrala na koju su korisnici priključeni izravno ili posredovanjem komutacijskih čvorova UPS-a. Na komutacijske čvorove pretplatnici se priključuju korisničkim vodovima koji povezuju svakog pojedinog pretplatnika na najbliži komutacijski čvor koji omogućuje pružanje traženih telekomunikacijskih usluga. Pristupna mreža na području Grada obuhvaća područje mjesnog telefonskog prometa i sastoji se od korisničkih uređaja i aparata, sustava prijenosa i jedne ili više pristupnih centrala.

U pristupnoj mreži mogu postojati sljedeći vodovi:

- korisnički – između pristupnih centrala i telefonskih aparata i uređaja,
- spojni – između UPS i matičnih LC.

Sve pristupne centrale vezane su spojnim vodovima na tranzitne, odnosno u decentraliziranoj pristupnoj mreži na tandem-tranzitne centrale.

Područje Osječko-baranjske županije telekomunikacijski je dobro razvijeno što se odnosi i na područje Grada Belog Manastira, ali je razvoj tekao neravnomjerno. Tome su glavni uzrok rat i stanje privremene okupiranosti dijela Županije. U trenutku reintegracije slobodni dio Osječko-baranjske županije dosegao je razvijenost Hrvatske i približio se ciljanoj razini razvijenosti Srednje Europe. Proces izgradnje traje i dalje, osobito u području mjesnih pristupnih mreža.

- Komutacija

Stanje komutacija na području Grada prikazano je u priloženoj tablici br. 28. U većini slučajeva naziv mjesne mreže odgovara i nazivu samog naselja. Većina komutacija pokriva jednu mjesnu mrežu, međutim ponegdje, a naročito u ruralnim područjima, jedna komutacija pokriva dvije i više mjesnih mreža. Naziv prve mjesne mreže odgovara uvijek nazivu komutacije.

Stanje izgrađenosti telekomunikacijske mreže prikazano je u sljedećoj tablici:

Tablica br. 28.

JAVNE TELEKOMUNIKACIJE NA PODRUČJU GRADA

Red. broj	NAZIV MJESTA	RANG	PODRUČJE PREKRIVANJA (MJESNE MREŽE)
1.	Beli Manastir	LC	Beli Manastir
2.	Branjin Vrh	UPS	Branjin Vrh Šećerana
3.	Šećerana	UPS	Šumarina

Izvor podataka: HT- TKC-Osijek
ZPO-Osijek

- Prijenos

Spojni putovi su veze između komunikacijskih čvorova. Razvojni program HT-a predvidio je izbor optičke niti kao transmisijskog medija za izgradnju spojnih putova na svim razinama mreže. U razdoblju 1991-1999. godine TK centar Osijek uspio je izgraditi u Osječko-baranjskoj županiji gustu mrežu optičkih spojnih putova povezujući pri tome sve magistralne i pristupne centrale kao i udaljene pretplatničke stupnjeve i multipleksere.

U mreži javnih telekomunikacija upotrebljavaju se u načelu samo digitalni sustavi prijenosa, SDH (sinkrone digitalne hijerarhije) i PDH (pleziokrone digitalne hijerarhije), s iznimkom korisničkog pristupnog područja gdje će u dužem vremenskom razdoblju prevladavati analogni sustavi s tendencijom da se točka digitalizacije što više približi onom korisniku gdje je takav zahtjev ekonomski opravdan.

U javnoj telekomunikacijskoj mreži Grada upotrebljavaju se sljedeći prijenosni mediji:

- svjetlovodni kabeli,
- bakreni kabeli.

Razvojni program HT-a predvidio je izgradnju uglavnom svjetlovodnih kabela i kao prijenosnog medija. U razdoblju 1991-2000. godine TK centar Osijek uspio je izgraditi gustu mrežu svjetlovodnih spojnih putova povezujući pri tome sve magistralne i pristupne centrale kao i udaljene pretplatničke stupnjeve i multipleksere.

- Pristup

Pristupna mreža omogućava povezivanje korisničkih terminala uređaja na najbliže čvorove javne telekomunikacijske mreže. Ukupan razvoj ovog segmenta HT-ove mreže temeljio se do sada na korištenju simetrične bakrene parice kao prijenosnog medija. Izvjestan napredak napravljen je prije dvadesetak godina zamjenom zračno-papirne izolacije žila parice izolacijom od polietilena i PVC-a.

Intenzivnom izgradnjom pristupnih mreža u zadnjih nekoliko godina postignuti su zavidni rezultati – gotovo u svim mjestima izgrađena je ili je pred završetkom kabelska mjesna mreža. Time je dosegnut jedan od razvojnih ciljeva društva da svako domaćinstvo u Hrvatskoj može imati pristup na javnu telekomunikacijsku mrežu.

Pokretna mreža

Sustavi javnih telekomunikacija u pokretnoj mreži su:

- Analogne pokretne mreže,
- Digitalne pokretne mreže,
- Sustav za povezivanje osoba (paging).

Mobilne mreže koriste svesmjerne veze za povezivanje pokretnih i baznih stanica. To su veze u visokofrekventnom području. Bazne stanice su povezane s nadređenom centralom kabelskim sustavom veza. Trenutno su u upotrebi analogna mreža MOBITEL (099) i digitalna mreža CRONET (098) i VIPNET (091).

Implementacija javnih pokretnih mreža započela je razvojem analogne telefonske mreže MOBITEL, a njezinoj ekspanziji je još više pridonijela izgradnja hrvatskog dijela globalne digitalne (GSM) mreže CRONET.

Stalan, gotovo linearan porast broja domaćih korisnika digitalne GSM mreže rezultirao je proširenjem postojećih i puštanjem u rad novih baznih stanica, te povećanjem pokrivenosti kvalitetnim radio-signalom. Stoga se može očekivati barem 1 bazna postaja na svakih 10 km u manje naseljenim područjima, a do barem 1 bazna postaja na svakih 2 km u urbanim područjima.

d) RTV sustav veza

Na području Grada nema izgrađenih objekata (odašiljača) "Odašiljača i veza" d.o.o. Izgrađeni objekt "Belje" je u neposrednoj blizini granice Grada te pokriva znatno šire područje s programima HRT i lokalnih radio postaja.

1.1.2.7. Energetski sustav

a) Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina

Na području Grada ne postoje objekti za proizvodnju i cijevni transport nafte i plina. Ne postoji sustav veledistribucije zemnog plina pa tako ni distribucijska plinoopskrbna mreža.

b) Elektroenergetika

Potrošnja električne energije

Opskrba električnom energijom potrošača na području Grada ostvaruje se isključivo iz elektroenergetske mreže Republike Hrvatske, jer na području Grada ne postoje postrojenja za proizvodnju električne energije.

U sljedećoj tablici prikazana je procijenjena potrošnja električne energije u 2000. godini po vrsti potrošača:

Tablica br. 29.

POTROŠNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Red. broj	POTROŠAČ	POTROŠNJA (kWh)
1.	Kućanstva	16,387.500
2.	Gospodarstvo i javni sadržaji	10,514.164
3.	Javna rasvjeta	444.792
Ukupno:		27,337.456

Izvor podataka: HEP-Distribucija d.o.o.; DP "Elektroslavonija" - Osijek

Prijenos električne energije

Prijenosna mreža na području Grada sadrži jednu TS 110/35/10 kV i nadzemne dalekovode na naponskoj razini 110 kV.

Trafostanica TS 110/35/10 kV-Beli Manastir nalazi se na južnom dijelu građevinskog područja grada Belog Manastira. Ova trafostanica je spojena na 110 kV prijenosni sustavi sljedećim nadzemnim dalekovodima:

- DV 110 kV Osijek 2-Beli Manastir,
- DV 110 kV Valpovo-Beli Manastir,
- DV 110 kV Beli Manastir-Apatin.

Distribucija električne energije

Postojeća distribucijska mreža na području Grada sadrži građevine na svim distribucijskim naponskim razinama, dakle 35 kV, 10(20) kV i 0,4 kV, te javnu rasvjetu.

Na 35 kV naponskoj razini elektroenergetska mreža sadrži jednu trafostanicu TS 110/35/10 kV Beli Manastir i jednu TS 35/10 kV Branjin Vrh. Ove trafostanice uključene su u 35 kV distribucijsku mrežu sljedećim nadzemnim dalekovodima:

- DV 35 kV TS 110/35/10 kV Beli Manastir-TS 35/10 kV Kneževi Vinogradi,
- DV 35 kV TS 110/35/10 kV Beli Manastir-TS 35/10 kV Branjin Vrh,
- DV 35 kV TS 110/35/10 kV Beli Manastir-Bolman.

Na 10(20) kV naponskoj razini izgrađeni su nadzemni i kabelski vodovi do svih TS 10/0,4 kV u naseljima i gospodarskih građevina izvan naselja.

Pokazatelji o izgrađenoj elektroenergetskoj mreži prikazani su u sljedećoj tablici:

Tablica br. 30.

ELEKTROENERGETSKI SUSTAV NA PODRUČJU GRADA

NAPONSKA RAZINA (kV)	VRSTA OBJEKTA	JEDINICA MJERE	IZNOS
110	TS	kom	1
	ZDV	km	6,97
	KDV	km	-
	Energetski trafo 110/35 kV	MVA	40
		kom	2 (2x20) MVA
35	TS	kom	2
	ZDV	km	11,15
	KDV	km	-
	Energetski trafo 35/10(20) kV	MVA	24
		kom	4 (2x4+2x8) MVA
10	TS	kom	42
	ZDV	km	29,4
	KDV	km	17,3
	Energetski trafo 10(20)/0,4 kV	MVA	15,4
		kom	42

Izvor podataka: HEP-Distribucija d.o.o.; DP "Elektroslavonija" Osijek

1.1.2.8. Vodnogospodarski sustav

Područje Grada Belog Manastira prema teritorijalnim osnovama za upravljanje vodama-ustrojstvu vodnoga gospodarstva, pripada vodnom području sliva Drave i Dunava, a prema Odluci Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju sljevnih područja u cijelosti se nalazi na sljevnom području "Baranja".

Sljevno područje "Baranja" sjeveroistočni je dio Osječko-baranjske županije, smješteno u međurječju Drave i Dunava te predstavlja zasebnu hidrotehničku cjelinu. Područje je s istoka omeđeno rijekom Dunav, sa sjevera i zapada državnom granicom prema Republici Mađarskoj, a s juga rijekom Dravom. Unutar istog područja, razlikuju se tri sektora s obzirom na pripadajući sliv: Dravski, Dunavski i Karašica sektor.

Na području Grada Belog Manastira mogu se izdvojiti dvije hidrološke cjeline: sjeverni dio koji pripada Karašica sektoru i južni dio koji pripada Dunavskom sektoru.

Glavni odvodni kanal na Karašica sektoru je odvodni kanal Karašica s mješovitom odvodnjom-kombinacija gravitacijske i mehaničke preko crpne postaje Draž. Ovo područje karakterizira i potok

Karašica, jedini prirodni vodotok ovog područja koji je uglavnom kroz našu zemlju tranzitni, a ulijeva se u Dunav sjeverno od naselja Batina.

Na Dunavskom sektoru, a koji pripada Gradu Belom Manastiru, glavni odvodni kanal područja je kanal Bojana koji gravitira crpnoj postaji Podunavlje.

Kroz djelatnost vodnoga gospodarstva zastupljeni su:

- **zaštita od štetnog djelovanja voda** (uređenje vodotoka i drugih voda i zaštita od štetnog djelovanja voda: obrana od poplava i leda, zaštita od erozija i bujica, melioracijska odvodnja),
- **korištenje voda** (vodoopskrba, korištenje voda za melioracijsko navodnjavanje, korištenje vodnih snaga, korištenje voda za uzgoj riba, korištenje voda za plovidbu, korištenje voda za šport, kupanje, rekreaciju i druge slične namjene),
- **zaštita voda od zagađivanja.**

a) Vodoopskrba

Vodoopskrba stanovnika i ostalih korisnika vode na prostoru Grada riješena je iz Javnog vodoopskrbnog sustava Beli Manastir kojim su pokrivena sva naselja (Beli Manastir, Branjin Vrh, Šećerana, Šumarina).

Vodoopskrbni sustav "Beli Manastir" formiran je kao grupni, a sustav vodoopskrbe temelji se na crpilištu "Nove Livade" koje se nalazi južno od Belog Manastira uz željezničku prugu Beli Manastir-Osijek. Njime upravlja komunalno poduzeće "Komus".

Crpilištem Livade zahvaćen je aluvijalni vodonosnik izgrađen od pijeska. Krovinu vodonosnika čini sloj praha i prašinate gline debljine oko 18 m. Ukupna debljina vodonosnika iznosi oko 10-15 m, a podina je izgrađena od gline i praha. Crpilište se sastoji od ukupno pet zdenaca ukupne izdašnosti: minimalne 50 l/s, trenutne 60 l/s, maksimalne 100 l/s.

Kako je kvaliteta podzemnih voda izuzetno povoljna i ne zahtijeva dodatnu preradu, obavlja se samo kontinuirana dezinfekcija vode tekućim klorom putem uređaja za kondicioniranje vode.

Definirane su vodozaštitne zone crpilišta na temelju hidrogeološke studije, a Odluka o vodozaštitnim zonama donesena je 1989. godine i objavljena u Službenom glasniku bivše općine Beli Manastir.

Minimalni kapacitet izvorišta je oko 50 l/s, dok je maksimalni oko 100 l/s. Obzirom da je potrošnja znatno manja od mogućnosti izvorišta trenutno se koristi oko 60 l/s.

Vodoopskrbnom sustavu pripada i vodosprema "Brdo" volumena $V=1.500 \text{ m}^3$ za podmirenje vršnih opterećenja (dnevno izravnanje), a vodom se puni putem tlačno-opskrbnog cjevovoda. Postotak opskrbljenosti vodom na sustavu je 93,45%.

Za tehnološke potrebe tvornice šećera u Branjinom Vrh (koja nije u funkciji) izgrađen je vodoopskrbni kanal od rijeke Drave do šećerane (dužine 1,90 km na području Grada) i Šećeransko jezero površine 4,50 ha. Vodoopskrbni kanal nije u funkciji, a jezero koje se opskrbljuje vodom iz potoka Karašica, koristi se za ribolov.

Ukupna količina isporučene vode svim kategorijama potrošača u toku godine bila je 1.082.452 m³. Raspored po potrošačima bio je sljedeći:

- domaćinstva	670.650 m ³	(62%)
- industrija	397.400 m ³	(37%)
- ostali	14.402 m ³	(1%)

Ukupna duljina vodovodne mreže je oko 80 km od kojih je 64 km (80%) u profilu iznad Φ 100 mm, a ostalo u profilu Φ 90 mm i Φ 63 mm. Vodom je obuhvaćeno oko 14.000 stanovnika i sva poduzeća. Ukupno je 3.117 priključaka i to sa slijedećom raspodjelom:

- individualna domaćinstva	2.917 priključaka
- višestambene zgrade (zajednički vodomjer)	62 priključka
- društveni sektor	23 priključka
- industrija	8 priključaka
- ostali	107 priključaka

Stanovnici koji nisu priključeni na postojeći vodoopskrbni sustav, vodom se opskrbljuju uglavnom iz vlastitih izvorišta što uz neriješeno odvođenje sanitarnih i otpadnih voda predstavlja potencijalnu opasnost za zdravlje.

b) Odvodnja otpadnih voda

Odvodnja otpadnih, sanitarnih i oborinskih voda s područja Grada Belog Manastira nije riješena u potpunosti i na odgovarajući način.

U Gradu postoji izgrađen javni odvodni sustav. Po tipu to je mješoviti sustav sa zajedničkim vođenjem svih vrsta voda (sanitarnih, otpadnih i oborinskih). Na sustav je priključeno oko 10% stanovnika. Izgrađen je kolektor profila Φ 150 cm u dužini od cca 1,5 km i 10,7 km mreže što, prema procjeni iznosi oko 20% od potrebne dužine.

U naselju Šećerana izgrađeno je 3,2 km kanala odvodnog sustava što je oko 30% od ukupne potrebne dužine.

Na sustav je priključeno: 171 individualnih kuća, 48 zajedničkih priključaka i 70 priključaka iz industrijskih postrojenja.

Godišnja količina ispuštene vode kreće se oko 200.000 m³, a voda se preko uređaja ispušta u kanal Karašica. Uređaj za pročišćavanje (I faza-mehaničko pročišćavanje) rađen je na temelju Idejnog projekta "Zajedničko pročišćavanje otpadnih voda" s područja gradskog naselja Beli Manastir prema kojem je planirana izgradnja zajedničkog mehaničko-biološkog uređaja za potrebe naselja i pripadajuće industrije. Planiran je kapacitet od 18.000 ES, a zajedno s industrijom za 28.000 ES.

Uređaj je smješten na sjevernom rubu Belog Manastira neposredno uz recipijent, odvodni kanal Karašica, izgrađena prva faza uređaja sastoji se od kišnog preljeva, pužnih crpki, rešetke, aeriranog pjeskolova-mastolova i mjernog kanala. Uređaj je pušten u pogon 1991. godine no pretpostavke na kojima se temeljilo dimenzioniranje uređaja nisu niti približne trenutnom stanju odvodnje te je uređaj samo povremeno u pogonu.

Postojeći način zbrinjavanja otpadnih voda nepriključenih stanovnika Belog Manastira kao i svih stanovnika ostalih naselja Grada pruža velike mogućnosti zagađenja podzemnih vodonosnih horizonata i manjih tekućica. Zagađivanje podzemnih vodonosnika, u dugom vremenskom razdoblju može utjecati na kvalitetu zahvaćene vode nepriključenih stanovnika na sustav vodoopskrbe, a time i na njihovo zdravlje.

Oborinske vode, dijela naselja bez sustava odvodnje, prihvaćaju se otvorenim kanalima uz prometnice i odvođe do najbližeg vodotoka, lateralnog kanala ili melioracijskog kanala, te njima do konačnih recipijenata.

c) Uređenje vodotoka i voda

Stanje uređenosti vodotoka i izgrađenost sustava za obranu od poplava za vodno područje Drave i Dunava u Republici Hrvatskoj razlikuju se za pojedina slivna područja i za pojedine vodne tokove. Može se konstatirati da je stupanj reguliranosti vodotoka zadovoljavajući, a izgrađeni sustav za obranu od poplava štiti područje Grada Belog Manastira od velikih voda potoka Karašice i kanala Travnik.

Dio sustava za obranu od poplava na području Grada Belog Manastira čine usporni nasipi uz lijevu i desnu obalu potoka Karašica i usporni nasipi uz lijevu i desnu obalu kanala Travnik.

Usporni nasip uz lijevu obalu potoka Karašica ukupne je dužine 23.262 km i proteže se od stacionaže Karašice rkm 7+200 do 30+462. Kroz područje Grada potok prolazi u dužini od 6.773 m (od rkm 20+810 do 27+583), a nasip također u dužini od 6.773 m (od km 13+610 do 20+383).

Usporni nasip uz desnu obalu potoka Karašica ukupne je dužine 12.862 m i proteže se od stacionaže potoka 17+600 do 30+462. Kroz područje Grada nasip je dužine 6.773 m (od km 3+210 do 9+983).

Branjeno područje prikazano je na kartografskom prikazu.

Usporni nasipi uz lijevu i desnu obalu kanala Travnik ukupne su dužine 3,7 km i protežu se od ušća Travnika u potok Karašicu do granice s Mađarskom.

U svrhu obrane od poplava i proučavanja režima površinskih voda, 2000. godine osnovana je hidrološka postaja Branjin Vrh na potoku Karašica u km 23+370 kao vodokazna na kojoj se mjeri vodostaj.

Bujično područje na slivnom području «Baranja» je Baranjska planina. Na području Grada Belog Manastira obronci Baranjske planine su zastupljeni površinom od 750 ha, i vododjelnicom podijeljeni na sjeverni i južni dio sliva.

Sjevernu stranu karakteriziraju veći nagibi terena, nepogodniji za obradu i intenzivniju poljoprivredu, a obrasla je slabijim šumskim vrstama. Bujice sjevernih padina su kratkog toka strmog pada s duboko zasječenim koritima, koji su pretežni dio godine suhi. Za kišnih razdoblja voda se putem njih slijeva u dolinu odvodnog kanala Karašica i potoka Karašica.

Na južnoj strani pad terena je blaži, bujični tokovi su duži i manjih padova u odnosu na sjeverne. Ulijevaju se u melioracijske kanale Dunavskog sektora.

Područje Baranjske planine podložno je površinskoj eroziji gdje se nakon kiša jačeg intenziteta javljaju manji bujični tokovi.

Na pojedinim bujicama, a koje nisu na području Grada, u prošlosti su izvođeni regulacijski radovi uređenja korita (obaloutvrde, stube, pregrade).

d) Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Od ukupne površine Sljevnog područja "Baranja" koje iznosi 105.025 ha, površina melioracijskog područja je 75.092 ha.

Na ovom melioracijskom području je tijekom prošla dva stoljeća izgrađivan sustav za odvodnju površinskih i podzemnih voda radi postizanja povoljnog vodozračnog režima tla za poljoprivrednu proizvodnju. Melioracijski sustav je izvođen kao sustav površinske odvodnje, a podijeljen je na tri samostalne cjeline prema podslivovima Dravski, Dunavski i Karašica sektor, odnosno prema glavnim recipijentima kojima gravitiraju.

Na području Grada Belog Manastira melioracijski sustav u potpunosti je izgrađen na 91% površina, a dijelom izgrađen na 9% površina.

Melioracijski vodotoci u koji se slijevaju sve vode iz melioracijskog sustava (kanal III i IV reda) na području Grada su: odvodni kanal Karašica dužine 7,90 km (područje Karašica sektora) i kanal Bojana (područje Dunavskog sektora).

Karašica sektor je područje omeđeno državnom granicom prema Republici Mađarskoj i vododjelnicom na Baranjskoj planini. Glavni melioracijski kanal je odvodni kanal Karašice s mješovitom odvodnjom (kombinacija gravitacijske i mehaničke (crpne postaje Draž)). Ovo područje karakterizira i potok Karašica sa svojim pritokama Borza, Hatvan i Travnik. Složenost problematike ovog područja naglašena je kroz navedene, državnom granicom prosječne hidrosustave koja se rješavala dugi niz godina na razini međudržavne suradnje, sve dok se nije postigao današnji zadovoljavajući stupanj uređenosti. Navedeni hidrosustav ima dio slivnog područja u Republici Mađarskoj.

Prema Odluci o popisu državnih voda (NN 20/96.) potok Karašica, odvodni kanal Karašice, Borza, Hatvan i Travnik su državne vode.

Odvodni kanal Karašica ima slivnu površinu 159 km² s trasom položenom paralelno s potokom Karašica. Voda je otjecala kombinirano: gravitacijski (kroz ustavu Vučka do njenog potpunog zatvaranja) u Topoljski Dunavac ili Marković kanalom do crpne postaje Draž za prebacivanje voda u potok Karašicu. Danas je u funkciji samo mehanička odvodnja.

Ukupna dužina kanala je 44 km, od toga u Republici Hrvatskoj 31,66 km, a kroz područje Grada Belog Manastira kanal prolazi u dužini od 7,90 km.

Potok Karašica formira se na južnim obroncima planine Meček u Republici Mađarskoj, a u našu zemlju utječe između Iločke i Luča. Kroz Mađarsku zbog velikih padova ima karakter bujice sve do naše granice, gdje poprima karakter nizinskog vodotoka. Budući je u svom toku kroz područje Baranje Karašica ograđena nasipima ima ulogu tranzitnog vodotoka. Ukupne je dužine na području Baranje 30.462 m, od toga 6.773 m je na području Grada. Ulijeva se u rijeku Dunav, sjeverno od naselja Batina.

Kanal Travnik također ima dio slivnog područja u Republici Mađarskoj. U cilju smanjenja opterećenja gravitacijsko mehaničke odvodnje veoma složenog hidrotehničkog sustava pri crpnoj postaji Draž, izvršeno je preloženje trase kanala Travnik. Kanal se nekad ulijevao u Odvodni kanal Karašica prolazeći sifonom ispod potoka Karašice. U cilju smanjenja vodnih količina u Odvodnom kanalu, izvedeno je rješenje direktnog gravitacijskog ušća kanala u potok Karašica. Kanal prolazi područjem Grada u dužini od 5,62 km zajedno s pripadajućim krakom dužine 1,25 km.

Kanal Bojana koji prolazi kroz područje Grada dio je Dunavskog sektora. Kanal gravitira crpnoj postaji Podunavlje s ukupnom slivnom površinom 77,50 km².

Komasacija zemljišta na cijelom području Grada obavljena je prije tridesetak godina.

1.1.2.9. Postupanje s otpadom

Sva naselja iz sastava Grada uključena su u sustav organiziranog prikupljanja i odvoza otpada; dakle B. Manastir, Branjin Vrh, Šećerana i Šumarina. Procjenjuje se da je trenutna obuhvaćenost organiziranim prikupljanjem otpada oko 90% domaćinstava i iznosi 3.280 domaćinstava. Prikupljena količina otpada se procjenjuje na oko 867 m³ mjesečno tj. ukupno 10.404 m³ godišnje. Prikupljeni (i deponirani) otpad spada u kategoriju komunalnog otpada, uz manje količine inertnog otpada u vidu građevinskog otpada. Tehnološki otpad se ne prikuplja niti odlaže na gradsko odlagalište. Prikupljanja sekundarnih sirovina i razdvajanja otpada po vrstama nema. Gradsko odlagalište otpada nalazi se unutar granica građevinskog područja, u Ulici Bele Bartoka u Belom Manastiru.

Veličina odlagališta je 93.338 m² i smješteno je na pet parcela od kojih su tri u vlasništvu bivše općine Beli Manastir, jedna u vlasništvu «Progres» d.d., a jedna u vlasništvu «Belje» d.d.

Zauzetost prostora odlagališta procjenjuje se na cca 15%, djelomično je ograđena, djelomično postoji zaštitni zeleni pojas. Čuvarska služba je na odlagalištu samo tijekom dana.

Na odlagalištu je stacioniran buldozer za rukovanje i sabijanje deponiranog otpada. Građevinski i sličan otpad se tipizirano odlaže na posebno određenom dijelu, odvojeno od komunalnog otpada. Sustava otplinjavanja, drenaže, zaštitnog podinskog sloja nema kao ni kontrole onečišćenja podzemnih i površinskih voda, tla i zraka na odlagalištu. Odlagalište ne posjeduje dozvole za svoj rad (uporabne ili građevinske), ali ima veliku važnost za postojeći sustav gospodarenja otpadom sjevernog i centralnog dijela Baranje. Naime, na ovu lokaciju dovozi se otpad iz većine baranjskih općina kao i iz divljih deponija (na području Grada postoji nekoliko: u Branjinom Vrhu, Šećerani, te u Belom Manastiru uz željezničku prugu i surduk iznad gradskih bazena) koje se povremeno saniraju.

1.1.2.10. Stanje okoliša

a) Onečišćenje voda

Državnim planom za zaštitu voda (NN, br. 8/99.), u cilju provedbe zaštite voda od onečišćenja određena je kategorizacija voda. Za državne vode na području Grada Belog Manastira (potok Karašica, odvodni kanal Karašica i kanal Travnik) propisana je II kategorija.

Hrvatske vode prema ustaljenom programu uzorkuju vodu potoka Karašica na profilu-ustava na Šećeranskom jezeru.

Analizom se određuju vrijednosti sljedećih pokazatelja: fizikalno-kemijski (pH, alkalitet, električna vodljivost), režim kisika (otopljeni kisik, zasićenje kisikom, KPK-Mn, BPK₅), hranjive tvari (amonij, nitriti, nitрати, ukupni dušik, ukupni fosfor), mikrobiološki (broj koliformnih bakterija, broj fekalnih koliforma, broj aerobnih bakterija) i biološki (P-B indeks saprobnosti, biotički indeks, stupanj trofije) i ostali pokazatelji (vodostaj, protok, temperatura zraka, temperatura vode, suspendirana tvar, ostatak ukupni, ostatak fiksirani, ostatak sagorivi KPK-Cr, fosfati).

Temeljem Uredbe o klasifikaciji voda (NN, br. 77/98.), a prema analizi uzetih uzoraka za razdoblje 1981.-1999., voda potoka Karašica svrstana je u III vrstu (vode koje se mogu koristiti u industrijama te u poljoprivredi, pročišćavaju se da bi se mogle koristiti za određene, posebne, namjene).

b) Onečišćenje zraka

Prema podacima Ureda za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša Osječko-baranjske županije iz 2002. godine, na području Grada nema onečišćavaća zraka.

c) Onečišćenje tla

Brojni su čimbenici koji utječu na (pojavu) onečišćenja tla, no najčešće su to ljudske aktivnosti (poljoprivreda, razvoj gospodarstva, gospodarenje vodama i otpadom).

Zaštita tla od onečišćivanja mora se provoditi u funkciji zaštite poljoprivrednog zemljišta i proizvodnje zdrave hrane, te zaštite zdravlja ljudi, životinja i biljnog svijeta.

Pri promatranju tla možemo ih promatrati kao čimbenika zaštite i kao čimbenika kojeg se štiti od onečišćenja.

Egzaktnih pokazatelja onečišćenja tala na području Grada B. Manastira nema, no evidentno je da procesi destrukcije tala postoje.

d) Opterećenje bukom

U ovom trenutku ne postoje službeni podaci vezani uz opterećenje bukom.

1.1.2.11. Područja posebne namjene

Prema podacima Ministarstva obrane, na području Grada se kao zona posebne namjene nalazi samo vojarna u Belom Manastiru.

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

1.1.3.1. Prostorni plan Osječko-baranjske županije

a) Stanovništvo

U Prostornom planu Osječko-baranjske županije procijenjen je demografski razvoj do planske 2015. godine za Županiju u cjelini, te za sva gradska naselja na području Županije. Procijenjeno je da bi u gradskom naselju Belom Manastiru živjelo 10.200 stanovnika, što je jednako broju iz 1991. godine. Ova procjena temeljena je na pretpostavci da će proces obnove završiti i da će se vratiti većina prognanika.

b) Naselja

U Prostornom planu Osječko-baranjske županije utvrđena je mreža središnjih naselja na temelju usmjerenja i ciljeva utvrđenih u Strategiji prostornog razvoja Hrvatske. U PPŽ-u se potencira razvoj manjih gradova (7.000-15.000 stanovnika) i usklađuje s razvojem mreže područnih i lokalnih središta.

Planirani sustav središnjih naselja Osječko-baranjske županije prikazan je u sljedećoj tablici:

Tablica br. 31.

SUSTAV SREDIŠNJIH NASELJA

Red. broj	Makroregionalno (veliko razvojno) središte	Regionalno (srednje razvojno) središte	Manje regionalno (manje razvojno) središte	Manje regionalno (manje razvojno) središte slabije razvijeno	Područno središte (malo razvojno)	Područno središte umanjenog - drugačijeg značaja	Veće lokalno (inicijalno razvojno) središte	Lokalno (inicijalno razvojno) središte	Manje lokalno (inicijalno razvojno) središte
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Osijek	Đakovo	Beli Manastir	Belišće	Bizovac	Tenja	Antunovac	Batina	B.P. Selo
2.			Našice	Čepin	Dalj	Višnjevac	Bilje	Beljevina	Brođanci
3.			Valpovo	Darda	Semeljci		Čeminac	Bijelo Brdo	Budimci
4.				Donji Miholjac			Donja Motičina	Bistrinci	Ivanovci
5.							Draž	Branjin Vrh	Klokočavac
6.							Drenje	Brijest	Šljivoševci
7.							Đurđenovac	Budrovci	Topolje
8.							Ernestinovo	Grabovac	Veliškovci
9.							Feričanci	Ivanovac	Vukojevci
10.							Gorjani	Jelisavac	Zoljan
11.							Jagodnjak	Josipovac	
12.							Kneževi Vinogradi	Karanac	
13.							Koška	Kneževo	
14.							Levanjska Varoš	Koritna	

15.							Magadenovac	Ladimirevci	
16.							Marijanci	Laslovo	
17.							Moslavina Podrav.	Lug	
18.							Petlovac	Markovac Našički	
19.							Petrijevci	Martin	
20.							Podgorač	Ovčara	
21.							Popovac	Piškorevci	
22.							Punitovci	Sarvaš	
23.							Satnica Đakovačka	Selci Đakovački	
24.							Strizivojna	Zmajevac	
25.							Široko Polje		
26.							Šodolovci		
27.							Trnava		
28.							Viljevo		
29.							Viškovci		
30.							Vladislavci		
31.							Vuka		

Vidljivo je da su u PPOBŽ, na području Grada Belog Manastira, kao središnja naselja utvrđeni: Beli Manastir kao manje regionalno (manje razvojno) središte i Branjin Vrh kao lokalno (inicijalno razvojno) središte. Osim toga u PPOBŽ je navedeno da je u gradskim/općinskim planovima moguće u kategoriju manjeg lokalnog središta uključiti i naselja s manje od 500 stanovnika ukoliko se to ocijeni potrebnim.

c) Građevinska područja

Planski pokazatelji:

U PPOBŽ nema konkretnih pokazatelja vezanih uz građevinska područja, koji bi se odnosili posebno za područje Grada Belog Manastira. Svi pokazatelji odnose se na prostor Županije kao cjeline.

U tablici br. 106. PPOBŽ dan je iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina, a on u sebi uključuje i građevinska područja (taj dio tablice prikazan je u nastavku).

Tablica br. 32.

IZVOD IZ TABLICE BR.106 PP OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Naziv županije/općine/grada OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	OZNAKA	UKUPNO ha	% OD POVRŠINE ŽUPANIJE	STAN/ha ha/STAN*
ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA				
Građevinska područja ukupno/	GP	31.160	7,51	12,00
Izgrađeni dio GP (naselja+zone sekundarnog stanovanja+proizvodne zone izvan naselja) ukupno		21.604	5,21	17,31
a) obalno		-	-	-
b) otočno		-	-	-
c) kontinentalno-granično		12.460	3,00	7,44
- ostalo		25.125	6,05	11,19

Izvor podataka: PPOBŽ (ZPO 2002.)

Ukupna površina GP iz tablice broj 106. određena je sukladno uvjetima iz provedbenih odredbi i korištenjem podataka o broju stanovništva prema prvim rezultatima popisa iz 2001. godine. Na temelju izračunate prosječne gustoće stanovništva u izgrađenom dijelu GP naselja, određena je potrebna površina za razvoj naselja prema planiranom porastu stanovništva. Zbroj površina izgrađenog područja i površine određene za planirani porast stanovništva uvećan je za 25%. Tako dobivena površina iznosi oko 27.100 ha. Ovoj površini dodana je površina postojećih GP za gospodarske zone, zone povremenog stanovanja i turističko-rekreacijske zone, koja iznosi ukupno 3.531,52 ha, dok je za potrebe novih gospodarskih sadržaja izvan naselja predviđeno cca 200,00 ha (50% maksimalnih mogućnosti za proizvodne zone naselja veličine 2.000-10.000 stanovnika) i za potencijalne turističke zone cca 300,00 ha, odnosno ukupno cca 500,00 ha.

Na temelju uvjeta utvrđenih u PPOBŽ i uz povećanje stanovništva od 14,5% u odnosu na 2001. godine i razvoja pratećih funkcija i gospodarstva, PPOBŽ planira smanjenje ukupne površine GP na području Županije, također planira povećanje gustoće stanovništva u naseljima gradskog obilježja na 23,2 st/ha s postojećih 19,20 st/ha.

Za potrebe stanovništva PPOBŽ u naseljima gradskog obilježja osigurava prosječno 434,33 m²/st. GP (16,6% manje u odnosu na postojećih 520,91 m²/st.), a u ostalim naseljima 1.026,42 m²/st. (31,7% manje u odnosu na postojećih 1.503,09 m²/st.), što prosječno iznosi 722,14 m²/st. (30,8% manje u odnosu na postojećih 1.043,16 m²/st.). Udio neizgrađenog dijela GP planira smanjiti s 42,5% na 25,0%.

Zauzetost prostora od 300,00 m²/st., koji je kao referentna vrijednost utvrđen u Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske, ostvaruje se samo u gradu Osijeku, dok u ostalim gradovima sadašnja zauzetost prostora (izgrađeni prostori) iznosi 506,44 m²/st., a u ostalim naseljima 821,14 m²/st.

Obveze:

PPOBŽ propisao je koje površine čine GP te parametre za utvrđivanje izgrađenog i neizgrađenog dijela GP te površina za razvoj naselja kao i njihove međuodnose.

PPOBŽ propisao je da se potrebe za razvoj naselja utvrđuju na temelju projekcije demografskog razvitka naselja u planskom razdoblju PPUG, planiranog razvoja društvenih i gospodarskih djelatnosti, prometa i infrastrukturnih sustava, te osobitosti urbane strukture, funkcionalne organizacije naselja i prirodnih uvjeta okruženja.

Propisani su način i uvjeti utvrđivanja planirane površine GP te uvjeti za racionalno korištenje GP.

Propisan je i način korištenja neizgrađenog dijela GP i da se izgradnja na tim površinama u pravilu provodi na temelju UPU-a i DPU-a.

U PPUG, GUP-u i UPU planira se izgradnja i uređenje GP i potrebno je planirati i osigurati prostorne uvjete za razvoj mreže društvenih djelatnosti, prometa, infrastrukture te športske aktivnosti i rekreaciju stanovništva, posebnu pozornost treba posvetiti uređenju javnih površina, osobito pješačkih, biciklističkih, zelenih, rekreacijskih površina, te sprječavanju barijera za invalidne osobe.

Potrebno je zaštititi, očuvati i revitalizirati osobite arhitektonske, ambijentalne i druge vrijednosti urbane strukture naselja, te mjerama prostorne politike omogućiti stvaranje novih vrijednosti.

PPOBŽ odredio je način određivanja naselja povremenog stanovanja, turističko-rekreacijske zone i gospodarske zone te utvrđivanje GP za ta područja. Također su određena područja namjena koja se mogu planirati izvan građevinskih područja.

PPOBŽ odredio je vrste planova i načine za određivanje GP za nova groblja i deponije te građevine i komplekse zdravstva izvan naselja.

U PPUG obvezno je utvrditi način sanacije zatečene bespravne gradnje na području općine/grada.

d) Gospodarstvo

Budući gospodarski razvoj Županije prvenstveno će počivati na korištenju prirodnih resursa, ljudskom potencijalu te ulaganju kapitala.

Poljoprivreda je istaknuta kao najvažnija komparativna prednost te se u skladu s tim prioritet daje razvoju prehrambene industrije, ali će se poticati razvoj i onih djelatnosti koje imaju tradiciju, tržište i odgovarajući kadrovski potencijal.

Prostornim planom utvrđeni su uvjeti i mjere za smještaj gospodarskih djelatnosti u prostoru.

Izgradnja gospodarskih zgrada u funkciji poljoprivrede usmjerava se u komplekse postojećih ratarskih pogona i farmi u građevinska područja naselja, izdvojenih gospodarskih zona i pojedinačnih gospodarskih kompleksa, a omogućava se i izgradnja izvan granica građevinskog područja. Pri tome se ograničava kapacitet građevina za uzgoj stoke do max. 50 uvjetnih grla u naseljima, a zabranjuje se izgradnja građevina za uzgoj stoke u gradovima. Prostorni položaj građevina za uzgoj stoke u izdvojenim gospodarskim zonama, pojedinačnim gospodarskim kompleksima i izvan građevinskog područja utvrđuje se u odnosu na blizinu naselja i blizinu kategoriziranih cesta.

Za izgradnju gospodarskih građevina u funkciji ratarstva, koje se grade izvan građevinskog područja utvrđuju se smjernice vezane za kulturu i veličinu posjeda. Cilj ovih smjernica i uvjeta je s jedne strane poticati okrupnjavanje poljoprivrednih posjeda i omogućiti korištenje poljoprivrednog zemljišta za intenzivnu proizvodnju, a s druge spriječiti neopravdanu izgradnju izvan granica građevinskog područja, te zaštititi vrijedno poljoprivredno zemljište i krajobrazne osobitosti područja Županije.

Izgradnja građevina industrije, malog gospodarstva i poduzetništva usmjerava se prioritarno u građevinska područja u cilju veće iskorištenosti postojećih gospodarskih zona i postojeće komunalne infrastrukture.

Prostornim planom omogućava se osnivanje novih gospodarskih zona, izdvojenih od građevinskog područja naselja, koje je potrebno komunalno opremiti. Također se omogućava izgradnja pojedinačnih gospodarskih kompleksa izvan naselja, ali isključivo vezanih uz poljoprivrednu proizvodnju i eksploataciju mineralnih sirovina, te u slučaju postojećih građevina za koje se u PPUG ocijeni mogućnost legalizacije.

Izgradnja turističkih, športskih i rekreacijskih sadržaja usmjerava se u naselja i lokalitete koji su Prostornim planom određeni za ovu namjenu, a za koje je obvezno utvrđivanje građevinskih područja.

Izvan građevinskih područja omogućava se izgradnja građevina seoskog turizma. Njihova veličina kao i izgradnja stambenih zgrada izvan građevinskog područja uvjetuje se izgradnjom gospodarskih sadržaja u funkciji poljoprivredne proizvodnje i kvalitetom poljoprivrednog zemljišta.

Uz javne kategorizirane ceste dozvoljava se izgradnja benzinskih postaja i uz njih sadržaja tranzitnog turizma, trgovačkih, servisnih i drugih uslužnih sadržaja.

e) Društvene djelatnosti

Planski pokazatelji:

Razvitak društvenih djelatnosti slijedi razvitak naselja i razmještaj korisnika u cilju podizanja kvalitete života. Sukladno postavljenim ciljevima razvitka naselja PPOBŽ utvrdio je minimalnu zastupljenost pojedinih središnjih funkcija po kategorijama središnjih naselja (tablica) i da svako naselje u ovisnosti od potreba i mogućnosti može razvijati i dodatne sadržaje iz skupine središnjih funkcija.

Obveze:

Sustav i mreža društvenih djelatnosti u uskoj je vezi s daljnjim razvitkom sustava središnjih naselja planiranim u PPOBŽ i prikazanim u tablici broj 111. – Središnje funkcije naselja. (prikazan je dio tablice koji se odnosi na kategorije lokalnih središta jer su ona zastupljena na području grada Belog Manastira.

Tablica br. 33.

DRUŠTVENE DJELATNOSTI

DRUŠTVENE DJELATNOSTI	KATEGORIJE SREDIŠNJIH NASELJA	
	Manje regionalano (manje razvojno središte)	Lokalno (inicijalno razvojno) središte
	BELI MANASTIR	BRANJIN VRH
Uprava, sudstvo	a) ispostave organa državne uprave b) županijska izvršna tijela c) gradska izvršna tijela	mjesni odbor
Školstvo	a) srednje škole b) osnovne škole c) učenički dom	osnovna škola
Kultura	a) kinematograf b) muzeji c) radio d) knjižnice	dom kulture
Zdravstvo	a) opća bolnica b) Dom zdravlja c) ljekarne d) veterinarska ambulanta	zdravstvena stanica ljekarna veterinarska ambulanta
Socijalna skrb	a) Centar za socijalnu skrb b) dječji vrtići i jaslice c) Dom za djecu	
Trgovina	a) diskont b) trgovački centar c) specijalne trgovine	trgovina mješovite robe
Ostalo	a) financijsko posredovanje b) osiguranje i mirovinski fondovi c) središte pošta	

Izvor podataka: PPOBŽ (ZPO 2002.)

Prostore za razvitak sustava društvenih djelatnosti koji su smješteni ili se njihov smještaj planira unutar građevinskog područja potrebno je u PPUG i drugoj detaljnoj dokumentaciji prostora analizirati i sukladno potrebama i mogućnostima odgovarajuće dimenzionirati.

Mreže ustanova za odgoj i obrazovanje, kulturu i znanost treba oblikovati u sklopu PPUG i UPU, sukladno mreži ustanova koju temeljem posebnih propisa utvrdi nadležno tijelo.

Rekreacijske površine i sadržaje namijenjene stanovništvu treba odrediti prvenstveno na razini UPU-a i DPU-a.

Zdravstveni i rekreacijski sadržaji koji nisu obuhvaćeni u PPOBŽ, mogu se planirati i izvan građevinskog područja naselja sukladno odredbama u PPOBŽ i odredbama PPUG.

f) Promet

Prostorno-prometni značaj promatranog prostora definiran je paneuropskim koridorom (ogranak petog prometnog koridora-grana C), koji je sadržan i u svim strateškim dokumentima Republike Hrvatske, a odnose se na planirani razvitak prometa (Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske) kao i na uređenje i korištenje prostora (Strategija i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske).

Koridor Vc na području Istočne Hrvatske, pa time i Grada Belog Manastira, trebao bi se urediti kao "složeni" prometni koridor, koji bi se sastojao od planirane autoceste, te rekonstruirane i elektrificirane željezničke pruge za brzine do 160 km/h.

Prostorni plan Osječko-baranjske županije također naglašava potrebu uređenja koridora V.c, izgradnjom ceste i rekonstrukcijom pruge. Osim toga planirana je izgradnja zapadne obilaznice Belog Manastira, te rekonstrukcija županijskih cesta koje su uže od 5,50 m.

Poštanski promet

Razvojnim planovima u poštanskoj djelatnosti na području Osječko-baranjske županije ne planira se takva izgradnja koja bi posebno obvezivala u planovima razvoja na području Grada Belog Manastira.

Prostornim planom Županije definirana je buduća poštanska mreža, ali je u međuvremenu došlo do organizacijskog preustroja poštanske djelatnosti.

Telekomunikacije

Program razvoja telekomunikacijske mreže temelji se na unapređenju već postignutog, relativno visokog stupnja razvijenosti i pratit će dostignuća razvijenih država Zapada.

Treba osigurati kontinuitet dosadašnjih programa i mjera te i dalje primjenjivati i pratiti nove tehnologije komuniciranja uz slijedeće smjernice:

- izgraditi preostalu mrežu baznih postaja (stanica) kako bi se pokrivenost što više približila 100% pokrivanju, a kod izgradnje primijeniti tehnologiju baznih postaja bez posada kako bi zahtijevani prostor za instalaciju bio što manji (minimalno zahtjevan).
- kod izvođenja rekonstrukcija ili zamjena postrojenja, zahvate izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima te koristiti postojeće koridore, a stare mreže zamjenjivati minikanalizacijom.

Prioriteti se odnose na priključenje još nepriključenih mjesta odnosno povećanje i modernizaciju postojećih kapaciteta.

U Prostornom planu Osječko-baranjske županije prikazan je stvarni plan razvoja telekomunikacijske mreže.

RTV sustav veza

Kod dogradnje i rekonstrukcije objekta RTV sustava veza. također je potrebno zahvate izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima radi pokrivenosti svim programima HTV-a i lokalnih postaja.

g) Energetika

Elektroenergetika

Plan razvoja elektroenergetske mreže temelji se na unapređenju već postignutog razvoja elektroenergetske mreže na području Grada.

Obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja, a to je Strategija i Program prostornog uređenja RH, te PP Osječko-baranjske županije, nalažu dogradnju prienosne i distribucijske mreže. Kod dogradnje distribucijske mreže potrebno je postupno prelaziti s nadzemnih 10 kV dalekovoda na podzemne kabelske 20(10) kV dalekovode prvenstveno unutar građevinskih područja.

Prostornim planom Županije definirana je koncepcija razvoja elektroenergetske mreže cijele Županije, dakle i za područje Grada Belog Manastira.

Plinoopskrba

Kako na području Grada ne postoji plinoopskrbni sustav kako distribucijski tako ni veledistribucijski, to je osnova buduće plinifikacije prikazana Županijskim planom. Područjem Grada se tako pruža trasa planiranog međunarodnog plinovoda Mohacs-Osijek, zatim dio magistralnog plinovoda Belišće-Osijek (odvojak Bolman-B.Manastir), te mjerno redukcijska stanica u zapadnom dijelu naselja B. Manastir (uz cestu B. Manastir-Petlovac). Iz MRS-e B. Manastir napajati će se prirodnim plinom distribucijske mreže naselja iz sastava Grada ali i okolne općine, tako da osim distribucijskih mreža u naseljima B. Manastir, Branjin Vrh, Šumarina i Šećerana na prostoru Grada su i međumjesni lokalni plinovodi B.Manastir-Petlovac, Šumarina-Luč, B. Manastir-Kozarac (Kneževi Vinogradi), te Branjin Vrh-Popovac.

h) Vodnogospodarstvo

Prostorni plan Osječko-baranjske županije definirao je razvoj vodoopskrbnih sustava kroz nekoliko faza i etapa. Prvenstveno, što je već prisutno, trebaju se razvijati lokalni i grupni sustavi vodoopskrbe. Spajanjem ovih sustava i izgradnjom magistralnih vodova od novih izvorišta vode stvorit će se jedinstveni sustav vodoopskrbe. Prostornim planom Županije definiran je orijentacijski položaj vodova te načini spajanja naselja na sustav.

Planom je utvrđena i obveza formiranja zaštitnih sanitarnih zona oko izvorišta vode za piće.

Županijskim planom definirana je potreba izgradnje odvodnih sustava u naseljima, a radi zaštite podzemnih i nadzemnih voda i izgradnja uređaja za čišćenje zagađenih voda.

Planom su utvrđeni principi odvodnje i sustavi grupa naselja sa zajedničkim uređajima za čišćenje.

Također su utvrđeni principi zaštite od poplavnih voda.

i) Poljoprivredno i šumsko zemljište

Županijskim prostornim planom definirana su osobito vrijedna poljoprivredna tla na kojima prvenstveno treba zadržati sadašnju namjenu odnosno koristiti ih za poljoprivrednu proizvodnju.

Pored ovih površina utvrđena su i vrijedna poljoprivredna tla koja se također trebaju štiti od prenamjene, no uz određene uvjete mogu se koristiti i za druge namjene.

Poljoprivredno zemljište uređivano je u prethodnim razdobljima izvođenjem radova kao što su komasacija, izgradnja mreže otvorenih kanala, uređivanje odvodnika i izgradnja drenažnog sustava. Danas radi nedovoljnih sredstava sustavi se nedovoljno održavaju pa u stanju kakvom jesu ne udovoljavaju kriteriju optimalno korištenje i za kvalitetno reguliranje režima voda-zrak u tlima.

Županijskim planom utvrđene su šume i šumsko zemljište te potreba njihove zaštite od prenamjene.

Cilj gospodarenja šumama i šumskim zemljištem je očuvanje ekosustava, izraženo kroz općekorisne funkcije šuma, te osiguravanje potrajnosti prihoda kao i uzgoj što kvalitetnijih sastojina koje će dati furnirske trupce i druge vrijedne drvene sortimente za potrebe drvne i kemijske industrije.

1.1.3.2. Ocjena postojećih prostornih planova

Na snazi je Prostorni plan bivše općine Beli Manastir koji je u većini segmenata zastario i u dijelu koji se odnosi na prostor sadašnjeg Grada Belog Manastira stavit će se van snage, kad bude donesen Prostorni plan uređenja Grada Belog Manastira.

1.1.4. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

1.1.4.1. Demografski potencijal

Stanovništvo je jedan od najznačajnijih čimbenika društveno-gospodarskog razvitka i korištenja prostora.

Ocjena demografskih prilika na području Grada Belog Manastira ukazuje na stabilnost tokova do 1991. godine uz prisustvo procesa starenja te na demografske poremećaje uzrokovane agresijom, ratom i okupiranošću cjelokupnog prostora, međutim privremeno (progonstvo) i trajno odseljavanje se odrazilo na smanjenje broja stanovnika. Ocjenjuje se da je demografski potencijal ipak sačuvan i da može osigurati daljnji pozitivan razvitak.

1.1.4.2. Naselja

Naselja su se razvila u grupi u središnjem dijelu Grada, uz glavne prometne puteve. Najjužnije je i najveće naselje Beli Manastir kojem u prostornom smislu prostorna ograničenja za širenje predstavljaju na istoku Baranjsko brdo, na zapadu željeznička pruga, a na jugu vodozaštitna zona i planirana gradska zaobilaznica. Sjeverno od naselja je moguće ograničeno širenje naselja.

Sjeverno od gradskog naselja Belog Manastira protežu se od jugozapada prema sjeveroistoku naselja Šumarina, Šećerana i Branjin Vrh. Šumarina i Šećerana gravitiraju jakom željezničkom pojasa koji ih razdvaja, a definirana su uglavnom industrijskom gradnjom.

Naselje Branjin Vrh je prostorno izdvojeno i locirano (kao i Beli Manastir) na državnoj cesti. Ovo naselje, s obzirom na prostorne potencijale, ima najbolje uvjete za širenje.

1.1.4.3. Građevinska područja

Tablica br. 34.

GUSTOĆE NASTANJENOSTI NASELJA STALNOG STANOVANJA

Naselja stalnog stanovanja	Površina postojećeg građevinskog područja (ha)	Površina izgrađenog dijela postojećeg građevinskog područja (ha)	Broj stanovnika 2001. god.	Gustoća nastanjenosti postojećeg građevinskog područja (st/ha)	Gustoća nastanjenosti izgrađenog dijela (st/ha)
Beli Manastir	685,38	430,22	8.671	12,65	20,15
Branjin Vrh	162,12	101,06	1.189	7,33	11,77
Šećerana	153,54	54,35	559	3,64	10,29
Šumarina	76,18	41,64	567	7,44	13,62
UKUPNO:	1.077,22	627,25	10.986	10,20	17,51

Gustoće nastanjenosti postojećih građevinskih područja relativno su male, ali nešto veće od županijskog prosjeka koji iznosi 7,51 st/ha (za građevinsko područje) i 12,00 st/ha (za izgrađeni dio građevinskog područja), pa se ocjenjuje da pružaju mogućnosti za daljnji razvoj izgradnje unutar građevinskih područja.

1.1.4.4. Gospodarski potencijal

Današnje gospodarstvo Grada, iako ima heterogenu strukturu djelatnosti, najviše počiva na korištenju izgrađenih kapaciteta tradicionalne industrije, ako se mjeri brojem radnih mjesta. Mogućnosti za daljnji razvoj su dobre s obzirom na prirodne resurse okruženja i raspoloživi ljudski potencijal. Ograničenja u smislu prostora za lociranje ne postoje jedino može biti problem u osiguranju kapaciteta za nove programe i komunalno opremanje rezerviranog prostora za gospodarsku namjenu u Belom Manastiru.

1.1.4.5. Promet

a) Cestovni i željeznički promet

Povoljan prometni položaj Grada uvjetovat će povećanje prometa, pogotovo na pravcu Vc prometnog koridora. Postojeće stanje državne ceste D7 u uvjetima povećanja prometa postat će ograničavajući čimbenik, jer će utjecat na smanjenje propusne moći, a time i na smanjenje nivoa prometne usluge. Ostalu cestovnu mrežu treba urediti u skladu s kategorijom u mreži, odnosno postojećim i planiranim prometnim tokom.

Značajna rekonstrukcija potrebna je i u željezničkom sustavu. Dugogodišnje nedovoljno održavanje željezničke pruge i postrojenja predstavlja veliko ograničenje u efikasnijem uključenju željezničke mreže u prometne tokove ovog dijela Europe. Željeznica se što prije mora osposobiti za prihvat i transport roba koje se očekuju na prometnom pravcu iz Srednje Europe na Jadran (luka Ploče).

Uređenje pruge i postrojenja za brzine do 120 km/h primarni je zadatak na željezničkoj pruzi Beli Manastir-Osijek.

b) Pošta, telekomunikacije i RTV sustav veza

Poštanski sustav

Kvaliteta ukupnih poštanskih usluga iskazuje se kroz pokazatelje kvalitete prijama poštanskih pošiljaka, brzine i sigurnosti prijenosa pošiljaka, te kvalitete dostave i isporuke pošiljaka.

Kvalitetna organizacija prijama poštanskih pošiljaka treba omogućiti korisnicima što veću pristupačnost u korištenju poštom, smanjiti vrijeme čekanja korisnika pred šalterima te ubrzati i pojednostaviti manipulaciju prijama pošiljaka.

Prema podacima o prosječnom broju km² koji otpada na jedan poštanski ured i prosječnom broju stanovnika koji dolazi na jedan poštanski ured područje Poštansko središte Osijek je po gustoći poštanskih ureda ispod prosjeka Republike Hrvatske, ali za područje Grada Belog Manastira stanje je nešto povoljnije.

Na području Grada Belog Manastira postoji Izvršna jedinica i tri poštanska ureda (PU). Jedan od PU u sastavu Izvršne jedinice B. Manastir i drugi u B. Vrh su sa svakodnevnom dostavom pošiljaka, a drugi PU u samom gradu B. Manastir je bez dostave. Poslovni prostori su nedavno uređeni, a oprema je suvremena i priključena na informatički sustav.

S obzirom na instaliranu terminalnu opremu na šalterima, kvaliteta prijama poštanskih pošiljaka je znatno poboljšana u odnosu na ranije godine ugradnjom suvremene opreme i priključenjem na informatički sustav.

Prijevoz poštanskih pošiljaka obavlja se vlastitim prijevoznim sredstvima HP, a samo u iznimnim slučajevima koriste se vozila drugih prijevoznika.

Telekomunikacije

Ocjena stanja telekomunikacija na području Grada pokazuje visoku razvijenost. Kapaciteti spojnih svjetlovoda komutacijskih čvorova s nadređenim TKC, kapaciteti izgrađenih komutacija i njihova mogućnost dogradnje daju velike mogućnosti za razvoj.

Izgrađena kabela mjesna telekomunikacijska mreža također omogućava dogradnju i priključenje novih korisnika što se odnosi i na nepriključena dva manja naselja.

Analiza mogućnosti razvoja telekomunikacija prikazuju da ugradnjom suvremene tehnologije postoje velike mogućnosti u opsegu, kvaliteti, asortimanu i brzini usluga.

RTV sustav veza

Izgrađeni objekti HRT-a "Belje" pokrivaju cijelo područje Grada Belog Manastira (i šire) svim programima HRT-a.

Mogućnost montaže satelitskih antena na svaku zgradu ili skupinu zgrada, omogućava znatno veći izbor TV programa.

1.1.4.6. Energetika

a) Plinoopskrba

Plinoopskrbna mreža na području Grada ne postoji što predstavlja prednost pri planiranju i projektiranju buduće mreže glede trasiranja mreže ali i veliko ograničenje razvoju jer treba prvo

izvesti veledistribucijsku mrežu (magistralni ili međunarodni plinovod), što iziskuje veća financijska ulaganja i prije početka distribucijske plinifikacije.

Stanje u gospodarstvu šireg područja (Baranje) je takvo da za ulaganje u plinifikaciju baš i ne postoje ekonomski opravdani temelji.

b) Elektroenergetika

Procjenjuje se da stanje postojeće distribucijske elektroenergetske mreže na području Grada u cjelini zadovoljava sadašnje potrebe. Međutim zbog procesa urbanizacije, razvoja i osuvremenjavanja neophodna je dogradnja na svim distribucijskim razinama. Dinamiku razvoja uvjetovati će dinamika općeg razvoja, dakle potrebe za električnom energijom, te financijske mogućnosti.

Na 110 kV naponskoj razini postojeći dalekovodi zadovoljavaju sadašnje i perspektivne potrebe za električnom energijom. Postojeća trafostanica s instaliranim snagama transformatorima 110/35 kV (2x20 MVA) zadovoljava sadašnje potrebe, a zamjena s jačim transformatorima slijediti će porast potreba.

Na 35 kV naponskoj razini kad potrebe budu zahtijevale zamijeniti transformatore s jačim u postojećoj TS 35/10(20) kV – Branjin Vrh uz novi rasplet oko ovih trafostanica.

Na 10(20) kV naponskoj razini stanje u cjelini zadovoljava sadašnje potrebe, pogotovo ako se uzme u obzir brzina kojom se elektroenergetski sustav trebao osposobiti nakon perioda nedovoljnog održavanja. Podopterećenost postojećih transformatora u TS x/10(20) kV daje dostatnu zalihnost u transformaciji za sagledivi porast potrošnje u doglednoj budućnosti. Podzemni kabelski 10(20) kV dalekovodi mogu još dulje vrijeme zadovoljiti u dopremi električne energije. Nadzemni 10(20) kV dalekovodi koji vode iz TS 35/10(20) kV za elektroopskrbu naselja unutar i izvan područja Grada Belog Manastira zadovoljavaju sadašnje i razvojne potrebe. Međutim za nove i osuvremenjavanje postojećih graničnih prijelaza treba izgraditi nove 10(20) kV vodove. Grad Beli Manastir je gradsko središte u kojem urbanizacija ima urbane karakteristike, stoga je neprihvatljivo i za niskonaponsku mrežu, a pogotovo 10(20) kV mrežu da se planira graditi nadzemnim dalekovodima unutar granica građevinskog područja. Zato se 10(20) kV mreža treba postupno zamijeniti 10(20) kV kabelskim dalekovodima.

Niskonaponska 0,4 kV mreža u naseljima je dotrajala, uglavnom vođena po krovovima na krovnim stalcima, te je potrebna postupna potpuna rekonstrukcija u osmišljenu suvremenu elektroenergetsku mrežu. Samo u gradu Belom Manastiru je dio niskonaponske mreže građen podzemnim niskonaponskim kabelskim vodovima.

1.1.4.7. Vodnogospodarstvo

Stanje vodnog gospodarstva je takvo da nije niti jedno njegovo područje u potpunosti i na zadovoljavajući način riješeno. Prostor je mjestimično ugrožen od poplavnih voda, vodoopskrbnim sustavom nisu obuhvaćeni svi stanovnici pa se dio pučanstva opskrbljuje vodom na neodgovarajući način. Sustav za odvodnju otpadnih voda postoji parcijalno izgrađen samo u naselju B. Manastir no nije u potpunosti obuhvatio sve stanovnike. Uređaj za čišćenje zagađenih voda djelomično je izgrađen (I faza-mehaničko čišćenje) samo za naselje B. Manastir dok u ostalim naseljima ne postoji.

Izgrađena mreža kanala melioracijske odvodnje te ostali elementi sustava odvodnje dobra su osnova za daljnja poboljšanja a time i za poboljšanje produktivnosti tala Grada. Međutim nedostatak vode u ljetnim danima na ovim prostorima ograničava proizvodnju. Poljoprivredna tla imaju potrebu za hidrotehničkim i agrotehničkim uređivanjem nakon čega bi bila pogodnija za poljoprivrednu proizvodnju.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

2.1.1. Razvoj gradova i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

2.1.1.1. Razvoj gradova i naselja posebnih funkcija

U Prostornom planu Osječko-baranjske županije konstatirano je da se na području Županije odvija proces urbanizacije karakterističan za cijelu Hrvatsku, koji je praćen pojačanim rastom gradova i urbanizacijom jednog dijela općinskih središta i prigradskih naselja te smanjivanjem broja stanovnika u velikom broju seoskih naselja, a imajući u vidu navedene procese, kao osnovni ciljevi razvoja naselja utvrđeni su:

- Policentrični razvoj mreže naselja koji osim daljnjeg razvoja gradova podrazumijeva i razvoj seoskih naselja, a osobito općinskih središta koja trebaju postati nositelji razvoja svojih općina.

U tom cilju potrebno je:

- osnažiti mrežu srednjih naselja,
- osnažiti naselja na nedovoljno razvijenim osovinama razvoja,
- poticati gospodarsko jačanje područnih i lokalnih središta.
- Očuvati naseljenost pograničnih i brdsko-planinskih područja

U tom cilju potrebno je:

- racionalizirati mrežu naselja u brdsko-planinskim predjelima, te osnažiti mrežu središnjih naselja u tim predjelima, kao i u pograničnim područjima,
- ograničiti širenje naselja sekundarnog stanovanja, te ovaj oblik stanovanja usmjeravati u naselja stalnog stanovanja koja demografski odumiru,
- Revitalizirati ruralna naselja osobito na područjima demografske stagnacije i depopulacija

U tom cilju potrebno je:

- u ruralnim naseljima koja se nalaze uz zaštićena i posebno vrijedna područja i značajne prometne koridore poticati usmjerenje u pravcu turističkog razvoja,
- povećati razinu infrastrukturne opremljenosti i prometne dostupnosti ruralnih naselja,
- osnažiti povezanost poljoprivredne proizvodnje u ruralnim područjima s razvojem gospodarstva u središnjim naseljima.

2.1.1.2. Razvoj infrastrukturnih sustava

U cilju policentričnog prostornog razvitka potrebno je osigurati dobro razvijen i funkcionalan prometni sustav.

To podrazumijeva sljedeće aktivnosti:

- izgraditi ili rekonstruirati ceste i željeznice, visoke razine služnosti,

- obnoviti mrežu državnih i županijskih cesta, te izgraditi obilaznicu Grada B. Manastira,
- izgraditi ili obnoviti prateće sadržaje uz cestovne i željezničke prometnice.

Poštanski promet

Na području Grada Belog Manastira u poštanskoj djelatnosti postoje građevine županijskog značaja i to su Izvršna jedinica Beli Manastir, te poštanski uredi (PU).

Planovima razvoja ne predviđaju se nove građevine županijskog značaja.

Telekomunikacijska mreža

Razvoj telekomunikacija, kako na području cijele Županije, tako i na području Grada Belog Manastira određen je "Srednjoročnim planom razvoja telekomunikacija za razdoblje od 1996. do 2000. godine" te Dugoročnim planovima za početak 21. stoljeća.

Plinoopskrba

Osnovni cilj plinifikacije je omogućiti korištenje zemnog plina kao energenta kako u domaćinstvima tako i u industriji ovog područja. Da bi se ostvarila planirana plinifikacija svih naselja u Gradu i šire nužno je osigurati mjesto za smještaj mjerno-redukcijske stanice (MRS) B. Manastir, te koridore magistralnog plinovoda Belišće-Osijek (odvojak Bolman-B. Manastir) i međunarodnog plinovoda Mohacs-Osijek, te koridore međumjesnih lokalnih plinovoda B. Manastir-Petlovac, Šumarina-Luč, B- Manastir-Kozarac (Kneževi Vinogradi) te Branjin Vrh-Popovac.

Elektroenergetika

Elektroenergetski sustav Županije se sastoji od proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije. U skladu sa ciljevima, smjernicama i pravcima razvoja energetske sustava Republike Hrvatske utvrđenim u Strategiji i Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske, ciljevi razvoja elektroenergetskog sustava u Županiji su sljedeći:

- povećati proizvodnju električne energije,
- osigurati potrebne količine električne energije,
- dograditi prijenosnu mrežu,
- razvijati distribucijsku mrežu i omogućiti kvalitetnu opskrbu krajnjih potrošača,
- uskladiti razvoj elektroenergetskog sustava s razvojem naselja i gospodarstva.

Zadovoljavanje potrebe za energijom u buduću treba dopunjavati i korištenjem alternativnih izvora energije na temelju prirodnih resursa. Pošto korištenje alternativnih izvora energije može doprinijeti značajnim uštedama cilj razvoja je:

- podsticanje na korištenje alternativnih energetske izvora gdje god za to postoji ekonomski interes.

Vodnogospodarstvo

Ciljevi razvoja u oblasti vodnogospodarstva su identični ciljevima regionalnog, državnog i međunarodnog značenja.

Posebosti se izdvajaju u segmentu vodoopskrbe i odvodnje otpadnih, sanitarnih i oborinskih voda.

Ciljevi razvoja županijskog značenja u oblasti vodoopskrbe su:

- ravnomjerni razvoj sustava i kvalitetna opskrba svih stanovnika i

- dugoročno osiguranje dovoljnih količina kvalitetne vode za stanovništvo i gospodarstvo.

Strateški je interes Županije i Grada zaštita rezervi podzemne vode. Radi toga je nužno i potrebno zaštititi prostor gdje su utvrđene i dokazane količine vode kvalitete podobne za vodoopskrbu, a ostali prostor istražiti do tog stupnja da se mogu nedvojbeno utvrditi, a zatim i zaštititi resursi vode dovoljnih količina i podobne kvalitete.

Radi sigurnosti u opskrbi, a i radi dovođenja mogućih nedostajućih količina vode, nužno je spajanje vodoopskrbnih sustava.

Za kvalitetno postavljanje i rješavanje odvodnje prioritetni cilj je izrada koncepcijskog rješenja kojim bi bila obuhvaćena sva naselja Grada.

Sustav odvodnje prioritetno treba razvijati u Gradu B. Manastir a zatim i u naseljima koja mogu ugroziti resurse vode te naseljima s važnim izvorima zagađenja i svim ostalim naseljima.

Formiranjem sustava odvodnje nužno se nameće i izgradnja odgovarajućih uređaja za čišćenje vode.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Od Strateških ciljeva koji se odnose na zaštitu resursa, za prostor Osječko-baranjske županije i Grada B. Manastir mogu se izdvojiti slijedeći:

- očuvanje cjelovitosti kompleksa poljoprivrednog zemljišta i šuma,
- sprječavanje (ograničavanje) pretvaranja poljoprivrednog tla u građevinsko zemljište,
- osiguranje kvalitete nadzemnih i podzemnih voda mjerama zaštite od onečišćenja,
- identifikacija i očuvanje krajobraznih značajki s posebnom pažnjom na oblikovanje mješovitih struktura,
- zaštita i očuvanje prirodne strukture i vrijednosti prostora uz vodene površine.

Potrebno je u tom kontekstu, naglasiti nužnost veće zaštite šuma, poljoprivrednog zemljišta te očuvanje kvalitete nadzemnih i podzemnih voda.

Šume imaju višefunkcionalno značenje. Uz sirovinsku funkciju (gospodarsku), šume imaju još i socijalnu i ekološku funkciju, odnosno zaštitu, estetsku i rekreacijsku u potencijalnim turističkim područjima u blizini većih gradova. Površine šuma je potrebno povećati na mogućem šumskom zemljištu i degradiranim šumama. Treba jačati ekološku komponentu održivog gospodarenja šumama i pošumljavati nove površine.

Pri tome treba:

- svaku uništenu šumsku površinu obnoviti pošumljavanjem, te utvrditi područja za pošumljavanje na temelju odnosa poljoprivreda-šumarstvo-izgrađeni prostor i radi zaštitne funkcije šuma,
- kontinuirano pratiti stanje šuma,
- šumama gospodariti na načelu potrajnosti u obnovljivom resursu, a preradu drva razvijati kao čistu industriju,
- poticati razvoj urbanog šumarstva radi ozelenjavanja naselja, turističkih područja namijenjenih uljepšavanju izgleda krajolika i rekreacije.

Poljoprivreda je jedan od rijetkih sektora gospodarstva koji ima najvećim dijelom obnovljive resurse. Osnovni cilj u budućnosti bi trebao biti očuvanje i korištenje zemljišta za poljoprivrednu svrhu usklađivanjem interesa svih korisnika u prostoru.

Treba poduzeti sljedeće:

- smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za nepoljoprivredne svrhe,
- povećati kontrolu uporabe agrotehničkih sredstava,
- pojačati druge mjere u području gospodarstva, energetike i dr., koje posredno utječu na oštećenje zemljišta,
- usmjeravati i poticati proizvodnju zdrave hrane.

Vode su jedan od najznačajnijih prirodnih izvora, a u ostvarivanju strategije «održivog razvitka» u gospodarenju vodama jedno od najvažnijih je načelo racionalnog korištenja voda.

U planiranju vodnogospodarskih objekata davati prednost onima, koji imaju višenamjensko korištenje, pa uz osnovnu funkciju, osiguravaju zahvate za industriju, za sustave za navodnjavanje, za opskrbu vodom te pružaju mogućnosti za turističko-športsko-rekreacijske aktivnosti.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Glavni ciljevi zaštite okoliša u Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske su:

- učinkovito očuvanje prostora i postizanje više i ujednačenije razine kakvoće života,
- razvijanje svijesti o potrebi racionalnog gospodarenja prostorom kako bi se trajno optimirali učinci njegovog korištenja,
- sveobuhvatno i trajno uključivanje troškova zaštite okoliša u troškove proizvodnje.

Prema Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske koji navodi Zajedničke smjernice prostornog uređenja Radne zajednice Alpe-Jadran (1997. g.) ciljevi i opredjeljenja su osigurati vitalni, kvalitetni krajolik sa što većom uravnoteženošću, s gospodarskoga, socijalnoga, prostornoga, ekološkog i kulturnog gledišta, uz istodobno čuvanje i naglašavanje identiteta pojedinih područja, odnosno osigurati:

- krajobraz s visokim stupnjem prirodnosti,
- krajobraz s visokim stupnjem gospodarske učinkovitosti (proizvodnosti, funkcionalnosti i racionalnosti u korištenju prostora),
- krajobraz s visokim stupnjem identiteta (njegovanjem raznolikosti i složenosti, očuvanjem osnovnih uzoraka i posebnosti pojedinih uzoraka krajolika),
- nove kvalitete krajobraza, osobito vezano uz naselja,
- sanaciju postojećih i sprječavanje novih oštećenja,
- inventarizaciju i vrednovanje nacionalno, regionalno i lokalno karakterističnih ili rijetkih uzoraka i zaštitu najkvalitetnijih krajobraza kao dijela prirodne i kulturne baštine.

Selektivnim usmjeravanjem razvitka u prostoru, treba osigurati uvjete za kvalitetan život u naseljima i izvan njih uvažavanjem zahtjeva zaštite okoliša, zaštite prirodne i kulturne baštine, te kroz zaštitu postojećih raznolikosti i složenosti mikrostruktura prirodnih i antropogenih sastavnica krajobraza, zatim kroz oblikovanje zelenih sustava namijenjenih odmoru i rekreacije, kao i racionalnom uporabom prirodnih resursa i svih elemenata krajobraza sukladno njihovim značajkama.

U okviru planiranja treba prvenstveno osigurati zaštitu i primjerno uređenje:

- područja s karakterističnim uzorcima naselja,
- područja uz naselja,

- područja s naglašenim značenjem kulturnih krajobraza (tradicionalni oblici poljodjelstva, voćnjaci itd.),
- područja podvrgnuta spontanim prirodnim procesima (poplavna, erozijska, potresna, klizišta).

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA GRADSKOG ZNAČAJA

2.2.1. Demografski razvoj

Prostor Grada se nalazi u pograničnom području koje je od posebnog interesa za Državu, te je cilj težiti najmanje broju stanovnika iz 1991. godine.

Potrebno je otvoriti proces revitalizacije stimuliranjem prirodnog priraštaja te repopulacije putem privlačenja (naseljavanja) mlađeg stanovništva koje bi nosilo budući razvitak.

Prema Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske strateški prostorno planski pristup u ratom zahvaćenim područjima jeste obnova naselja i povratak stanovništva.

Prostor aktivnosti i uređenje naselja planski se dimenzionira prema predratnom broju stanovnika (popis iz 1991. g.), a nesklad između broja povratnika u prvoj etapi i ukupnog kapaciteta prostora je osnov za planiranje etapnosti realizacije.

U skladu s navedenim, treba računati da će 2015. godine na području Grada živjeti 13.100 stanovnika, koliko je bilo 1991. godine.

Prostorni raspored po naseljima bio bi sljedeći:

Tablica br. 35.

BROJ STANOVNIKA 2015. G. PO NASELJIMA

Red. br.	NASELJE	Broj stanovnika 2015. god.
1.	Beli Manastir	10.150
2.	Branjin Vrh	1.570
3.	Šećerana	730
4.	Šumarina	650

Pod pretpostavkom da se prosječna veličina kućanstava neće smanjiti, odnosno da će ostati na razini 2001. godine, na stanovništvu Grada bi živjelo u 4.367 kućanstava.

Broj kućanstava po naseljima bio bi sljedeći:

Tablica br. 36.

BROJ KUĆANSTAVA 2015. G. PO NASELJIMA

Red. br.	NASELJE	Prosječna veličina (članova)	Broj kućanstava
1.	Beli Manastir	2,7	3.759
2.	Branjin Vrh	2,7	581
3.	Šećerana	2,7	270
4.	Šumarine	2,9	224

Specifični kontingenti stanovništva

A. Odgoj i obrazovanje

	Grad	Gradsko naselje B.Manastir
- vrtići	394 djece	308 djece
- osnovna škola		
- I-IV razred	503 djece	390 djece
- V-VIII razred	629 djece	479 djece
- srednje obrazovanje	692 stanovnika	534 stanovnika

B. Korisnici mreže objekata fizičke kulture

Dobna skupina	Grad	Gradsko naselje B.Manastir
7-10 god.	535	412
11-14 god.	629	479
15-18. god.	713	552
18-24 god.	1.030	777
25-34 god.	1.547	1.208
35-44 god.	2.005	1.543
45-59 god.	2.844	2.182
60 i više god.	2.877	2.274

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Gospodarski aspekt

Razvoj gospodarstva bit će vezan uz resursne osnove, kako vlastite, tako i okruženja, geoprometni položaj, korištenje postojećih i izgradnju novih proizvodnih kapaciteta, ljudski potencijal i tradiciju.

Opći cilj prostorno-gospodarskog razvoja Grada u planskom razdoblju je optimalno i racionalno koristiti prostor u proizvodne i lokacijske svrhe na principima održivog razvoja. Konkretni ciljevi na toj osnovi su:

- Razvijati gospodarstvo na prirodnim resursima

U djelatnosti industrije cilj je razvijati one vrste koje prvenstveno imaju sirovinsku osnovu u prirodnim resursima. Također treba težiti obnovi i formiranju obiteljskih gospodarstava koja bi u svom sastavu razvijala i male kapacitete prerade.

- Iskoristiti povoljan geoprometni položaj

Grad Beli Manastir će upotpuniti povoljan geoprometni položaj izgradnjom zapadne obilaznice Belog Manastira koja će biti čvorištem priključena na buduću autocestu Vc. To će omogućiti razvoj međunarodne trgovine i transportne djelatnosti, budući će biti dostupnija tržišta Srednje Europe. Takva dobra prometna povezanost također će utjecati na razvoj pograničnog gospodarstva.

- Razvijati malo i srednje poduzetništvo

Za razvoj poduzetništva potrebno je iskoristiti demografski potencijal, jer je stanovništvo u minulim vremenima snažne industrijalizacije steklo stručna znanja i iskustvo u tradicionalnim

djelatnostima. Osnova poduzetništva trebaju biti mali i srednji prerađivački i uslužni kapaciteti disperzno locirani na cijelom području Grada.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

2.2.3.1. Naselja

Planom se utvrđuju sljedeći ciljevi prostornog razvoja i uređenja naselja:

- osiguravanje prostornih uvjeta za intenzivniji razvoj djelatnosti koje mogu potaknuti razvoj kako Grada Belog Manastira tako i šireg područja koje gravitira Gradu,
- racionaliziranje korištenja prostora s naglaskom na usklađivanje stambene, poljoprivredne i proizvodne funkcije,
- određivanje prostora za gospodarske djelatnosti prema stvarno utvrđenim potrebama.

2.2.3.2. Društvena infrastruktura

Razvoj društvene infrastrukture treba pratiti rast i razmještaj korisnika u prostoru s ciljem poboljšanja standarda života.

Cilj je izvršiti dopune i poboljšanja prostornog razmještaja objekata društvenih funkcija s naglaskom na objektima socijalne, obrazovne i kulturne namjene.

2.2.3.3. Prometna infrastruktura

a) Cestovni i željeznički promet

Na nivou Grada ciljevi planiranog razvoja prometnog sustava su sljedeći:

- poboljšanje javnog autobusnog prijevoza izgradnjom novih ili uređenjem postojećih autobusnih stajališta,
- uređenje i rekonstrukcija lokalnih cesta, te svih nekategoriziranih cesta koje su u funkciji pristupa izgrađenim zonama,
- izgradnja parkirališnog prostora i to prvenstveno u zonama centralnih dijelova grada i naselja gdje je potreba za parkiranjem najizraženija.

b) Pošta i telekomunikacije

Poštanski promet

Ciljevi prostornog uređenja od gradskog značaja u poštanskoj djelatnosti obuhvaćaju sljedeće:

- uvrštavanje u plan razvoja HP investicijsko održavanje poslovnih prostora PU u skladu s budućim potrebama,
- uređenje eksterijera.

Telekomunikacije

Srednjoročni plan razvoja telekomunikacija posredno, ali i izravno utječe na ciljeve od gradskog značaja, što uključuje i ciljeve Županijskog značaja.

Osnovni cilj je dogradnja mjesnih telefonskih mreža kako bi se svim stanovnicima pružale sve raspoložive telekomunikacijske usluge uključujući i kabelsku televiziju.

2.2.3.4. Energetska infrastruktura

a) Plinoopskrba

Osnovni cilj je omogućiti korištenje plina kao energenta svim domaćinstvima i industriji s područja Grada. U tu svrhu nužno je osigurati u poprečnim profilima ulica mjesto za smještaj cijevi plinoopskrbnog distribucijskog srednjetačnog sustava u svim naseljima, te uz prometnice na mjestima povezivanja mreža naselja B. Manastir, Branjin Vrh, Šumarina i Šećerana.

b) Elektroenergetika

Ciljevi razvoja elektroenergetske mreže gradskog značaja identični su ciljevima županijskog značaja, osobito u dijelu koji se odnosi na razvoj distribucijske mreže i zadovoljavanje potreba potrošača. Sukladno utvrđenim ciljevima potrebno je dograditi postojeći distribucijski elektroenergetski sustav.

Ciljevi razvoja distribucijske mreže na 35 kV naponskoj razini kojima bi se postiglo poboljšanje mogućnosti elektroopskrbe je zamjena transformatora u postojećoj TS 35/10(20) kV Branjin Vrh transformatorima veće instalirane snage u skladu s rastućim potrebama za električnom energijom.

Pri dogradnji i rekonstrukcijama 10(20) kV sustava postupno prelaziti na podzemne 10(20) kV vodove prvenstveno unutar građevinskog područja, a gdje je potrebno i izvan građevinskog područja.

Pri dogradnji distribucijskog elektroenergetskog sustava postupno zamjenjivati 10(20) kV nadzemne vodove kabelskim i to unutar građevinskog područja i kontaktnim zonama s građevinskim područjem. Posebno se to odnosi na Grad Beli Manastir kao gradskog središta, a potom i u naseljima kroz koja prolazi državna cesta (D7).

2.2.3.5. Vodnogospodarstvo

a) Vodoopskrba

Osnovni cilj razvoja vodoopskrbe je opskrba svakog stanovnika, kao i svih drugih korisnika dovoljnim količinama kvalitetne vode. Na razini Županije cilj je izgradnja Jedinstvenog regionalnog sustava vodoopskrbe.

Na razini Grada ciljevi su izgradnja i dogradnja lokalnih vodoopskrbnih kapaciteta do pune izgrađenosti, funkcionalne zaokruženosti i ukupnog opsega korištenja. Prvenstveno se to odnosi na izgradnju priključaka u svim naseljima kroz koje je prošao magistralni vod. Nakon zaokruživanja izgradnje ove prve faze razvoja treba težiti povezivanju sa susjednim vodoopskrbnim sustavima, a zatim i izgradnji jedinstvenog vodoopskrbnog sustava.

b) Odvodnja otpadnih voda

Istovremeno s razvojem vodoopskrbe poželjno je razvijati sustave za odvođenje sanitarnih, otpadnih i oborinskih voda.

Među ciljevima zaštite voda od zagađivanja u planovima višeg reda su očuvanje kvalitete voda koje su još čiste i zaustavljanje trenda pogoršanja kvalitete podzemnih i površinskih voda.

Stoga je u ostvarivanju toga cilj potpuna izgradnja javnog odvodnog sustava u svim naseljima Grada.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturnih dobara

a) Krajobrazne i prirodne vrijednosti i posebnosti

Na području Grada Belog Manastira ne postoje zaštićene prirodne vrijednosti, ali postoje određene vrijednosti krajobraza u smislu njegove raznolikosti (nizinski poljoprivredni, šumski i brdski dijelovi), pa je u tom smislu osnovni cilj zaštita navedenih krajobraznih vrijednosti i očuvanje krajobraznog identiteta područja Grada.

b) Kulturna dobra

Cilj je provesti detaljno istraživanje, dokumentiranje i sustav mjera zaštite kulturnih dobara, te ih na stručno prihvatljiv način uključiti u budući razvitak Grada.

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU GRADA

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Problematika racionalnog korištenja i zaštite prostora vezana je uz učinkovitu funkcionalnu organizaciju naselja i veličinu prostora koji je obuhvaćen granicama građevinskih područja naselja. Na temelju sagledanih stanja u prostoru postojećih naselja, utvrđuju se sljedeći ciljevi:

- postizanje većeg stupnja iskorištenosti građevinskog zemljišta unutar postojećih građevinskih područja i sprječavanje svakog daljnjeg neopravdanog širenja,
- smanjivanje predimenzioniranih građevinskih područja naselja na dimenzije primjerene potrebama,
- usmjeravanje izgradnje unutar postojećih građevinskih područja na dijelove koji su već opremljeni komunalnom infrastrukturom,
- zaštita postojećih i stvaranje novih ambijentalnih vrijednosti,
- osiguranje zaštite stanovništva od ratnih opasnosti i elementarnih nepogoda,
- osiguranje zdravog okoliša.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja

Na osnovi preporuka za oblikovanje građevinskih područja i ciljeva za racionalno korištenje i zaštitu prostora u naseljima iz Prostornog plana Osječko-baranjske županije, te analize i ocjene postojećih građevinskih područja, utvrđeni su sljedeći ciljevi za definiranje novih građevinskih područja u Gradu:

- preispitati i iskoristiti sve mogućnosti preoblikovanja postojećih građevinskih područja, spriječiti svako daljnje međusobno spajanje građevinskih područja naselja,
- objektivno sagledati potrebu za prostorom za svako naselje uz uvažavanje kretanja postojećih i procjene budućih demografskih procesa, procjenu gospodarskih potencijala i potreba, te drugih obilježja ili posebnosti svakog naselja,

- vrednovati kvalitete prostora i okoliša s ciljem očuvanja temeljnih resursa (poljoprivredni prostor, šume, vode i dr.),
- planirati prostore za budući prostorni razvoj naselja na način da se ukine dio dosadašnjeg građevinskog područja koji se pokazao neiskoristivim.

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske utvrđeno je da se razvoj gradova i naselja usmjerava, između ostalog, u pravcu unapređenja uvjeta života kvalitetnom unutarnjom organizacijom naselja, osobito s gledišta razmještaja funkcija i pokrivenosti prostora potrebnom infrastrukturom.

U skladu s navedenim usmjerenjima, utvrđeni su sljedeći osnovni ciljevi unapređenja naselja i komunalne infrastrukture na gradskoj razini:

- **poboljšati unutarnju organizaciju naselja kroz:**
 - razvoj mreže sadržaja društvenih djelatnosti u skladu s razvojem naselja,
 - izbjegavanje konfliktnih situacija vezanih uz odnos pojedinih sadržaja prema stanovanju (promet, pojedini gospodarski sadržaji),
 - osiguranje prostora za zelenilo, šport, rekreaciju i zajedničke potrebe i
 - uređivanje neuređenog građevinskog zemljišta i plansko usmjeravanje prostornog razvoja naselja.
- **podići razinu uređenosti i komunalne opremljenosti naselja naročito kroz:**
 - uređivanje i održavanje javnih prostora,
 - usklađivanje namjene i načina izgradnje sa značajem i vrijednostima pojedinih dijelova naselja.
 - izgradnju i organizaciju površina za promet u mirovanju koji zadovoljavaju potrebe naselja i
 - razvoj svih infrastrukturnih sustava u skladu s razvojem naselja.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. PRIKAZ PROSTORNOG RAZVOJA NA PODRUČJU GRADA U ODNOSU NA PROSTORNU I GOSPODARSKU STRUKTURU ŽUPANIJE

U Prostornom planu Osječko-baranjske županije navodi se:

- organizacija, namjena i korištenje prostora Županije temelje se na: prirodnim obilježjima prostora, mreži naselja i infrastrukturnih sustava, utvrđenim prostornim mogućnostima, ograničenjima i ciljevima budućeg razvoja, očekivanom demografskom razvoju i utvrđenim osnovnim procesima gospodarskog razvoja,
- dominantnu ulogu u organizaciji prostora čine središta i osovine urbanizacije, koji su istovremeno i središta i osovine cjelokupnog razvoja u prostoru, a na području Županije postoje tri takve osovine od kojih je jedna osovina Beli Manastir-Osijek-Đakovo, koja izgradnjom međunarodne autoceste Budimpešta-Osijek-Ploče dobiva još veće značenje i predstavljat će temeljnu okosnicu razvitka Županije (druge dvije osovine su: Našice-Osijek-nastavak prema Vinkovcima i Vukovaru i Osijek-Valpovo-Belišće-Donji Miholjac),
- za organizaciju prostora Županije osobito značenje ima planirana namjena i način korištenja područja uz i između ovih osovina razvoja,
- prostor namijenjen poljoprivrednim djelatnostima nalazi se između osovina urbanizacije i zaštićenih i osobito vrijednih, pretežito šumskih i vodenih površina. Ovaj prostor je i u budućnosti funkcionalno čvrsto povezan s razvojnim središtima i osovinama razvoja, pri čemu se predviđa revitalizacija ruralnog područja uz jačanje lokalnih i područnih središta izvan osovina razvoja.

U odnosu na navode iz Prostornog plana Županije može se dodati da je prostorni položaj Grada u prostoru Županije povoljan jer se nalazi na jednoj od njenih osovina razvoja.

3.2. ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA

Organizacija, namjena i korištenje prostora temelje se na prirodnim obilježjima, naseljima, infrastrukturnim sustavima, utvrđenim prostornim mogućnostima, ograničenjima i ciljevima budućeg razvoja, očekivanom demografskom razvoju i utvrđenim osnovnim pravcima gospodarskog razvoja.

Dominantnu ulogu u organizaciji prostora čine naselja, infrastruktura te šume i poljoprivredno zemljište.

Područje Grada izduženo je u pravcu sjever-jug, a približno tim smjerom se pružaju i postojeći i planirani glavni infrastrukturni koridori.

Prostor intenzivnog razvoja je građevinsko područje Grada Belog Manastira koje ima značajan udio u ukupnoj površini Grada i najveća je zaokružena prostorna cjelina (smještena u središnjem dijelu područja Grada), a ostali prostori su u njegovoj blizini i neposrednoj funkcionalnoj vezi s njim.

Koridori postojeće željezničke pruge i državne ceste D-7 (položeni u pravcu sjever-jug) dijele prostor Grada na tri manje prostorne cjeline.

Područje zapadno od željezničke pruge pretežito je namijenjeno poljoprivredi i šumarstvu uz manji udio drugih namjena (građevinsko područje naselja Šumarina i dio građevinskog područja grada Belog Manastira, građevinsko područje groblja "Adica"), područje između željezničke pruge i državne ceste D-7 pretežito poljoprivredi i šumarstvu uz veći udio drugih namjena (građevinsko područje naselja Šećerana, dijelovi građevinskih područja Grada Belog Manastira i naselja Branjin

Vrh, građevinsko područje farme "Mala Karašica" i građevinsko područje groblja za naselje Šećerana, a područje istočno od državne ceste D-7 također pretežito poljoprivredi i šumarstvu uz proporcionalno najveći udio drugih namjena (dijelovi građevinskih područja Grada Belog Manastira i naselja Branjin Vrh, građevinsko područje naselja povremenog stanovanja i odlagalište komunalnog otpada).

Veći dio građevinskih područja već postoji, a kao nova ovim Planom su utvrđena sljedeća:

- Naselje povremenog stanovanja istočno od Belog Manastira,
- Groblje naselja Šećerana i
- Groblje "Adica".

Osim građevinskih područja značajan korisnik prostora su infrastrukturni koridori, a svojom veličinom izdvaja se planirani koridor autoceste Vc koji prolazi uz zapadnu granicu gradskog područja i ne utječe bitno na organizaciju prostora unutar područja Grada jer ne presijeca veze između pojedinih namjena.

3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

3.2.1.1. Struktura površina

Tablica br. 37

RED. BROJ	GRAD BELI MANASTIR	OZNAKA	UKUPNO ha	% OD POVRŠINE GRADA	stan/ha ha/stan*
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA				
1.1.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA	GP	1.087,82	17,34	12,04
	Građ. podr. naselja stalnog stanovanja	GP	917,27	14,62	14,28
	Izgrađeni dio GP		627,25	10,00	20,88
	Neizgrađeni dio GP		290,02	4,62	45,17
	Građ. podr. naselja povremenog stanovanja	GP1	160,53	2,56	81,60
	Građevinska područja gosp. zone-farma "Mala Karašica"	I2	9,43	0,15	1.389,18
	Građ. podr. groblja kod naselja Šećerana i groblja "Adica"	+	0,59	0,01	22.203,39
1.2.	IZGRAĐENE STRUKTURE IZVAN GRAĐ. PODR.		4,56	0,07	0,00*
	Odlagalište komunalnog otpada	OK	4,56	0,07	0,00*
1.3.	OBRADIVE POLJOPRIVREDNE POVRŠINE		3.112,68	49,66	0,24*
	- Osobito vrijedno obradivo tlo	P1	1.161,66	18,52	0,09*
	- Vrijedno obradivo tlo	P2	1.936,67	30,87	0,15*
	- Ostala obradiva tla	P3	14,35	0,23	0,00*
1.4.	ŠUME ISKLJUČIVO OSNOVNE NAMJENE (izvan G.P.)		1.592,92	25,39	0,12*
	- Gospodarske (izvan G.P.)	Š1	1.400,19	22,32	0,11*
	- Posebne namjene	Š3	16,58	0,26	0,00*
	- Ostalo šumsko tlo isključivo osnovne namjene	ŠZ	176,15	2,81	0,01*

1.5.	OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO	PŠ	220,31	3,51	0,02*
1.6.	NEPLODNO TLO		10,22		
1.7.	VODNE POVRŠINE (izvan G.P.)		22,71	0,36	0,00*
	- Vodotoci		18,73	0,30	0,00*
	- Jezera	J	3,98	0,06	0,00*
1.8.	OSTALE POVRŠINE		222,14	3,54	0,02*
	Promet		222,14	3,54	0,02*
GRAD UKUPNO:			6.273,36	100,00	2,09

Izvor: ZPO-OSIJEK

Površine navedene u tablici utvrđene su na temelju Kartografskih prikaza br. 1. "Korištenje i namjena prostora" i br. 4. "Granice građevinskih područja".

3.2.1.2. Građevinska područja

Za postojeća građevinska područja izrađena je analiza izgrađenosti istih koja je poslužila kao podloga za formiranje novih granica građevinskih područja.

Izgrađenim dijelom građevinskog područja smatraju se površine angažirane za određene namjene (građevne parcele, u pravilu do max. 100,0 m dubine, čestice komunalne infrastrukture, športska igrališta, javne površine i vodene te druge površine nepodobne za izgradnju, te neizgrađene površine do 0,5 ha na kojima se ne planira formiranje novih ulica).

Sagledavajući razvoj demografskih procesa i gospodarskih potencijala te druga obilježja i posebnosti svakog naselja pojedinačno i uvažavajući kriterije za utvrđivanje građevinskih područja iznesene u PPŽ Osječko-baranjske, utvrđene su nove granice građevinskih područja.

Građevinska područja naselja stalnog stanovanja

Beli Manastir

Građevinsko područje grada Belog Manastira predviđeno je na površini od 607,44 ha, što je smanjenje za 77,94 ha (11,37%) u odnosu na postojeće građevinsko područje čija je veličina 685,38 ha. Smanjenja građevinskog područja izvršena su u južnim dijelovima (prema vodocrpilištu-zbog vodozaštitnih zona), u dijelovima prema naseljima Šumarina i Šećerana (zbog loših terenskih uvjeta) i u dijelu uz vojarnu jer je to područje neizgrađeno i nalazi u zoni zabranjene izgradnje prema uvjetima Ministarstva obrane, a povećanja u zapadnom i istočnim dijelovima na područja na kojima se očekuje ili već postoji izgradnja.

Planirana gustoća naseljenosti iznosi 16,71 st/ha što je povećanje u odnosu na postojeću gustoću koja iznosi 12,83 st/ha.

Branjin Vrh

Građevinsko područje naselja Branjin Vrh predviđeno je na površini od 162,35 ha, što je povećanje za 0,23 ha (0,14%) u odnosu na postojeće građevinsko područje čija je veličina 162,12 ha.

Planirana gustoća naseljenosti iznosi 9,67 st/ha što je povećanje u odnosu na postojeću gustoću koja iznosi 7,03 st/ha.

Šećerana

Građevinsko područje naselja Šećerana predviđeno je na površini od 88,47 ha, što je smanjenje za 65,07 ha (odnosno 42,38%) u odnosu na postojeće građevinsko područje čija je veličina 153,54 ha. Smanjenje je izvršeno je zbog predimenzioniranosti postojećeg građevinskog područja u odnosu na planirani broj stanovnika.

Planirana gustoća naseljenosti iznosi 8,25 st/ha što je povećanje u odnosu na postojeću gustoću koja iznosi samo 3,73 st/ha.

Šumarina

Građevinsko područje naselja Šumarina predviđeno je na površini od 59,00 ha, što je smanjenje za 17,18 ha (22,55%) u odnosu na postojeće građevinsko područje čija je veličina 76,18 ha. Smanjenje je izvršeno je zbog predimenzioniranosti postojećeg građevinskog područja u odnosu na planirani broj stanovnika.

Planirana gustoća naseljenosti iznosi 11,02 st/ha što je povećanje u odnosu na postojeću gustoću koja iznosi 7,22 st/ha.

Građevinsko područje naselja povremenog stanovanja

Građevinska područja naselja povremenog stanovanja formirano je na brdu istočno od Belog Manastira, na području na kojem postoji velik broj izgrađenih građevina. Površina građevinskog područja iznosi 16,53 ha.

Građevinsko područje gospodarske zone – farme "Mala Karašica"

Za područje farme "Mala Karašica" zadržano je postojeće građevinsko područje čija površina iznosi 9,43 ha.

Građevinsko područje groblja naselja Šećerana

Za postojeće groblje koje se nalazi između naselja Šećerana i Branjin Vrh utvrđeno je građevinsko područje čija površina iznosi 0,25 ha.

Građevinsko područje groblja "Adica"

Za postojeće groblje koje se nalazi zapadno od Belog Manastira (prema pustari "Sudaraž") utvrđeno je građevinsko područje čija površina iznosi 0,34 ha.

3.2.1.3. Poljoprivredne površine

Poljoprivredno zemljište kao izuzetno vrijedan resurs mora se koristiti i racionalno i ekonomično. U tom cilju, temeljem podataka iz katastra, utvrđeno je da se na prostoru Grada nalaze tla pogodna za poljoprivredno korištenje i to u kategorijama:

- osobito vrijedna obradiva tla,
- vrijedna obradiva tla,
- ostala obradiva tla,
- kompozitna tla (ostala poljoprivredna tla).

Ucrtavanjem svake od ovih kategorija tala i njihovom izmjerom provedenom pomoću računara utvrđeno je da se na prostoru Grada osobito vrijedna obradiva tla prostiru na površini od cca 1.171,88 ha, vrijedna obradiva tla zauzimaju oko 1.921,44 ha, ostala obradiva tla oko 14,35 ha. Sve ostale površine pripadaju kategoriji kompozitnih tala.

Navedene kategorije i granice prostiranja prikazane su na grafičkom prikazu "Korištenje i namjena površina".

Prema podacima Državne geodetske uprave-Područnog ureda Osijek, ispostava B. Manastir, na prostoru Grada zastupljeno je ukupno 3.696 ha obradivih površina. Od toga, u strukturi vlasništva, privatno zemljište zauzima 1.852 ha, odnosno ima udjel od 50% u ukupnim obradivim površinama Grada.

Osobito vrijedna obradiva tla, kao i vrijedna obradiva tla moraju se dobrim gospodarenjem štititi od neracionalnog korištenja (neodgovarajućeg širenja naselja, izgradnje prometnica i ostale infrastrukture). Neobrađeno plodno zemljište potrebno je privesti svrsi i namijeniti ga za proizvodnju hrane, uz uvažavanje ekoloških kriterija kao i postulata održivog razvoja.

Značajna mjera poboljšanja tala je izvođenje hidromelioracijskih zahvata s ciljem kvalitetne regulacije vodozračnog režima. U ove aktivnosti uključeno je kompletno vodnogospodarsko uređenje od segmenta branjenja do štetnog djelovanja voda (obrana od poplava, obrana od bujičnih voda i erozijskih procesa) do segmenta korištenja voda i vodnih resursa (navodnjavanje).

Poznata je činjenica da se problemi zaštite tla sve više zaoštravaju, a glavni su razlozi povećanje stanovništva, brzi razvoj poljoprivrede (naročito u zapadnoj Europi, odakle se širi i prema drugim državama pa i našoj), te industrijalizacija, koja je pored poboljšanih uvjeta života gradskog stanovništva, uzrokovala i brojna oštećenja tla i prirodnog okoliša.

Kako su erozijski procesi, koji su inače jedan od važnih uzročnika degradacije tala zastupljeni na prostoru Grada zaštiti od štetnog djelovanja treba dati značajno mjesto.

Sljedeća opasnost degradacije je opasnost od kemijskih polutanata, a ona prijete podzemnim vodama od nitrata i pesticida na poljoprivrednim površinama. Zaštita od ovih zagađenja treba se provoditi racionalnom uporabom kemijskih preparata na svim površinama gdje se koriste odnosno usmjeravanjem upotrebe samo na površine koje imaju potrebu za ovakvim vidom poboljšanja prinosa.

3.2.1.4. Šumske površine

Šume su specifično prirodno bogatstvo koje danas sve više zahtijeva posebne uvjete očuvanja, zaštite i razvoja.

Na prostoru Grada B. Manastir zastupljene su: gospodarske šume kojima gospodari Javno poduzeće Hrvatske šume, te ostale šume i šumske površine u individualnom vlasništvu.

Gospodarske šume (državno vlasništvo) prostiru se površini od 1.566,83 ha. One organizacijski pripadaju šumariji Batina i Darda, Upravi šuma Osijek. Šumarija na području Grada ima gospodarske jedinice "Baranjska planina" i "Haljevo-Kozaračke šume". Za svaku gospodarsku jedinicu je izrađena osnova gospodarenja s trajanjem od 10 godina, nakon čega se izrađuje nova: Osnovom gospodarenja određuje se količina drvne zalihe (etat) koja se treba posjeći u toku trajanja šumskogospodarske osnove, zatim se propisuju šumsko uzgojni radovi jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma. Stoga se šume i šumsko zemljište Grada B. Manastir moraju koristiti prema (izrađenim) šumskim osnovama te osobito Zakonom o šumama.

Osnovni ciljevi gospodarenja ovim šumama su: osiguranje postojanosti ekosustava, održavanje i poboljšanje općekorisnih funkcija šuma te napredno i potrajno gospodarenje te korištenje šuma i šumskih zemljišta na način i u takvoj mjeri da se održava njihova biološka raznolikost, produktivnost, sposobnost obnavljanja, vitalnost i potencijal.

U gospodarenju šumama nužno je u ovisnosti o obujmu sječe, obavljati obnovu šuma pošumljavanjem, osobito kod onih sječa kod kojih nije osigurana prirodna obnova šuma, te provesti mjere uzgoja i zaštite (čišćenje i prorjeđivanje). Dugoročni plan unapređenja stanja šuma u sebi uključuje uzgoj mješovitih sastojina koje su otpornije na kalamite izazvane abiotskim ili biotskim faktorima. Uz ove mjere nužna je izgradnja šumskih prometnica kako bi svaki dio šume u svim uvjetima bio dostupan, odnosno treba povećati otvorenost šuma.

Racionalnim gospodarenjem prostora mora se ograničiti smanjenje šumskih površina kao i zahvati kojima se narušavaju prirodni uvjeti u staništima. Ne smije se dozvoliti širenje poljoprivrednih površina na račun šumskih, dapače nužno je pošumljavanje svog zemljišta koje nije pogodno za druge namjene.

Šumama i šumskim zemljištima u privatnom vlasništvu treba gospodariti na način koji je sukladan gospodarenju šumama u vlasništvu Države.

U svim studijama i elaboratima o utjecaju građevina na okoliš posebnu pozornost treba posvetiti mogućem negativnom utjecaju na šume i šumsko zemljište te u istima predvidjeti potrebne mjere za smanjenje ili eliminiranje tih utjecaja.

Kod hidromelioracijskih zahvata kojima se korigira vodozračni režim obvezno treba šumama i šumskom zemljištu osigurati bolje ili barem nepromjenjene uvjete.

Zaštita šuma treba obuhvatiti praćenje zdravstvenog stanja, kretanje nivoa podzemnih voda, preventivne mjere zaštite od požara te represivne mjere poput avio zaprašivanja.

3.3. NASELJA

Postojeću mrežu naselja na području Grada čine 4 naselja: gradsko naselje Beli Manastir i naselja Branjin Vrh, Šećerana i Šumarina.

Prostornim planom Osječko-baranjske županije Beli Manastir je utvrđen kao manje regionalno (manje razvojno) središte, a Branjin Vrh kao lokalno (inicijalno razvojno) središte. Ostala naselja na području Grada nisu u tom smislu razmatrana.

Osnovno obilježje razmještaja naselja na području Grada je njihova koncentracija na relativno malom prostoru, a time i mali međusobni razmak ili povezanost građevinskih područja, što je osobito izraženo u slučaju Belog Manastira i naselja Šumarina (koje se razvilo kao prigradsko naselje uz Tvornicu šećera, s urbanim načinom izgradnje obiteljskih stambenih građevina).

3.4. PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

3.4.1. Gospodarske djelatnosti

3.4.1.1. Struktura

U okviru prostora Grada, gradsko središte i gradsko naselje Beli Manastir će i nadalje biti područje intenzivnog sveukupnog, što znači i gospodarskog razvoja. U daljnjem gospodarskom razvoju koristit će se stečene prednosti i tradicija. U prvom redu su to povoljan geoprometni položaj, izgrađeni kompleksi prerađivačkih kapaciteta, komunalna opremljenost i ljudski potencijal sa stečenim znanjima. Među djelatnostima bi kao vodeću trebalo zadržati prerađivačku industriju i to pretežito prehrambenu koja ima oslonac na izvorima sirovina iz bližeg i daljeg okruženja. Potrebno je razvijati i ostale grane industrije koristeći prvenstveno već izgrađene kapacitete (građevine).

Uslužne djelatnosti će se vjerojatno u okviru malog poduzetništva i obrta i dalje relativno brzo razvijati. Uglavnom trebalo bi težiti zadržavanju heterogene strukture gospodarstva, budući to omogućuju i već formirani prostorni uvjeti.

3.4.1.2. Turizam

Područje Grada Belog Manastira, kao dio Osječko-baranjske županije ujedno je i dio kontinentalnog turističkog prostora Republike Hrvatske. Planirani razvitak turizma na ovom području u buduću će biti moguće razvijati na temelju ponude i atraktivnosti resursa, prvenstveno prirodnih, ali i kulturno-povijesnih, tradicijskih, folklornih, te dostignutog stupnja razvoja ugostiteljskih i drugih rekreacijskih sadržaja, a sve u okviru ukupnog gospodarskog razvoja Grada i Županije.

U nedostatku strateških planova turizma na razini Županije, budući turistički razvitak potrebno je vezati za valorizaciju prvenstveno prirodnih potencijala ovog prostora, koje čine nizinski prostor, kako agrarni, tako i prirodni vegetacijski prostor, prošaran vinogradima i voćnjacima, na blago povišenim padinama Banskog brda, bogatstvo i raznolikost faune, te lovne divljači. Uz prirodne resurse, u budući turistički razvoj potrebno je uključiti kulturnu i tradicijsku baštinu, bogatstvo i raznolikost folklornih elemenata u očuvanom ruralnom prostoru, te iskoristiti ekološki očuvan prostor u turističkoj valorizaciji, a što je u skladu sa Razvojnou strategijom hrvatskog turizma¹⁰ u kojemu egzistira bogatstvo i raznolikost potencijalnih turističkih resursa (zaštićena područja, ekološki očuvan prostor, vodotoci, šume, agrarni krajolik, vinorodna područja, autohtoni ruralni prostor, bogatstvo folklor, kulturna i graditeljska baština itd.), a koji se uz dobru prometnu dostupnost mogu uključiti u turističku valorizaciju.

Područje Grada Belog Manastira je razvrstano u "D" razred prema Pravilniku¹¹ o proglašenju i razvrstavanju turističkih mjesta u razrede, a prema određenim turističkim atributima. Sam grad Beli Manastir svoje mjesto među turističkim mjestima zahvaljuje prvenstveno potrebama (poslovnog) tranzitnog turizma, budući da je područje grada osim, ugostiteljskih sadržaja, moglo pružiti tranzitnim turistima i druge turističke sadržaje i usluge (informativne, servisne, trgovačke, zdravstvene i dr.), a zbog kulturno-povijesnih i kulturnih sadržaja mogli su zadovoljiti i kulturne potrebe potencijalnih turista. U vrijeme i nakon Domovinskog rata došlo je do prekida tranzitnih tokova. Međutim, planiranom prometnom infrastrukturom (cestovni pravac Vc) prometni položaj Grada Belog Manastira ponovno će doći do izražaja, te je za pretpostaviti da će se realizacijom prometnice obnoviti i tranzitni tokovi iz Srednje Europe prema jugu. U takvom okruženju realno je pretpostaviti da će Grad Beli Manastir ponovno vratiti svoj značaj tranzitnog punkta te je u tom smislu potrebno razvijati sadržaje potrebne tranzitnim turistima. Također je potrebno preispitati potrebnu izgradnju smještajnog kapaciteta u okviru grada, koji bi kao takav zadovoljavao potrebe tranzitnih turista, ali bi imao i druge sadržaje namijenjene domaćem stanovništvu.

Područje Grada Belog Manastira nema turističkih lokaliteta i sadržaja županijskog značaja. Međutim, takvih područja ima na okolnom području Baranje (Park prirode Kopački rit, prijemni punkt Mali Sakadaš, turističko-rekreacijska područja na rubnim dijelovima Parka prirode, Bilje, Zeleni otok-Batina, rekreacijski centar Kneževi Vinogradi, teniski centar Ladimirevci),¹² te je za očekivati da uz razvoj navedenih turističkih područja, dođe i do poticanja razvoja turizma na području Grada Belog Manastira, u smislu korištenja postojećih sadržaja ili potreba za novim.

Međutim, područje Grada Belog Manastira posjeduje i vrijedne turističke potencijale lokalnog značenja, koje i u buduću treba održavati i dopunjavati novim sadržajima, u skladu sa zahtjevima i potrebama buduće turističke potražnje. U tom pravcu, od najvećeg značenja je orijentacija na ekološki turizam (zaštićena priroda, ekološka poljoprivreda) u ekološki očuvanom širem prostoru Baranje, seoski turizam, orijentiran na uključivanje očuvanog ruralnog prostora u turizam kroz davanje usluga smještaja, ishrane-ekološki proizvedene hrane u seoskom domaćinstvu, poticanje starih zanata i slično.

¹⁰ Razvojna strategija hrvatskog turizma NN, 113/93.

¹¹ Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o proglašenju i razvrstavanju turističkih mjesta u razrede (NN, br. 78/99.)

¹² Zavod za prostorno uređenje Osječko-baranjske županije-Prostorni plan Osječko-baranjske županije, Osijek 2001.

Postojeći rekreacijski sadržaji utjecat će na razvijanje izletničkog i rekreacijskog turizma, a brojna lovišta omogućit će razvoj lovnog turizma. U tom pravcu, ka razvijanju navedenih oblika turizma, potrebno je i dalje održavati i razvijati športsko-rekreacijski kompleks "Bazeni", te u okviru kompleksa ga dopunjavati novim sadržajima, namijenjenim i domaćem stanovništvu, ali i turistima. Na području sjeverozapadno od naselja Šećerana je poznato ribolovno područje na Jezeru, koje i u buduće treba održavati, te koristiti za športski ribolov, ali i za druge potrebe izletničko-rekreacijskog turizma (kupanje, vožnja jezerom, ribolov, rekreacijski sadržaji uz jezero).

Kao potencijalno izletničko-rekreacijsko područje moguće je razvijati područje šume Haljevo.

Na području Grada Belog Manastira – područja lovišta omogućavaju razvitak lovnog turizma koji je potrebno organizirano i planski razvijati, kako u smislu objekata i sadržaja, tako i u smislu organizacije lova, te međusobnog usklađivanja s ostalim oblicima turizma, te očuvanja i prostora ali i fonda lovne divljači

Uz nabrojane oblike turizma, odnosno kroz mogućnosti njihova razvoja na ovom prostoru, došlo bi do razvoja određenih oblika kontinentalnog turizma i aktiviranja ovog, kontinentalnog prostora u okviru ukupnog razvoja turizma Republike Hrvatske.

3.4.1.3. Eksploatacija mineralnih sirovina

Trenutno nema interesa za eksploataciju mineralnih sirovina na području Grada tako da su eventualne buduće aktivnosti na istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina vezane na izostavljanje građevinskog područja van takvih aktivnosti dok je na ostalim površinama ona moguća u skladu s obvezama iz Zakona o rudarstvu i PPŽ Osječko-baranjske.

3.4.2. Društvene djelatnosti

Mreža objekata i funkcija društvenih djelatnosti planirana je na osnovi postojećeg stanja i definiranih ciljeva za razvoj društvene infrastrukture uz uvažavanje stvarnih mogućnosti razvoja Grada u tom segmentu.

Mreža sadržaja društvenih djelatnosti usklađuje se s mrežom središnjih naselja čime se stvaraju preduvjeti za podizanje standarda i kvalitete života stanovništva na području Grada.

3.4.2.1. Uprava

Prema PPŽ-u u Belom Manastiru trebaju se nalaziti ispostave organa državne uprave i županijska i gradska izvršna tijela, a u Branjinom Vrhu mjesni odbor.

3.4.2.2. Socijalna zaštita

Prema PPŽ-u, na području Grada trebaju se nalaziti Centar za socijalnu skrb, Dom za djecu i dječji vrtići i jaslice. Centar za socijalnu skrb, a osim njega i Dom za starije i nemoćne osobe postoje u Belom Manastiru, a dječji vrtići u Belom Manastiru, Branjinom Vrhu i Šećerani, pa je mrežu potrebno dopuniti Domom za djecu i jaslicama.

3.4.2.3. Obrazovanje

Na području Grada djeluju 2 osnovne škole (u Belom Manastiru i Šećerani), te područna osnovna škola u Branjinom Vrhju što je dovoljno i za planirane potrebe s tim da bi prema smjernicama PPŽ-a u Branjinom Vrhju trebala biti osnovna škola

Sve tri srednje škole locirane su u Belom Manastiru na istoj čestici, te pokrivaju sve postojeće i planirane potrebe, osim pratećih sportskih terena.

Prema kriterijima mreže školskih objekata koje je predvidio PPŽ postojeća mreža je i većeg kapaciteta, te nije potrebno planirati nove školske jedinice, osim dizanja prostornog standarda već postojećih.

No, u skladu s planom PPOBŽ potrebno je u Belom Manastiru osigurati *učenički dom*.

3.4.2.4. Zdravstvo

Prema PPŽ-u planirani su opća bolnica i dom zdravlja u Belom Manastiru, te zdravstvena stanica u Branjinom vrhu, a osim toga i ljekarna i veterinarska ambulanta u oba naselja.

Kako na području Grada postoje samo Dom zdravlja i ljekarna u Belom Manastiru, potrebno je izvršiti dopunjavanje sadržajima predviđenim u PPŽ-u (opća bolnica i veterinarska ambulanta u Belom Manastiru te zdravstvena stanica, ljekarna i veterinarska ambulanta u Branjinom Vrhju), uz konstataciju da je izgradnja sadržaja primarne i bolničke zdravstvene zaštite regulirana dokumentom Ministarstva zdravstva "Mreža zdravstvene djelatnosti" (NN 85/2002) i da prema njemu nije predviđena opća bolnica u Belom Manastiru .

3.4.2.5. Kultura

Prema PPŽ-u planirana je sljedeća minimalna zastupljenost kulturnih sadržaja na području Grada: u Belom Manastiru - kinematograf, muzej, radio i knjižnica; u Branjinom Vrhju - dom kulture s tim da je konstatirano da svako naselje u ovisnosti od potreba i mogućnosti može razvijati i dodatne sadržaje iz skupine središnjih funkcija. Navedeni sadržaji postoje, ali je potrebno podići razinu njihove uređenosti i opremljenosti.

3.5. ŠPORT I REKREACIJA

Metodologija za izračun minimalno potrebne količine sportskih i rekreacijskih sadržaja za područje Grada utvrđena je "Pravilnikom o prostornim standardima, normativima, te urbanističko-tehničkim uvjetima za planiranje mreže sportskih objekata" (NN br. 38/91.).

Na temelju navedenog pravilnika i procjene broja stanovnika po određenim dobnim skupinama, za plansko razdoblje do 2015. godine, izračunate su potrebe po pojedinim vrstama sportskih objekata.

U tablici br. 38 vidljive su: minimalno potrebne ukupne količine jedinica objekata, postojeće količine jedinica objekata i količine koje nedostaju (razlika između potrebnih i postojećih jedinica).

U većini slučajeva postojeći broj jedinica manji je od potrebnog, osim kod vrsta otvoreni bazeni i nogomet gdje je postojeći broj veći od potrebnog.

TABLICA BR. 38

DOBNA SKUPINA OD - DO	POTREBAN BROJ JEDINICA ŠPORTSKIH OBJEKATA																			GRAD : BELI MANASTIR							
	BROJ STANOVNIKA 2015. GODINE	DVORANE	ZATVORENI BAZENI	ZATVORENI BAZENI	OTVORENI BAZENI	ZRAČNE STRELJANE	STRELJANE OSTALE	KUGLANE	KLIZALIŠTA	OSTALI ZATVORENI	ATLETIKA	NOGOMET	MALI SPORTOVI	TENIS	BOČANJE	OSTALI OTVORENI	SKIJANJE										
	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA	BROJ JEDINICA	JEDINICA NA 1000 STANOVNIKA								
7 - 10	412	1.30	0.536	0.080	0.033	0.165	0.068	0	0	0	0.020	0.008	0	0	0	0	0	0	0	0.13	0.054	0.09	0.037				
11 - 14	479	1.65	0.790	0.085	0.031	0.180	0.086	0.90	0.431	0.165	0.079	0.060	0.014	0.125	0.014	0.085	0.041	0.43	0.206	0.40	0.192	0	0	1.15	0.551	0.145	0.089
15 - 18	552	1.80	0.994	0.075	0.041	0.195	0.108	0.95	0.524	0.45	0.248	0.080	0.040	0.022	0.140	0.095	0.052	0.48	0.265	0.50	0.276	0	0	1.25	0.690	0.155	0.086
19 - 24	777	0.85	0.660	0.045	0.035	0.045	0.035	0.75	0.583	0.45	0.350	1.00	0.777	0.015	0.012	0.035	0.027	0.72	0.559	0.75	0.583	0.30	0.233	0.55	0.427	0.13	0.101
25 - 34	1208	0.48	0.580	0.020	0.024	0.027	0.033	0.75	0.906	0.35	0.423	1.00	1.208	0.005	0.006	0.006	0.007	0.43	0.519	0.75	0.906	0.35	0.423	0.27	0.326	0.06	0.072
35 - 44	1543	0.30	0.463	0.0135	0.021	0.017	0.026	0.65	1.003	0.165	0.255	1.00	1.543	0.003	0.005	0.003	0.005	0.12	0.185	0.85	1.312	0.55	0.849	0.14	0.216	0.04	0.062
45 - 59	2182	0.15	0.327	0.010	0.022	0.0125	0.027	0.45	0.982	0.12	0.262	1.746	0.0015	0.003	0.05	0.003	0	0.03	0.065	0.75	1.637	0.60	1.309	0.07	0.153	0.015	0.033
60 i više	2274	0.03	0.068	0.005	0.011	0.008	0.018	0.10	0.227	0.001	0.002	0.025	0.002	0	0	0	0	0	0	0.22	0.500	0.22	0.500	0.045	0.102	0.003	0.007
UKUPNO POTREBNO	9427	4.418		0.219		4.611	1.635	5.641	0.073	0.073	1.800	16.422	5.405	3.314	2.519	0.467											
POSTOJEĆE		0.000	0.000	0.000	1.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	6.000	1.000	1.000	1.000	0.000	0.000	0.000	0.000	6.000	0.000	1.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
NEDOSTAJE		4.000		0.000	0.000	5.000	2.000	6.000	0.000	0.000	0.000	15.000	4.000	3.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	4.000	3.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000

1. DVORANSKOM JEDINICOM smatra se dvorana veličine 15x27 m koja raspolaže s odgovarajućim prostorom za uskladištenjem opreme, dvije svlačionice kapaciteta 30 korisnika s WC-om i praonicom koje se mogu koristiti iz obje svlačionice.

Tjedni prosječni kapacitet dvoranske jedinice je 1.500 sati-korisnika, računajući na dvoransku jedinicu izgrađenu uz organizaciju odgoja i obrazovanja.

2. BAZENSKOM JEDINICOM smatra se bazen veličine 16 2/3 x25 m koji raspolaže s odgovarajućim pratećim prostorom i s najmanje dvije garderobe koje mogu primiti ukupno 400 kupača.

Tjedni prosječni kapacitet bazenske jedinice kod zatvorenih bazena je 11.800 sat-korisnika, a kod otvorenih bazena 9.800 sati-korisnika.

3. IGRALIŠNOM JEDINICOM (nogomet, hokej na travi, ragbi i slično, mali nogomet, rukomet, košarka, odbojka) smatra se igralište normalne veličine koje raspolaže s najmanje dvije svlačionice s WC-om i praonicom.

Igrališta za mali nogomet, rukomet, košarku i odbojku imaju sljedeće kapacitete jedinica:

- mali nogomet 2,0 jedinice
- rukomet 1,4 jedinice
- košarka 1,0 jedinica
- odbojka 1,2 jedinice

Tjedni prosječni kapacitet igrališta za nogomet, hokej na travi, ragbi i sl. je 470 sati-korisnika, a igrališne jedinice malog nogometa, rukometa, košarke i odbojke 450 sati-korisnika.

4. IGRALIŠNOM JEDINICOM ZA TENIS smatra se normalno tenisko igralište koje raspolaže svlačionicama s WC-om i praonicama za najmanje 5 korisnika, pri čemu uvijek moraju postojati najmanje dvije svlačionice. Kod 4-8 igrališta kapacitet svlačionica može biti do 20% manji, a kod 9 i više igrališta do 25% manji.

5. BOĆALIŠNOM JEDINICOM smatra se normalna joga za boćanje koja raspolaže sa svlačionicom za barem 10 korisnika.

Prosječni tjedni kapacitet iznosi 225 sati-korisnika.

6. JEDINICOM KUGLANE smatra se jedna kuglačka staza koja raspolaže svlačionicama s WC-om i praonicom za 8 korisnika, pri čemu uvijek moraju postojati dvije svlačionice. Kod 6 i više staznih kuglana kapacitet može biti manji za 25%.

Prosječni tjedni kapacitet jedne staze iznosi 220 sati-korisnika.

7. JEDINICOM STRELJANE smatra se jedno pucačko mjesto koje osim toga raspolaže s najmanje dva WC-a i praonicom i dvije svlačionice za 3 korisnika po mjestu. Kod streljane s 10 i više mjesta kapacitet svlačionica može biti manji za 25%.

Prosječni tjedni kapacitet pucačkog mjesta je kod zračne streljane 180 sati-korisnika, a kod ostalih streljana 80 sati-korisnika.

8. JEDINICOM KLIZALIŠTA smatra se klizište normalne veličine koje raspolaže s najmanje dvije svlačionice s WC-om i praonicom za korisnike kapaciteta svaka po 25 korisnika, te garderobom za rekreacijsko klizanje.

Prosječni tjedni kapacitet zatvorenog klizišta iznosi 1.800 sati-korisnika, a otvorenog 15.000 sati-korisnika.

9. JEDINICOM OSTALIH OTVORENIH I ZATVORENIH SADRŽAJA smatra se sadržaj normalnih veličina kojeg mogu istodobno koristiti po 10 korisnika i koji ima svlačionice i odgovarajuće sanitarije za najmanje 20 korisnika.

Prosječni tjedni kapacitet jedinica ostalih sadržaja objekata je 350 sati-korisnika, a kod zatvorenih 6.540 sati-korisnika.

10. JEDINICA ZA ATLETIKU sadrži kružnu atletsku stazu dužine 400 m sa 6 staza, na ravnom dijelu 7 staza, po jedno bacalište za koplje, kladivo, disk i kuglu, dva skakališta za skok u dalj i troskok, te po jedno skakalište za skok uvis i skok s motkom.

Osim toga jedinica za atletiku treba sadržavati dvije svlačionice s WC-om i praonicom, ukupnog kapaciteta 45 korisnika. Prosječni tjedni kapacitet je 2.000 sati-korisnika.

Iz tablice je vidljivo da su na području Grada Belog Manastira neki sportovi kao što su nogomet i bazeni prekapacitirani s obzirom na broj stanovnika, neki sportovi kao što su mali nogomet, odbojka i kuglanje su zastupljeni, ali u manjoj mjeri nego je to potrebno dok ostali sportovi nisu uopće zastupljeni (rukomet, streljaštvo, tenis, boćanje) i uz to je vidljiva potreba za zatvorenim prostorima tj. nedostaju dvoranske jedinice, te se u narednom planskom razdoblju treba upotpuniti sadržaje koji nedostaju, osim navedenih planiranih sadržaja za stanovništvo starije od 7 godina, potrebno je osigurati u svim naseljima igrališta za djecu mlađu od 7 godina minimalne površine 40 m² u svim naseljima s obzirom na broj stanovnika u svakom pojedinom naselju.

3.6. KOMUNALNE DJELATNOSTI

Postojeća groblja u Gradu kao cjelini zauzimaju površinu od 7,61 ha, a potrebna površina (utvrđena na temelju planiranog broja stanovnika 2015. godine-13.108) iznosi 5,24 ha, što znači da postojeća groblja zadovoljavaju i buduće potrebe.

3.7. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

Mjere zaštite registriranih (zaštićenih) i preventivno zaštićenih kulturnih dobara

Pojedinačne građevine spomeničkih obilježja, sakralni spomenici (crkve, kapelice, poklonci i raspela), javni spomenici i spomen obilježja, kultivirani krajolici, kao i pripadajuće građevine moraju biti na stručno prihvatljiv i vrstan način uključeni u budući razvitak općine i županije.

Zaštita kulturno-povijesnih vrijednosti podrazumijeva sljedeće:

- a) Očuvanje i zaštita kultiviranog krajolika kao temeljne vrijednosti prostora;
- b) Zadržavanje povijesnih trasa putova (starih cesta, pješačkih staza, šumskih prosjeka, poljskih putova često popraćenih raspelima i pokloncima);
- c) Očuvanje povijesne slike, volumena i gabarita, obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti i krajolika;
- d) Očuvanje zaselaka i izdvojenih sklopova poput pustara u njihovu izvornu okruženju, s povijesnim graditeljskim ustrojem i naslijeđenom parcelacijom;
- e) Očuvanje i obnovu tradicijskog graditeljstva, ali i svih drugih povijesnih građevina koje posjeduju svojstvo kulturnog dobra kao nositelja prepoznatljivih prostora.

Odredbe za uspostavu i provođenje mjera zaštite i obnovu kulturnih dobara proizlaze iz Zakona i Uputa, koje se na nju odnose (uključujući i sve naknadne izmjene i dopune): *Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, Zakon o gradnji i Zakon o prostornom uređenju.*

Propisanim mjerama utvrđuje se obavezni upravni postupak, te način i oblici graditeljskih i drugih zahvata na pojedinačnim spomenicima građevinama, građevnim sklopovima, arheološkim lokalitetima, parcelama na kojima se građevine spomeničkog značaja nalaze te pojedinim zonama zaštite naselja.

Posebnom konzervatorskom postupku osobito podliježu slijedeći zahvati na zaštićenim građevinama, sklopovima predjelima i lokalitetima:

- popravak i održavanje postojećih građevina,
- nadogradnje,
- pregradnje,
- preoblikovanje i građevne prilagodbe (adaptacije),
- rušenja i uklanjanja,
- funkcionalne promjene postojećih građevina i
- izvođenje radova na arheološkim lokalitetima.

U skladu s navedenim zakonima, za sve nabrojane zahvate na građevinama, sklopovima, predjelima (zonama) i lokalitetima, za koje se Prostornim planom treba utvrditi obaveza zaštite, kod nadležne ustanove za zaštitu spomenika (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorski odjel u Osijeku, Kuhačeva 27) potrebno je ishoditi propisane suglasnosti:

- a) posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole),
- b) prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevinske dozvole),
- c) prethodno odobrenje za „sve radnje koje bi mogle prouzročiti promjene na kulturnom dobru, kao i u njegovoj neposrednoj blizini, odnosno koje bi mogle narušiti cjelovitost kulturnog dobra, a osobito: konzerviranje, restauriranje, premještanje kulturnog dobra i drugi slični radovi, rad industrijskih i drugih postrojenja i radilišta, kao i rekonstrukcija, sanacija, adaptacija kulturnog dobra kao i građenje na području na kojem se nalazi kulturno dobro" (bez obzira da li je za namjeravane radove potrebna dozvola po Zakonu o građenju ili ne),
- d) nadzor u svim fazama radova, provodi nadležna Uprava za zaštitu kulturne baštine.

Zaštićena kulturna dobra kod kojih su utvrđena spomenička svojstva i na koja se obavezno primjenjuju sve spomeničke odredbe, smatraju se sve vrste spomenika, koji su **registrirani** ili **preventivno** zaštićeni te upisani u Listu kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Za svaku pojedinačnu povijesnu građevinu kod koje su utvrđena spomenička svojstva kao najmanja i obavezna granica zaštite utvrđuje se pripadna parcela ili njezin povijesno vrijedni dio. Povijesne građevine obnavljaju se cjelovito zajedno s njihovim okolišem: pristupom zgradi, vrtom, perivojem, voćnjakom, dvorištem i si. ako su povijesno utemeljeni.

Spomen biste, spomen obilježja, grobnice i drugi elementi javnih obilježja ne mogu se uklanjati, premještat i na njima bilo što raditi bez prethodnog odobrenja ove Uprave.

Registriranom arheološkom lokalitetu utvrđene su granice rasprostranjenosti, a lokalitetima koji su u postupku preventivne zaštite u tijeku je definiranje granica katastarskim česticama. Na tim se lokalitetima, svi zemljani radovi koji uključuju kopanje zemljišta dublje od 40 cm, moraju izvesti ručnim iskopom pod nadzorom i uputama arheologa uz prethodno utvrđene posebne uvjete zaštite i odobrenje Konzervatorskog odjela u Osijeku, koji može propisati i prethodno izvođenje zaštitnih arheoloških iskopavanja i istraživanja.

Sva izgradnja na navedenim lokalitetima uvjetovana je rezultatima arheoloških istraživanja, bez obzira na prethodno izdane uvjete i odobrenje.

Mjere zaštite evidentiranih kulturnih dobara

Evidentirana spomenici Antifašizma su kulturna dobra koja imaju određene spomeničke karakteristike, ali ne u toj mjeri da ih se može registrirati i upisati u Listu kulturnih dobara na nivou Republike Hrvatske.

Stoga je u Zakonu o zaštiti o očuvanju kulturnih dobara (NN/99) u članku 17. otvorena mogućnost po kojoj predstavničko tijelo lokalne uprave može ovakve spomenike proglasiti kulturnim dobrima lokalnog značenja, a način njihove zaštite utvrđuje se uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela, u ovom slučaju Konzervatorskog odjela u Osijeku. Lokalna uprava dužna je takvim slučajevima osigurati uvjete za provedbu odluke i održavanje kulturnih dobara lokalnog značenja.

Evidentiranom arheološkom lokalitetu nije definiran položaj i rasprostranjenost. Radi njegove daljnje identifikacije te otkrivanja i drugih mogućih nalazišta na području Grada, potrebno je obaviti rekognosciranje terena, detaljno kartiranje i dokumentiranje, temeljem kojih će se odrediti njihov konačni status i mjere zaštite sukladno cit. Zakonu.

Također, ukoliko bi se na evidentiranim arheološkim lokalitetima i na preostalom području Grada, prilikom izvođenja građevinskih ili bilo kojih drugih zemljanih radova naišlo na arheološko nalazište ili nalaze, radove je nužno prekinuti te o navedenom bez odlaganja obavijestiti Konzervatorski odjel (članak 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara), kako bi se poduzele odgovarajuće mjere osiguranja te zaštite nalazišta i nalaza.

3.7.1. Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i prostorne cjeline

Tablica br. 39.

ZAŠTIĆENE CJELINE

Red. broj	GRAD BELI MANASTIR	OZNAKA	UKUPNO ha	% OD POVRŠINE GRADA	ha/stan.
1.0.	Zaštićena graditeljska baština	granica	267,50	4,26	0,02
	- arheološka područja				
	1. Popova zemlja				
	2. Ciglana				
	3. Baranja Var				
	4. Lajmir				
	5. Gajić, Rastić i Medže	194,50			

Izvor podataka: ZPO-OSIJEK

Tablica br. 40.

PLANIRANO ZA ZAŠTITU

Red. broj	GRAD BELI MANASTIR	OZNAKA	UKUPNO ha	% OD POVRŠINE GRADA	ha/stan.
1.0.	Graditeljska baština	granica	13,98	0,22	0,001
	- arheološko područje				

Izvor podataka: ZPO-OSIJEK

3.8. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

3.8.1. Prometni infrastrukturni sustav

3.8.1.1. Cestovni promet

Prostorom Grada prolazi paneuropski prometni koridor definiran u Helsinkiju 1997. godine i to grana C petog prometnog koridora, koja povezuje prometni čvor Budimpešte s prostorom Jadrana. U okviru navedenog koridora cestovni pravac uredio bi se u dvije faze:

U prvoj fazi postojeća državna cesta D7 treba se urediti tako da može prihvatiti sav promet na koridoru Vc do izgradnje planirane autoceste. Osim redovnog i pojačanog održavanja planira se i izgradnja zaobilaznice Belog Manastira, kojom bi se osigurao kvalitetniji prilaz trasi državne ceste D517 i u nastavku mosta na rijeci Dravi kod Belišća, izvan izgrađenih urbanih zona grada Belog Manastira. Na obilaznici su planirana i dva denivelirana prijelaza preko željezničke pruge.

Trasu zaobilaznice moguće je realizirati u fazama. Za prometni sustav grada Belog Manastira značajna je i planirana nerazvrstana cesta između grada i naselja Šećerana i Šumarina, koja će u budućnosti preuzeti ulogu glavne gradske ceste.

U drugoj fazi planira se izgradnja autoceste koja bi prolazila zapadnim dijelom Grada. Na križanju s postojećom trasom državne ceste D517 planirano je denivelirano čvorište. Uz planiranu trasu na prostoru Grada predviđena je i alternativna (moguća) trasa buduće autoceste. Konačno rješenje mora se dogovoriti s predstavnicima Republike Mađarske, te potvrditi potpisivanjem sporazuma o kontaktnoj točki prijelaza međudržavne granice.

U zoni prijelaza planirane autoceste preko granice planiran je međunarodni cestovni prijelaz I kategorije. Osim njega u koridoru autoceste, nakon prijelaza državne ceste D517, planiran je objekt naplate cestarine.

Prostor Grada je na prometnice Vc koridora povezan preko cestovnog čvorišta Beli Manastir (u zoni križanja s trasom državne ceste D517).

Postojeća državna cesta D7 nakon izgradnje autoceste preuzima funkciju paralelne ceste. Uz nju i trasu državne ceste D517, koja je izgradnjom mosta na rijeci Dravi kod Belišća, postala glavna cestovna prometnica u povezivanju pojasa uz Dravu s budućom autocestom. Na navedene ceste veže se mreža županijskih i lokalnih cesta. Kako je stanje kolnika na većini cesta loše, uz dionice s lošim prometno-tehničkim elementima, planirana je rekonstrukcija kolnika navedenih cesta, kao i dijelova trase. Sve županijske ceste trebale bi imati minimalnu širinu kolnika od 5,50 m.

Osim uređenja javnih cesta potrebno je podizati komunalni standard svih izgrađenih zona unutar građevinskih područja, rekonstrukcijom i modernizacijom pristupnih cesta.

Za potrebe javnog autobusnog prijevoza izgrađen je novi autobusni kolodvor.

Kako bi se poboljšao nivo prometne usluge na području Grada treba graditi nedostajuća autobusna stajališta izvan kolnika, uz odgovarajuću urbanu opremu.

Na području cestovnog prometa kontinuirano treba uređivati ulične profile. To se prvenstveno odnosi na izgradnju i uređenje kvalitetnih sustava oborinske odvodnje, te izgradnju prometnih površina za pješake i bicikliste.

Posebnu pozornost treba posvetiti problemu prometa u mirovanju, koji zbog povećanja stupnja motorizacije, postaje sve veći problem u centralnim dijelovima gradova i naselja.

U Odredbama su navedeni min. normativi za parkiranje, u ovisnosti o namjeni sadržaja. Prilikom izgradnje višestambenih zgrada obavezno se mora riješiti pitanje parkiranja osobnih automobila po min. normativu 1 parkirališno mjesto na 1, 2 stana.

3.8.1.2. Željeznički promet

U sklopu Vc prometnog koridora je i magistralna pomoćna željeznička pruga MP13 (državna granica-Beli Manastir-Osijek-Đakovo-Vrpolje/Strizivojna). Željeznička pruga se planira rekonstruirati za brzine do 120 km/h (160 km/h u konačnom rješenju), te ju uključiti u europsku mrežu pruga veće učinkovitosti.

U sklopu rekonstrukcije planira se opremanje pruge i pratećih postrojenja signalno-sigurnosnim uređajima i telekomunikacijama. U to je uključena i rekonstrukcija kolodvora Beli Manastir. Osim toga planira se i denivelacija križanja svih javnih cesta s trasom magistralne pomoćne željezničke pruge, kao i osiguranje svih putnih prijelaza.

Planirana rekonstrukcija obuhvatila bi i elektrifikaciju pruge.

U konačnici, ako se za to ukaže potreba, planirana je izgradnja drugog kolosjeka.

3.8.1.3. Poštanski promet

Planovi razvoja poštanske djelatnosti na temelju pokazatelja s pojedinih područja te na temelju financijske mogućnosti ulaze u sastav planova HP-Zagreb.

Izvršna jedinica Beli Manastir svojim dostignutim razvojem i s dva PU u gradu i jednim u naselju Branjin Vrh, te uz ostvareno osuvremenjavanje opreme i postojećeg poslovnog prostora, zadovoljavati će i u sljedećem planskom razdoblju.

Planovi razvoja mogu eventualno obuhvatiti uređenje enterijera radi boljeg i lakšeg pristupa, dakle uređenje pločnika i određenog broja parkirališnih mjesta za potrebe dostave, zaposlenih u PU i korisnika.

U narednom planskom razdoblju, zbog ograničenih mogućnosti, planirani razvoj ostale poštanske djelatnosti svesti će se na proširenje asortimana usluga, te u skladu s potrebama investicijsko održavanje poslovnog prostora.

3.8.1.4. Telekomunikacije

Plan razvoj telekomunikacijske mreže na području Grada Belog Manastira obuhvaća sljedeće:

- rekonstrukcije i dogradnju već izgrađenih mjesnih mreža u skladu s povećanjem broja korisnika i suvremene tehnologije u telekomunikacijama,
- dogradnju mjesne mreže Belom Manastiru, a graditi kabelskom kanalizacijom, distribucijskom telekomunikacijskom kanalizacijom (DTK). Samo periferne dijelove grada i ruralne telekomunikacijske mreže mogu se graditi TK kabelskim vodovima,
- vodove mjesne mreže graditi podzemnim vodovima s obje strane ulica,
- dogradnju kapaciteta UPS-ova i LC.

U nepokretnoj mreži plan razvoja obuhvaća i druge mreže kao npr. CROPAK, CROLINE, kabelska TV dr.

U pokretnoj mreži plan razvoja obuhvaća izgradnju novih baznih postaja (stanica) radi što bolje pokrivenosti područja Grada i šireg područja. Pri izgradnji novih baznih stanica vlasnici pojedinih mreža moraju uskladiti izgradnju radi zajedničkog korištenja baznih postaja zbog racionalnog korištenja prostora, te voditi računa o zaštiti okoliša prvenstveno zbog sigurnosti i zdravlja okolnog stanovništva.

3.8.1.5. RTV sustav veza

Zbog ranije izgrađenog objekta "Odašiljača i veza" d.o.o. "Belje" neposredno uz granicu Grada, koji pokriva i znatno širi prostor, u sljedećem planskom razdoblju se ne planiraju graditi novi.

3.8.2. Energetski sustav

3.8.2.1. Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina

Na području Grada nije planirana proizvodnja nafte i plina niti cijevni transport nafte i derivata. Planirana je izgradnja međunarodnog magistralnog plinovoda Mohacs-Osijek, magistralnog plinovoda Belišće-Osijek, te lokalnih plinovoda.

Trasa Međunarodnog magistralnog plinovoda Mohacs-Osijek je u istraživanju, bez preciznije definiranih parametara cjevovoda (veličina, tlak u vodu, položaj) s tek načelno položenom trasom.

Magistralni plinovod Belišće-Osijek odnosno njegov odvojak Bolman-B. Manastir (DN 200 mm) ima definiranu trasu i smještaj mjerno-redukcijske stanice (MRS) B. Manastir.

Za oba plinovoda vrijedi uvjet o minimalnoj udaljenosti od zgrada od 30 m kao i udaljenosti definirane u PPŽ Osječko-baranjske (udaljenost od ruba cesta, željeznica, vodotoka i kanala).

Izgradnjom jednog od ovih plinovoda, te mjerno-redukcijske stanice Beli Manastir ostvarili bi se preduvjeti izgradnje distribucijskih mreža po naseljima. Od MRS-e kreće distribucijski rasplet koji se grana na dva osnovna pravca: istočni krak koji pokriva južni dio naselja B. Manastir i pruža se van granica Grada prema općini Kneževi Vinogradi; zapadni krak koji se odmah grana na krak prema općini Petlovac, te drugi krak koji pokriva naselja Luč, Šumarina, Šećerana, sjeverni dio naselja B. Manastir, Branjin Vrh i pruža se van granica Grada prema općini Popovac.

Planirana mreža je srednjetačna ($P=1-3$ bar) kako unutar naselja tako i u međumjesnom razvodu.

3.8.2.2. Elektroenergetika

Planirana elektroenergetska mreža obuhvaćat će građevine prijenosa i distribucije električne energije, dok proizvodnja na području Grada nije predviđena Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske, a time niti Prostornim planom Osječko-baranjske županije.

Prijenos električne energije

Planom razvoja elektroenergetske mreže predviđa se dogradnja postojeće prijenosne mreže na području Grada, na 400 kV i 110 kV naponskoj razini izgradnjom nadzemnog 2x400 kV dalekovodova koji samo prolazi područjem Grada, te povećanje snage TS 110/35/10(20) kV Beli Manastir. Stoga se treba osigurati novi koridor za:

- DV 2x400 kV, nadzemni dalekovod Ernestinovo-Pécs (dionica: Ernestinovo-državna granica),
- za promjenu snage transformatora u TS 110/35/10 kV Beli Manastir nije potrebno osigurati dodatni prostor izvan građevinske parcele postojeće TS,
- DV 110 kV, TS 110/35/10(20) kV Beli Manastir do EVP (alternativno KB 110 kV), ako se ukaže potreba za ovom elektrovučnom postajom (EVP).

Distribucija električne energije

Plan razvoja distribucijske mreže obuhvaća izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju na svim distribucijskim naponskim razinama, te će pratiti proces urbanizacije i potrebe gospodarstva.

Na 35 kV naponskoj razini planira se samo zamjena transformatora s transformatorima veće snage u postojećim TS 35/10(20) kV Branjin Vrh ukoliko to povećana potrošnja tj. povećanje potreba za električnom energijom bude zahtijevalo.

Planom se određuje da se 10(20) kV dalekovodi unutar građevinskih područja i u kontaktnim zonama s građevinskim područjima, izgrađuju podzemnim dalekovodima u koridorima prometnica. Izgradnjom podzemnih dalekovoda u infrastrukturnim koridorima omogućava se racionalnije i efikasnije korištenje građevinskog zemljišta, što je prioritetna smjernica Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske. Osim toga, time će se dobiti na sigurnosti i kvaliteti opskrbe električnom energijom i smanjiti troškovi održavanja.

Plan razvoja distribucijske mreže obuhvaća izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju na 10(20) kV i 0,4 kV distribucijskim naponskim razinama.

Na 10(20) kV naponskoj razini plan razvoja obuhvaća:

- KB 10(20) kV kabelski izvodi iz TS 110/35/10(20) kV Beli Manastir, za napajanje postojećih i planiranih TS 10(20)/0,4 kV unutar građevinskog područja grada Belog Manastira,
- KB 10(20) kV kabelski dalekovodi za međusobno povezivanje postojećih i planiranih TS 10(20)/0,4 kV unutar građevinskog područja grada Belog Manastira,
- KB 10(20) kV kabelski dalekovodi kojima se zamjenjuju postojeći nadzemni 10 kV dalekovodi unutar građevinskog područja grada Belog Manastira,
- KB 10(20) kV kabelski izvodi iz TS 35/10(20) kV Branjin Vrh za napajanje postojećih i planiranih trafostanica u naseljima Branjin Vrh, Šećerana, Šumarina i sjeverni dio grada Belog Manastira,
- KB 10(20) kV kabelski dalekovodi kojima se zamjenjuju nadzemni 10 kV dalekovodi unutar granica građevinskog područja naselja Branjin Vrh,
- KB 10(20) kV za naselje Širine,
- KB 10(20) kV kabelski dalekovod iz TS 35/10(20) kV Branjin Vrh prema TS na graničnim prijelazima za R. Mađarsku (željeznički i cestovni-koridor Vc),
- KB 10(20) kV alternativni dalekovod za alternativni cestovni granični prijelaz (koridor Vc),
- KB 10(20) kV spoj ispod željezničke pruge postojećeg nadzemnog 10(20) kV voda za lugarsku kuću s postojećim nadzemnim izvodom iz TS 110/35/10(20) kV,
- DV 10(20) kV nadzemni dalekovod u sklopu rekonstrukcije 10(20) kV mreže na sjeverozapadnom dijelu grada Belog Manastira,
- nove TS 10(20)/0,4 kV i novi 10(20) kV dalekovodi graditi u skladu s razvojem procesa urbanizacije i razvoja gospodarstva, te će o njima ovisiti lokacija TS i trase dalekovoda.

Niskonaponska 0,4 kV mreža planira se unutar građevinskih područja, a mrežu graditi podzemnim kabelskim vodovima položenim u zeleni pojas ulica. U Belom Manastiru mrežu graditi sustavom ulaz-izlaz, ili do samostojećih kabelskih ormara postavljenih uz unutarnji rub regulacijskog pravca i biti će u sastavu prednje ograde građevinske parcele, a od njih kabelske kućne priključke do okolnih potrošača. U sporednim ulicama niskonaponsku mrežu se može graditi sa SKS vođenih po krovovima s krovnim stalcima. U ostalim naseljima se niskonaponska mreža planira graditi sa SKS vođenih po krovovima i krovnim stalcima ili na betonskim stupovima u svim ulicama osim u ulici koja predstavlja glavnu prometnicu i zamjensku cestu autoputa (koju je po međunarodnim propisima obvezna osigurati svaka Država, a ovdje je to Državna cesta D7).

Do izgradnje planirane elektroenergetske mreže može se koristiti postojeća uz manje rekonstrukcije što uključuje i zamjenu golih vodiča SKS-om i priključenje ponekog novog korisnika. Kod potreba za veće rekonstrukcije pridržavati se planom predviđene izgradnje.

Javnu rasvjetu u Belom Manastiru i glavnom prometnom pravcu u ostalim naseljima planira se graditi podzemnim kablenskim vodovima i čeličnim cijevnim stupovima javne rasvjete postavljenim u zeleni pojas ulica uz prometnice na propisanoj udaljenosti od prometnice. U naseljima ili dijelovima naselja gdje će se niskonaponska mreža graditi na betonskim stupovima treba na iste stupove postavljati i rasvjetna tijela.

3.8.3. Vodnogospodarski sustav

3.8.3.1. Vodoopskrba

Voda već sada ima, a u budućnosti će imati još više, primaran značaj za opstanak čovječanstva. Pri tome vodoopskrba korisnika vode dovoljnim količinama kvalitetne vode ima prioritarno mjesto.

Vodoopskrba Grada (razvoj i izgradnja sustava) planira se u nekoliko faza i etapa.

U prvoj fazi razvijen je grupni sustav na koji su priključena sva naselja. U naseljima treba dakle nastaviti s izgradnjom mreže i kućnih priključaka do pune pokrivenosti svih potrošača.

Druga faza razvoja vodoopskrbe podrazumijeva formiranje većih grupnih sustava dok je krajnji cilj formiranje jedinstvenog vodoopskrbnog sustava na razini županija, odnosno regija. Ovo bi se postiglo uključivanjem novih izvorišta veće izdašnosti, izgradnjom magistralnih cjevovoda te ugradnjom kontrolno regulacijskih građevina i opreme. Izgradnja druge faze vrlo brzo će postati realnost radi nužnosti rješavanja vodoopskrbe u naseljima susjednih općina.

Stoga, radi racionalnosti izgradnje sustava nužno je odmah i u svim fazama razvoja lokalnih i grupnih sustava voditi računa o potrebama jedinstvenog sustava, te male sustave treba formirati i graditi tako da se mogu bez većih preinaka spojiti u jedinstveni sustav.

Nužno je nastaviti s iznalaženjem i utvrđivanjem vodnih resursa Grada. U tom cilju treba nastaviti sa razvijanjem potencijalnog crpilišta Topolje na području općina Popovac i Draž. Također je nužno oko svih izvorišta (postojećih i budućih) formirati zone sanitarne zaštite kako bi se vode zaštitile od slučajnih ili namjernih zagađivača.

3.8.3.2. Odvodnja otpadnih voda

Zaštita voda od zagađivanja zahtijeva optimalan način eliminacije ili smanjivanja izvora zagađenja na dozvoljene količine.

Kako su uobičajeno gradovi i naselja te industrija vezana uz njih značajan izvor zagađivanja to je opći interes organizirano prikupljanje i kontrolirano odvođenje, te prerada otpadnih voda prije upuštanja u recipijent.

Odvodni sustav osim funkcije zaštite voda u velikoj mjeri poboljšava uvjete življenja stanovništva i ostalih korisnika vode.

Budući da niti jedno naselje Grada do sada nema u potpunosti izgrađen sustav za odvođenje otpadnih voda, potrebno je uložiti veće napore u odnosu na sredine gdje je sustav izgrađen, kako bi se ovo važno pitanje riješilo.

Prema postavkama Županijskog plana sustave treba graditi tako da izgradnja uređaja za čišćenje i njegova eksploatacija budu ekonomski prihvatljivi. Kako su uređaji većeg kapaciteta na koje je priključeno više naselja ekonomski prihvatljiviji to bi bilo povoljno usvojiti zajednički uređaj za više naselja na koji bi se spojila većina naselja Grada.

Pri tome je moguće, kod izdvojenih naselja sa malim brojem stanovnika, umjesto zajedničkog pročišćavanja s ostalim naseljima, pročišćavanje pomoću zasebnih biljnih uređaja za pročišćavanje. Kasnije, u drugoj fazi rješavanja problema pročišćavanja, ukoliko se to pokaže ekonomski prihvatljivo, a sa stanovišta zaštite potrebno, treba izvršiti spajanje na zajednički uređaj B. Manastir.

Za Grad je stoga potrebno izraditi preostalu nedostajuću dokumentaciju kojom će se detaljnije definirati način odvođenja te program etapnog rješavanja odvodnje uvažavajući pored ostalih i ekonomske parametre te moguću dinamiku realizacije.

Industrija te ostali manji zagađivači s otpadnim vodama kvalitete industrijskih dužni su, prema Zakonu, pročistiti svoje otpadne vode do nivoa kada se mogu upustiti u zajednički odvodni sustav naselja bez opasnosti za sam sustav.

Čišćenje predtretmanom moguće je za industriju lociranu u mjestima koja imaju ili će u skoroj budućnosti dobiti centralni uređaj za čišćenje otpadnih voda. Ostala industrijska postrojenja koja nemaju mogućnosti čišćenja na zajedničkom uređaju trebaju izgraditi uređaje za potpuno čišćenje.

Sustavi odvodnje u većim naseljima trebaju biti izgrađeni u razdjelnom tipu odvodnje za periferne dijelove, a u mješovitom tipu odvodnje za centar naselja, dok kod manjih naselja sustav treba biti posve odvojen. Oborinske vode trebaju se rješavati, u zonama odvojene odvodnje kao i u naseljima sa odvojenim sustavima, otvorenim kanalima uz prometnice.

U kasnijoj fazi razvoja odvodnih sustava moguće je zatvaranje otvorenih oborinskih kanala odnosno zamjena njihove uloge zatvorenim kanalskim vodovima za oborinske vode.

3.8.3.3. Uređenje vodotoka i voda

Stanje uređenosti vodotoka i voda na području Grada i šire je takvo da sustav, s većim ili manjim problemima, funkcionira, no ne u optimalnim uvjetima. Gotovo svi kanali i vodotoci su regulirani no problemi se javljaju kod njihovog održavanja.

Planom se dakle ne predviđa nikakva značajnija korekcija trase kanala ili izgradnja novih već samo zahvati na njihovom optimalnom održavanju.

Obrana od poplavnih, vanjskih voda, i dalje će se provoditi sustavom pasivne obrane.

Za područje Grada obrana od poplavnih voda je značajna zato jer je dio površina ispod visokih voda.

Izgradnjom građevina obrane na uzvodnim dionicama van granica Grada te, ako se pokaže potrebnim, rekonstrukcijama nasipa na dionicama koje su nedovoljno sigurne, područje Grada biti će s velikom sigurnošću branjeno od poplavnih voda.

3.8.3.4. Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Melioracijski sustav u pravilu je dio ili podsustav većih vodnogospodarskih sustava. Pri rješavanju melioracijske problematike potrebno je sagledati sve utjecaje koji su u svom djelovanju ovisni jedan o drugom, a krajnji im je cilj povećanje produktivnosti tla. Dakle, teži se sveobuhvatnom rješavanju pri čemu je osnovno uređenje glavnih odvodnih recipijenata te obzirom na visinske odnose prema rijeci Dunav osiguranje dovoljnih kapaciteta precrpnih postaja. Obzirom da stanje sustava melioracijske odvodnje radi nedovoljnog održavanja nije optimalno, potrebno je kroz određeno razdoblje pojačanog održavanja dovesti sustav u normalno stanje nakon čega je potrebno redovno održavanje.

Budući je dio područja Grada zahvaćen procesima erozija i bujičnom aktivnošću vodotoka to je nužno protuerozijskim radovima ove procese staviti pod kontrolu.

Osnovne smjernice za sprječavanje i sanaciju erozija i bujica na području Grada obuhvaćaju:

- prikupljanje svih potrebnih podataka te izradu i vođenje katastra bujica i bujičnih tokova te erozijskih područja;
- dugoročno planiranje zajedničkog rješavanja zaštite od erozija sa šumarstvom, poljodjelstvom i drugim zainteresiranim;
- zajedno sa šumarstvom i poljodjelstvom utvrditi područja zabrane sječe i čišćenja šuma ugroženih područja;
- kontinuirano raditi na biološkim radovima koji podrazumijevaju:
 - pošumljavanje s vrstama i grmolikim raslinstvom koje je autohtono uz istovremeno terasiranje gdje je to moguće,
 - resekcionu sječicu šikara i zapuštenih šuma,
 - melioracije pašnjaka i suvrata,
 - podizanje retencionih voćnjaka s medonosnim drvećem i šibljem,
 - na poljoprivrednim površinama konturno oranje i konturno pojasnu obradu nagnutih terena i zamjenu ratarskih kultura višegodišnjim kulturama, pri tome se podrazumijeva i oranje paralelno sa slojnicama, a ne okomito na njih,
 - sistematizaciju proizvodnih površina,
 - sadnju vinograda u redovima paralelnim sa slojnicama,
 - zatravnjivanje uz odvodnjavanje i konzervaciju vlage.

Navedenim biološkim mjerama smanjiti će se koeficijent otjecanja, erozijski procesi svesti na najmanju mjeru a ekstremne protoke velikih voda postati manje.

- nastaviti s izvođenjem radova hidrotehničkog karaktera tj. građevinskim radovima u koritu bujica i neposrednom okolišu, kojima će se brdske vode na najbolji način odvesti u recipijente;
- izraditi operativne planove, projekte i ostalu potrebnu dokumentaciju za radove i građevine za sprječavanje štetnog djelovanja erozija i bujica.

Plovidba vodotocima, nije moguća.

Vodotoci na području Grada nemaju energetski potencijal dovoljan za proizvodnju električne energije pa se niti ne planiraju građevine za njezino pridobivanje.

Iako su poljodjelske površine još uvijek povremeno ugrožene od suvišnih voda, za stabilnu poljodjelsku proizvodnju rješavanje problema viška vode nije dostatno, već je potrebno i nadoknaditi deficit vode u ljetnim mjesecima.

Problem navodnjavanja posebno je izražen u sušnim godinama kada su zbog nedostatka vode u tlu, unatoč velikih ulaganja, urodi slabi. Naime, iako je raspored oborina u toku godine dobar, odstupanja od prosječnih veličina su velika tako da sušnom mjesecu prethode i ostali sušni. Veliki dio godišnjih oborina sada, nekontrolirano, oteče, a mogao bi se vodnogospodarski iskoristiti izgradnjom kompleksnih sustava kojima bi se korigirao i hod protoka koji nije povoljan.

Kako bi se utvrdili načini natapanja, izvori vode i površine koje bi bile podvrgnute ovom vidu poboljšanja uvjeta rasta kultura, nužno je izraditi odgovarajuću dokumentaciju (Studiju natapanja te Idejni projekt natapanja kao i ostalu projektnu dokumentaciju).

3.9. POSTUPANJE S OTPADOM

Cjelovit sustav gospodarenja otpadom može se definirati kao skup mjera koje se sastoje od nastajanja otpada, skupljanja i različitih načina obrade, a sve u skladu sa zaštitom okoliša, ekonomskom optimalizacijom i društvenom prihvatljivošću, te sve obuhvaćeno praktičnim sustavom koji je prihvatljiv nekoj regiji (gradu). Sustav obuhvaća uporabu širokog niza različitih metoda obrade i odlaganja otpada kao npr. smanjenje nastajanja otpada, ponovnu uporabu i reciklažu, odlagališta, kompostiranje, spaljivanje kao i alternativne metode.

U središtu cjelovitog sustava zbrinjavanja otpada nalazi se skupljanje i izdvajanje otpada, jer isti ima vrlo veliki utjecaj na moguće načine obrade, npr. kompostiranje i recikliranje.

Reciklaža materijala svodi se na vađenje korisnih tvari iz tijela otpada kao npr. papir, staklo metali, PET, te njihovo slanje na obradu. Ostatni otpad se spaljuje ili odvozi na odlagalište. Jedna od mogućnosti je i izdvajanje biorazgradivog otpada i njegovo kompostiranje.

Cjelovit sustav zbrinjavanja otpada uključuje jednu, više ili sve od navedenih opcija.

Zakonom je propisano da se općine/gradovi moraju pobrinuti za zbrinjavanje komunalnog otpada. Komunalni otpad je, prema Zakonu o otpadu (NN, 34/95.), otpad iz kućanstava, otpad koji nastaje čišćenjem javnih površina i otpad sličan otpadu iz kućanstava koji nastaje u gospodarstvu, ustanovama i uslužnim djelatnostima.

Dijelovi komunalnog otpada svrstavaju se u opasni otpad ukoliko sadrže tvari koje imaju jedno od ovih svojstava: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nagrizanje, nadražljivost, štetnost, toksičnost, infektivnost, kancerogenost, mutagenost, teratogenost, ekotoksičnost i svojstvo otpuštanja otrovnih plinova kemijskom reakcijom ili biološkom razgradnjom. Tvari s ovim svojstvima moraju se izdvojiti iz komunalnog otpada i dalje zbrinjivati na način koji propisuje zakon.

Prostornim planom uređenja Grada potrebno je osigurati lokaciju i prostor za aktivnosti kao što su:

- provedba kompostiranja biorazgradivog otpada iz domaćinstava, ugostiteljstva, te zelenog otpada s javnih površina, ratarskih površina i sl.,
- skladištenje izdvojeno prikupljenog ambalažnog stakla, papira i kartona, plastične ambalaže, metalnog glomaznog otpada, metala i sl.,
- otpadni građevinski materijal,
- odlagalište komunalnog otpada,
- odlagalište inertnog otpada,
- zbrinjavanje otpada životinjskog porijekla.

Osnovna koncepcija zbrinjavanja otpada na gradskoj razini, slijedom navedenog, obuhvaća sanaciju postojeće "Gradske deponije" u Belom Manastiru, određivanja lokacije gradskog odlagališta komunalnog otpada, te uspostavu sustava reciklažnih dvorišta po naseljima iz sastava Grada.

Postojeću deponiju nužno je sanirati tako da se spriječe daljnji negativni utjecaji odlagališta na okoliš, a konačni cilj sanacije je učiniti prostor potpuno neopasnim po zrak, vode i tlo, te mu odrediti drugu namjenu. Ovo područje je unutar granica građevinskog područja gradskog naselja B. Manastir pa jedan dio ove lokacije može biti stavljen u funkciju reciklažnog dvorišta.

Osnovna funkcija reciklažnog dvorišta je izdvojeno skupljanje korisnog i štetnog otpada koji nastaje na gravitirajućem području, a izvor su mu domaćinstva i sitni obrt. Za izgradnju reciklažnog dvorišta treba osigurati min 500 m² tloctne površine.

Kod određivanja lokacije trajnog odlagališta otpada moramo napomenuti da je Zakonom o otpadu obaveza Grada zbrinjavanje komunalnog otpada no, preporučuje se okrupnjavanje i regionalizacija kako bi se morao izgraditi što manji broj odlagališta čime je i cijena po kilogramu odloženog otpada niža. Prostornim planom Osječko-baranjske županije, ustroj sustava deponiranja planiran kroz tri faze:

- u prvoj fazi svesti broj odlagališta na prostoru Grada na jedno uz trenutno zatvaranje divljih deponija i sanaciju istih,
- u drugoj fazi napuštaju se okolna općinska odlagališta i ustrojava sustav baziran na većim odlagalištima. Na prostoru Županije planirano je 6 takvih, a jedno od njih je i B. Manastir,
- u trećoj fazi prelazi se na jednu regionalnu deponiju.

U sklopu regionalnog odlagališta osigurao bi se prostor za obrađivanje i skladištenje opasnog otpada s područja cijele Županije (dakle i Grada Belog Manastira), te prostor za postupanje s ostalim vrstama otpada uključujući komunalni. Iako je postupak realizacije regionalnog odlagališta u tijeku, sam postupak je dugotrajan, pa je nužno odrediti lokaciju gradskog odlagališta na području Grada. Obzirom na karakter postojećeg sustava prikupljanja otpada, ovo odlagalište već ima karakter subregionalnog odlagališta (jedno od 6 zacrtanih Županijskim planom).

Za lokaciju novog odlagališta predviđena je k.č.br. 1130 k.o. Branjin Vrh, površine 54.854 m² i namjene livada-salaš.

Položaj ove čestice je u sjeveroistočnom dijelu područja Grada, istočno od naselja Branjin Vrh uz Odvodni kanal Karašica.

3.10. SPRJEČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

3.10.1. Mjere zaštite voda

Kvaliteta vode vodotoka i kanala je pod utjecajem voda koje se nakon oborina slijevaju s oraničnih površina na kojima se pak primjenjuju pesticidi, mineralna i organska gnojiva, kao i ostale agrotehničke mjere, otpadnih i ostalih voda koje mogu biti zagađene te otpadnih voda naselja, koja svoje otpadne vode, najčešće, bez prethodne obrade upuštaju u vodotoke.

Generalno, zaštita voda treba se provoditi uz uvažavanje slijedećih principa:

- Treba sačuvati vode koje su još čiste;
- Treba sanirati ili ukloniti zagađenja uslijed kojih dolazi do ugrožavanja ili zagađivanja vode za piće na postojećim izvorima voda za opskrbu vodom;
- Poljoprivrednu proizvodnju u zaštitnim sanitarnim zonama izvorišta vode za piće treba prilagoditi uvjetima zaštite radi smanjenja prevelike količine nitrata u pitkoj vodi i to na način da se uvede kontrola upotrebe količine i vrsta zaštitnih sredstava, što je ujedno jedan od preduvjeta za orijentaciju na proizvodnju zdrave hrane (prioritetno unutar zaštitnih zona vodocrpilišta);
- Upotrebu pesticida, organskih i mineralnih gnojiva na svim ostalim poljoprivrednim površinama treba racionalizirati na način da se uz najmanju upotrebu postignu traženi učinci.
- Treba spriječiti nastajanje zagađenja na malim vodotocima, gdje uslijed moguće koncentracije zagađenja i ograničenog kapaciteta prijemnika, potrebne mjere zaštite prelaze tehničke ili ekonomske mogućnosti.
- Započeti s rješavanjem odvodnje u naseljima Grada i prioritetno završiti odvodni sustav u naselju B. Manastir. Treba uklanjati izvore zagađivanja voda, sprječavati i smanjivati zagađivanje na mjestu njegova nastajanja;

- Hitno (što je moguće prije) treba riješiti odvodnju i zbrinjavanje otpadnih voda gospodarskih subjekata (identifikacija zagađivača, njihovo uklanjanje ili provođenje zaštitnih mjera s naglaskom na dugoročno rješavanje problema izgradnjom uređaja za prethodno čišćenje otpadnih voda i/ili uvođenjem "čiste" tehnologije u proizvodne procese);
- Gospodarski subjekti priključeni na sustav javne odvodnje obvezatno moraju, primjereno tehnološkim procesima proizvodnje, kvalitetu otpadnih voda dovesti na razinu podobnu za upuštanje u odvodni sustav. Ovo pak podrazumijeva izradu uređaja za prethodno čišćenje otpadnih voda svugdje gdje izlazne otpadne vode ne odgovaraju traženoj kvaliteti;
- Kvalitetu površinskih i podzemnih voda treba stalno kontrolirati kao i kvalitetu efluenta kojima se u vode unose zagađenja;
- Treba ukloniti postojeća divlja odlagališta otpada i spriječiti nastajanje novih.

3.10.2. Mjere zaštite tla

Brojni su čimbenici koji utječu na (pojavu) onečišćenja tla, no najčešće su to ljudske aktivnosti (poljoprivreda, razvoj gospodarstva, gospodarenje vodama i otpadom).

Zaštita tla od onečišćivanja mora se provoditi u funkciji zaštite poljoprivrednog zemljišta i proizvodnje zdrave hrane, te zaštite zdravlja ljudi, životinja i biljnog svijeta.

Pri promatranju tla možemo ih promatrati kao čimbenika zaštite i kao čimbenika kojeg se štiti od onečišćenja.

U smislu zaštite, tla imaju sljedeće funkcije:

- Prirodne:
 - životna osnova i životni prostor za ljude, biljke, životinje i organizme u tlu;
 - sastavni dio prirodnog potencijala, osobito sa svojim sudjelovanjem u kružnim tokovima vode i hranjivih tvari;
 - razgradnje, filtera, rezerve i pretvorbe tvari;
- Funkcija arhiva prirodne i kulturne povijesti;
- Gospodarske funkcije:
 - ležište sirovina,
 - površina za naseljavanje i rekreaciju;
 - za biljnu proizvodnju;
 - za ostale načine gospodarskog i javnog korištenja, promet, opskrbu i odvodnju.

Kod utjecaja na tlo potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati oštećenje njegovih prirodnih funkcija, te njegovih funkcija arhiviranja prirodne i kulturne povijesti.

Zakon zabranjuje prenamjenu vrijednog obradivog zemljišta u nepoljoprivredno, a posebice u građevinske svrhe. Preporuča se zapuštene poljoprivredne površine privesti poljoprivrednoj proizvodnji dok ih se u brežuljkastom dijelu treba tretirati u suglasju s preporukama (smjernicama) zaštite od erozijske i bujične aktivnosti.

Šumsko zemljište treba pošumiti.

3.10.3. Mjere zaštite zraka od onečišćenja

Donošenjem Zakona o zaštiti zraka 1995. godine, Republika Hrvatska se opredijelila za sustavni pristup rješavanju problema zaštite zraka. Grad u okviru samoupravnog djelokruga uspostavlja područnu mrežu za praćenja kakvoće zraka na svom području. Predstavničko tijelo Grada određuje lokacije postaja u područnoj mreži i donosi program mjerenja kakvoće zraka i osigurava uvjete njegove provedbe. Podaci kakvoće zraka iz područne mreže su javni i objavljuju se jednom godišnje u službenom glasniku.

3.10.4. Mjere zaštite od buke

Na području Grada do sada nije vršeno mjerenje buke.

Sukladno Zakonu o zaštiti od buke, Grad osigurava izradu karte buke za utvrđivanje i praćenje razine buke.

U planovima užih područja (UPU, DPU) potrebno je odrediti predviđene razine buke, koje ne smiju prijeći najviše zakonom predviđene razine.

3.11. MJERE ZAŠTITE STANOVNIŠTVA OD RATNIH OPASNOSTI

Pravilnik o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu (NN, br. 2/91.) razvrstava naselja prema stupnju ugroženosti u 4 stupnja ugroženosti, ovisno o broju stanovnika naselja, određenim funkcijama, te geopolitičkom položaju.

Prema navedenom Pravilniku, Grad Beli Manastir nalazi se u 2. stupnju ugroženosti (ugroženi gradovi i naseljena mjesta) i treba se razdijeliti u jednu ili više zona u kojima se moraju graditi skloništa dopunske zaštite otpornosti 50 kPa i skloništa za zaštitu od radijacije, te jednu ili više zona u kojima se osigurava zaštita stanovništva u zaklonima. U svim zonama u kojima je obvezna izgradnja skloništa bilo koje otpornosti grade se porodična skloništa otpornosti 30 kPa.

Ostala naselja (Branjin Vrh, Šećerana i Šumarina) čija je veličina manja od 2000 stanovnika nisu prema navedenom Pravilniku kategorizirana u smislu ugroženosti i u njima nije obvezna izgradnja skloništa ili drugih objekata za zaštitu stanovništva.

II ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU GRADA

1.1. NAMJENA POVRŠINA

- (1.) U Prostornom planu uređenja Grada Belog Manastira (u daljnjem tekstu : PPUG) površine za razvoj i uređenje prikazane su u kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina" i određuju se za sljedeće namjene:
1. Površine za razvoj i uređenje naselja stalnog stanovanja:
 - građevinska područja naselja stalnog stanovanja: Beli Manastir, Branjin Vrh, Šećerana i Šumarina.
 2. Površine za razvoj i uređenje van naselja stalnog stanovanja
 - a) Građevinska područja
 - građevinsko područje naselja povremenog stanovanja istočno od Belog Manastira,
 - građevinsko područje gospodarske namjene-farma "Mala Karašica",
 - građevinsko područje groblja naselja Šećerana,
 - građevinsko područje groblja «Adica».
 - b) Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene
 - osobito vrijedno obradivo tlo,
 - vrijedno obradivo tlo,
 - ostala obradiva tla.
 - c) Šuma isključivo osnovne namjene
 - gospodarska šuma,
 - zaštitna šuma na prostoru Baranjske planine,
 - šuma posebne namjene.
 - d) Ostalo šumsko tlo isključivo osnovne namjene
 - e) Ostalo poljoprivredno tlo
 - f) Vodne površine
 - vodotoci,
 - jezera.
 - g) Prometne površine
 - h) Postojeće odlagalište komunalnog otpada unutar granica građevinskog područja naselja B. Manastir, te planirana lokacija pokraj naselja Branjin Vrh.
- (2.) Površine određene u kartografskom prikazu 1. "Korištenje i namjena površina" detaljnije se razgraničavaju na sljedeći način:
- sva građevinska područja (izgrađeni i neizgrađeni dio) prikazana su u kartografskim prikazima na katastarskim kartama u mjerilu 1:5.000.
- Detaljna namjena građevinskih područja utvrđuje se prostornim planovima užih područja ili na temelju Odredbi za provođenje PPUG (u daljnjem tekstu : Odredbe),
- osobito vrijedno poljoprivredno tlo detaljnije se određuje na temelju podataka o klasi poljoprivrednog zemljišta (pri čemu se I i II klasa smatraju osobito vrijednim obradivim tlom,

a III, IV i V vrijednim obradivim tlom) ili specijaliziranom studijom ili elaboratom kojim se detaljnije definira bonitetna vrijednost tala,

- šume gospodarske namjene i ostalo šumsko zemljište isključivo osnovne namjene utvrđuju se na temelju podataka o šumskom zemljištu tijela Državne uprave nadležnog za katastarske poslove i podataka Hrvatskih šuma,
- zaštitna šuma i šuma s posebnom namjenom utvrđuje se na temelju Odluke o proglašenju zaštitne šume i šume s posebnom namjenom,
- ostalo poljoprivredno tlo na temelju podataka o kulturi i bonitetnoj klasi. Dozvoljena je promjena poljoprivrednog zemljišta u šume i šumsko zemljište,
- prirodni vodni tokovi i akumulacije određeni su obalnom crtom koju utvrđuje ustanova s javnim ovlastima nadležna za vodnogospodarstvo, ili crtom vodnog dobra kojeg utvrđuje nadležna ustanova po posebnom propisu.
- prometne površine određuju se sukladno točki (3.) i (4.) ovih Odredbi,
- groblja se utvrđuju granicom postojeće katastarske čestice,
- postojeće odlagalište u samom naselju B. Manastir se sanira i napušta kroz utvrđeni vremenski period,
- odlagalište komunalnog otpada se nalazi na k.č. br. 1130 k.o. Branjin Vrh. Na ovoj lokaciji je i potencijalan smještaj subregionalnog centra za postupanje s otpadom koji obuhvaća i građevine za obradu i odlaganje ostalog opasnog otpada, građevinu za skladištenje opasnog otpada; sabirno mjesto opasnog otpada; građevinu za biološku i termičku obradu otpada te građevinu za obradu neopasnog tehnološkog otpada.

(3.) Prometne, energetske i vodnogospodarske građevine određene su funkcijom i kategorijom i prikazane na kartografskim prikazima br. 2.A. do 2.E.

Prostor za prometne i infrastrukturne građevine utvrđuje se na sljedeći način:

- za postojeće građevine prostor je utvrđen stvarnom parcelom i pojasom primjene posebnih uvjeta prema posebnim propisima. Sve postojeće građevine, bilo da se zadržavaju ili uklanjaju, mogu se rekonstruirati pri čemu su moguće izmjene trase u cilju poboljšanja funkcioniranja građevine u širini koridora definiranog prema posebnim propisima.
- trase novih infrastrukturnih građevina su orijentacijske i moguće ih je mijenjati unutar koridora čija ukupna širina iznosi:

za planiranu autocestu u koridoru Vc, (izrađeno Idejno rješenje trase i Studija o utjecaju na okoliš)	600,0 m,
za planiranu zaobilaznicu Belog Manastira	100,0 m,
za planiranu ostalu nerazvrstanu cestu	50,0 m,
za magistralne i međunarodne plinovode	1.000,0 m,
za srednjetačne distribucijske plinovode	25,0 m,
za magistralne vodove vodoopskrbe	200,0 m,
za vodoopskrbne cjevovode	100,0 m,
za kolektore odvodnog sustava	100,0 m,
za nadzemni dalekovod prijenosa električne energije 2x400 kV Ernestinovo-Pecs, dionica Ernestinovo-državna granica pošto je izgrađena SUO i dobivena lokacijska dozvola	70,0 m,
za DV 110 kV TS Beli Manastir EVP, ukoliko se pokaže potreba	100,0 m.

Širina koridora iz stavka 2. ove točke utvrđuje se simetrično u odnosu na os infrastrukturne građevine, prikazane u kartografskom prikazu.

Iznimno, širine novih infrastrukturnih koridora iz stavka 2. ove točke ne primjenjuju se u građevinskim područjima unutar kojih su koridori utvrđeni u kartografskim prikazima građevinskih područja.

Širine koridora propisanih ovim Planom, na građevine za koje je obvezna izrada SUO prikazani su na kartografskom prikazu br. 3.

- (4.) Lokacija novih građevina prometa i infrastrukture koje su u PPUG prikazane simbolom su orijentacijske, a detaljnije se utvrđuju na temelju projekta.

Lokacija mjerno-redukcijske stanice (MRS) Beli Manastir prikazana je simbolom, a detaljnije je utvrđena projektom magistralnog plinovoda Bolman-Beli Manastir te distribucijske mreže Grada Belog Manastira.

1.2. PODRUČJA POSEBNIH OGRANIČENJA U KORIŠTENJU

- (5.) U PPUG utvrđuju se sljedeća područja posebnih ograničenja u korištenju:

- područje osobito vrijednog predjela-kultiviranog krajobraza,
- zaštićena graditeljska baština,
- područje intenziteta potresa VII stupnja MCS ljestvice,
- područje pojačane erozije,
- vodozaštitno područje crpilišta "Livade",
- inundacijski pojas,
- koridori za planirane infrastrukturne građevine,
- zaštitne i sigurnosne zone oko građevina obrane.

Područja posebnih ograničenja iz stavka 1. prikazana su na grafičkim prikazima br. 3.A. "Uvjeti korištenja", 3.B. "Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite" i 4.A.-4.G. "Građevinska područja".

Poplavno područje utvrđeno Prostornim planom Osječko-baranjske županije (u daljnjem tekstu: PPŽ) naznačeno je kao branjeno područje s obzirom da je u međuvremenu zaštićeno od poplava.

- (6.) Područja posebnih ograničenja u korištenju detaljnije se utvrđuju na sljedeći način:

- područje osobito vrijednog predjela-kultiviranog krajobraza: granicom šumskog zemljišta za šumu «Haljevo», a za područje na Baranjskoj planini-granicom Grada, granicom građevinskog područja Belog Manastira i granicom označenom na kartografskom prikazu br. 3.A. «Uvjeti korištenja».
- zaštićena kulturna dobra na temelju akata o zaštititi,
- područje pojačane erozije na temelju granica koje utvrđuje nadležna pravna osoba s javnim ovlastima za poslove vodnogospodarstva,
- istražni prostor mineralne sirovine na temelju Odredbi iz PPŽ Osječko-baranjske,
- vodozaštitno područje crpilišta na temelju Odluke o sanitarnim zonama crpilišta donesene sukladno posebnom propisu,
- granicu inundacijskog pojasa utvrđuje ustanova s javnim ovlastima nadležna za vodnogospodarstvo i/ili Županijska skupština na lokalnim vodama te Državna uprava za vode na državnim vodama na prijedlog Hrvatskih voda.
- zaštitne i sigurnosne zone oko građevina obrane utvrđuje nadležno tijelo obrane.

- (7.) Uvjeti korištenja zaštićenih dijelova prirode, kulturnih dobara, vodozaštitnog područja crpilišta, poplavnog područja i inundacijskog pojasa te uvjeti gradnje u odnosu na intenzitet potresa utvrđuju se na temelju posebnih propisa.

- (8.) Na području osobito vrijednog predjela-kultiviranog krajobraza primjenjuju se uvjeti utvrđeni u točki (263.) ovih Odredbi.
- (9.) Na području pojačane erozije zabranjuje se:
- uklanjanje grmlja i visokog zelenila,
 - obrada poljoprivrednih površina i sađenje kultura okomito na slojnice terena,
 - izgradnja kojom se narušava stabilnost tla.

Projekti za gradnju na ovom području moraju sadržavati dokaz da se gradnjom ne narušava stabilnost tla.

Za građevinu na ovom području potrebno je ishoditi posebne uvjete koje utvrđuje pravna osoba s javnim ovlastima za poslove vodnogospodarstva.

- (10.) U koridorima planiranih prometnica i infrastrukture, čije širine su utvrđene u točki (3.) ovih Odredbi ne mogu se do utvrđivanja točne trase i lokacije planirati i graditi stambene i gospodarske građevine koje se sukladno Odredbama PPUG mogu graditi van građevinskih područja.

Iznimno, u koridorima nadzemnih elektroenergetskih građevina moguća je gradnja gospodarskih građevina, sukladno uvjetima pravne osobe s javnim ovlastima nadležne za gospodarenje elektroenergetskim građevinama.

Na prostoru određenom za koridore i lokacije prometnih i drugih infrastrukturnih građevina, a koji preostane nakon izgradnje građevine, prestaje ograničenje iz stavka 1. ove točke.

- (11.) U zaštitnim i sigurnosnim zonama oko građevina obrane ograničava se korištenje prostora na sljedeći način:
- U zoni posebne namjene i zoni zabranjene izgradnje potpuno je zabranjena bilo kakva izgradnja, osim objekata za potrebe obrane.
 - U zoni ograničene gradnje:
 1. Zabrana izgradnja objekata koji svojom visinom nadvisuju vojni kompleks (objekti viši od P+1) i time predstavljaju fizičku zapreku koja bi ometala rad vojnih uređaja. Zabrana izgradnje skladišta goriva i opasnih tvari, te ostalih sličnih objekata koji bi mogli negativno utjecati na sigurnost vojnog kompleksa.
 2. Zabrana izgradnje industrijskih i energetskih objekata, dalekovoda, antena, raznih objekata metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih objekata koji emitiranjem elektromagnetskih valova ili na drugi način ometaju rad vojnih uređaja, ugrožavaju sigurnost i tajnost vojnog kompleksa ili predstavljaju "unosan cilj" napada.
 3. Uz vojarnu osigurati nesmetani prolaz min. 10,00 m koji će se regulirati prostornim planovima užih područja.
 4. Postojeća stambena naselja i objekti ranije izgrađeni u ovoj zoni, mogu se proširivati i dograđivati, ovisno od konkretnih uvjeta, ali tako da njihova namjena nije protivna toč. 1 i 2 definicije ove zaštitne zone.
 5. Za izgradnju bilo koje vrste objekata u ovoj zoni obavezna je suglasnost MORH-a ako nije planom užeg područja drugačije određeno.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. GRAĐEVINE OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

- (12.) Na području Grada Belog Manastira izgrađene su ili se planira gradnja sljedećih građevina od važnosti za Državu:
- a) Prometne građevine
- Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima
 - autocesta Budimpešta-Beli Manastir-Osijek-Đakovo-Svilaj (BiH)-Ploče,

- zapadna zaobilaznica B. Manastira na cesti D7
 - Željezničke građevine s pripadajućim objektima, postrojenjima i uređajima, osim industrijskih kolosjeka
 - magistralna pomoćna pruga MP13 državna granica (R. Mađarska)-Beli Manastir-Osijek-Viškovci-Strizivojna, Vrpolje
 - međunarodni granični prijelaz I kategorije Beli Manastir
- b) Energetske građevine
- Elektroenergetske građevine
 - DV 2x400 kV Ernestinovo-Pecs (dionica Ernestinovo-državna granica)
 - Građevine za transport plina s pripadajućim objektima, postrojenjima i uređajima
 - planirani međunarodni plinovod Mohacs-Osijek,
 - planirani magistralni plinovod Belišće-Osijek (dionica Bolman-B. Manastir).
- c) Vodne građevine
- Regulacijske i zaštitne vodne građevine
 - regulacijske građevine i nasipi za zaštitu od štetnog djelovanja voda vodotoka Travnik i Karašica.
- d) Građevine posebne namjene
- Vojarna "Beli Manastir" u Belom Manastiru.
- (13.) Na području Grada izgrađene su ili se planira gradnja sljedećih građevina od važnosti za Županiju:
- a) Prometne građevine
- Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima
 - županijske ceste
 - Poštanske građevine
 - Izvršna jedinica Beli Manastir,
 - PU Beli Manastir,
 - PU Branjin Vrh.
 - Telekomunikacije
 - LS Beli Manastir,
 - UPS Branjin Vrh,
 - UPS Šećerana,
 - Bazne postaje (GSM).
- b) Energetske građevine
- Elektroenergetske građevine
 - DV 110 kV Osijek-Beli Manastir,
 - DV 110 kV Valpovo-Beli Manastir,
 - DV 110 kV Beli Manastir-Apatin,
 - DV 35 kV Beli Manastir-Kneževi Vinogradi,
 - DV 35 kV Beli Manastir-Branjin Vrh,
 - DV 35 kV Beli Manastir-Bolman.

- c) Vodne građevine
 - Građevine za korištenje voda
 - vodoopskrbni sustav grupnog vodovoda Beli Manastir.
- (14.) Prostor za građevine od važnosti za Državu i Županiju osigurava se na sljedeći način:
 - za prometne i infrastrukturne građevine sukladno točki (3.) i (4.) ovih Odredbi,
 - prostor za građevine posebne namjene utvrđen je u okviru postojećih granica građevinskih čestica vojnog kompleksa.
- (15.) Na kartografskim prikazima 2.A. do 2.E. sve građevine iz točke (12.) i (13.) ovih Odredbi označene su kao postojeće građevine i građevine koje su PPUG planirane za gradnju. Sukladno tome, prostor za gradnju građevina od važnosti za Državu i Županiju osigurava se prema točki (3.) i (4.) ovih Odredbi.

2.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA

2.2.1. Namjena građevina u građevinskom području naselja

- (16.) U građevinskom području naselja ne smiju se graditi građevine koje bi svojim postojanjem i uporabom neposredno ili posredno ugrožavale život, zdravlje i rad ljudi u naselju, odnosno vrijednosti čovjekova okoliša, niti se smije zemljište uređivati ili koristiti na način koji bi izazvao takve posljedice.
- (17.) U građevinskom području naselja stalnog stanovanja mogu se graditi građevine stambene, mješovite, javne i društvene namjene, gospodarske, športsko-rekreacijske, komunalne i posebne namjene, pomoćne i prometne građevine i građevine infrastrukture, te ostale građevine u funkciji razvoja i uređenja naselja, a prema uvjetima utvrđenim u ovom PPUG.
- (18.) U građevinskim područjima naselja povremenog stanovanja mogu se graditi građevine povremenog stanovanja, ugostiteljsko-turističke i športsko-rekreacijske namjene, poljoprivredne građevine (osim građevina za uzgoj životinja), građevine infrastrukture i ostale građevine u funkciji odmora i rekreacije.
- (19.) Detaljna namjena površina i građevina utvrđuje se u dokumentima uređenja užih područja, u kojima se mogu utvrditi i drugačiji uvjeti gradnje od uvjeta utvrđenih u ovome PPUG, ako je to njegovim odredbama dozvoljeno.

2.2.2. Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora u građevinskom području naselja stalnog i povremenog stanovanja

- (20.) Opći uvjeti gradnje primjenjuju se na sve građevne čestice i građevine u građevinskom području naselja stalnog i povremenog stanovanja.

2.2.2.1. Građevne čestice

- (21.) Građevna čestica je zemljište koje omogućuje gradnju i korištenje čestice sukladno Odredbama ovoga PPUG, koja ima direktan pristup s javne površine.

Građevna čestica ima direktan pristup ako je širina regulacijske linije min. 6.0 m ili na način utvrđen planom užeg područja ili točkom (139.) Odredbi.

Javnom površinom iz stavka 1., smatra se ulični koridor širine utvrđene u točki (189.) i (193.) ovih Odredbi, koji je kao javna površina spojen na sustav uličnih koridora u naselju i za koji su riješeni imovinsko-pravni odnosi.

Iznimno, čestica na kojoj su postojeće legalno izgrađene građevine može imati osiguran pristup na drugi način (služnost prolaza preko druge čestice i sl.).

- (22.) Za građevine koje se postavljaju na javne površine (kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetni vrtovi, spomenici i drugi elementi urbane opreme i slično) ne formiraju se građevne čestice nego se postavljaju na građevnu česticu javne površine.

- (23.) Za linearne infrastrukturne građevine (osim cesta) ne formiraju se građevne čestice nego se iste vode po postojećim česticama osim za pojedinačne građevine na trasi, kada je zbog funkcioniranja građevine potrebno formirati građevnu česticu.
- (24.) Građevna čestica za ceste i druge javno-prometne površine ne mora se formirati kao jedinstvena katastarska čestica.
- (25.) Građevna čestica infrastrukturne građevine koja je u funkciji prometa, veza, energetike, vodoopskrbe, odvodnje, vodoprivrede, (trafostanice, mjerno-redukcijske stanice, telekomunikacijski stupovi i sl.), može imati minimalnu površinu jednaku tlocrtnoj veličini građevine i ne mora imati regulacijsku liniju. Ukoliko se ta vrsta građevina postavlja na javnu površinu ili na građevnu česticu neke druge građevine ne mora se formirati posebna građevna čestica.
- (26.) Zajednička međa građevne čestice i javne površine je regulacijska linija, a dvorišne međe su međe građevne čestice sa susjednim katastarskim česticama, koje nisu javne.
- (27.) Koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) je odnos površine zemljišta pod svim građevinama na građevnoj čestici i ukupne površine građevne čestice.
Zemljište pod građevinom utvrđuje se sukladno posebnom propisu.
- (28.) Koeficijent iskorištenosti građevne čestice (k_{is}) je odnos građevinske (bruto) površine svih građevina na građevnoj čestici i površine građevne čestice.
Građevinska (bruto) površina utvrđuje se sukladno posebnom propisu.

2.2.2.2. Način i uvjeti gradnje građevina

- (29.) Način gradnje građevine određen je položajem građevine u odnosu na dvorišne međe građevinske čestice.
S obzirom na način gradnje sve građevine mogu biti: samostojeće, poluprisonjene i prisonjene u odnosu na dvorišne međe građevne čestice.
- (30.) Samostojeće građevine su one koje se grade na udaljenosti min. 3,0 m od svih dvorišnih međa.
Iznimno od stavka 1., samostojeće građevine mogu se jednom svojom stranom približiti dvorišnoj međi i na manju udaljenost, ali ne manju od 1,0 m.
Poluprisonjene građevine se jednim pročeljem nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja građevine od ostalih dvorišnih međa je min. 3,0 m.
Prisonjene građevine se s dva pročelja nalaze na dvorišnoj međi, a udaljenost drugih pročelja od dvorišne međe je min. 3,0 m.
- (31.) Smatra se da se pročelje nalazi na međi ako se više od 50% površine pročelja nalazi na međi. Dio tog pročelja koji se ne nalazi na međi mora od nje biti udaljen min. 1,0 m.
- (32.) Otvor na pročelju građevine koji se približava dvorišnoj međi pod kutem 45° ili manjim, mora biti udaljen min. 3,0 m od dvorišne međe.
Otvorima iz prethodnog stavka ne smatraju se fiksna ustakljenja neprozirnim staklom, veličine do 60x60 cm, dijelovi zida od neprozirnog materijala, te ventilacijski otvori promjera do 15 cm, odnosno 15x20 cm ako su pravokutnog oblika. Takvi otvori moraju biti na udaljenosti min. 1,0 m od međe.
- (33.) Udaljenost građevine od međe je udaljenost vertikalne projekcije svih nadzemnih dijelova građevine na građevnu česticu, u točki koja je najbliža toj međi, pri čemu se ne uzimaju u obzir dijelovi nadstrešnice, terase u prizemlju, strehe, krovništa i pristupne stepenice.
Udaljenost se uvijek mjeri okomito na među i to od vanjske završno obrađene plohe koja zatvara građevinu.
- (34.) Udaljenost ležećih krovnih otvora od međe mjeri se od najbliže točke plohe krova, uz sam rub otvora, a kod stojećih krovnih otvora od najbliže točke okvira ili drugog elementa koji zatvara taj otvor.

Navedene udaljenosti ne odnose se na krovne prozore koji se izvode na krovnoj plohi manjeg nagiba od 45°.

- (35.) Građevine mogu imati istake do 30,0 cm izvan građevne čestice na javnu površinu i to:
- u nadzemnim etažama: profilacije u žbuci i druge ukrasne elemente na pročelju te jednu stubu na ulazu u građevinu, uz uvjet da ostane slobodna širina pješačke staze min 1,5 m,
 - u podzemnim etažama: temelje i zaštitu hidroizolacije.
- (36.) Streha građevine može biti konzolno istaknuta do 1,5 m od regulacijske linije na javnu površinu, njezina vertikalna projekcija mora biti udaljena min. 0,5 m od kolnika, a njena visina na najnižem dijelu mora biti min. 3,0 m od javne površine, s tim da se riješi odvodnja zatvorenim sustavom na vlastitu parcelu.
- (37.) Građevine mogu imati pojedine istaknute dijelove izvan građevne čestice na javnu pješačku, kolno-pješačku ili zelenu površinu i to ukoliko se to odredi planom užeg područja.
- konzolno izvedene balkone, loggie, erkere i pojedinačne zatvorene dijelove građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene javne površine i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m, da istak ne bude više od 1,5 m u javnu površinu. Maksimalna bruto izgrađena površina istaknutih dijelova pojedine etaže ne smije biti veća od 5% bruto izgrađene površine etaže. Vertikalna projekcija istaka mora biti udaljena min. 0,5 m od ruba kolnika;
 - konzolno izvedene nadstrešnice i sl., i to u dijelu pročelja između gornjeg ruba otvora prizemlja i donjeg ruba otvora etaže iznad prizemlja građevine pod uvjetom da svijetla visina između uređene javne površine i donjeg ruba istaka ne bude manja od 3,0 m i da vertikalna projekcija istaka bude udaljena minimalno 0,5 m od ruba kolnika;
 - pristupne stube ispod nivoa terena do ulaza u poslovni prostor u podrumu maksimalno zajedno s ogradom istaknute 1,3 m od regulacijskog pravca pod uvjetom da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko stuba izvede ograda visine 1,0 m;
 - rampe i uređaji za pristup osobama s invaliditetom i drugim osobama smanjene pokretljivosti, pod uvjetom da se ne mogu riješiti na vlastitoj građevnoj čestici, da preostala slobodna širina pješačke komunikacije bude minimalno 2,25 m i da se oko njih izvede ograda visine 1,0 m;
 - rezervne izlaze iz skloništa ukoliko ih nije moguće izvesti unutar građevne čestice pod uvjetom da izlaz bude unutar javne površine i da ne bude unutar zone zarušavanja okolnih građevina,
 - svjetlarnike za podrumske prozore maksimalno istaknute 1,0 m, pod uvjetom da budu odozgo pokriveni staklenom opekrom, drugim prozirnim materijalom ili metalnom rešetkom u ravnini pješačke komunikacije;
 - liftovi za pristup do podrumske etaže istaknuti max. 1,5 m pod uvjetom da budu u ravnini pješačke staze;
 - priključke na komunalnu infrastrukturu.
- (38.) Ako je postojeća građevina izgrađena na više katastarskih čestica, ista se može rekonstruirati u postojećim vanjskim gabaritima zgrade.
- (39.) Postojećom građevinom se smatra legalno izgrađena građevina.
- (40.) Elementi kojima se određuje veličina građevine u ovome PPUG su: površina građevine (m²), bruto izgrađena površina građevine (m²), visina građevine (m), etažna visina građevine (oznaka i broj etaža).

Površina građevine je zemljište pod građevinom koje se utvrđuje sukladno stavku 2. točke (27.).

Bruto izgrađena površina građevine utvrđuje se sukladno stavku 2. točke (28.) ovih Odredbi.

Visina građevine je ukupna visina građevine od konačno zaravnatog terena ispred ulaza u građevinu do najviše točke građevine. Dimnjaci, antene, ventilacijski elementi i drugi slični istaci unutar kojih se ne nalaze zatvorene prostorije ne uračunavaju se u visinu građevine.

Etažna visina građevine je visina građevine izražena u broju etaža.

Etaže građevine su: podrum (P_o), suteran (S), prizemlje (P), katovi i potkrovlje (P_k).

Galerije se smatraju etažom ako je njihova površina veća od 1/3 površine etaže, a mogu se izvoditi u prizemlju i potkrovlju.

- (41.) Podrumom se smatra etaža čija kota gornjeg ruba stropne konstrukcije nije viša od 1,0 m od kote konačno zaravnatog terena, gledano s ulične strane, i koja je s najmanje jednom polovicom volumena ukopana u teren.
- (42.) Suteranom se smatra etaža čija kota gornjeg ruba stropne konstrukcije nije viša od 1,6 m od konačno zaravnatog terena, gledano s ulične strane, i koja je najmanje jednom polovicom volumena ukopana u teren.
- (43.) Potkrovljem se smatra tavanski prostor sa stambenom, mješovitom ili gospodarskom namjenom, koji mora zadovoljiti sve sljedeće uvjete:
- nadozid iznad stropne konstrukcije donje etaže može biti max. 1,5 m, mjereno na presjeku pročelja i donje linije krovne plohe.
 - u slučaju razvedenog tlocrta nadozid u pojedinim dijelovima može biti i viši, ali pod uvjetom da se zadrži ista ravnina krovne plohe, a veća visina nadozida je na max. 30% širine pročelja,
 - prozori se mogu izvesti na zabatnom zidu, u kosini krova ili kao stojeći krovni prozori. Vanjski rub bočnog zida (ili pregrade) stojećeg krovnog prozora mora biti na udaljenosti min. 1,00 m od dvorišnih međa, a ukupna širina svih fasadnih ploha stojećih krovni prozora na pojedinom pročelju može biti max. 50% širine pročelja,
 - potkrovlje može biti samo jednoetažno.
- (44.) Tavanom se smatra prostor ispod krovne konstrukcije, a iznad zadnje stropne konstrukcije koji nema namjenu, ako je visina nadozida iznad stropne konstrukcije donje etaže max. 0,5 m.
- Tavan može imati otvore na zabatnom zidu ili u kosini krova, ali samo u svrhu ventiliranja i minimalnog osvjetljenja.
- Površina pojedinačnih otvora ne smije biti veća od 1 m², s tim da površina svih otvora ne smije biti veća od 3 m²/100 m² površine tavana.
- Na tavanu se ne smiju izvoditi balkoni i lođe. Pristup do tavana može biti ljestvama, penjalicama, stubištem i sl.
- Ovako izveden tavan ne smatra se etažom.
- (45.) Balkon koji su dužom stranom paralelni s dvorišnom međom ili koji su položeni pod kutem manjim od 45° u odnosu na dvorišnu među moraju od nje biti udaljeni min. 3,0 m.
- (46.) Bočna strana balkona, lođe, terase i otvorenih pristupnih stuba koja se nalazi na udaljenosti manjoj od 1,0 m od dvorišne međe mora se zatvoriti neprozirnim materijalom u visini min. 1,80 m od gornje plohe poda.
- (47.) Ukoliko na zidu postojeće građevine izgrađene uz dvorišnu među ili na udaljenosti manjoj od 1,0 m, postoje legalno izgrađeni otvori, isti se moraju u slučaju izgradnje na susjednoj parceli zaštititi na način da se oko otvora izvede svjetlarnik. Svjetlarnik mora biti širi od otvora za 0,10 m sa svake strane, ali ne uži od 1,0 m. Udaljenost nasuprotnog zida svjetlarnika od prozora iznosi min. 2,0 m.
- Ukoliko se radi o ventilacijskim otvorima isti se moraju zaštititi samo ako se nalaze na samoj međi i to svjetlarnikom dimenzije 1,0x1,0 ili ventilacijskim kanalom spojenim na ventilacijski otvor. Ventilacijski kanal mora izlaziti u vanjski prostor.
- Moguća su i drugačija rješenja, uz suglasnost susjeda.
- (48.) Građevine treba oblikovati sukladno osobitostima lokacije, okolnog područja i krajolika u kojem se građevina nalazi.
- (49.) Oborinska voda ne smije se odvoditi na susjednu građevnu česticu ili građevinu.

- (50.) Maksimalne visine i etažne visine građevina kao i koeficijenti izgrađenosti (k_{ig}) utvrđene ovim Odredbama mogu se prostornim planovima užih područja propisati i drugačije.
- (51.) Sve građevine se moraju planirati, projektirati i graditi sukladno posebnom propisu o sprječavanju arhitektonsko-urbanističkih barijera.

2.2.2.3. Uvjeti uređenja građevnih čestica

- (52.) Na međama građevne čestice za gradnju građevina mogu se podizati ograde, ako planovima užih područja nije drugačije određeno.
- Uz regulacijsku liniju se izvode ulične ograde, a uz dvorišne međe dvorišne ograde.
- Ulična ograda može biti visine max. 1,80 m, a dvorišne max. 2,0 m, ako planovima užih područja nije drugačije određeno.
- (53.) Odvodnja voda s građevne čestice ne smije se riješiti na štetu susjednih čestica i građevina.

2.2.2.4. Način i uvjeti priključenja građevne čestice odnosno građevine na javnu prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu

- (54.) Ako se gradi kolni pristup od ceste do građevne čestice, on mora biti širine min. 3,0 m, ako planovima užih područja nije drugačije riješeno.
- Prilikom izgradnje kolnih pristupa preko javne površine ne smiju se ugrožavati postojeće građevine na javnoj površini ili onemogućavati njihovo korištenje.
- Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevine i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu.
- Vatrogasni prilaz mora se osigurati s javne površine, preko vlastite građevne čestice ili preko susjedne građevne čestice, ako je uknjiženo pravo prolaza.
- (55.) Ako na dijelu građevinskog područja postoji vodoopskrbna i kanalizacijska mreža, građevine se obvezno moraju priključiti na mrežu.
- (56.) Na neizgrađenom dijelu građevinskog područja, koje je prikazano na kartografskim prikazima građevinskog područja, ne može se graditi ako zemljište nije opremljeno na minimalnoj razini.
- Minimalna razina komunalne opremljenosti u građevinskim područjima naselja stalnog stanovanja je sljedeća:
- kolnik izveden u kamenom materijalu (makadam) min. širine 5,0 m, ili potvrda da je Grad preuzeo obvezu izgradnje kolnika,
 - mogućnost priključka na elektroenergetsku mrežu,
 - mogućnost priključka na javni vodovod ili na vlastiti bunar.

Osiguranje minimalne razine komunalne opremljenosti prema prethodnom stavku nije obvezno za građevine povremenog stanovanja te građevine koje za svoju funkciju ne trebaju kolni prilaz, odnosno elektroenergetski i vodovodni priključak.

2.2.3. Uvjeti gradnje stambenih građevina

2.2.3.1. Obiteljske stambene građevine

- (57.) Obiteljska stambena građevina je građevina stalnog stanovanja s najviše 3 stana.
- Jednoobiteljska stambena građevina je građevina s jednim stanom.
- Višeobiteljska stambena građevina je građevina s najviše 3 stana.
- (58.) Na jednoj građevnoj čestici obiteljskog stanovanja može se graditi samo jedna obiteljska stambena građevina te građevine gospodarske javne i društvene te pomoćne namjene, sukladno ovim Odredbama.
- Obiteljskom stambenom građevinom iz prethodnog stavka smatra se i građevina mješovite namjene s najviše 3 stana, čija je osnovna namjena stanovanje. Osnovna namjena građevine utvrđuje se sukladno točki (136.) ovih Odredbi.

Iznimno, ako na građevnoj čestici ima više postojećih obiteljskih stambenih građevina, moguća je njihova rekonstrukcija ili zamjenska gradnja pod uvjetom da se ne povećava postojeći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}), ako je veći od dozvoljenog, a zamjenske građevine se moraju graditi sukladno ostalim uvjetima Odredbi PPUG. Etažna visina dvorišnih zamjenskih građevina može se povećavati samo za podrum i potkrovlje s tim da ukupni broj etaža nakon nadogradnja može biti najviše podrum, prizemlje, kat i potkrovlje.

Iznimno od stavka 1. ove točke u slučaju da je postojeća stambena građevina zaštićena sukladno posebnom zakonu na jednoj građevnoj čestici može se dozvoliti gradnja dvije stambene obiteljske građevine, ukoliko nadležna ustanova za zaštitu kulturnih dobara, prema posebnom propisu uvjetuje da se zaštićena građevina mora zadržati u izvornom obliku.

Gospodarske građevine koje se mogu graditi na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja utvrđene su u točki (94.) ovih Odredbi.

Veličina i način korištenja građevne čestice

- (59.) U građevinskom području naselja utvrđuju se sljedeće najmanje veličine i najveći koeficijenti izgrađenosti građevnih čestica za obiteljsku stambenu gradnju:

NAJMANJA VELIČINA I NAJVEĆI KOEFICIJENT IZGRAĐENOSTI GRAĐEVNIH ČESTICA ZA OBITELJSKE STAMBENE GRAĐEVINE

NAČIN GRADNJE	NAJMANJA VELIČINA GRAĐEVNE ČESTICE (m ²)	NAJVEĆI KOEFICIJENT IZGRAĐENOSTI (k_{ig})
	U svim naseljima	
a) Samostojeći	300	0,3
b) Poluprisonjeni	250	0,4
c) Prisonjeni	150	0,5

- (60.) Iznimno od točke (59.) ovih Odredbi, veličina građevne čestice i koeficijent izgrađenosti mogu se utvrditi i drugačije u sljedećim slučajevima:

- kod zamjene postojeće obiteljske građevine novom, (u slučaju da nisu ispunjeni uvjeti za veličinu građevne čestice iz točke (59.) ovih Odredbi), nova se građevina može graditi na postojećoj građevnoj čestici manje veličine, a koeficijent izgrađenosti može biti veći, ali ne veći od postojećeg, ili
- za uglovne građevne parcele čija površina je manja od 260,0 m², na kojima se gradi građevina na prilsonjeni način gradnje, koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) može biti i veći, ali ne veći od 0,75, ili
- kada je to uvjetovano uvjetima zaštite kulturnih dobara.

- (61.) Obiteljske stambene građevine mogu se graditi do najviše 30,0 m dubine građevne čestice, mjereno od regulacijske linije.

Iznimno, građevine se mogu graditi i na većoj dubini, ako je tako riješeno planovima užih područja.

Uvjeti gradnje građevina

- (62.) Etažna visina obiteljske stambene građevine ne može biti veća od podruma ili suterena, prizemlja, kata i potkrovlja.

Iznimno, prostornim planovima užih područja mogu se utvrditi i veće etažne visine, ali ne veće od podruma ili suterena, prizemlja, 2 kata i potkrovlja.

- (63.) Na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije visina građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 4,5 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe.

2.2.3.2. Višestambene građevine

(64.) Višestambena građevina je građevina s min. 4 stana.

Veličina i način korištenja građevne čestice

(65.) Na jednoj građevnoj čestici može se graditi samo jedna višestambena građevina i pomoćne građevine u funkciji višestambene građevine.

Višestambenom građevinom smatra se i građevina mješovite namjene s min. 3 stana, čija je osnovna namjena stanovanje. Osnovna namjena građevine utvrđuje se sukladno točki (136.) ovih Odredbi.

(66.) Minimalna površina građevne čestice za višestambenu gradnju je sljedeća:

- 180,0 m² za građevne čestice na kojima je dozvoljen maksimalni koeficijent izgrađenosti 1,0,
- 450,0 m² u ostalim slučajevima.

(67.) Koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) za višestambenu izgradnju iznosi najviše:

- 1,0 ako su pomoćni sadržaji u sklopu građevine i ako su najmanje dvije granice građevne čestice istovremeno i regulacijske linije,
- 0,50 u ostalim slučajevima.

Uvjeti gradnje građevina

(68.) Najveća etažna visina višestambene građevine je podrum ili suteran i 5 nadzemnih etaža, izuzev u slučaju iz točke (69.) ovih Odredbi.

(69.) Na dijelu građevne čestice za višestambenu namjenu, u pojasu širine min. 20,0 m uz dvorišne međe koje graniče s građevnom česticom na kojoj je izgrađena građevina obiteljskog stanovanja, utvrđuju se sljedeći uvjeti gradnje:

- max. etažna visina je podrum i 3 nadzemne etaže (uključujući i potkrovlje),
- izgradnja višestambene građevine je dozvoljena do dubine od max. 30,0 m od regulacijske linije,
- na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije građevine na dvorišnoj međi može iznositi na toj međi max. 4,5 m od kote terena, neposredno uz među. Visina građevine odnosno dijela građevine može se povećavati udaljavanjem od međe s tim da max. visina građevine odnosno dijela građevine može iznositi 4,5 m + 1/2 udaljenosti od dvorišne međe,
- na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije visina vanjskog obodnog zida višestambene građevine prema susjednoj građevnoj čestici može iznositi najviše 4,5 m od kote terena susjedne čestice (neposredno uz među), uvećanih za 1/2 udaljenosti od te dvorišne međe.

(70.) Iznimno od točke (65.), (66.), (67.), (68.) i (69.) ovih Odredbi u planovima užih područja moguće je utvrditi i drugačije.

2.2.3.3. Građevine povremenog stanovanja

(71.) Građevinom povremenog stanovanja smatra se građevina namijenjena stanovanju u kojoj se boravi povremeno s ciljem odmora/rekreacije, obavljanja različitih poljoprivrednih djelatnosti i sl.

Veličina i način korištenja građevne čestice

(72.) U građevinskom području naselja povremenog stanovanja najveći koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) je 0,1, s tim da veličina površine pod građevinama ne može biti veća od 150,0 m², a veličina parcele ne može biti manja od 1000 m².

(73.) Na jednoj građevnoj čestici za povremeno stanovanje može se graditi samo jedna građevina povremenog stanovanja, pomoćne građevine i poljoprivredne građevine (osim za uzgoj životinja).

- (74.) Sve građevine na građevnoj čestici za povremeno stanovanje potrebno je locirati na način da se uklope u prirodni krajolik i da svojim položajem ne sprečavaju vrijedne vizure i insolaciju susjednih građevina za povremeno stanovanje.

Uvjeti gradnje građevina

- (75.) Građevine povremenog stanovanja su samostojeće i poluprisonjane.
- (76.) Etažna visina građevine povremenog stanovanja može biti max podrum ili suteran, prizemlje i potkrovlje.
- (77.) Krovšte građevine povremenog stanovanja ne smije imati nagib veći od 45°.
- (78.) Kod arhitektonskog oblikovanja građevine povremenog stanovanja potrebno je koristiti arhitektonske elemente i građevinske materijale sukladne autohtonoj gradnji, podneblju i krajobrazu.

Uređenje građevne čestice

- (79.) Ograda građevne čestice u građevnom području povremenog stanovanja mora biti transparentna ili od živice, a puna ograda može biti samo u donjem dijelu, visine max. 60,0 cm.
- (80.) Dio građevne čestice povremenog stanovanja oko građevina potrebno je hortikulturno riješiti autohtonom vegetacijom, na načina da se izgrađene strukture u najvećoj mogućoj mjeri zaklone od vizura iz prostora izvan građevinskog područja povremenog stanovanja.

2.2.4. Uvjeti gradnje građevina javne i društvene namjene

- (81.) Građevine javne i društvene namjene su građevine upravne, socijalne, zdravstvene, predškolske, obrazovne, kulturne i vjerske namjene i sl.
- (82.) Građevine društvene namjene mogu se graditi u građevinskim područjima naselja stalnog stanovanja, na zasebnim građevnim česticama i u sklopu građevnih čestica druge namjene, osim građevnih čestica prometa i infrastrukture.
- (83.) U sklopu građevnih čestica za gradnju proizvodnih građevina mogu se graditi građevine javne i društvene namjene isključivo za potrebe radnika koji rade na toj građevnoj čestici.

Veličina i način korištenja građevne čestice

- (84.) Veličina građevne čestice za javnu i društvenu namjenu utvrđuje se sukladno detaljnoj namjeni građevine, na način da se omoguću njezino normalno korištenje i sukladno posebnim propisima.
- (85.) Veličina građevne čestice za školu koja se gradi kao samostalna građevina iznosi min. 30-40,0 m²/učeniku.

Iznimno, u izgrađenim područjima kada postoje prostorna ograničenja ili kada postoji mogućnost korištenja slobodnih površina u blizini i sl., veličina građevne čestice može biti i manja, ali ne manja od 20,0 m²/učeniku.

- (86.) Veličina građevne čestice za dječji vrtić iznosi min. 25,0 m²/djetetu.

Iznimno, u izgrađenim područjima kada postoje prostorna ograničenja veličina građevne čestice može biti i manja, ali neizgrađena površina građevne čestice mora biti min. 10,0 m²/djetetu.

Ako se vrtić nalazi na parceli obiteljskog stanovanja, neizgrađena površina parcele mora biti min. 10,0 m²/djetetu.

- (87.) Najveći koeficijent izgrađenosti za zasebne građevne čestice javne i društvene namjene utvrđuje se sukladno točki (66.) ovih Odredbi.

Iznimno, od stavka 1., ove točke koeficijent izgrađenosti građevne čestice javne i društvene namjene može biti i veći ako se tako odredi prostornim planom užih područja.

- (88.) Kod gradnje dječjeg vrtića, jaslica ili osnovne škole preporuča se osigurati nesmetana insolacija učionica i prostorija za boravak djece na način da se građevina gradi na dovoljnoj udaljenosti od postojećih građevina.

Uvjeti gradnje građevina

- (89.) Maksimalna etažna visina građevine javne i društvene namjene utvrđuje se sukladno točki (68.), (69.) i (70.) ovih Odredbi.
- (90.) Na građevnim česticama javne i društvene namjene, sukladno detaljnoj namjeni građevine, potrebno je osigurati športske i rekreacijske površine i igrališta za korisnike prema potrebama i posebnim propisima.

2.2.5. Uvjeti gradnje građevina gospodarske namjene

- (91.) Građevine gospodarske namjene su proizvodne, poslovne, ugostiteljsko-turističke, turističke i poljoprivredne građevine.

Proizvodne građevine su građevine industrijske, zanatske i slične namjene u kojima se odvija proces proizvodnje.

Poslovne građevine su građevine uslužne, trgovačke i komunalno servisne namjene.

Ugostiteljsko-turističke građevine su smještajne, ugostiteljske i catering građevine u kojima se obavlja ugostiteljska djelatnost, sukladno posebnom propisu.

Poljoprivredne građevine su građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije, te uzgoj poljoprivrednih kultura i životinja.

2.2.5.1. Uvjeti gradnje građevina proizvodne, poslovne i ugostiteljsko-turističke namjene (u daljnjem tekstu : gospodarske namjene (PPUT))

- (92.) S obzirom na mogući utjecaj na okoliš, djelatnosti gospodarske namjene (PPUT) su:
- tihe i čiste djelatnosti;
 - djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš.
- (93.) Tihe i čiste djelatnosti gospodarske namjene (PPUT) su sve poslovne i proizvodne djelatnosti, osim djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš.
- (94.) Gospodarske djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš su:
- sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila,
 - sve vrste radionica za obradu drveta i metala,
 - praonice vozila,
 - ugostiteljski objekti tipa noćni bar, noćni klub, disko bar i disko klub,
 - ostale djelatnosti koje mogu stvarati buku veću od najviše dopuštenih razina buke, utvrđenih posebnim propisom,
 - djelatnosti koje su, sukladno posebnom propisu, razvrstane u I, II i III kategoriju ugroženosti od požara,
 - djelatnosti koje zahtijevaju dnevni transport roba i sirovina veći od 1,5 t,
 - djelatnosti u građevinama koje podliježu sanitarnom nadzoru, a koje su utvrđene posebnim propisom.
- (95.) Za gradnju građevina gospodarske namjene (PPUT) utvrđuju se sljedeći uvjeti:

LOKACIJA	DOZVOLJENA DJELATNOST	UVJETI KORIŠTENJA GRAĐEVNE ČESTICE I UVJETI GRADNJE GRAĐEVINA
NA GRAĐEVNOJ ČESTICI OBITELJSKE STAMBENE GRAĐEVINE	<ul style="list-style-type: none"> - tihe i čiste djelatnosti, - sljedeće djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš: <ul style="list-style-type: none"> • sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila • praonice vozila 	<ul style="list-style-type: none"> - max. bruto izgrađena površina zasebne gospodarske građevine je 100,0 m², - bruto izgrađena površina za sve gospodarske namjene (PPUT) na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja, uključujući površine gospodarske namjene u osnovnoj građevini i površinu zasebne gospodarske građevine, iznosi max 49% bruto izgrađene površine stambene i gospodarske namjene, - max. etažna visina građevine je podrum, prizemlje i potkrovlje, - max. visina građevine je 7,0 m, - na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije visina vanjskog obodnog zida gospodarske građevine prema susjednoj građevnoj čestici može iznositi max. 4,5 m od kote terena susjedne građevne čestice (neposredno uz među), uvećanih za 1/2 udaljenosti građevine od te dvorišne međe, - gospodarske građevine za djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš moraju biti udaljene min. 50,0 m od regulacijske linije, i min. 5,0 m od svih dvorišnih međa.
NA DIJELU ZASEBNE GRAĐEVNE ČESTICE U POJASU ŠIRINE MIN. 20,0 m OD DVORIŠNE MEĐE KOJA GRANIČI S GRAĐEVNOM ČESTICOM STAMBENE, TE JAVNE I DRUŠTVENE GRAĐEVINE	<ul style="list-style-type: none"> - tihe i čiste djelatnosti, - sljedeće djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš: <ul style="list-style-type: none"> • sve vrste radionica za popravak i servisiranje vozila • praonice vozila 	<ul style="list-style-type: none"> - najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,4, - max. visina građevine je 10,0 m, - na dubini većoj od 20,0 m od regulacijske linije visina vanjskog obodnog zida gospodarske građevine prema susjednoj građevnoj čestici može iznositi max. 4,5 m od kote terena susjedne građevne čestice (neposredno uz među), uvećanih za 1/2 udaljenosti građevine od te dvorišne međe, - gospodarske građevine za djelatnosti s potencijalno nepovoljnim utjecajem na okoliš moraju biti udaljene min. 50,0 m od regulacijske linije i min. 5,0 m od svih dvorišnih međa, - sve građevine za proizvodne djelatnosti moraju biti udaljene min. 5,0 m od dvorišnih međa. <p>Iznimno, građevine koje se grade u rubnim dijelovima naselja, mogu se graditi na dvorišnoj međi, ako je ona istovremeno i granica građevinskog područja.</p>
U OSTALIM SLUČAJEVIMA	<ul style="list-style-type: none"> - gospodarske građevine za sve gospodarske djelatnosti (PPUT) 	<ul style="list-style-type: none"> - najveći koeficijent izgrađenosti 0,6, - max. etažna visina: podrum i 3 nadzemne etaže, - max. visina građevine je 13,5 m.

(96.) Za gradnju građevina gospodarske namjene (PPUT) mogu se planom uređenja užih područja utvrditi i drugačiji uvjeti od uvjeta utvrđenih u točki (95.) ovih Odredbi.

(97.) Na građevnoj čestici gospodarske namjene (PPUT) mogu se graditi sljedeće građevine:

- proizvodne, poslovne i turističko-ugostiteljske građevine,
- prometne i infrastrukturne građevine,
- športske i rekreacijske građevine za potrebe radnika,
- jedna obiteljska stambena građevina s max. jednim stanom.

Iznimno, ako za to postoji potreba i prostorne mogućnosti, osim građevina iz prethodnog stavka mogu se graditi i građevine javnih i društvenih djelatnosti za potrebe radnika.

- (98.) Na građevnoj čestici gospodarske namjene može se graditi više gospodarskih građevina.
- (99.) U naseljima povremenog stanovanja mogu se graditi ugostiteljsko-turističke građevine, izuzev noćnog bara, noćnog kluba, disko-bara i disko-kluba, te smještajni kapaciteti koji su posebnim propisom utvrđeni u kategoriji seljačkog domaćinstva.

U naseljima povremenog stanovanja mogu se graditi trgovine mješovitom robom površine max. 150,0 m².

2.2.5.2. Uvjeti gradnje poljoprivrednih građevina

- (100.) U građevinskom području Belog Manastira nije dozvoljen uzgoj životinja, a u ostalim naseljima stalnog stanovanja uzgoj je dozvoljen i poljoprivredne građevine mogu se graditi u sljedećim područjima naselja:
- na građevnoj čestici obiteljske stambene gradnje - sve poljoprivredne građevine,
 - na zasebnoj građevnoj čestici - građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura.
- (101.) U građevinskom području naselja povremenog stanovanja poljoprivredne građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura mogu se graditi na građevnoj čestici povremenog stanovanja i na zasebnoj građevnoj čestici.
- (102.) Na neizgrađenoj građevnoj čestici obiteljskog stanovanja ne mogu se graditi poljoprivredne građevine za uzgoj životinja ako se istovremeno ne gradi stambena građevina.

Uvjeti i način korištenja građevne čestice

- (103.) Najmanja udaljenost poljoprivredne građevine od regulacijske linije na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja je:
- 30,0 m za građevine za smještaj stoke,
 - 20,0 m za građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije, te uzgoj poljoprivrednih kultura,
 - 20,0 m za gnojišta, kompostišta, gnojišne jame te vodonepropusne septičke i sabirne jame.

Kod uglovnih građevnih čestica udaljenost od regulacijske linije iz prethodnog stavka odnosi se na kraće regulacijske linije, a od duže regulacijske linije građevine moraju biti udaljene min. 3,0 m.

- (104.) Najmanja udaljenost građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije koji se grade na zasebnoj građevnoj čestici je min. 20,0 m od regulacijske linije.
- (105.) Najmanja udaljenost poljoprivrednih građevina od dvorišne međe je:
- 5,0 m za gnojišta, kompostišta i građevine u kojima se sprema sijeno ili slama ili su izgrađene od drveta,
 - 5,0 m za pčelinjake, ako su letišta okrenuta prema međi, a 3,0 m ako su okrenuta u suprotnom pravcu,
 - 1,0 m za ostale poljoprivredne građevine.

- (106.) Površina zasebne građevne čestice za gradnju poljoprivredne građevine ne može biti veća od 0,5 ha, ako planom užeg područja nije drugačije određeno.

Iznimno, postojeće građevne čestice na kojima su postojeće poljoprivredne građevine mogu biti i veće od utvrđenih u prethodnom stavku.

- (107.) Koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) građevne čestice za gradnju građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije je max. 0,6.

Koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) građevne čestice za gradnju građevina za uzgoj poljoprivrednih kultura je max. 0,3.

(108.) Najmanja udaljenost poljoprivredne građevine za smještaj životinja od regulacijske linije na građevnoj čestici obiteljskog stanovanja jednaka je:

- za svinje: četverostrukom broju uvjetnih grla (izraženo u m) + 30,0m,
- za ostale životinje i perad: broju uvjetnih grla (izraženo u m) + 30 m.

Zadane udaljenosti ne primjenjuju se na udaljenosti većoj od 80.0 m od regulacijske linije.

Najmanja udaljenost ostalih poljoprivrednih građevina od regulacijske linije je:

- 20,0 m za građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije, te uzgoj poljoprivrednih kultura,
- 45,0 m za gnojišta, kompostišta, gnojišne jame te vodonepropusne sabirne jame za potrebe poljoprivrednih građevina,
- 40,0 m za pčelinjake.

Kod uglovnih građevnih čestica udaljenost od regulacijske linije građevina iz stavka 1. i 2. ove točke odnosi se na kraće regulacijske linije, a od duže regulacijske linije građevine moraju biti udaljene min. 5,0 m.

(109.) Najmanja udaljenost građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije koji se grade na zasebnoj građevnoj čestici je min. 20,0 m od regulacijske linije.

(110.) Najmanja udaljenost poljoprivrednih građevina od dvorišne međe je:

- 5,0 m za gnojišta, kompostišta i građevine u kojima se sprema sijeno ili slama ili su izgrađene od drveta,
- 5,0 m za pčelinjake, ako su letišta okrenuta prema međi, a 3,0 m ako su okrenuta u suprotnom pravcu,
- 1,0 m za ostale poljoprivredne građevine.

(111.) Najmanja udaljenost pčelinjaka od postojećih građevina za uzgoj stoke je 10,0 m.

Najmanja udaljenost gnojišta, gnojišnih jama, te vodonepropusnih sabirnih jama od postojećih građevina za snabdijevanje vodom (bunari, cisterne i sl.) je 20,0 m.

Uvjeti gradnje građevina

(112.) U građevinskom području naselja stalnog stanovanja maksimalni kapacitet građevina za uzgoj životinja može biti 50 uvjetnih grla. Uvjetna grla se utvrđuju sukladno točki (160.) ovih Odredbi.

Ako Grad svojom Odlukom utvrdi manji broj uvjetnih grla od dozvoljenih u prethodnom stavku, primjenjivat će se Odluka.

(113.) Maksimalna tlorisna površina građevine za uzgoj životinja ne može biti veća od potrebne za iskazani kapacitet, što je potrebno obrazložiti u projektu.

(114.) Maksimalna etažna visina poljoprivredne građevine može biti podrum, prizemlje i potkrovlje, pod uvjetom da se potkrovlje koristi za skladištenje poljoprivrednih proizvoda i hrane za životinje.

Maksimalna visina poljoprivredne građevine iznosi 6,0 m.

(115.) Visina vanjskog obodnog zida poljoprivredne građevine prema susjednoj građevnoj čestici može biti max. 4,5 m od kote terena susjedne čestice (neposredno uz među), uvećanih za 1/2 udaljenosti od te dvorišne međe.

(116.) Građevine za smještaj životinja ne mogu imati ventilacijske otvore okrenute prema dvorišnoj međi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od međe.

2.2.6. Uvjeti gradnje športsko-rekreacijskih građevina

(117.) Športsko-rekreacijske građevine su različite vrste građevina namijenjenih športu i rekreaciji kao što su športske dvorane, tereni, kupališta i sl.

(118.) U ovome PPUG utvrđuje se mreža športskih građevina na području Grada, sukladno posebnom propisu. Mrežu športskih građevina čine sljedeće postojeće i planirane športske građevine:

MREŽA ŠPORTSKIH GRAĐEVINA

GRAĐEVINE	BROJ POSTOJEĆIH JEDINICA	BROJ PLANIRANIH JEDINICA	UKUPNI BROJ JEDINICA
Dvorane	0	4	4
Otvoreni bazeni	1	0	1
Zračne streljane	0	5	5
Streljane ostale	0	2	2
Kuglane	0	6	6
Nogomet	6	0	6
Mali nogomet, rukomet, odbojka, košarka	1	15	16
Tenis	1	4	5
Boćanje	0	3	3
Ostali otvoreni tereni	0	3	3

Broj i vrsta građevina i otvorenih igrališta koje čine jedinicu utvrđeni su posebnim propisom.

Postojeće športske građevine potrebno je dopuniti sadržajima koji čine jedinicu športskih građevina, sukladno posebnom propisu.

- (119.) Planiranu mrežu športskih građevina moguće je proširivati bez ograničenja.
- (120.) Športske građevine se grade u građevinskim područjima naselja.
- (121.) Za gradnju športsko-rekreacijskih građevina primjenjuju se odredbe za gradnju javnih i društvenih građevina i posebni propisi.
- (122.) Otvorene športske terene potrebno je orijentirati u pravcu sjever-jug, a odklon od ovog pravca može biti max. 20°. Ako su od kolnika udaljeni manje od 10,0 m potrebno ih je ograditi ogradom visine min. 2,0 m.
- (123.) U svim naseljima je potrebno graditi dječja igrališta, sukladno potrebama stanovništva.
- Razmještaj dječjih igrališta je potrebno uskladiti s prostornom organizacijom naselja i osigurati odgovarajuću dostupnost u zavisnosti o dobnoj skupini djece za koju se igralište gradi.

2.2.7. Uvjeti gradnje pomoćnih građevina

- (124.) Pomoćnim građevinama smatraju se garaže, drvarnice, spremnici i ljetne kuhinje, bazeni za vlastite potrebe i sl. građevine koje su u funkciji stambene građevine na čijoj se čestici nalaze.

Veličina i način korištenja građevne čestice

- (125.) Na građevnoj čestici stambene namjene pomoćna građevina može se graditi samo u dvorišnom dijelu građevne čestice, iza osnovne građevine, gledano u odnosu na regulacijsku liniju.
- Ukoliko građevna čestica ima regulacijske linije s više strana, pomoćna građevina se mora graditi uz dvorišnu među, a od regulacijskih linija mora biti udaljena min. 3,0 m.
- Iznimno, odredbe stavka 1. i 2. ne odnose se na gradnju garaža.

Uvjeti gradnje građevina

- (126.) Zbrojena bruto izgrađena površina prizemlja svih pomoćnih građevina može biti max. 50% ukupne bruto izgrađene površine prizemlja osnovne građevine na čijoj se čestici nalazi.
- (127.) Najveća etažna visina pomoćne građevine može biti podrum i prizemlje.
- (128.) Maksimalna visina obodnog zida pomoćne građevine prema susjednoj građevnoj čestici može biti max. 4,5 m od kote terena susjedne građevne čestice (neposredno uz među), uvećanih za 1/2 udaljenosti od te dvorišne međe.

2.2.8. Uvjeti gradnje komunalnih građevina

- (129.) Komunalne građevine su groblja, tržnice na malo i reciklažna dvorišta.

- (130.) U ovome PPUG sva se postojeća groblja u građevinskom području naselja zadržavaju na postojećim katastarskim česticama.

Namjena građevina koje se mogu graditi na groblju te uvjeti gradnje i uređenja groblja utvrđuju se posebnim propisom.

- (131.) Tržnice na malo grade se na zasebnim građevnim česticama uz koje je u neposrednoj blizini obvezno izgraditi parkirališta za opskrbu i korisnike, sukladno uvjetima iz točke (195.) ovih Odredbi.

Tržnice na malo mogu imati max. etažnu visinu Po+p+1+Pk, max. koeficijent Izgrađenosti može biti 1,0, a ostali uvjeti gradnje tržnica na malo utvrđuju se sukladno posebnom propisu.

- (132.) U građevinskom području naselja potrebno je izgraditi najmanje jedno reciklažno dvorište.

Reciklažno dvorište se gradi na zasebnoj građevnoj čestici, veličine min. 500,0 m².

Reciklažno dvorište se mora ograditi te koristiti na način da se njegovim korištenjem ne ugrožava ili onemogućava korištenje susjednih građevnih čestica.

2.2.9. Uvjeti gradnje građevina koje se grade na javnim površinama

- (133.) Građevine koje se grade na javnim površinama su kiosci, nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu, tende, ljetne terase, oglasni panoji, kontejneri za otpad (eko-otoci), telefonske govornice, spomenici, fontane, ostala urbana oprema i sl.

Kiosci su građevine u kojima se prodaja robe na malo i ugostiteljske usluge obavljaju kroz odgovarajući otvor na samom kiosku bez ulaza kupca u prodajni prostor.

Površina na koju se postavlja kiosk i pristup do pješačke površine moraju se izvesti od tvrdog materijala.

- (134.) Građevine koje se grade na javnim površinama ne smiju ometati ili ugrožavati odvijanje prometa, održavanje infrastrukture, površinsku odvodnju i dr.

Ako se građevine postavljaju uz ili na pješačku površinu, mora se osigurati kontinuirani pješački prolaz širine min. 2,25 m.

2.2.10. Uvjeti gradnje građevina mješovite namjene

- (135.) Građevine mješovite namjene su građevine s više namjena, pri čemu niti jedna namjena ne smije ograničavati ili onemogućavati korištenje građevine za potrebe njezinih drugih namjena.

- (136.) Građevine mješovite namjene grade se sukladno uvjetima utvrđenim u ovome PPUG za osnovnu namjenu građevine.

Osnovna namjena građevine mješovite namjene je ona namjena koja ima najveći udio u bruto površini građevine. Ako je udio različitih namjena jednak, prioritet imaju stambena odnosno javna i društvena namjena.

- (137.) U višestambenim građevinama komunikacijski prostori za pristup stanovima moraju biti potpuno odvojeni od prostora za pristup ostalim namjenama.

Iznimno od prethodnog stavka, prostori onih namjena koje se prema posebnim propisima mogu obavljati u stambenim prostorima mogu imati pristup iz komunikacijskih prostora za pristup stanovima.

- (138.) Gospodarska namjena u građevini mješovite namjene, u kojoj je jedna od namjena stanovanje i/ili javna i društvena namjena, može biti samo za tihe i čiste djelatnosti.

2.2.11. Uvjeti gradnje ostalih građevina

- (139.) Zasebna građevna čestica na kojoj se gradi garaža mora imati minimalnu površinu 3,0x5,0 m i minimalno 3,0 m dugu regulacijsku liniju, a najveći koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 1,0.

2.2.12. Uvjeti uređenja naselja

- (140.) U javnom prostoru naselja moraju se zadržati sve građevine male sakralne arhitekture (kapelice, poklonci, raspela) u izvornom obliku.

Iznimno, ako to zahtijeva rekonstrukcija prometnica, mogu se izmjestiti u neposrednu blizinu postojeće lokacije.

- (141.) Uz obje strane ulica u naseljima, osobito glavnih, gdje god je to moguće treba podizati tradicijske bjelogorične drvorede. (a postojeće crnogorične postupno uklanjati i zamjenjivati bjelogoričnim).

Postojeće površine parkova ne smiju se smanjivati, a u njima se dozvoljava gradnja isključivo građevina prometa i infrastrukture te spomen obilježja, fontana i druge urbane opreme.

2.3. IZGRAĐENE STRUKTURE VAN NASELJA

- (142.) Van naselja stalnog i povremenog stanovanja u ovome PPUG dozvoljava se gradnja na sljedećim područjima:

- građevinska područja van naselja,
- područje Grada van građevinskog područja.

2.3.1. Uvjeti gradnje u građevinskim područjima van naselja stalnog i povremenog stanovanja

Gospodarska zona- farma "Mala Karašica"

- (143.) U zoni je dopuštena gradnja poljoprivrednih građevina, pratećih građevina gospodarske namjene u funkciji pojedinih poljoprivrednih građevina ili zone u cjelini, građevina športsko-rekreacijske, javne i društvene namjene samo za potrebe radnika te zone, te infrastrukturnih građevina.

U zoni je također dopuštena gradnja građevina mješovite namjene, ako su namjene građevina sukladne namjenama iz prethodnog stavka.

- (144.) Za gradnju građevina u zoni primjenjuju se Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora iz poglavlja 2.2.2. ovih Odredbi.

Koeficijent izgrađenosti cijele zone ne može biti veći od 0,2.

Najveća etažna visina građevina Po+P+1+Pk, osim za specifične građevine kao što su silosi i sl. za koje se zbog posebnosti tehnološkog procesa ne uvjetuje etažna visina.

Groblja

- (145.) U PPUG utvrđena su građevna područja za dva postojeća groblja koja se nalaze van građevinskih područja naselja.

Uvjeti gradnje groblja utvrđuju se sukladno posebnom propisu.

Od naselja do groblja koje pripada tom naselju potrebno je izgraditi pješačku stazu izvan kolnika.

Pješačka staza se mora povezati na sustav pješačkih prometnica u naselju.

2.3.2. Uvjeti gradnje van građevinskog područja

- (146.) Van građevinskih područja mogu se graditi sljedeće građevine:

- a) Na poljoprivrednom zemljištu I. i II. bonitetne klase
 - građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
 - građevine za istraživanje energetskih mineralnih sirovina,
 - stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti.
- b) Na poljoprivrednom zemljištu ostalih bonitetnih klasa
 - građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
 - rekreacijske građevine,
 - građevine za istraživanje mineralnih sirovina,

- stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, a sve u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti.
 - c) U šumama i na ostalom šumskom zemljištu isključivo osnovne namjene
 - građevine infrastrukture, sukladno kartografskim prikazima,
 - građevine za gospodarenje šumom.
 - d) Na ostalom poljoprivrednom tlu,
 - građevine koje se mogu graditi na poljoprivrednom zemljištu, sukladno načinu korištenja.
 - e) Na vodama i unutar vodnog dobra
 - vodne građevine,
 - građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
 - građevine za vađenje pijeska i šljunka,
 - građevine za rekreaciju i to samo na temelju plana užeg područja.
- (147.) Katastarska čestica na kojoj se grade građevine van građevinskog područja mora imati pristup s javne površine.
- Pod javnom površinom iz stavka 1. ove točke podrazumijevaju se postojeće ceste i poljski putevi, ako zadovoljavaju potrebe vatrogasnog pristupa i prometne uvjete utvrđene sukladno posebnom propisu i to u cijeloj dužini do priključka na javnu cestu (a za rekreacijske objekte na vodi pristup se može osigurati vodnim putem).

- (148.) Oko gospodarskih i stambenih građevina koje se grade van građevinskog područja obvezna je sadnja niskog i visokog zelenila, a ograđivanje građevne čestice je dozvoljeno isključivo ogradom od pletiva s parapetom visine max. 30,0 cm ili živicom. Max visina ograde je 1,8 m.

Ograditi se može i poljoprivredno zemljište sukladno uvjetima iz prethodnog stavka.

2.3.2.1. Stambene građevine van građevinskog područja

- (149.) Van građevinskog područja mogu se graditi samo stambene građevine obiteljskog načina gradnje za vlastite potrebe, na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu.

Pod obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom podrazumijeva se poljoprivredni posjed min. veličine utvrđene u točki (155.) ovih Odredbi, u sklopu kojeg se nalaze gospodarske građevine za potrebe poljoprivredne djelatnosti, zajedno sa stambenom građevinom.

Na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu dozvoljena je gradnja samo jedne obiteljske stambene građevine.

Stambena građevina ne može se graditi van građevinskog područja ako prije toga nisu izgrađene građevine namijenjene za poljoprivrednu djelatnost.

- (150.) Udaljenost stambene građevine od građevinskog područja naselja stalnog i povremenog stanovanja mora biti min. 500,0 m, od razvrstane ceste min. 50,0 m, a od autoceste min. 100,0 m.
- (151.) Bruto izgrađena površina stambene građevine koja se gradi van građevinskog područja može biti max. 20% od površine izgrađenih zatvorenih gospodarskih građevina. Iznimno, na posjedima manjim od 5,0 ha bruto izgrađena površina stambene građevine ne može biti veća od 200 m².
- (152.) Etažna visina stambene građevine koja se gradi van građevinskog područja može biti max. podrum ili suteran i dvije nadzemne etaže.

2.3.2.2. Gospodarske građevine van građevinskog područja

- (153.) Gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i seoskog turizma su:
- poljoprivredne građevine za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije te uzgoj poljoprivrednih kultura i životinja (stoke, peradi i krznaša), te ribnjaci,

- gospodarske građevine za primarnu doradu i preradu u sklopu kompleksa za intenzivni uzgoj životinja,
 - ugostiteljsko-turističke građevine za smještaj i prehranu u seoskom turizmu.
- (154.) Poljoprivredne građevine van građevinskog područja mogu se graditi na poljoprivrednom tlu isključivo osnovne namjene (P1), (P2) i (P3) i ostalom poljoprivrednom tlu u sklopu namjene "ostalo poljoprivredno tlo" (OP), sukladno posebnom propisu i ako su zadovoljeni uvjeti utvrđeni ovim Odredbama u pogledu minimalne veličine posjeda, udaljenosti od građevinskog područja i javnih prometnica i minimalnog broja uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja.
- (155.) Minimalna veličina posjeda na kojem se mogu graditi poljoprivredne građevine van građevinskog područja je sljedeća:
- 15,0 ha za građevine u funkciji intenzivne ratarske proizvodnje, ili
 - 5,0 ha za građevine u funkciji uzgoja voća, ili
 - 3,0 ha za građevine u funkciji uzgoja povrća, ili
 - 1,0 ha za građevine u funkciji uzgoja vinove loze, ili
 - 0,5 ha za građevine u funkciji uzgoja cvijeća i sadnica.

Posjedom iz stavka 1. ove točke smatra se zemljište koje je u površini od min. 60% u vlasništvu investitora, a preostali dio može biti državno zemljište u zakupu. Ako posjed čini više katastarskih čestica, na min. 80% površine posjeda katastarske čestice moraju biti fizički povezane. Čestice se smatraju fizički povezane i ako ih dijele melioracijski kanali i poljski putovi. Najmanje 50% posjeda treba biti na području Grada Belog Manastira.

- (156.) Udaljenost poljoprivrednih građevina za smještaj poljoprivrednih proizvoda i mehanizacije ne može biti manja od 500,0 m od građevinskog područja.
- Odredbe iz stavka 1. ove točke ne odnosi se na poljoprivredne građevine za uzgoj poljoprivrednih kultura.
- (157.) Broj uvjetnih grla koja se mogu uzgajati van građevinskog područja mora biti veći od 50.
- (158.) Minimalna udaljenost građevine za smještaj životinja od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste:

**MINIMALNA UDALJENOST GRAĐEVINE ZA SMJEŠTAJ ŽIVOTINJA
OD RAZVRSTANE CESTE**

Broj uvjetnih grla	Minimalna udaljenost od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste (u m)	
	Državne ceste	Županijske i lokalne ceste
51-100	100	100
101 do 400	150	100
> 400	200	150

Udaljenosti iz tablice ne odnose se na prateće sadržaje.

Udaljenost pratećih sadržaja, osim infrastrukture, od ruba zemljišnog posjeda razvrstane ceste mora biti min. 50,0 m.

- (159.) Građevine za smještaj životinja van građevinskog područja ne mogu se graditi u vodozaštitnim zonama, u kojima je zabrana gradnje takvih građevina utvrđena posebnim propisom i odlukama o sanitarnoj zaštiti zone vodocrpilišta, donesenim na temelju tog propisa.
- (160.) Građevine za smještaj životinja moraju se udaljiti od građevinskog područja na minimalnu udaljenost, zavisno o kapacitetu građevine.

Kapacitet građevine iskazuje se u uvjetnim grlima (U_g), a izračunava se na način da se broj životinja u jednom turnusu pomnoži s koeficijentom k iz sljedeće tablice:

KOEFIČIJENTI ZA IZRAČUN UVJETNIH GRILA

VRSTA STOKE	k
krave, steone junice	1,00
bikovi	1,50
volovi	1,20
junad 1-2 godine	0,7
junad 6-12 mjeseci	0,5
telad	0,25
krmače+prasad	0,30
tovne svinje preko 6 mjeseci	0,25
mlade svinje 2 do 6 mjeseci	0,13
prasad do 2 mjeseca	0,02
teški konji	1,20
srednje teški konji	1,00
laki konji	0,80
ždrebad	0,75
ovce, ovnovi, koze i jarci	0,10
janjad i jarad	0,05
konzumna perad	0,002
rasplodne nesilice	0,0033
nojevi	0,25
kunići	0,007

Za sve ostale životinje koje nisu navedene u tablici broj uvjetnih grla utvrđuje se na način da se broj grla u jednom turnusu pomnoži s prosječnom težinom životinje na kraju turnusa i podijeli s 500.

- (161.) Minimalna udaljenost građevina za smještaj životinja od granica građevinskog područja iznosi:

**MINIMALNA UDALJENOST GRAĐEVINA ZA SMJEŠTAJ ŽIVOTINJA OD
GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA**

Kapacitet građevine izražen u uvjetnim grlima (U_g)	Udaljenost od granice građevinskog područja naselja (m)
51-100	$U_g \times 2$
101-300	$0,5 (U_g - 100) + 200$
301-400	$0,5 (U_g - 100) + 250$
401-500	$0,5 (U_g - 100) + 300$
> 500	min. 500,0

Udaljenost iz prethodnog stavka odnosi se i na gnojišta i lagune, a ne odnosi se na ostale građevine.

- (162.) Na građevnoj čestici građevine za smještaj životinja mogu se graditi prateći sadržaji (klaonica, hladnjača, skladišta i mješaonica stočne hrane, kompostište, spremišta strojeva i alata, prostorije za boravak radnika, uredi, infrastruktura, garaže, parkirališta, manipulativne površine, nadstrešnice i sl.), te jedna jednoobiteljska stambena građevina. Prateći sadržaji mogu biti samo u funkciji djelatnosti uzgoja životinja, a prostori za boravak djelatnika samo garderobno-sanitarni prostori, te prostorije za dnevni odmor.

Uredske prostorije mogu biti samo 5% bruto građevinske površine dijela građevine za smještaj životinja.

Prateći sadržaji iz stavka 1. ove točke mogu se graditi samo nakon izgradnje ili istovremeno s izgradnjom osnovnih građevina.

Građevine za smještaj životinja moraju biti udaljene min. 5,0 m od svih međa građevne čestice.

- (163.) Ribnjakom se smatraju bazeni i ostale vodne površine za uzgoj akvakulture.

Izgradnja novih ribnjaka izvan građevinskog područja moguća je samo na zemljištu katastarskih kultura: močvara, trstik i neplodno tlo, u napuštenim koritima i rukavcima rijeka i vodotoka te ostalom poljoprivrednom tlu (PŠ) i ostalom obradivom tlu (P3). Iznimno, ribnjak se može graditi i na vrijednom obradivom tlu (P2), ako se nalazi u sklopu poljoprivrednog gospodarstva iz točke (152.) ovih Odredbi.

Minimalna površina ribnjaka za uzgoj mlađi, koji se gradi izvan građevinskog područja, je 3ha, a za uzgoj konzumne ribe je 5ha. Iznimno, ribnjaci koji se grade u sklopu poljoprivrednog gospodarstva mogu biti manje površine.

Udaljenost ribnjaka od susjednih katastarskih čestica mora biti min. 5m.

Izgradnja ribnjaka ne smije štetno utjecati na vodni režim susjednog obradivog zemljišta.

Uz ribnjake je moguće graditi građevine za potrebe uzgoja ribe, bruto površine max. 12m² na 1ha vodne površine ribnjaka i max. etažne visine P.

Građevinama za potrebe uzgoja ribe smatraju se: spremišta hrane, alata i opreme, prostorije za boravak radnika, garaže i sl. Ove građevine moraju biti udaljene min. 3m od svih međa katastarske čestice i 5m od ruba ribnjaka i za njihovu gradnju ne primjenjuju se odredbe o minimalnoj komunalnoj opremljenosti.

- (164.) Prateći sadržaji za primarnu doradu i preradu (klaonica, hladnjača, mješaonice stočne hrane i sl.) mogu biti isključivo u funkciji osnovne proizvodnje i mogu se graditi pod uvjetom da kapacitet građevine za uzgoj životinja iznosi min. 100 uvjetnih grla.

Maksimalni kapacitet prateće građevine za primarnu doradu i preradu mora odgovarati maksimalnom kapacitetu osnovne proizvodnje, te se u projektu mora dokazati da su količine sirovina za doradu i preradu sukladne kapacitetu farme.

- (165.) Gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma su građevine za pružanje ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu, utvrđene posebnim propisom, a mogu se graditi isključivo ako je izgrađena ili se istovremeno gradi stambena građevina. Ove građevine ne mogu se graditi na poljoprivrednom zemljištu I i II bonitetne klase odnosno na osobito vrijednom obradivom tlu (P1).

- (166.) Etažna visina gospodarske građevine u funkciji seoskog turizma može biti max. podrum/suteren, prizemlje i potkrovlje, a njezina bruto izgrađena površina može iznositi max. 20% bruto izgrađene površine zatvorenih gospodarskih građevina.

2.3.2.3. Rekreativne građevine van građevinskog područja

- (167.) Rekreativne građevine koje se grade van građevinskog područja su: trim staza, konjička staza, kupalište, i sl., građevine u funkciji rekreacije.

Van građevinskog područja ne mogu se graditi zatvorene rekreativne građevine.

Rekreativne građevine ne mogu se graditi na poljoprivrednom zemljištu I i II bonitetne klase odnosno na osobito vrijednom obradivom tlu (P1).

2.3.2.4. Građevine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina

- (168.) Na području Grada nisu utvrđena eksploatacijska polja mineralnih sirovina.

Nova istražna polja mogu se formirati na vrijednom obradivom tlu (P2), ostalom obradivom tlu (P3), gospodarskim šumama (Š1), ostalom šumskom zemljištu isključivo osnovne namjene (ŠZ), ostalom poljoprivrednom tlu, šumama i šumskom zemljištu (PŠ), a za energetske mineralne sirovine i na osobito vrijednom obradivom tlu (P1).

U sklopu eventualnog istražnog polja dozvoljena je gradnja građevina u funkciji istraživanja mineralnih sirovina.

2.3.2.5. Pomoćne građevine van građevinskog područja

- (169.) Pomoćne građevine van građevinskog područja mogu se graditi na građevnoj čestici na kojoj je izgrađena stambena građevina koja se prema ovim Odredbama može graditi van građevinskog područja.

Najveća etažna visina pomoćne građevine iz prethodnog stavka može biti podrum i prizemlje.

2.3.2.6. Prometne i ostale infrastrukturne građevine

- (170.) Prometne i ostale infrastrukturne građevine van građevinskog područja grade se sukladno ovim Odredbama, izuzev onih odredbi koje se odnose isključivo na gradnju u građevinskom području.

- (171.) Van granica građevinskog područja mogu se graditi stajališta, benzinske postaje i druge građevine u funkciji prometa.

Benzinske postaje mogu se graditi u pojasu dubine max. 150,0 m od osi postojeće javne ceste, sukladno posebnom propisu.

Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice benzinske postaje može biti 0,5.

Na građevnoj čestici benzinske postaje mogu se graditi prateći sadržaji (prostorije za boravak djelatnika, uredi, infrastruktura, parkirališta, manipulativne površine i sl.).

Kod postojećih cesta dodatni sadržaji koji se mogu graditi na građevnoj čestici benzinske postaje su ugostiteljski, trgovački i servisni, a koeficijent izgrađenosti građevne čestice tim sadržajima ne može biti veći od 0,25.

Ugostiteljski sadržaj za smještaj iz prethodnog stavka može biti isključivo tipa motel.

- (172.) Uz nove ceste mogu se graditi svi sadržaji predviđeni projektom ceste.

2.3.2.7. Ostale građevine van granica građevinskog područja

- (173.) Van granica građevinskog područja, na prostorima primjerenim za tu namjenu, mogu se graditi manje vjerske građevine kao križevi, poklonci, kapelice i sl. te spomen obilježja, najveće bruto razvijene površine do 30,0 m².

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

- (174.) Gospodarske djelatnosti su sljedeće:

- poljoprivreda, šumarstvo, lovstvo i ribarstvo,
- eksploatacija mineralnih sirovina,
- industrija,
- graditeljstvo,
- trgovina,
- ugostiteljstvo i turizam,
- promet, telekomunikacije i skladištenje,
- proizvodnja i opskrba strujom, plinom i vodom,
- ostale usluge.

- (175.) U naseljima stalnog stanovanja građevine gospodarskih djelatnosti mogu se graditi na građevnoj čestici drugih namjena i na zasebnoj građevnoj čestici.

Građevine gospodarskih djelatnosti unutar građevinskog područja grade se sukladno uvjetima gradnje u građevinskim područjima, utvrđenim ovim Odredbama.

- (176.) U građevinskom području naselja povremenog stanovanja dozvoljeno je:

- obavljanje poljoprivredne proizvodnje,
- gradnja građevina u funkciji poljoprivrede (osim građevina za uzgoj životinja),

- gradnja građevina ugostiteljstva, turizma i trgovine, sukladno točki (99.) ovih Odredbi.

- (177.) U ovome PPUG utvrđena je nova gospodarska zona "Mala Karašica".
- (178.) Površine van granica građevinskog područja naselja stalnog i povremenog stanovanja i ostalih građevinskih područja namjenjuju se djelatnostima poljoprivrede, šumarstva, lovstva, ribarstva, seoskog turizma, eksploataciji mineralnih sirovina, prometu, telekomunikacijama i opskrbi strujom, plinom i vodom, te odvodnji voda, sukladno ovim Odredbama i posebnim propisima.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

- (179.) U ovome PPUG društvenim djelatnostima se smatraju sljedeće djelatnosti:
- uprava,
 - socijalna zaštita,
 - zdravstvo,
 - predškolski odgoj,
 - obrazovanje,
 - kultura,
 - vjerske aktivnosti,
 - udruge i sl.
- (180.) Planirana mreža javnih i društvenih djelatnosti sadrži osnovne sadržaje koji prema PPŽ-u moraju biti zastupljeni u središnjim naseljima, a moguće ju je proširivati bez ograničenja.

Društvene djelatnosti	Beli Manastir	Branjin Vrh
Uprava, sudstvo	- ispostave organa državne uprave - županijska izvršna tijela - gradska izvršna tijela	- mjesni odbor
Školstvo	- srednje škole - osnovne škole - učenički dom	- osnovna škola
Kultura	- kinematograf - muzeji - radio - knjižnice	- dom kulture
Zdravstvo	- opća bolnica - dom zdravlja - ljekarne - veterinarska ambulanta	- zdravstvena stanica - ljekarna - veterinarska ambulanta
Socijalna skrb	- centar za socijalnu skrb - dječji vrtići i jaslice - dom za djecu	

Za vjerske građevine, udruge i sl. prostor će se osigurati sukladno potrebama.

- (181.) Za potrebe društvenih djelatnosti koristit će se postojeće građevine ili graditi nove u građevinskim područjima naselja, sukladno uvjetima utvrđenim u ovim Odredbama.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

- (182.) Trase novih prometnih i infrastrukturnih građevina prikazane su u kartografskim prikazima br. 2.A.-2.E., te u kartografskim prikazima građevinskih područja, a osnovni uvjeti utvrđivanja koridora i površina definirani su u točki (3.) i (4.) ovih Odredbi.
- (183.) Prilikom gradnje novih infrastrukturnih vodova nižih razina, koji nisu prikazani na kartografskim prikazima PPUG, potrebno je težiti njihovom objedinjavanju u infrastrukturne koridore.
- (184.) Vodovi infrastrukture u pravilu se polažu u javne površine. Iznimno, mogu se polagati i na ostalim površinama uz osigurani pristup.

Ostale površine iz prethodnog stavka su:

- u građevinskim područjima – neizgrađene površine između regulacijske linije i građevnog pravca,
 - van građevinskog područja – neizgrađeni površine.
- (185.) Postojeće prometne i infrastrukturne građevine, koje se u ovome PPUG uklanjaju ili zamjenjuju novima, mogu se održavati i rekonstruirati na postojećoj trasi do izgradnje nove mreže.

5.1. PROMETNI SUSTAV

- (186.) Mreža postojećih razvrstanih javnih cesta utvrđena je u ovome PPUG, a kategorija prometnica utvrđena je na temelju Odluke nadležnog Ministarstva.

Kategorija svih prometnica na području Grada može se mijenjati sukladno izmjenama Odluke iz stavka 1. ove točke bez promjene ovoga PPUG. Od dana stupanja na snagu Odluke, na tu prometnicu i okolni prostor primjenjuju se uvjeti gradnje utvrđeni ovim Odredbama, sukladno novoj kategoriji prometnice.

- (187.) Ulični koridor u naselju je prostor između regulacijskih linija, koji je namijenjen gradnji kolnika, parkirališta, kolno-pješačkih prilaza građevinskoj parceli, prometnih površina pješačkog, biciklističkog i javnog prometa, te vođenja svih vrsta infrastrukturnih vodova, uključujući i odvodni sustav oborinske odvodnje, uređenju zelenih površina, postavljanju urbane opreme i sl.
- (188.) Svi ulični koridori u građevinskom području na koje postoji neposredan pristup s građevnih čestica, ili su uvjet za formiranje građevnih čestica, moraju biti povezani u jedinstveni prometni sustav.
- (189.) Za nove ulične koridore u građevinskim područjima naselja potrebno je osigurati širinu:
- 25,0 m za ulični koridor kojim prolazi državna cesta,
 - 20,0 m za ulični koridor kojim prolazi županijska cesta,
 - 18,0 m za ulični koridor kojim prolazi lokalna cesta,
 - 18,0 m za ulične koridore kojima prolaze ostale ceste čija je dužine preko 150,0 m.
- (190.) U slučaju da se zbog postojećih građevina, prirodnih ili drugih specifičnih prostornih ograničenja ne može osigurati preporučena širina uličnog koridora, za nove ulične koridore čija je dužina preko 150,0 m mogu se utvrditi i manje širine, ali ne manje od sljedećih:

MINIMALNA ŠIRINA ULIČNIH KORIDORA ZA KOLNI PROMET, DUŽINE PREKO 150,0 m

KATEGORIJA CESTE U ULIČNOM KORIDORU	Minimalna širina uličnog koridora (m)	
	Otvoreni sustav oborinske odvodnje	Zatvoreni sustav oborinske odvodnje
Državna	20,0	18,0
Županijska	18,0	14,0
Lokalna cesta	18,0	14,0
Ostale ceste	16,0	12,0

- (191.) Za nove ulične koridore čija dužina je manja ili jednaka 150,0 m, širina uličnog koridora ne može biti manja od:

MINIMALNA ŠIRINA ULIČNIH KORIDORA ZA KOLNI PROMET, DUŽINE MANJE OD 150,0 m

SMJER KOLNOG PROMETA	Minimalna širina uličnog koridora (m)	
	Otvoreni sustav oborinske odvodnje	Zatvoreni sustav oborinske odvodnje
Dvosmjerni promet	12,0	10,0
Jednosmjerni promet	10,0	8,0

Ulice dužine manje ili jednake 150,0 m mogu biti i slijepe.

- (192.) Širine koridora iz točke (189.), (190.) i (191.) ovih Odredbi ne odnose se na postojeće ulične koridore, koji se nalaze u izgrađenom području i na područje povremenog stanovanja.

Izgrađeno područje iz prethodnog stavka je izgrađeno građevinsko područje označeno na kartografskim prikazima građevinskih područja.

- (193.) Na području povremenog stanovanja za pristup do građevne čestice mogu se koristiti i postojeći poljski putovi, a novi pristupni putevi moraju biti širine min. 4,0 m.

Udaljenost građevina od osi razvrstanih prometnica mora biti min.:

- kod državnih cesta 12,5 m,
- kod županijskih cesta 10,0 m,
- kod lokalnih cesta i ostalih javnih cesta 9,0 m.

- (194.) Sve ceste namjenjene javnom prometu na području Grada moraju biti opremljene horizontalnom i vertikalnom signalizacijom, prema Hrvatskim normama.

Sve prometne površine trebaju biti izvedene sukladno posebnom propisu o sprječavanju stvaranja arhitektonsko-urbanističkih barijera, tako da na njima nema zapreke za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

Nije dozvoljena gradnja građevina, zidova i ograda, te podizanje nasada koje zatvaraju vidno polje vozača i time ugrožavaju promet. Određivanje polja preglednosti utvrđuje se na temelju posebnog propisa za javne ceste.

- (195.) U svim naseljima Grada mora se uz sve stambene građevine, građevine javne i društvene te gospodarske namjene, izgraditi minimalni broj parkirališnih mjesta prema sljedećim normativima:

MINIMALNI BROJ PARKIRALIŠNIH MJESTA

Namjena građevina	Jedinica	Broj parkirališnih mjesta
Obiteljske stambene građevine	1 stan	1,00
Višestambene građevine	1 stan	1,20
Trgovački (maloprodaja)	25 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Robne kuće, trgovački centri	60 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Tržnice na malo	25 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Poslovne zgrade, uredi, agencije	100 m ² bruto izgrađene površine	2,00
	< 50 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Industrija i skladišta	100 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Servisi i obrt	100 m ² bruto izgrađene površine	2,00
Ugostiteljstvo	15 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Osnovne škole i vrtići	1 učionica/grupa	2,00
Zdravstvene građevine	40 m ² bruto izgrađene površine	2,00
Vjerske građevine	40 m ² bruto izgrađene površine	1,00
Građevine mješovite namjene	-	∑ parkirališnih mjesta za sve namjene u sklopu građevine

Broj parkirališta za športsko-rekreacijske građevine utvrđuje se prema posebnom propisu.

Pri određivanju parkirališnih potreba za građevine, ili grupe građevina s različitim sadržajima, može se predvidjeti isto parkiralište za različite svrhe i namjene građevina, ako se koriste u različito vrijeme.

- (196.) Na javnim parkiralištima i u javnim garažama potrebno je osigurati parkirališna mjesta za invalide prema posebnom propisu.

- (197.) Sukladno namjeni građevine izgradnja parkirališta se mora riješiti na sljedeći način:

- obiteljske stambene građevine
 - na vlastitoj građevnoj čestici,
 - u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice,
- višestambene građevine
 - na vlastitoj građevnoj čestici,
 - u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice,
 - na parkiralištu udaljenom max. 100,0 m od građevine
- poslovne građevine (trgovačke i ugostiteljske i poslovne zgrade, uredi, agencije, servisi i obrt)
 - na vlastitoj građevnoj čestici,
 - u uličnom koridoru u širini regulacijske linije građevne čestice
 - u uličnom koridoru, u širini regulacijske linije građevne čestice,
 - na parkiralištu udaljenom do max. 100,0 m od građevine,
- robne kuće i trgovački centri
 - na vlastitoj građevnoj čestici,
- proizvodne građevine i skladišta
 - na vlastitoj građevnoj čestici
 - u uličnom koridoru u širini regulacijske linije građevne čestice,
- javne i društvene, športsko-rekreacijske i vjerske građevine
 - na vlastitoj građevnoj čestici,
 - u uličnom koridoru u širini regulacijske linije građevne čestice,
 - na parkiralištu udaljenom max. 200,0 m od građevine,
- građevine mješovite namjene
 - sukladno načinu rješavanja izgradnje parkirališta za osnovnu namjenu.

Pod parkiralištem podrazumijeva se i prostor u garaži.

- (198.) Pod pojmom "vlastita građevna čestica" iz točke (199.) ovih Odredbi podrazumijeva se građevna čestica na kojoj je izgrađena osnovna građevina.

Pod pojmom "ulični koridor u širini regulacijske linije" podrazumijeva se neizgrađeni prostor između regulacijske linije i kolnika na onoj strani ulice na kojoj se nalazi građevna čestica, pod uvjetom da se u tom prostoru osigura pješački prolaz širine kao u ostalom dijelu ulice, a najmanje 1,20 m.

Pod pojmom "parkiralište" podrazumijeva se vlastito ili javno parkiralište ili garaža koji su planirani ili su izgrađeni za potrebe nove građevine ili prenamjenu postojeće.

Potvrdu da se javno parkiralište ili garaža može koristiti za potrebe građevine izdaje Grad.

- (199.) Način rješavanja izgradnje parkirališta utvrđen u točki (197.) ovih Odredbi obvezno se primjenjuje i u slučaju prenamjene postojećih građevina, za dio građevine koji se prenamjenjuje, te kod rekonstrukcije za dio građevine koji se rekonstruira, ako je zbog prenamjene odnosno rekonstrukcije potreban veći broj parkirališnih mjesta od broja potrebnog za postojeću namjenu.

- (200.) U užem području centra Belog Manastira potrebno je dati prednost pješačkom i biciklističkom prometu.

- (201.) Širina pješačkih prometnica utvrđuje se sukladno broju korisnika, prostornim uvjetima i ambijentalnim obilježjima, ali ne može biti manja od 1,20 m.

Pješačke prometnice se grade odvojeno od kolnika i po mogućnosti od kolnika odvojene zelenim zaštitnim pojasom.

- (202.) U naseljima je potrebno razvijati mrežu biciklističkog prometa (a između naselja i proizvodne/poslovne/mješovito-gospodarske zone i sl., potrebno je izgraditi biciklističku stazu).

Uvjeti gradnje biciklističkih staza utvrđeni su posebnim propisom.

- (203.) Temeljem projektne dokumentacije moguće je predvidjeti denivelirane prijelaze nekategoriziranih cesta i puteva s planiranom autocestom, a koji nisu naznačeni u PPUG Belog Manastira.

- (204.) Nakon izgradnje planirane autoceste izgradnja stambenih objekata, kao i objekata koji zahtijevaju istu razinu buke u prostoru kao i stambeni objekti, prema posebnom propisu ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 250,0 m od osi planirane autoceste.
- (205.) Planirana je rekonstrukcija i modernizacija magistralne pomoćne željezničke pruge MP13, kao i pratećih uređaja i građevina, u skladu s njenom kategorijom u željezničkoj mreži.
- (206.) Križanja željezničke pruge s kategoriziranim i nekategoriziranim cestama i putevima moraju se osigurati sukladno posebnom propisu.
- (207.) Prijelazi planirane zaobilaznice Grada Belog Manastira (Vc) preko magistralne pomoćne željezničke pruge MP13 moraju biti denivelirani.
- (208.) Planirana je rekonstrukcija željezničkog kolodvora Beli Manastir kako bi mogao prihvatiti dulje vlakove. U okviru željezničkog kolodvora B.Manastir moguće je urediti lokaciju željezničkog graničnog prijelaza.
- (209.) U skladu s prometnim potrebama u konačnom rješenju predviđena je izgradnja drugog kolosjeka.

5.2. POŠTANSKI PROMET

- (210.) Razvoj poštanske djelatnosti koji se odnosi na modernizaciju poslovnog prostora usmjeren je na građevinsko područje naselja, te se PPUG i detaljnim planovima uređenja moraju osigurati prostorne pretpostavke za nesmetani razvoj.

Razvoj poštanske djelatnosti odnosit će se samo na adaptacije i održavanje poslovnih prostora, te eventualno uređenje enterijera (pristup, pločnik, parkirališna mjesta i sl.).

5.3. TELEKOMUNIKACIJSKA MREŽA

- (211.) Razvoj nepokretne telekomunikacijske mreže u ovome PPUG planira se proširenjem kapaciteta komutacija, te daljnjim razvojem mjesnih mreža.

Spojni vodovi i komutacijski čvorovi u nepokretnoj mreži, te bazne postaje u pokretnoj mreži označeni su na kartografskom prikazu br. 2.B. "Pošta i telekomunikacije".

Mjesne mreže razvijat će se sukladno dinamici gospodarskog, društvenog i prostornog razvitka Grada.

- (212.) Mjesna telekomunikacijska mreža u građevinskim područjima u pravilu se gradi u zelenom pojasu ulica, a u ulicama s užim profilom polaže se ispod nogostupa sustavom distribucijske telekomunikacijske kanalizacije i mrežnim kabelima.
- (213.) Za razvoj pokretne telekomunikacijske mreže potrebno je izgraditi bazne postaje s pripadajućim antenskim stupovima i neophodnim kabelskim vodovima.

Dozvoljena gustoća baznih postaja sa samostojećim antenskim stupom prema PPOBŽ-u je jedan antenski stup po naselju. Kako u naselju Beli Manastir postoji bazna postaja sa samostojećim stupom ovim PPUG se ne predviđa gradnja novih baznih postaja sa samostojećim antenskim stupom unutar građevinskog područja naselja Beli Manastir, kao ni gradnja novih baznih postaja sa samostojećim antenskim stupom u drugim naseljima.

Planirana gustoća baznih postaja s antenskim stupom izvan građevinskih područja naselja prikazana je na kartografskom prikazu 2.B. Pošta i telekomunikacije. Bazne postaje s antenskim stupom mogu se razmiještati u radijusu od 500 m u odnosu na simbol dan na karti pod uvjetom da ne zahvati građevinsko područje naselja.

Potrebna visina antenskih stupova je od 20-50 m.

- (214.) Bazne postaje koje nisu na samostojećem antenskom stupu se moraju graditi sukladno posebnim propisima o sigurnosti te zaštititi od neionizirajućih zračenja.

Nije dopuštena gradnja baznih postaja na sljedećim građevinama i područjima:

- na udaljenosti manjoj od 200,0 m od parcela škola i dječjih vrtića i jaslica,
- na građevinama i područjima koja su zaštićena na temelju propisa o zaštiti kulturnih dobara,
- na udaljenosti manjoj od 100,0 m od sakralne građevine (crkve),

- u zaštićenim područjima prirode, osim u velikim područjima u kojima je nužno osigurati pokrivenost signalom cijelog područja, a to nije moguće riješiti baznim postajama izvan zaštićenog područja.

(215.) Do lokacije baznih postaja obvezno je osigurati kolni pristup.

(216.) Prilikom planiranja mreže baznih postaja obvezno je usklađivanje s istim ili srodnim djelatnostima radi zajedničkog korištenja prostora i dijela građevina.

5.4. ELEKTROENERGETSKA MREŽA

(217.) Razvoj elektroenergetskog sustava na području Grada planira se gradnjom sljedećih građevina:

a) Prijenos

- građevine od važnosti za Državu iz točke (12.) ovih Odredbi

b) Distribucija

- građevine od važnosti za Županiju iz točke (13.) ovih Odredbi

- KB 10(20) kV kabelski izvodi iz TS 110/35/10(20) kV Beli Manastir, za napajanje postojećih i planiranih TS 10(20)/0,4 kV unutar građevinskog područja grada Belog Manastira,
- KB 10(20) kV kabelski dalekovodi za međusobno povezivanje postojećih i planiranih TS 10(20)/0,4 kV unutar građevinskog područja grada Belog Manastira,
- KV 10(20) kV kabelski dalekovodi kojima se zamjenjuju postojeći nadzemni 10 kV dalekovodi unutar građevinskog područja grada Belog Manastira,
- KB 10(20) kV kabelski izvodi iz TS 35/10(20) kV Branjin Vrh za napajanje postojećih i planiranih trafostanica u naseljima Branjin Vrh, Šećerana, Šumarine i sjeverni dio grada Belog Manastira,
- KB 10(20) kV kabelski dalekovodi kojima se zamjenjuju nadzemni 10 kV dalekovodi unutar granica građevinskog područja naselja Branjin Vrh,
- KB 10(20) kV za naselje Širine,
- KB 10(20) kV kabelski dalekovod iz TS 35/10(20) kV Branjin Vrh prema TS na graničnim prijelazima za R. Mađarsku (željeznički i cestovni – koridor Vc),
- KB 10(20) kV alternativni dalekovod za alternativni cestovni granični prijelaz (koridor Vc),
- KB 10(20) kV spoj ispod željezničke pruge postojećeg nadzemnog 10(20) kV voda za lugarsku kuću s postojećim nadzemnim izvodom iz TS 110/35/10(20) kV,
- DV 10(20) kV nadzemni dalekovod u sklopu rekonstrukcije 10(20) kV mreže na sjeverozapadnom dijelu grada Belog Manastira,
- Nove TS 10(20)/0,4 kV i nove 10(20) kV dalekovode graditi u skladu s razvojem procesa urbanizacije i razvoja gospodarstva, te će o njima ovisiti lokacija TS i trase dalekovoda.

Trase i lokacije planiranih elektroenergetskih građevina Državnog i Županijskog značaja označene su na kartografskom prikazu br. 2.D. "Elektroenergetika".

Ostale trafostanice i vodovi rekonstruirat će se i graditi sukladno gospodarskom razvoju i procesu urbanizacija naselja na području Grada.

(218.) Prilikom određivanja konačne trase nadzemnog dalekovoda koji nisu naznačeni u kartografskom prikazu, moraju se poštivati sljedeći uvjeti:

- dalekovod ne može prolaziti preko građevinskog područja utvrđenog u ovome PPUG,
- potrebno je voditi računa o bonitetu poljoprivrednog zemljišta te po mogućnosti koristiti područja slabijih bonitetnih klasa,

- prilikom prijelaza preko poljoprivrednog zemljišta trasu treba voditi na način da utjecaj na poljoprivrednu proizvodnju bude što manji,
 - položaj stupova ne smije ograničavati funkcioniranje postojećih i potencijalnih sustava za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta,
 - izbjegavati prolaz dalekovoda kroz šume i preko šumskog zemljišta,
 - trasu dalekovoda položiti na način da se u najvećoj mogućoj mjeri smanji mortalitet ptica,
 - trase dalekovoda (nadzemni i kabelski) i lokacije trafostanice moraju biti usklađeni s ostalim infrastrukturnim građevinama.
- (219.) Postojeći nadzemni DV 10(20) kV koji se nalaze u građevinskom području naselja (ili: koji prolaze kroz građevinsko područje i kontaktnu zonu naselja) moraju se postupno zamijeniti kabelskim.
- Pri utvrđivanju trase kabelskog dalekovoda, novu trasu je obvezno uskladiti s urbanom matricom naselja na način da u najmanjoj mogućoj mjeri ograničava korištenje zemljišta i gradnju u naselju.
- (220.) Zabranjuje se otvaranje novih prosjeka kroz šume za gradnju 10(20) kV elektroenergetske mreže.
- (221.) Prostor unutar koridora i ispod nadzemnih dalekovoda može se koristiti za osnovnu namjenu prikazanu na Kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina".
- Korištenje zemljišta i gradnja u koridorima elektroenergetskih građevina vrši se sukladno posebnim propisima, uz suglasnost ustanove s javnim ovlastima nadležne za elektroenergetiku.
- (222.) Distribucijski dalekovodi u građevinskom području moraju se izvoditi podzemnim kabelskim vodovima.
- U ovome PPUG se predviđa sukcesivna zamjena postojećih nadzemnih distribucijskih dalekovoda kabelskim vodovima.
- (223.) U građevinskim područjima naselja planira se razvoj niskonaponske 0,4 kV mreže.
- Niskonaponsku 0,4 kV mrežu unutar građevinskih područja u pravilu graditi podzemnim kabelskim vodovima položenim u zeleni pojas ulica uz kolnik. U gradu Belom Manastiru novu mrežu graditi sustavom ulaz-izlaz, ili do samostojećih kabelskih ormara postavljenih uz unutarnji rub regulacijskog pravca tako da bude sastavni dio prednje ograde građevinske parcele, a od njih kabelske kućne priključke do okolnih područja. U Belom Manastiru, kod rekonstrukcije postojeće i izgradnje nove mreže, obvezno je graditi podzemnim kabelskim vodovima.
- U ostalim naseljima se niskonaponska mreža može graditi sa SKS vođenim po krovovima i krovnim stalcima ili na betonskim stupovima u svim ulicama osim u ulici koja predstavlja glavnu prometnicu (državna cesta D7).
- Do izgradnje planirane kabelske elektroenergetske mreže može se koristiti postojeća uz manje rekonstrukcije što uključuje i zamjenu golih vodiča SKS-om, te priključenje ponekog novog korisnika. Kod potreba za veće rekonstrukcije pridržavati se navedenih uvjeta.
- (224.) Na područjima naselja, u kojima je obvezna gradnja podzemne niskonaponske mreže ili gdje postoji mreža na krovnih stalcima, javna rasvjeta se mora graditi podzemnim kabelskim vodovima i čeličnim cijevnim stupovima postavljenim uz prometnice.
- Na dijelovima naselja gdje se niskonaponska mreža gradi sa SKS na betonskim stupovima, rasvjetna tijela se mogu postaviti na iste stupove.
- (225.) Kabeli niskonaponske elektroenergetske mreže i javne rasvjete grade se u pravilu u uličnim koridorima, u zelenom pojasu, a stupovi se moraju graditi na dovoljnoj sigurnosnoj udaljenosti od kolnika, utvrđenoj posebnim propisom.
- (226.) Sve trafostanice moraju imati kolni pristup s javne površine i ne mogu se graditi u uličnom profilu.

5.5. PLINOVODI

- (227.) Planirani plinovodi međunarodnog i magistralnog ranga te dio distribucijske mreže od važnosti za Županiju imaju utvrđene uvjete iz točke (3.) ovih Odredbi.

- (228.) Distribucijski sustav plinoopskrbe na području Grada obuhvaća mreže u naseljima Šumarina, Šećerana, Branjin Vrh i Beli Manastir, te spojne plinovode:
- Beli Manastir-Petlovac
 - Beli Manastir-Šumarina
 - Šumarina-Luč
 - Šumarina-Branjin Vrh
 - Branjin Vrh-Popovac
 - Beli Manastir-Kozarac
- (229.) Planirani distribucijski sustav je srednjetlačni (P=1-3 bar).
- (230.) Izvor napajanja cjelokupnog sustava je mjerno-redukcijska stanica Beli Manastir, na lokaciji u Ulici Bele Bartoka u Belom Manastiru na kč.br. 3146/2, k.o. Beli Manastir.
- (231.) Izgled sustava vidljiv je na grafičkom prilogu.
- (232.) Plinovodi se polažu u javnim površinama.
- (233.) Plinovodi se štite od smrzavanja ukopavanjem, tako da minimalna visina nadsloja zemlje iznosi 80 cm.
- (234.) Prolaz plinovoda ispod prometnica mora biti uz osiguran minimalan nadsloj od 1,5 m.
- (235.) Prolaz plinovoda ispod državnih i županijskih cesta kao i željezničke pruge, bez obzira na način izvođenja, mora biti sa zaštitnom cijevi.
- (236.) Prilikom križanja plinovoda s kanalima minimalna udaljenost zaštitne cijevi plinovoda od stjenke kanala iznosi 0,5 m.
- (237.) Plinovodi se križaju s drugim instalacijama pod horizontalnim kutem između 45° i 90°.
- (238.) Križanje plinovoda s otvorenim kanalima i manjim vodotocima izvodi se pod horizontalnim kutem između 80° i 90°.
- (239.) Pri projektiranju vodove dimenzionirati tako da zadovoljavaju sve planirane potrebe za plinom svih korisnika sustava na kraju planskog razdoblja.
- (240.) Pri projektiranju i izvođenju obavezno se pridržavati propisanih udaljenosti od ostalih instalacija.
- (241.) Rekonstrukcijom vodova mora se zadržati postojeći položaj u prostoru. Zoniranje trase je moguće samo uz suglasnost svih korisnika infrastrukturnog koridora i lokalne samouprave.
- (242.) Trase plinovoda i izgled mreže su prikazani orijentacijski. Unutar građevinskih područja točne trase i izgled mreže prikazati će se u planovima užih područja ili projektima mjerila 1:5.000 i većim.

5.6. VODOOPSKRBA

- (243.) Rješenje vodoopskrbe Grada planira se uspostavljanjem cjelovitog sustava s napajanjem iz izvorišta Livade i ostalih izvorišta van područja Grada.
- (244.) Izvorišta vode moraju se zaštititi od mogućih zagađivanja, sukladno mjerama sanitarne zaštite utvrđenim na temelju posebnog propisa.
- Postojeću Odluku o zaštiti izvorišta vode crplista Livade nužno je uskladiti s novim propisima koji reguliraju formiranje zona sanitarne zaštite izvorišta i način korištenja prostora unutar njega što se ne smatra izmjenom PPUG. Do donošenja nove Odluke važi i primjenjuje se postojeća Odluka.
- (245.) Detaljnim hidrogeološkim analizama nužno je na razini Grada definirati sve važne vodonosnike pitke vode.
- Potrebno je provesti istraživanja s ciljem utvrđivanja pogodnosti za vodoopskrbu. Ako se neko područje utvrdi pogodnim za vodoopskrbu, mora se zaštititi od mogućeg zagađivanja mjerama zaštite utvrđenim na temelju posebnog propisa.
- (246.) Vodoopskrbni vodovi se polažu u javnim površinama.

Ucrtani vodovi na katastarskim kartama u mj. 1:5.000 unutar građevinskih područja su orijentacijski i nisu obvezujući.

- (247.) Ako se vodoopskrbni sustav rješava etapno, mora se dimenzionirati i izvoditi kao dio cjelovitog rješenja.
- (248.) U svakoj točki vodoopskrbnog sustava moraju biti zadovoljeni protupožarni zahtjevi u pogledu količine vode i raspoloživog tlaka, sukladno posebnom propisu.

5.7. ODVODNJA

(249.) U ovome PPUG odvodnja otpadnih voda riješena je na sljedeći način:

A) Za sva naselja prema PPOBŽ-u:

A-1) Izgradnjom autonomnih sustava:

- za Grad B. Manastir nadogradnjom postojećeg sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje,
- za naselja Branjin Vrh izgradnjom autonomnog sustava odvodnje s uređajem za pročišćavanje na predloženoj lokaciji (lokacija je prikazana simbolom na grafičkom prikazu (2.E) i orijentacijska je),
- za naselja Šumarina i Šećerana izgradnjom autonomnog sustava za svako naselje s vlastitim uređajem čija će lokacija biti definirana projektnom dokumentacijom,

A-2) Za sva naselja kao alternativno rješenje izgradnjom zajedničkog sustava odvodnje koji se spaja na nadograđen prečistač naselja Beli Manastir.

B) Ovim PPUG utvrđuje se alternativno rješenje za naselja: Šumarina, Šećerana i Branjin Vrh izgradnjom zajedničkog sustava odvodnje s Gradom Beli Manastir i spajanjem na njegov uređaj. PPUG-om se omogućava svakom naselju samostalno i/ili skupno rješavanje izgradnje sustava kao i spajanje u zajednički sustav.

(250.) Trase vodova i položaj uređaja za pročišćavanje iz kartografskog prikaza br. 2.E. "Vodnogospodarski sustav" su usmjeravajućeg značenja i moguće ih je mijenjati u tijeku detaljne razrade, pod sljedećim uvjetima:

- mora se zadržati osnovni princip rješavanja odvodnje (smjer odvodnje i vrsta sustava),
- vode se moraju upustiti u prijemnike utvrđene u točki (251.) ovih Odredbi.

(251.) Prijemnici za prihvat otpadnih voda sa područja Grada su:

- odvodni kanal Karašica,
- potok Karašica.

(252.) U Belom Manastiru odvodnju otpadnih voda obvezno je riješiti mješovitim sustavom odvodnje.

U ostalim naseljima je planirana gradnja razdjelnog sustava.

Sanitarne i tehnološke otpadne vode odvodit će se ukopanim vodonepropusnim cijevnim sustavom, a oborinske vode otvorenim cestovnim i melioracijskim kanalima. Postoji i mogućnost kombinacije razdjelnog i mješovitog sustava za centar naselja kao i mogućnost gradnje zatvorenog sustava oborinske odvodnje, ako se za to ukaže potreba.

- (253.) Sustavi odvodnje mogu se graditi etapno, a etape realizacije moraju biti usklađene s krajnjim rješenjem.
- (254.) Sve onečišćene ili zagađene otpadne vode koje ne odgovaraju uvjetima za upuštanje u odvodni sustav, moraju se prije upuštanja pročistiti uređajem za prethodno čišćenje otpadnih voda.
- (255.) Sve onečišćene ili zagađene otpadne vode koje svojim svojstvima ne odgovaraju uvjetima za upuštanje u prijemnike ili tlo moraju se prije ispuštanja pročistiti uređajem za pročišćavanje otpadnih voda.

(256.) Do izgradnje javnog odvodnog sustava zbrinjavanje otpadnih voda može se vršiti putem vodonepropusnih sabirnih jama ,uz obvezno pražnjenje jama i konačno zbrinjavanje otpadnih voda, sukladno posebnom propisu, odnosno vlastitim uređajem za pročišćavanje, sukladno uvjetima nadležne ustanove.

Iznimno, za građevine s količinom sanitarne i ostale otpadne vode iznad 2,0 m³/dnevno ne mogu se graditi vodonepropusne sabirne jame.

(257.) Nakon izgradnje javnog odvodnog sustava u ulici, postojeće građevine u toj ulici moraju se prilikom prvog sljedećeg zahvata na građevini priključiti na novi odvodni sustav, ako nemaju vlastiti uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

(258.) Za rješenje odvodnje otpadnih voda potrebno je izraditi Idejnu i ostalu nedostajuću projektnu dokumentaciju odvodnje otpadnih voda s područja Grada, vodeći računa o širem području.

5.8. VODOTOCI, VODE I MELIORACIJSKA ODVODNJA

(259.) Postojeći vodnogospodarski sustav potrebno je urediti i održavati u funkcionalnom stanju pri čemu Grad mora posebnu pažnju posvetiti dijelu melioracijskog sustava iz svoje nadležnosti (melioracijskim kanalima III i IV reda).

Osim radova iz prethodnog stavka dozvoljeni su i drugi vodnogospodarski zahvati s ciljem unapređenja i poboljšanja vodnogospodarskog sustava.

Sve vodnogospodarske građevine i zahvate treba graditi i provoditi uz maksimalno uvažavanje prirodnih i krajobraznih obilježja.

Za sve vodnogospodarske građevine i zahvate za koje je to po posebnom propisu potrebno nužno je izraditi dokumentaciju koja treba biti usuglašena s ovim Planom.

Sukobe interesa u prostoru treba riješiti na način da je maksimizirani održivi razvitak uz uvažavanje vode kao najvrijednijeg resursa.

(260.) Radi očuvanja i održavanja zaštitnih hidro-melioracijskih i drugih građevina i održavanja vodnog režima, područja uz nasipe i inundacijski pojas, moraju se koristiti sukladno posebnom propisu.

Nasipi su označeni na kartografskom prikazu br. 2.E. "Vodnogospodarski sustav", a inundacijska područja su područja uz vodotok Travnik, Karašica i odvodni kanal Karašica koja se detaljno utvrđuju sukladno posebnom propisu.

(261.) U ovome PPUG površinama za navodnjavanje smatraju se sve poljoprivredne površine.

Navodnjavanje poljoprivrednih površina moguće je pod uvjetom da se prethodno utvrdi dovoljna količina odgovarajuća kvaliteta vode za navodnjavanje.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

6.1. KRAJOBRAZNE VRIJEDNOSTI

(262.) Ovim PPUG-om utvrđena su sljedeća područja osobito vrijednog predjela-kultiviranog krajobraza, koja su prikazana na kartografskom prikazu br.3.A. "Uvjeti korištenja":

- područje Baranjske planine,
- šuma Haljevo.

Područja iz prethodnog stavka ne predlažu se za zaštitu po posebnom propisu nego se štite Odredbama ovog PPUG.

Šumama i šumskim zemljištima na području osobito vrijednog predjela-kultiviranog krajobraza gospodari se sukladno Zakonu o šumama i Šumskogospodarskim osnovama.

(263.) Na području osobito vrijednog predjela-kultiviranog krajobraza nije dozvoljeno sljedeće:

- gradnja stambenih i gospodarskih građevina koje se prema ovim Odredbama mogu graditi izvan građevinskog područja,
- uklanjanje živica i šumaraka,

- gradnja baznih postaja (antenskih stupova),
- gradnja dalekovoda,
- gradnja na udaljenosti manjoj od 10 m od vodotoka Bojana i udaljenosti 20 m od vodotoka odvodni kanal Karašice,
- prenamjena šumskog zemljišta, osim za gradnju infrastrukturnih, športsko-rekreacijskih i sl. građevina.

Na šumom obraslim područjima osobito vrijednog krajobraza predlaže se uravnotežiti površinu sječa s ukupnom šumskom površinom, a sječu obavljati postupno.

6.2. KULTURNA DOBRA

(264.) Na području Grada Belog Manastira su, sukladno posebnom zakonu, zaštićena kulturna dobra čiji je popis naveden u tekstualnom dijelu Plana (Polazišta).

Zaštićena kulturna dobra orijentacijski su naznačena na Kartografskom prikazu br. 3.A. "Uvjeti korištenja", a detaljno se utvrđuju na temelju akta o zaštiti.

Zaštićenim kulturnim dobrom se smatraju i sva kulturna dobra koja će se, nakon donošenja PPUG, zaštititi sukladno posebnom zakonu.

- (265.) Namjena i način uporabe kulturnog dobra te svi zahvati na kulturnom dobru, utvrđuju se i provode sukladno posebnom propisu.
- (266.) Ukoliko se na preostalom području Grada prilikom izvođenja zemljanih radova utvrdi arheološko nalazište ili nalaz, osoba koja izvodi radove dužna je radove prekinuti bez odlaganja i o tome obavijestiti nadležnu konzervatorsku službu.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

(267.) Postupanje s otpadom na području Grada dio je strategije postupanja s otpadom na području Osječko-baranjske županije.

(268.) Postupanje s opasnim i tehnološkim otpadom u cijelosti je definirano drugim aktima.

(269.) Postupanje s komunalnim otpadom rješava se na gradskom nivou, samostalno ili u dogovoru s drugim jedinicama lokalne samouprave.

(270.) Lokacija odlagališta komunalnog (i neopasnog tehnološkog) otpada prikazana je na kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina".

Za lokaciju gradskog odlagališta komunalnog otpada predviđena je k.č.br. 1130 k.o. Branjin Vrh, površine P=54.854 m² i namjene livada-salaš.

Za predloženu lokaciju potrebno je provesti istraživanja u cilju utvrđivanja podobnosti lokacije za planiranu namjenu.

Pristup do odlagališta utvrđen je u grafičkim prilogima PPUG, a min. širina pristupne ceste je 6,0 m.

(271.) Unutar građevinskih područja svih naselja s područja Grada nužno je uspostaviti mrežu reciklažnih dvorišta. Veličina reciklažnog dvorišta je min. 500,0 m².

(272.) Svaki oblik divljeg deponiranja nužno je prekinuti i sanirati tu lokaciju. Sanacija ovisi o vrsti i stupnju onečišćenja okoliša na osnovu čega treba projektirati postupke sanacije.

Sanacijom je nužno taj prostor učiniti potpuno neopasnim po zrak, vode i tlo, te mu odrediti drugu namjenu.

(273.) Postojeće gradsko odlagalište nužno je zatvoriti i sanirati zemljište. Dio ovog prostora moguće je zadržati za formiranje reciklažnog dvorišta. Na postojeću lokaciju je moguće odlaganje otpada u sklopu sanacije istog, do zatvaranja lokacije.

(274.) Na odabranoj lokaciji gradskog ili subregionalnog odlagališta potrebno je izvršiti sve zakonom propisane predradnje s naglaskom na utvrđivanje zatečenog stanja okoliša lokacije, te isprojektirati i izvesti sanitarno odlagalište prema poznatim tehnologijama eliminiranja negativnog utjecaja odloženog otpada na okoliš.

Ukoliko se prikazana lokacija novog gradskog odlagališta komunalnog otpada pokaže podobnom za formiranje subregionalnog odlagališta otpada, na istoj je dozvoljeno postupanje i s ostalim prikazanim vrstama otpada, te izgradnja objekata za gospodarenje s istim.

8. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

- (275.) Na području Grada utvrđene su sljedeća oštećena ili ugrožena područja:
- vodotoci III, IV kategorije,
 - divlja odlagališta otpada,
 - područje pojačane erozije tla.
- (276.) Za sanaciju oštećenih ili ugroženih područja potrebno je provesti sljedeće mjere:
- izgraditi uređaj za predtretman industrije te uređaj za čišćenje otpadnih voda u Belom Manastiru,
 - divlja odlagališta otpada moraju se sanirati.
- (277.) Za sprječavanje erozije tla i sanaciju područja pojačane erozije potrebno je poduzeti sljedeće mjere:
- načiniti katastar i utvrditi granice područja djelovanja erozijskih procesa i bujica,
 - utvrditi područja zabrane sječe i čišćenja šuma,
 - vršiti pošumljavanje s autohtonim vrstama i grmolikim raslinstvom, uz istovremeno terasiranje gdje god je to moguće,
 - poljoprivredne površine obrađivati konturno, paralelno sa slojnicama, a ratarske kulture zamjenjivati višegodišnjim kulturama,
 - vinograde saditi u redovima paralelnim sa slojnicama,
 - površine zatravnjivati uz odvodnjavanje i konzervaciju vlage.
- (278.) Potrebno je izraditi Program mjerenja kakvoće zraka i uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka, sukladno posebnom propisu.
- (279.) Za područje Grada potrebno je izraditi kartu buke, sukladno posebnom propisu.
- U slučaju da se kartom buke utvrde područja buke većeg intenziteta od dozvoljenog posebnim propisom, potrebno je provesti mjere zaštite od buke, sukladno uvjetima i obilježjima područja (zelenilom, ogradama i sl.).
- (280.) Obvezna je izrada studije o utjecaju na okoliš po posebnom propisu i PPŽ-u.
- Građevine i područja za koja je obvezna izrada studije o utjecaju na okoliš prikazani su na kartografskom prikazu br. 3.B. "Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite", prema raspoloživim podacima. Izuzetci su i više istovrsnih zahvata izvan građevinskog područja s izvorima zagađenja koji se nalaze na međusobnoj udaljenosti manjoj od 250 m za koja je također obvezna izrada studije o utjecaju na okoliš, a nisu prikazani na kartografskom prikazu.
- Prema raspoloživim podacima, popis građevina i područja za koja je obvezna izrada studije o utjecaju na okoliš je sljedeći:
- a) po posebnom propisu:
- Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Grada Belog Manastira.
 - Studija o utjecaju na okoliš planirane autoceste u koridoru Vc (izrađena i usvojena).
 - Obvezna je izrada Studije o utjecaju na okoliš za planiranu zaobilaznicu Belog Manastira.
 - DV 2x400 kV Ernestinovo-Pécs: dionica Ernestinovo-državna granica s Republikom Mađarskom (izrađena i usvojena).
 - Odlagalište komunalnog otpada

- Eventualno subregionalno odlagalište na kojem je planirano sakupljanje i s drugim kategorijama otpada.
- Međunarodni plinovod Mohasc-Osijek.
- Magistralni plinovod Belišće-Osijek (izrađena i usvojena).

Popis zahvata je sastavljen prema raspoloživim podacima i informativnog je karaktera, a u svakom pojedinim slučaju primjenjuje se poseban popis.

b) po PPŽOB:

- Više istovrsnih zahvata (niz) koji se planiraju na malom prostoru i čije su veličine odnosno kapaciteti, i ako pojedinačno manji, ukupno veći od propisanih posebnim popisom.

Izvan građevinskog područja obvezna je izrada Studije u slučaju kada su veličine i/ili kapaciteti zahvata koji su na međusobnoj udaljenosti manjoj od 250,0 m pojedinačno manji, ali ukupno veći od onih propisanih posebnim popisom.

Pod udaljenosti se smatra međusobna udaljenost građevina u kojima se obavlja djelatnost zbog koje je propisana obveza izrade Studije.

(281.) Ostale mjere zaštite okoliša provodit će se sukladno posebnim propisima te uvjetima i mjerama utvrđenim u ovome PPUG i to:

a) Zaštita tla

- provođenjem PPUG sukladno kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina", odnosno gradnjom unutar utvrđenih građevinskih područja,
- gradnjom van građevinskih područja i načinom vođenja infrastrukture, sukladno ovim Odredbama,
- zbrinjavanjem otpada na način utvrđen u poglavlju 7. "Postupanje s otpadom",
- smanjivanjem uporabe pesticida, umjetnog gnojiva te ostalih preparata na primjerenu razinu.

b) Zaštita voda

- mjerama zaštite vodonosnika i izvorišta i uvjetima odvodnje otpadnih voda, utvrđenim ovim Odredbama,
- smanjivanjem uporabe pesticida, umjetnog gnojiva i ostalih preparata, a u zonama sanitarne zaštite i njihovim potpunim ukidanjem, ako je to utvrđeno Odlukom o zaštiti izvorišta.

c) Zaštita zraka i zaštita od buke

- uvjetima gradnje u građevinskom području naselja, uvjetima utvrđenim za gradnju građevina gospodarske namjene (PPUT), te uvjetima gradnje poljoprivrednih građevina za uzgoj životinja, sukladno ovim Odredbama,
- gradnjom obilaznice kojom će se smanjiti tranzitni promet u Belom Manastiru.

d) Zaštita šuma

- provođenjem PPUG sukladno kartografskom prikazu br. 1. "Korištenje i namjena površina",
- gradnjom elektroenergetskih građevina sukladno ovim Odredbama.

e) Zaštita životinja

- planiranjem i provođenjem mjera zaštite životinja prilikom gradnje novih prometnica (ograda, prolazi za životinje) i dalekovoda (zaštita ptica) na dionicama na kojima se takva potreba utvrdi u Studiji o utjecaju na okoliš.

9. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI I ELEMENTARNIH NEPOGODA

9.1. MJERE ZAŠTITE OD RATNIH OPASNOSTI

(282.) Za naselja stalnog stanovanja utvrđuje se sljedeći stupanj ugroženosti, sukladno posebnom propisu:

- Beli Manastir-grad 2. stupnja ugroženosti,
- ostala naselja-nisu kategorizirana u smislu ugroženosti.

(283.) Zaštita stanovništva u naseljima stalnog stanovanja na području Grada rješava se na sljedeći način:

- u Gradu Belom Manastiru gradnjom skloništa dopunske zaštite otpornosti 50 kPa, skloništa za zaštitu od radijacije i gradnjom zaklona,

Iznimno, skloništa i zakloni iz stavka 1., se ne grade u slučajevima utvrđenim posebnim propisom.

(284.) Zone u kojima se grade skloništa utvrdit će Grad.

U ostalim dijelovima Belog Manastira grade se zakloni.

(285.) Potreba gradnje skloništa i zaklona u ostalim građevinskim područjima kao i van građevinskih područja utvrdit će se zavisno o procjeni ugroženosti i stupnju ugroženosti.

Procjenu ugroženosti i stupanj ugroženosti utvrđuje Grad.

(286.) Skloništa se grade sukladno uvjetima utvrđenim posebnim propisom.

(287.) Pri određivanju lokacije, dimenzioniranju i projektiranju skloništa potrebno je pridržavati se sljedećih preporuka:

- skloništa dopunske zaštite treba planirati i projektirati kao dvonamjenske građevine s mirnodopskom namjenom, sukladno interesima investitora,
- lokaciju skloništa predvidjeti tako da je pristup do skloništa moguć i u uvjetima rušenja zgrade.

(288.) Zaklonom iz točke (286.) ovih Odredbi smatra se djelomično zatvoren prostor koji je izgrađen ili prilagođen tako da svojim funkcionalnim rješenjem, konstrukcijom i oblikom daje ograničenu zaštitu od ratnih djelovanja.

Zaklon se može graditi kao samostalni zaklon izvan građevina (rovovi i jame) i u građevinama, u prikladnim prostorijama.

Zakloni izvan građevina moraju se izgraditi izvan dometa ruševina susjednih građevina. Položaj zaklona izvan građevina treba odrediti na slobodnim površinama, izvan trasa podzemnih instalacija.

9.2. MJERE ZAŠTITE OD ELEMENTARNIH NEPOGODA

(289.) Na području Grada je utvrđen VII^o MCS.

Zaštita građevina od potresa provodi se projektiranjem i gradnjom građevina, sukladno posebnim propisima.

(290.) Položaj, projektiranje i gradnja svih građevina moraju se uskladiti s posebnim propisima o zaštiti od požara i eksplozije.

(291.) Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina, kao i gašenja požara na građevinama, građevine moraju imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu. Vatrogasni pristup mora se osigurati s javne površine ili preko vlastite građevne čestice.

Iznimno, vatrogasni pristup se može osigurati i preko susjednih parcela uz uknjižbu prava služnosti prolaza.

Prilikom gradnje i rekonstrukcije vodoopskrbne mreže mora se predvidjeti hidrantska mreža.

10. MJERE PROVEDBE PLANA

10.1. OBVEZE IZRADE PROSTORNIH PLANOVA

(292.) Sukladno Zakonu i Prostornom planu Osječko-baranjske županije te potrebama prostornog uređenja Grada Belog Manastira, ovim PPUG utvrđuje se obveza izrade sljedećih prostornih planova:

- a) Urbanistički plan uređenja:
 - grada Belog Manastira,
 - naselja Šećerana.
- d) Detaljni plan uređenja
 - područja na "Brdu" koje je uključeno u građevinsko područje Belog Manastira,
 - proizvodne zone u naselju Belom Manastiru.

(293.) Područja za koja se utvrđuje obveza izrade prostornih planova označena su na kartografskom prikazu br. 3.B. "Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite".

Granica obuhvata Urbanističkog plana uređenja naselja Belog Manastira i Šećerane, utvrđena je granicom građevinskog područja.

Granice obuhvata detaljnih planova uređenja naznačene na kartografskom prikazu br. 3.B. "Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite", mogu se mijenjati, ali se ne mogu smanjivati, a konačno će se utvrditi Urbanističkim planom uređenja.

(294.) Do izrade prostornih planova iz točke (292.) ovih Odredbi, način korištenja zemljišta i uvjeti gradnje utvrđivat će se sukladno ovim Odredbama i važećim planovima.

10.2. PRIMJENA POSEBNIH RAZVOJNIH I DRUGIH MJERA

(295.) Grad Beli Manastir se nalazi u pograničnom području u kojem treba poticati gospodarski razvoj te unapređivati društveni standard i infrastrukturnu opremljenost, s ciljem revitalizacije naselja i gospodarstva. U ovom području nužna je primjena poticajnih ekonomskih mjera razvoja.

(296.) Grad Beli Manastir nalazi se i u području posebne državne skrbi, za koje poticajne mjere razvoja donosi Država, s ciljem obnove i razvoja ratom uništenih gradova i naselja, gospodarstva i infrastrukture.

(297.) Područjem Grada Belog Manastira prolazi trasa koridora autoceste Vc u kojem treba uskladiti trasu s mogućnostima i ograničenjima u prostoru, te usmjeriti razvoj prostora u cilju iskorištenja razvojnog potencijala ovoga koridora europskog značaja i važećim planovima.

10.3. REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA ČIJA JE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI

(298.) Postojeće legalno izgrađene građevine, koje su izgrađene protivno namjeni planiranoj u ovom PPUG, mogu se rekonstruirati u svrhu neophodnog poboljšanja uvjeta života i rada.

(299.) Pod rekonstrukcijom u svrhu neophodnog poboljšanja uvjeta života i rada podrazumijevaju se:

- sanacija i zamjena oštećenih i dotrajalih konstruktivnih i drugih dijelova građevine, u postojećim gabaritima,
- dogradnja sanitarnih prostorija (WC i kupaonica s predprostorom) uz postojeću stambenu građevinu koja nema sanitarne prostorije, max. bruto izgrađene površine 10,0 m²,
- dogradnja sanitarnih prostorija (WC, kupaonica i garderoba s pretprostorom) uz postojeću građevinu druge namjene (koja služi za rad i boravak ljudi i koja nema sanitarne prostorije), do max. 10,0 m² bruto izgrađene površine za građevine do 100,0 m² i do 5% ukupne bruto izgrađene površine za veće građevine,
- preinake unutrašnjeg prostora, bez povećanja gabarita građevine,

- izmjene ravnih krovova u kose bez mogućnosti nadogradnje nadozida, isključivo radi sanacije ravnog krova, uz mogućnost korištenja potkrovlja sukladno osnovnoj namjeni građevine odnosno namjeni utvrđenoj ovim PPUG,
- adaptacija postojećeg tavanškog prostora u korisni prostor, u postojećim gabaritima, za namjene sukladne osnovnoj namjeni građevine odnosno namjeni utvrđenoj ovim PPUG,
- ugradnja ili rekonstrukcija instalacija,
- gradnja ili rekonstrukcija komunalnih priključaka,
- uređenje građevne čestice postojeće građevine (sanacija i izgradnja ograda i potpornih zidova i prometnih površina).

Planom užeg područja mogu se ove smjernice propisati i drugačije.

- (300.) Građevinama ili dijelu građevina iz točke (298.) ovih Odredbi može se mijenjati namjena, sukladno namjeni površina utvrđenoj ovim PPUG.

10.4. POSTUPANJE S GRAĐEVINAMA IZGRAĐENIM SUPROTNO UVJETIMA UTVRĐENIM U PPUG

- (301.) Postojeće legalno izgrađene građevine, koje su izgrađene protivno uvjetima gradnje utvrđenim u PPUG mogu se rekonstruirati sukladno točki (295.) ovih Odredbi, te dograđivati i nadograđivati sukladno ovim Odredbama.

Prilikom rekonstrukcije, radovi na građevini iz prethodnog stavka moraju biti usklađeni s uvjetima gradnje utvrđenim u ovom PPUG, ako je to moguće s obzirom na položaj građevine.

Ako je postojeći koeficijent izgrađenosti građevne čestice (k_{ig}) veći od dozvoljenog, isti se prilikom gradnje novih građevina na toj čestici može zadržati.

- (302.) Građevinama iz točke (298.) ovih Odredbi može se mijenjati namjena sukladno Odredbama ovoga PPUG.